

རྒྱུད་སྐྱོ་མའི་རྣམ་བཤད་སྤྱིར་མི་ཚྭ་པ་སང་གའི་ང་འོ།

མཛད་པ་པོ། འཇམ་མགོན་ལྷོ་གོས་མཐའ་ཡས།

དཀར་ཆག

རྒྱུད་སྐོར་མའི་རྣམ་བཤད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སེང་གའི་ང་དོ།

འགྲེལ་པའི་མཚོན་བརྗོད་དང་བཅུ་པར་དམ་བཅའ་བ།—————2

གཞུང་བཤད་པ་ལ་ངེས་གནས་སྟེར་བའི་སྤྱི་དོན་མདོར་བསྟུན།—————4

གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དང་འགྲུར་ཕྱག།—————34

གཞུང་དངོས་ཀྱི་ལྷན་རྣམ་པར་བཞག་པ།—————37

ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་བཤད་པ།—————42

གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱར་བསྟན་པ།—————57

རྣམས་དང་པོ། རྟོགས་བྱ་ཁམས་བསྟན་པ།—————61

རྣམས་གཉིས་པ། རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ་བསྟན་པ།—————144

རྣམས་གསུམ་པ། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།—————184

རྣམས་བཞི་པ། བྱེད་པ་ཐོན་ལས་བཤད་པ།—————209

རྣམས་ལྔ་པ། བན་ཡོན་བཤད་པ།—————266

བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་བྱ་བ།—————287

ས་བཅད་རྒྱས་པ།—————1

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སློབ་མའི་བསྟན་བཅོས་འབྲུལ་མེད་ལྷགས་བཟང་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བྱིར་མི་ཚོག་པ་
སང་གའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ།

དཔལ་ལྷན་སློབ་མ་བྱམས་མགོན་ལྷགས་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་གྱིས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

རི་རྩ་རི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆགས་ཐོགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིས། །

ཚོས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་གཤེགས་ནས་འཇིགས་མེད་རྒྱལ་ཚབ་སར་བཞུགས་པ། །

གསང་གསུམ་སྐྱ་གཞོན་འཕགས་ཚོགས་ལྷ་བརྒྱའི་རྒྱ་སྐར་དབུས་ན་མངོས་དེ་དང་། །

དབྱེར་མེད་བྱམས་མགོན་སློབ་མར་ཕྱག་མཚོད་སྟོན་ཕུང་རྒྱ་མཚོས་བསྟེན་བཀུར་བཤྱ། །

ས་བརྒྱའི་དབང་ཕྱུག་ཞལ་ལས་དམ་ཚོས་ཀྱི། །

བདུད་ཚིའི་རྒྱན་གྱིས་ལྷགས་རྒྱུད་རབ་གང་བ། །

མ་པམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མཆེད་གཉིས་དང་། །

རིང་ལྷགས་འབྲུལ་མེད་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་འདུད། །

སྐས་པ་གསལ་མངོན་མངའ་བདག་མི་ཉི་པ། །

གདམས་ངག་བརྒྱུད་འཛིན་གཟུ་བཙན་རྣམ་གཉིས་དང་། །

འདི་དོན་མཐར་ཕྱག་སྲུབ་པའི་ཤིང་ཉ་ཆེ། །

དུགས་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་སྤེང་བར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །

མཁུན་ལྷན་དབུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དངོས། །

བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལས་འགུན་མེད་བསྟན་པའི་བདག།

གངས་ཅན་སྲུབ་དབང་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་(༢བ)དང་། །

བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་སྟེང་གི་པད་མཚོར་རོལ། །

དྲི་བཅས་སྟེང་པོ་མཁའ་ལྷར་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །

སློབ་ཕྱིར་དྲི་བལ་ཡོན་ཏན་མངོན་གྱུར་པས། །

སངས་རྒྱས་སྟོན་ལས་ཉག་ཏུ་མངོན་པ་ཡི། །

འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཤིས་ལྷགས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཕྱག་སྟེང་པའི་དོན། །

རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་གཞུང་། །

རྗེས་དཔག་རིགས་པའི་འཆད་རྒྱལ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། །

མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཐེག་པའི་རྒྱལ། །

ཉོག་གི་དམན་པའི་སྐལ་པར་མ་ཤོང་བ། །

མདའ་བསྐྱུན་ཡབ་སྐུན་བརྒྱུད་པའི་བྱུང་ཚོས་ཉིད། །

ངེས་དོན་སྤྱོད་པའི་ཤིང་རྟ་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས། །

བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། །

ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤུག་ཉི་དབང་པོའི་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱེ་མའམ་ཅེ་མོར་གྱུར་པ། ཕྱིར་མི་ལྗོག་པ་སང་གའི་སྐྱེ་སྤྱོད་པའི་གཏམ་སྟོན་པའི་དགོངས་འབྲེལ། བསྐྱུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས།

༡༡ གཞུང་བཤད་པ་ལ་ངེས་གནས་(ནམ)སྟེར་བའི་སྤྱི་དོན་མདོར་བསྐྱུས། ༡༢ གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་རྒྱས་པར་བཀོལ་བའོ། །

༡༡ དང་པོ་ལ་བརྒྱུད། ༢༡ བཤད་བྱའི་དོ་བོ་ངོས་བཟུང་། ༢༢ དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུངས། ༢༣ གང་གིས་མཚན་པའི་སྟོབ་དཔོན། ༢༤ གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ། ༢༥ གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་དོན། ༢༦ ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། ༢༧ དབུ་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་དོན། ༢༨ དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བསྐྱུན་པའོ། །

༢༡ དང་པོ་ནི། ཕྱིར་ཚོས་དབྱེངས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་སྐོ་བྱུང་གི་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནི་ཚོས་སྤྱིའི་རང་བཞིན། དེ་ཐོབ་བྱེད་སྟོབ་པ་ཀུན་བྲལ་གྱི་ལྟ་བུ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐོམ་པ་ནི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་གསུམ་པོ་སྟོན་བྱེད་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་ནི་གཞུང་སྐྱེ་མའམ་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།

གཞུང་དེ་ལ་ཞིབ་མོར་དབྱེད་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་སྤྱང་གི་གསུང་དབྱངས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཤར་བའི་ནང་ཚན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྱིའི་དག་གི་རྣམ་པ་དོན་(ནམ)དམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གམ་བྲལ་འབྲས་ཚོས་སྐྱེ་དང་དོ་བོ་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྐྱེ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་མིང་ཚོག་ཡི་གའི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤྱིའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པར་དག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ཚོག་ལ་གཞུང་ཐེག་ཆེན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། ། ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི། རང་བཞིན། འབྲས་བུ། ལམ་གསུམ་ལས་དོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ལས་བྱུང་བ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་པ། སྐྱིབ་གཉིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ལུས་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དམིགས་པ་དང་ཡོངས་བྱུང་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཇི་སྟེད་པའང་བཀའ་དང་བསྐྱུན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།

སྤྱིའི་བྱུས་བྱས་པའི་མདོ་ལས།

ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྐྱུན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུས། །

ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འབྲེལ་བ། །

དེ་ཡི་དབང་གིས་ལྷ་ཀྱའི་བཟུང་པ་འདི།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་(༤ན)རིང་གནས་པར་འགྱུར།

ཅེས་སོ།།

དེ་ལ་བཤད་བྱའི་གཞུང་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་འདི་ཉིད་གང་དུ་ངོས་བཟུང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྗེས་སུ་གནང་བའམ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ངོས་བཟུང་ཡང་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཙོང་པན་དབྱེ་ལ་བཞག་ནས་ཚོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་
གསོལ་བའི་སྲིད་དང་།

སྤྱད་པ་ལས།

རྩ་སྤྱི་སྤྱིང་འདིར་རྒྱ་སྤྱང་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབབས་ཅིང་།།
མ་ཉོག་འབྲས་ལྡན་སྤྱན་དང་ནགས་ཚལ་ཇི་སྟེད་པ།།
མ་དྲོས་གནས་པའི་སྤྱད་དབང་སྤྱད་བཤག་བཟུང་གནས་ཏེ།།
དེ་ནི་སྤྱད་ཡི་བཤག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་ཡིན།།
རྒྱལ་བའི་ཉན་ཚོས་པ་དག་ཇི་སྟེད་ཚོས་སྟོན་དང་།།
འཚད་དང་རིག་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དང་།།
མཚོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡིས་འབྲས་ཐོབ་པ།།
དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིས་བྱའི་མཐུ།།

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས། བཟུང་པ་འདིའི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རབས་ཀྱི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་མངོད་དེ། བཟུང་བཙོས་ཀུན་གྱི་ལྷས་ནི་མདོར་བསྟུན། ཞེས་བཟུང་བཙོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
(༤བ)པ་ལྟར་འཚོས་སྦྱོབས་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་གྱི་བཟུང་བཙོས་ཡིན་ལ། དེའང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བཟུང་བཙོས་ཚོམ་པ་པོ་
མཐའ་ཡས་པ་ལས། རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་དབང་སྤྱད་བྱམས་པ་དང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ལྷ་བྱ་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མ་མཚིས་
པས། དེ་དག་གི་གསུང་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ཅེས་འཕགས་
བོད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱེ་བོར་རྩམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བཟུང་བཙོས་ཚེན་པོ་དེ་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་
བོ་ཡིན་ལོ།།

གཉིས་པ་[དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱེད་སྤྱང་]ནི། རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཞབས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་ཡབ་སྐུ་རྣམས་ཀྱིས་
འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་སྤྱིང་པོའི་མདོ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པར་བཞེད་དེ། དེའང་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པར་གཟིགས་ཤིང་། ཚོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་སྦྱིབ་པ་བཞེས་
བསྐྱོབས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རང་(༥ན)ཉིད་ལྷུ་པ་
དང་། གཞན་ལ་བརྟུས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལྡན་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་འཁོར་བའང་གཟིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་དང་དེའི་སྦྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་མ་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་གཏུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་།

འཚམས་པར་མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་དང་ཆེས་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པའི་ཚོས་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་མཚོག་གམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་རྒྱད་སྦྱངས་ཟིན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་དབང་རྣམ་ཤིན་ཏུ་སླིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ལྷན་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། ཡང་ཀར་གཤེགས་
པ། རྒྱན་སྒྲུབ་པོ། སལ་བོ་ཆེ་ལྷན་སེམས་ཚམ་གྱི་མདོ་བཞིར་གྲགས་པ་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་རིགས་པ་ཐུན་མོང་
བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོའི་མདོ། ར་བོ་ཆེ། སོར་མོའི་བྲེང་བ་ལ་སོགས་པ། ལྷ་མོ་དཔལ་བྲེང་གིས་ཞུས་པ།
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་སོས་(45)ཞུས་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། དཀོན་མཚོག་སྟོན། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས། གསེར་འོད་
དམ་པ། སྟོན་ཆེན་པོ། དཀོན་མཚོག་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོ་དང་། ཡང་དག་པའི་དབྱིངས། མི་འགྱུར་
བའི་ཚོས་སྒྲ། ཉག་བརྟན་གཡུང་དུང་། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་གདོད་ནས་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་གཏམ་ཞིབ་མོར་མཛད་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་གི་སྟོན་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོག་གི་
བ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཅེ་སྟོན། འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པས་ཀྱང་རི་བཞིན་མི་ཉོགས་ཏེ།

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ལུལ་མིན་ཕྱིར། །
ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་བར་ཉོགས་པར་བྱ། །
ཐ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ལུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །
ཚོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །སྒོམ་པ་ལ་སོགས་ལུལ་མ་ཡིན། །
གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔྱད་འོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྟོན་མཐོང་མ་སྟོང་། །
བཅས་པའི་བྱིས་གནས་བྱ་རྒྱུང་གི། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །

(46)ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་བརྒྱལ་སྐལ་བ་དམན་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་མ་ཉོགས་པ་དང་། ལོག་པར་
ཉོག་པས་བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མདོ་ལྷན་ཟབ་མོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྐྱས་ནས་
གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མཛད་པར་བཞེད་དོ།

རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་རྟེན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཚམ་མ་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་སྟོན་
པའི་མདོ་ལྷན་ལྷན་འགྲེལ་དུ་བཞེད་དེ། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། ལྷག་བསམ་བསྟན་པ། དམ་ཚོས་བད་དཀར་སོགས་དངོས་སུ་བཅོ་
ལྷ་ཚམ་བགངས་པར་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་[གང་གིས་མཛད་པའི་སྟོན་དཔོན་]ནི། བསྟན་བཅོས་རྩམ་པ་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
གྲགས་པ་ལས། འདིར་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ཚམ་མ་ཡིན་
པ། ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐལ་བ་ཞིང་རྒྱལ་གྱི་བྱེ་མ་སྟོན་གྱི་ལྷ་རོལ་ནས་མདོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟེན་(47)ནང་། ཚུལ་
སྟོན་དུ་ས་བརྩ་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ལ་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐར་བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་
དབང་བསྐྱར་བ་བརྟེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་བ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྟོན་པ་བརྩམས་པ་
མཐར་སྟོན་པས་བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ལྷ་པར་འབྱོན་པར་ཆས་པ། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་འདྲུལ་བསམ་

གྲིས་མི་བྱུང་བ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་ཉེ་བའི་གྲས་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བྱབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱུན་ལྗོངས་
དམ་ཚཱ་འཛིན་སྤེལ་སྐྱོད་བར་མཛད་པའི་སངས་པའི་སྐྱེ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལྟར། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཆགས་ཐོགས་
མེད་པའི་སྐྱུན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཐོག་མར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་ནས་ངེས་དོན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྐད་
རགས་པ་ཉིད་མདོ་ཅམ་དུ་བསྟན།

དེ་ནས་མདོ་སྡེ་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་དུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད། མཐར་རྒྱུད་སླ་མར་
སྡིང་པོའི་མདོ་དོན་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱབ་མཐའ་ཞིབ་མོ་ཉིད་གཏན་ལ་(ཉ)པའ་བར་མཛད་དོ།

དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོས་བྱམས་ཚོས་སྡེ་སྡེ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པར་བཞེད་ལ། ཨ་ལྷ་ཡས་
བཀའ་བསྐྱེད་དུས་སུ་མཛད་པར་འཆད་དོ།

བསྟན་བཅས་དེ་དག་རྫུ་མེད་དུ་སྤང་བར་མཛད་པ་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་ཤུཾ་པས་དབུ་མའི་རྒྱན་ལས་ས་གསུམ་པ་འོད་
བྱེད་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཏེ།

འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས།

ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགོས་ཤིང་ནི། །བསྟན་བཅས་དེ་ཡི་དོན་ལ་མཁས། །

མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོའང་རབ་དུ་འབྲེད། །

འཇིག་རྟེན་རིག་པ་རྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་བྱེད་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

དེ་ཡི་རིག་པ་ལྷུང་བ་འདི། །སྤྲུལ་པའི་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་བཛོད། །

དེ་ཡི་སྐྱབས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །སློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །

བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་བྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྤུང་བྱེད། །

མོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱར་འཚོ། །དེ་ལྟས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགོ། །

འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྤྱོད་ནས། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་(ཉ)མཐར་གྲིས་དེ། །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་ལུང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བསྐྱབས་པས་བྱབ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་རྟེ་
དགའ་ལྡན་དུ་མི་ལོ་ལྷ་བརྒྱའི་ཡུན་ལ་བཞུགས། བྱམས་པ་ལས་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་གསལ། བྱང་པར་བྱམས་པའི་
ཚོས་སྡེ་སྡེ་གནང་བ་རྫུ་མེད་དུ་སྐྱུན་དྲངས། ས་སྡེ་སྡེ་སོགས་བསྟན་བཅས་མང་དུ་མཛད། བྱང་པར་རྒྱུད་སླ་མའི་འགྲེལ་པར་
རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱབ་མཐའ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པས་ཤིང་རྟོ་ཆེན་པོའི་ལམ་སོལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། གསུང་འབྲམ་སྡེ་
གོ་དབུ་བྱགས་ལ་བཞུགས་པའི་མཁས་མཚོ་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཅས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ནང་ནས་ཉི་མའི་
འགྲེལ་པ་གཞོད་འཛམས་དང་། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་ངེས་དོན་དབུ་མའི་བྱབ་མཐའ་རྩལ་དུ་བཏོན་
པར་མཛད་པས་ལྷགས་འདིའི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེང་སང་འདི་ནས་བརྒྱུད་པ་མི་བཞུགས་སོ།

བཞི་པ་[གང་ལས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་]ནི། དེ་ལྟར་ངེས་དོན་དབྱེ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟེ་ཅི་མ་དང་། བྱམས་(༥ན)ཚོས་གསུམ་པོ་
ཚོགས་སྐྱོང་དང་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་སོགས་སློབ་བརྒྱད་བཟང་ལ་མང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྦྲེལ་ཡང་། ལུག་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
གཞན་གྱི་སློབ་ཤོང་དཀའ་བས། སློབ་མ་མཚོག་རྣམས་ལ་སྟན་ནས་སྟན་དུ་བརྒྱད་ཅིང་སླ་མ་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་གྱི་དཔེ་
གཏེར་དུ་སྦས་སོ། །

དེས་ན་རྒྱན་གཉིས་དང་། དབྱུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་གསུམ་པོ་བརྟན་པ་ལྷན་དར་གྱི་དུས་སྤེལ་ལྷོ་བ་དཔལ་བཅེགས་དང་ཞང་
ཡེ་ཤེས་ལྷེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བཤད་མཛད་ལ།

རྒྱད་སྟེ་མ། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཅུ་འབྲེལ་རྣམས་ནི་དུས་ཕྱིས་མངའ་བདག་མི་ཉི་ཤེས་མཚོད་རྟེན་ཞིག་གི་ལྷག་པར་འོད་
འབྱུང་བ་གཟིགས་ཏེ། དེ་ན་ཅི་ཡོད་བཅོལ་བས་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིགས་བམ་བྱུང་། རྗེ་བརྟན་བྱམས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
པས་སྤྱིན་གྱི་མཐོང་དུ་མངོན་སུམ་བྱོན་ཏེ་ལུང་ལེགས་པར་རྩལ། དེས་པརྗེ་ཏ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེ་སྤྱང་པོའི་ཚས་
ཀྱིས་ཁ་ཆེར་བྱོན་པ་ན། དཔལ་གོང་ལྷོང་དཔེ་མེད་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གདུང་རབ་མང་པོར་པརྗེ་ཏ་བརྒྱད་མར་བྱོན་པ་ལས་བམ་
ཟེ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ་ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་ལ་(༥བ)མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའང་བརྟེན་པས་དབྱུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་པོར་
གྲགས་པ་དེའི་སྦས་པརྗེ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སྦས་ཆེ་བ་པརྗེ་ཏ་སརྗེ་ན་སྟེ་སྟེ་པོ་དམ་པར་གྲགས་པ་དེས་མཁས་པ་ཡིན་པར་ངོ་
ཤེས་ནས་བརྟན་བཅོས་གཉིས་པོ་གསལ། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོག་ལོ་སྟོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་
ཚོས་ལ་ལྷགས་སྤྱོད་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་གསན་ནས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བོད་ཀྱིས་སྐད་ལ་བརྒྱུར་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་རྒྱ་
ཆེར་མཛད། དེའི་རྒྱན་དུ་བརྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་བྱང་སེམས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྟོ་བོ་རྗེ་ལ་ཡེར་པའི་གནས་བརྟན་བྱང་ཚུབ་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ནག་ཚོ་ལོ་རྩ་ཚུལ་སྦྲིམས་རྒྱལ་བས་བརྒྱུར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་བ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་མཛད་
ཀྱང་ཕྱིས་སློབ་མ་པལ་ཆེར་རྟོག་འབྱུར་ལ་དགའ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་བཅས་བཤད་པ་ཆེར་གཉིས་རེ་མཛད་པར་གྲགས། ཕྱིས་པ་
ཚབ་ལོ་རྩ་དང་མར་པ་དོ་བ་སོགས་མང་པོས་རྒྱད་སྟེ་མ་བརྒྱུར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཆད་ཉན་རིང་དུ་མ་བྱུང་བར་མངོན།
རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་རྒྱད་སྟེ་འབྲེལ་བ་ལ་རྟེ་ཀ་རྒྱང་མཛད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་གོ་(༥ན)ལུང་པ་སློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་
དང་། ཞང་ཆོ་སྦང་པ་ཚོས་ཀྱི་སྟེ་མས་རྟེ་ཀ་རེ་རེ་མཛད། དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞང་གི་སློབ་མ་ཉང་བམ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མཛད་ཅིང་ཕྱིས་ནས་ལུ་པ་ཚོས་སེང་། དེའི་སློབ་མ་གཙང་ནག་པ་བརྟོན་འབྲུས་སེང་གོ་དང་དན་འབགས་པ་སྦྱ་
བའི་སེང་གོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་སློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་དང་། ཕག་གྲུ་རྒྱལ་
མཚན་བཟང་པོ། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གཟིགས་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་འབྲེལ་བའི་སྒྲིགས་བམ་གྱིས་བོད་ཁམས་ཀྱན་ལྷབ་པར་
མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་ཚོས་སྐད་བར་བྱར་མི་མཐུན་པ་མང་ངོ་། །

ཡང་གྲུ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཁན་བྱ་བཅོན་ལ་བོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པའང་ལོ་རྩ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ལ་ཆེར་བྱོན། སརྗེ་ན་ལ་ཁོ་
བོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱམས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་འཆོ་ཚོས་བགྱིད་པ་ལགས་པས་གདམས་པ་བཅས་ཏེ་ལྷགས་ལ་གདགས་པར་
ལྷས་པས། གཟུངས་དགའ་བའི་དོ་རྗེས་ལོ་རྩ་བ་བྱས་ནས་བྱམས་ཚོས་ལྷ་པ་ཐམས་ཅད་གསུངས། རྒྱད་སྟེ་མ་ལ་གདམས་པའང་
ལེགས་པར་གནང་བས་བཅོན་ཏེ་མེད་ཤེས་(༥བ)རབ་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ཏེ་དབྱུས་གཙང་རྣམས་སུ་བཤད་པ་མཛད། གཟུངས་དགའ་

པའི་དོན་རྗེས་རྒྱུད་སྐྱེ་མཁའ་སྐྱོད་ཀྱི་གསུང་དང་མཐུན་པར་རྒྱན་ཏེ་ཀ་མཛད་ཅིང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཙམ་འབྲེལ་ཡང་བསྐྱུར།
འདི་ལ་བྱམས་ཚོས་སྒོམ་ལུགས་པའང་གྲགས་ཤིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་
ལ། ལུགས་སྒོམ་དེ་དག་ལས་བྱུང་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་མ་པམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་རང་བྱུང་དོན་རྗེས་རྒྱུད་སྐྱེ་མཁའ་སྐྱོད་བཅད་པ་ལ། ཀམ་དགོན་གཞོན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀའ་ཞིང་། ཀམ་
ཐུན་ལས་པ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་དག་བཀོད་པའི་འབྲེལ་པ་མཛད། འགོས་ལོ་ཆེན་པོ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་
འབྲེལ་པ་ལ་འབྲེལ་བཤད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་ཆེན་པོས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྐོལ་བྱེས་ཏེ་འབྲེལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྦོལ་བརྒྱུད་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏུ་ར་རྣམས་ཐོགས་ཀྱིས་
བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཞུང་བཅུགས་པའི་(༡༠ན)འབྲེལ་པའི་ལུང་རྒྱན་ད་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ་དང་། ལྷིས་སུ་དཔལ་
ཆེན་པོ་ཚོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ལས་ཀུན་གཟིགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་གསན་ཏེ་བཤད་པ་ལན་མང་དུ་མཛད་པའི་རྒྱན་ལས་
མཁས་པའི་དབང་པོ་བྱུང་མང་ལྟ་ལུང་པ་ཀམ་བཟུན་འཕེལ་གྱིས་མཆོད་ཏེ་ཀ་མཛད་པའི་བཤད་རྒྱུ་ཀྱང་ལེགས་པར་མཐོས་ཏེ།
དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་[གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་དོན་]ནི།

བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཉིད་བཤད་གཞིར་བྱས། དེ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་ལུང་རིགས་སྒོམ་པ་སོ་
སོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྐོལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། དེས་དོན་དབུ་མའི་སྦོལ་དཔོན་རྣམས་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། ཚོས་
འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་ཀའི་དེས་དོན་ཇི་སྟེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ། དེའི་དོན་མཐར་གཏུགས་ན་གང་ཟག་གི་དབང་
དུ་བྱས་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོང་ཚུལ་མེད་(༡༠བ)པར་དགག་པ་ཙོམ་མ་
ཡིན་པར།

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས།

གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྦྱོང་པ་ཉིད། །

དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། དེ་ཉིད་དེ་ལ་སྦྱོང་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སྦྱོང་ཚུལ་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྐབས་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བཟུན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་གྱི་དོན་རྗེས་ལ།

དོན་རྗེས་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ།

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །

སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཙོན་དོ། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར། སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་ཅིང་དབྱིངས་དེ་ལོང་
རིགས་སམ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཞེས་བྲ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་
བརྗོད་ཅིང་དབྱིངས་ཀྱི་ཚྭ་ཆ་ནས་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚམ་ཚྭ་ནས་དགོ་
འདུན་དང་། བར་ཚད་(༡༡༣)མེད་ལམ་གྱི་ཆ་ནས་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཁྱུང་པར་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་འགོག་
པའི་བདེན་པའོ། །

ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་དབྱིངས་དེའང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བྲ། དེ་
ལ་ཚྭ་པས་བྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྤོན་ལས་ཏེ་གསུམ་མོ། །

དེས་ན་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྩོམ་ཞེས་གནས་བདུན་དུ་འང་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་བྱེ་མ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐའ་དག་
དེར་འདུས་པར་རྟོགས་པར་སྒྲ་མོད། དང་པོའི་ངེས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཇི་སྟར་འདུ་ན། དམན་ལམ་གྱི་སྐྱུང་གཞི་སྦྱང་
བྱེད་སྦྱངས་འབྲས་གསུམ་ཀ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོའི་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
ཀྱི་ངེས་དོན་མཐའ་དག་འདུ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྟིང་པོ་དེའང་གང་ཡིན་སྟེ་རྣམ་པར་སྦྱིར་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་སྦྱོས་པ་དང་
བལ་བའི་སྟིང་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་(༡༡༤)རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའམ་སེམས་ཅན་ཏེ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྗོད་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་ཉིད་ལས་ཚོས་སྐྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་
ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བཤད་དོ། །

དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་གོང་སྦོས་གནས་སྐབས་གསུམ་ཀྱི་དབང་དང་དྲང་ངེས་ལ་དགོངས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གང་
ནས་བཤད་ཅིང་གང་ཟག་གང་གིས་རྩལ་དུ་བཏོན་སྟེ་ན། སྦོས་བལ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡན་ཚད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཅིང་
འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྒྲ་མང་པོས་གསལ་བར་མཛད།

འོན་ཀྱང་སྟིང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་དབུ་མ་རིག་ཚོགས་ལས་བཤད་པ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྟེན་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་འཕགས་ལུལ་གྱི་ཐལ་རང་གི་སྦོའི་དཔོན་པལ་ཆེར་བཞེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་རང་སྟོང་
སྐྱ་བ་རྣམས་ནི་མེད་དགག་འོ་ནར་ནན་གྱིས་བསྐྱབས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟིང་པ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་(༡༡༥)སྟིང་པོར་ལེགས་
ལུན་ཞབས་ཀྱིས་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་ཅིང་སྐྱ་བས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཞེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་སྟེ་དང་སེང་གི་བཟང་པོས་མེད་
དགག་གི་སྟིང་ཉིད་ལ་རིགས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོས་ཚོས་སྐྱར་ཡང་བཤད་པས་དོན་གྱིས་སྟིང་པོར་བཞེད་
པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟེན་པའི་མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནད་ཆེན་དུ་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཆིང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་
པའི་དོན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱུང་པར་འཕགས་སོ། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་དང་ལྷགས་རྒྱུད་རྣམས་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་།
རྒྱུད་སྐྱེ་མ་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱུད། ལྷ་རྒྱུབ་ཀྱིས་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་བསྟོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་སོགས་
ནས་དེ་ཉིད་སྟོང་པོ་ཡིན་པ་གསལ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

ཀུན་(༡༢བ)གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཤེགས་སྟོང་དུ་བཤད་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། རྒྱུན་སྤྱད་པལ་སྟེང་གིས་ལྷན་པ། དོ་རྗེ་
མགུར་ལ་སོགས་པ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ལོ། །

སེམས་ཅན་སྟོང་པོར་བཤད་པ་ནི། སྟོན་གསལ་ལས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་དང་།

འདི་ཉིད་ལས།

ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཅས་སོགས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཉིད་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཡང་།

འདིར་མདོ་ཅན་སྟོས་ན།

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལྷགས་ཕྱིར། །

རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །

སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འདྲས་ཉེར་བཏགས་ཕྱིར། །

འགོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ལྷགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོར་བརྗོད་པ་དང་གཅིག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པོར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་(༡༣ན)ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷགས་པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལའང་སྟོང་པོར་གསུངས་པ་དང་
གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ།
རིགས་ནི་ཤེན་ཏུ་འདྲ་བའི་དོན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པོར་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ་
ནི་རིམ་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད། རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ་སེམས་
ཅན་གྱི་སྟོང་པོ་བཏགས་པ་བ་དང་། བར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆ་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྟོང་
པོ་གཉིས་ཀ་དངོས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་སྟོང་པོ་དངོས་ཡིན་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་འགོས་ལོས་བཞེད་
ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གནས་བཞི་སྟེ་ལ་འཇུག་པའང་ཤེས་པར་བྱལོ། །

རིགས་དང་ཁམས་དང་ས་པོན་སོགས་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་ཅིང་ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་མ་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
སྟོང་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དོན་ཀྱང་གནས་པས་ཁམས་ཞེས་བྱ་(༡༣བ)སྟེ་པད་ངན་ནང་སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་པོ་

ཀྱམ་ཉོན་གྱིས་སྒོ་(༡༥ན)བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ལ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་གཏན་ནས་མ་
གྲུབ་པས་སྤར་ཡོད་ཕྱིས་བསལ་དུ་མེད་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུས་བྱུང་པའི་དོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱིས་ཚོས་སྐྱ་དེ་ཐོབ་ཏུ་
རུང་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། ལོ་ཚྭ་གཟུ་བཙན་རྣམ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་བྱམས་ཚོས་སྐྱོམ་ལྷགས་པ་རྣམས་དང་། མངའ་བདག་མི་ཉི་
ཞབས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཡབ་ཟུས་ཀྱི་གདམས་ངག་བརྟེས་ནས་ལྷགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བཅུ་པ་སོགས་མཛད། དེ་ལས་རྗེ་མར་པས་གསལ་ཏེ།

ཐོག་པའི་མཐར་ཐུག་སྟེང་པོའི་དོན། །མཐའ་བུལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། །

ཚོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་དོ་སྟོན་བགྱིས། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།

རྗེ་སྐྱུ་པོ་པའི་ཞལ་ནས།

འོ་སྐྱལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་གཞུང་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐོག་པ་ཆེན་

པོ་རྒྱུད་ལྔ་མའི་བཟོན་བཙོམ་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུའང་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་

(༡༥བ)དཔལ་ལྡན་ཕག་མོ་ལྷ་པ་ཡབ་ཟུས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རང་བྱུང་ཞབས་སོགས་སྟེང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲང་བར་མཛད་ཅིང་། སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོས་ཀྱང་སྟེང་པོའི་དོན་འདི་
ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཀྱུ་མ་མཁུན་དོལ་པོ་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་དོན་སྟེང་པོའི་བཀའི་བཟུ་བ་བཞི་པ་མཛད་པ་དང་། ཟེ་ལུང་པ་ཆ་ཆེན། རྗེ་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཏུ་ར་རྣམས་
ཀྱུ་མཁུན་བཟོན་པའི་ཉོན་བྱེད་སོགས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་ཕན་བྱ་ཅོམ་ལས་ལྷ་བའི་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ཅིང་།

གཞན་ཡང་མངའ་བདག་མི་ཉི་པའི་དངོས་སྟོབ་པ་རྗེ་ཏུ་བཟོ་བྱ་ཆེས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་ཚུ་འགྲེལ་སོགས་བོད་དུ་རྒྱ་ཆེན་
བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་བཀའ་སྟོལ་ཡིན་པ་དང་། མི་ཉི་པའི་དངོས་སྟོབ་དམ་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དོ་བོ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། གསང་ལྷགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་དམ་ཚོས་(༡༥ན)ལྷག་
བསྐལ་ཞི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་གསལ་ནས་བོད་དུ་ལྷ་ཕྱིར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་སྟོན་པ་དང་མཚུངས་པས།

མདོར་ན། མངའ་བདག་མི་ཉི་གུལ་ནས་བརྒྱད་པའི་བཤད་པ་དང་གདམས་ངག་གི་བཀའ་སྟོལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོགས་གི་བརྗོད་
ཕྱོགས་ཅོམ་ལས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་བཞེད་པའི་སྟེང་པོ་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚོ་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་པོ་ཅན་དུ་
བརྗོད་ཅིང་། ལྷ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འཇོགས་པའི་དབེས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཚོས་ལའང་ཡར་སྟེགས་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ་ཚོས་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟེང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཚངས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ས་ལ་འབབས་པའི་

དཔེས་འཁོར་བའི་ཚོས་ལའང་མར་འགོབས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཚོ་སྐྱོད་ལྷན་གྱི་དྲི་མ་མ་དག་པ་དང་། དག་པའི་བྱུང་པར་མ་
གཏོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་དང་འགྱུར་བ་(༡༤བ)མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་ས་སྟེང་བཞུགས་ནས་སྟོང་གསུམ་སྐྱེའི་སྣང་བས་བྱུང་པའི་དཔེས་བསྟན།

དེ་དག་ཅུང་ཟད་དབྱེ་ན། རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་རིགས་གཉིས། ལྷ་མ་ནི་དབུལ་པོའི་བྱིས་གྱི་
གཏོར་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྟེང་པོའི་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ལྷ་མ་ནི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཞིར་
གནས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་རྫོན་ཤིང་གསར་དུ་བཅུགས་ནས་བསྟེད་པ་བཞིན་སྟོབ་ལམ་དུ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡང་དག་
པར་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སྟེ་དང་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། ལྷ་མས་ལོངས་སྤྱུལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་དོ།

རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཞིའམ་རྒྱུར་གནས་པ་ནི་ཀུན་མཁུན་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་པའོ།

ཚོས་སྐྱེལའང་། དངོས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སྐྱེམཚན་ཉིད་པ་
དང་། ལྷ་མ་ནི་ཟབ་མོ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་རྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ།

དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གསུང་རབ་སྐྱེལས་དོན་དམ་(༡༥ན)པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་གསུངས་
ཤིང་། ལྷིར་སྟེང་པོ་གསུམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་འགོས་ལོ་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ།

གཞུང་འདིའི་དགོངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་
པར་གནས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དོ།

ཞེས་དང་།

རི་རྩར་རྩར་བཞིན་བྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་མིང་གི་བརྒྱ་དང་དཔེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་པར་བྱིན། དོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་པའི་
མཐའ། གནས་ལུགས་རང་བཞིན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་བྱུག། ཚོས་ཉིད། སེམས་ཉིད། རྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་།

སྤྲུལ་གྱི་ཐེག་པར། དང་པོའི་མགོན་པོ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ། རང་(༡༦བ)བཞིན་འོད་གསལ། དུག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་མར་གསུངས་སོ།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ལ་སྐྱེབ་བྱེད་སྐྱོད་ལྷན་གྱི་དྲི་མ་སྐྱེན་ལྷ་བུས་བསྐྱབས་ཏེ། དེའང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་
དུས་རྒྱ་བྱེད་པར་གསེར་དང་གཡའ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཟུང་འཛོན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས།
གཞན་དབང་། ཀུན་རྫོབ་འཕྲུལ་པ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སོགས་མིང་དུ་མར་བཏགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཚོས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་
བ་སོགས་སྐྱེབ་པ་རྣམས་བཞི་བྱུང་བས་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་ཤིང་འཁོར་བར་འཆིངས་ལ། ཐེག་མཚོག་ལ་མོས་པ་སོགས་རྒྱ་བཞིས་
གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཏེ་སྐྱོད་ལྷན་གྱི་དྲི་མ་དུངས་བྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་པོ་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་སྐྱེཞེས་བྱའོ།

རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ལ་གཞོན་མ་ནས་དྲི་མས་གོས་མ་སྤྱོད་བས་བསལ་བྱ་ཅིང་མེད་དེ་དྲི་མ་ནི་བཅོས་མ་སྤོ་བྱུང་ཡིན་
པས་ཁམས་ལ་སྤོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རང་ཆས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ལྷུ་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་དེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་
མེད་པའི་(༡༥༣)མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁམས་མི་སྤོང་སྟེ། དཔེར་ན། མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱི་དུང་སེར་པོར་མཐོང་བའི་ཚོ་དུང་གི་
དངོས་གནས་ལ་སེར་པོས་སྤོང་ཞིང་དཀར་པོས་མི་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་ཚོ།

ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །

ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་སྤོང་གི་རིག་པས་དབྱེད་ཅིང་།

ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །

གཉིས་མེད་གསུམ་བུལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །

ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་གཉིས་སྤོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པས། མཐའ་བུལ་དུ་
གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བྱང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ལ་བཤད་སོལ་འདི་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་
ལ་དབྱུ་མ་གཞན་སྤོང་བ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེའང་གཞན་གྱིས་སྤོང་པའི་བརྒྱུད་ཅན་མདོ་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་གསུངས་
(༡༥༤)པ་དང་། བོད་འདྲིར་གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མོས་གསལ་སྤོན་སྐོར་བཞི་མཛད་པ་ནས་བརྗོད་སོལ་དེ་བྱུང་ལ། དེའི་སྐྱ་དོན་རྒྱ་ཆེར་
རྒྱས་པ་ནི་ཀུན་མཁྲིན་དོལ་པོ་པ་ཡབ་སྐུ་ལ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷ་སྐོམ་གྱི་གནད་ལ་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་།
གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་སྐབས་སུ། གྲུབ་མཐའི་ཞལ་བཞེས་ཀྱང་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཀྱང་པར་ཀུན་
མཁྲིན་རྩོམ་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤོང་པོ་གཙང་ཉག་བདེ་བ་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་
འཆད་པ་ལ། རྗེས་བཞག་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གོ་ནས་བོད་ཀྱི་སྐྱ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་པ་བརྗོད་ཀྱང་། དེའི་ཉག་པ་སོགས་
ཀྱི་དོན་དབྱིངས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྤོང་མཚན་ལས་གོལ་ཞིང་སྐྱ་རྟོག་ལས་འདས་པ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
མ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིག་པས་དབྱེད་བཟོད་ཡིན་པས་དབྱེད་པ་རང་གིས་འཇུག་ཏུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྤོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་(༡༥༥)བརྗོད་པ་སོགས་དང་མཚུངས་
པར་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན། རྗེས་དཔག་དང་མདོན་སུམ་ལམ་གྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ། བདེ་གསེགས་སྤོང་པོ་ཡོད་མེད་དང་།

འདི་ལ་བསམ་ལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །

རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྐྱོ་བྱུང་དག་གི་ཁམས་སྤོང་གི། །

རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ལྷ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སྤོང་མ་ཡིན། །

ཅེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཕྱིར་བཞུས་ནང་བཞུས་ཀྱི་གོ་བ་ལས། དབྱེད་པ་དང་སྐོམ་དོན་གཉིས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་[དབྱེད་ལས་ཀྱི་བཞུས་པའི་དོན་]ལ་གཉིས། བཞུས་དོན་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས། སངས་རྒྱལ་ཚོས་ཚོགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེད་ལས་ཀྱི་བཞུས་པའི་དོན་བཞུན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ལས་ཚོས་སོགས་ཀྱིས་ལྷ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཞུན་ཏེ། དེའང་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་འགན་ཟླ་བལ་བའི་དངོས་པོ་(༡༧)མི་བཞུ་བ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྐོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་པར་དག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པར་གྱུར་པས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།

དམ་པའི་ཚོས་ནི། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྷར་གཟིགས་པ་ཁོ་ན་གཞན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་།

དགེ་འདུན་ནི། རི་སྐང་དུ།

ཁྱོད་ནི་གང་ནས་གཤེགས་པ་ཡི། །ལམ་དེ་ཉིད་ནས་སློབ་མཁུང་མཆོ། །

ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ནང་བ་སངས་རྒྱལ་པའི་བཀའ་དང་བཞུན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཡོན་ཏན་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདིར་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་སྦྱར་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བཤད་གཞིར་མཛད་པ་སྟེ།

དེའང་སངས་རྒྱལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ། ལྷན་གྲུབ། གཞན་གྱི་ཉེན་མེད་ལ་སྟེ་རང་དོན་བྱང་ཚུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། མཐུན་བརྩེ་བའི་ལས་གཞན་དོན་མཛད་(༢༠ན)པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ་དོན་གཉིས་དབྱེ་གཞིར་བྱས། དབྱེ་དོ་དུག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཚོས་འགོག་བདེན་ལ་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་གསུམ། ལམ་བདེན་ལ་དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གསུམ། དགེ་འདུན་ལ་རི་ལྷ་རི་སྐང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ཆགས་ཐོགས་དམའ་པའི་སྐྱིབ་པ་ལས་སྐོམ་བ་སྟེ་སྐོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དེ་དག་ལའང་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་དོ་སྦྱར་ལྷར་སྦྱར་བས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཅན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་དོ་བོ་བཤད། གནས་སྐབས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཏུ་བཞུབ། དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱོད་དོན་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཆོག་གི་རྣམ་བཞག་གསལ་བར་མཛད།

དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་(༢༠བ)དྲི་མ་མེད། །

དྲི་མེད་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །

ཅེས་ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་སྟེ། དེའང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རྟོགས་པ་རང་གི་དོ་བོའི་གནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་བྱང་ཚུབ། རྟོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གནས་བྱང་ཚུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན། གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱེན་ལས་ཏེ་གནས་བཞིར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་བཞུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་དེའི་རིགས་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་བཞུན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་

སོགས་སྒྲོག་གཅིག་ཏུ་གཏན་ཚིག་གསུམ་བཤོད་ཅིང་། གཏན་ཚིག་རེ་རེས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་ཉིད་པོ་ཡོད་པ་བསྐྱབ་པར་བྱས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས།

བྱི་མ་(༢༡༣) ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྐྱུ་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ། མདོ་སྡེ་སོ་སོའི་དགོངས་པས་རྣམ་བཞག་བཅུར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྤྱིང་པོའི་མདོའི་དགོངས་པས་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱུར་བ། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ། སྤྱིང་པོ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཅན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་སྒྲོག་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། གཞིའི་ཚོས་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རོ་བོའི་དོན་དང་། ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཚོས་པ་སོགས་ལམ་གྱི་ཚོས་སྐྱུ་རྒྱུའི་དོན་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཚོས་སྐྱུ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཚོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ལྷང་(༢༡༥)འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཚོང་ནས་ཐོབ་པའི་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་ལས་གྱི་དོན་དང་། ཁམས་དེ་ལ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ཚོས་པ་སོགས་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་སོགས་མངའ་བ་ལྡན་པའི་དོན་དང་། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཚོས་ཅན་ཐ་དང་པའི་སྐོ་ནས་བརྟེན་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཁྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་གནས་སྐབས་གྱི་དབྱེ་བས་མིང་ཅན་ཐ་དང་པར་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་གྱི་དོན་དང་། དེ་གསུམ་རང་སྤྱིའི་སྐོ་ནས་ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྗར་ལུབ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། ཚོས་ཅན་སྐྱེ་འགག་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ལ་དེ་དག་བལ་བ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བལ་སྟེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་ལྗར་གནས་པ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་བཅུ་པོ་དེས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཚང་བར་བསྟན།

གཉིས་པ་ནི། སངས་(༢༡༣)རྒྱུ་པ་དང་ན་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཉོན་ཤེས་གྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་སོགས་སྐྱིབ་བྱེད་དྲི་མའི་དཔེ་དགུ་དང་། ཚོས་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་གྱི་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་སོགས་བསྐྱིབ་བྱེད་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱུར་ནས་བཤད།

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོ། བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉན་རང་། སྤྱིང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བྱུང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་ལ། བསལ་བཞག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་ཚབ་ཚོས་རྟོགས་པར་བསྟན།

བཞི་པ་ནི། འཕགས་པས་ལྟ་བར་དཀའ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སོ་སྐྱེ་ལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་འགལ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་གྱིས་ལེན་དང་པོ་གྲུབ།

དེ་ནས་(༢༢༧)ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་
 གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ནི། དག་ཚོ་
 སོགས་དང་། ངོ་བོ་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་བཟུང་། ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་སློབ་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་
 སྐྱོལ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོའི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཉམ་གཞག་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་དུ་སློམ་པ་གནས་
 འགྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་རྒྱུ་ཀྱི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སློབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་
 ཟད་ཅིང་བྲལ་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ངང་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ཉོན་སྐྱེབ་བྲལ་བས་ཟག་བཅས་ཀྱི་
 རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཏེ་(༢༢༨)ཟག་པ་མེད་པའི་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པས་རང་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་གྲུབ་
 ཅིང་། ཤེས་སྐྱེབ་བྲལ་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་གཞན་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དོན་དང་།
 དོན་གཉིས་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སློབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་མངའ་བ་ནི་ལྡན་པའི་དོན་
 དང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཤིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ཟབ་པ་ཚོས་
 རྒྱ་དང་། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་རྒྱ་དང་། རྣམ་པ་དང་མཐུན་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 རྒྱལ་པའི་རྒྱ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱིས་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་དང་། རྒྱ་གསུམ་པོ་དེའང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་འགོ་བའི་
 ལམས་ཇི་སྲིད་པའི་དུས་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་ནི་རྟོག་པའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱ་གསུང་
 ལྷགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་(༢༢༩)སློབ་ལུས་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་
 ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་སློབ་སྤྲོད་པས་ལེུ་གཉིས་པ་གྲུབ།

ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་ལེུ་འདྲིའི་འབྲེལ་བ་ལྷ་བྱུར་ཡོད་དེ་དེར་ཚོས་ཉིད་དང་། འདྲིར་དྲི་མེད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་དུག་དུ་བསྐྱས་པའི་དོན་ལས། དང་པོ་ཤེས་
 བྱ། བར་པ་བཞི་བསྐྱོམ་བྱ། ཐ་མ་འབྲས་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སློབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོན་ཏན་
 རྒྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རང་དོན་གཞན་དོན་སོགས་ཀྱི་རང་དོན་དོན་དམ་ཚོས་རྒྱ་ལ་ཡོད་པའི་བྲལ་བའི་
 ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་རྒྱ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་སློབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་ཏེ་བསྐྱོམས་
 པས་ཡོན་ཏན་དུག་ཚུ་ཅ་བཞི་པོ་རྒྱ་གཉིས་དང་(༢༣༠)སྐྱུར་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བཟུང་། དེ་ནས་སློབ་པ་ཉིད་མ་རིག་སྐྱེབ་ལ་སོགས་
 ཀྱིས་མི་བྱེད་པ་དོན་རྗེ་ལྷ་བུའི་སློབས་བཅུ། འཇིགས་པ་མེད་པའི་སང་གོ་ལྷ་བུའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི། གཞན་དང་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྤང་བྱ་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཚོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་
 མཚན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚན་བཟང་སྤུམ་ཚུ་ཅ་གཉིས་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གཟུགས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དཔེ་དོན་
 ཞིབ་མོར་སྐྱུར་ཏེ་བཤད་པས་ལེུ་གསུམ་པ་གྲུབ།

དེ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་རྣམས་པས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཞན་གྱིས་རྟོགས་བྱེད་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དོན་ལ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་སོགས་ཀྱིས། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་དང་། གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གནས་པའི་ཡུལ་གང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དུས་གང་གི་ཆོ་འདུལ་བ་རྣམས་(༢༤༧)ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིན་ལས་བཟུང་ལ། དེས་འབྲེན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིན་ལས་འབྲུང་བའི་དེས་པར་འབྲེན་པའི་རྒྱ་དང་། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་རྟོན་པའི་རྒྱུན་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱལ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་དག་གི་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་སྟེ་དཔེ་དོན་སྤྱར་ཏེ་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ལས་བཟུང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལས་རྟག་ཁྲུབ་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འབྲུང་བ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྟམས་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་རྒྱ་སྤྱིན་སོགས་དཔེ་དགུས་སྤྱོད་གསུང་བྲགས་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟོགས་རེ་ནས་མཚོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པས་དཔེ་ལས་འདས་པར་བཟུན་པས་ལེའུ་བཞི་པ་གྲུབ།

དེ་ལྟར་བཟུན་བཅོས་དངོས་གཞི་གྲུབ་ནས་སྤར་ཡང་བསྐྱར་དོན་དང་འབྲེལ་བར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་གནས་བཞི་ལ་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིན་རྒྱལ་(༢༥༦)སྟོན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཁྲུང་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཇི་ལྟར་བཅུམས་པའི་རྒྱལ་འཕྲོས་དོན་དང་། མཐར་བཟོ་སྟོན་གྱིས་བསྐྱར་པའི་དོན་ཀྱང་གསལ་བར་མཛད་དེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དོན་གཅིག་ཉིད་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བར་མཛད་པ་ཉིད་དོ།

གཉིས་པ་[ཞར་བྱང་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བཤད་པ་]ནི། ཐེག་པ་མཚོན་གི་ལམ་ལ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་སྤང་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པས་རྒྱ་བྱས། དཀོན་མཚོན་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སྐྱེ་བས་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་བཟུང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོག་མར་བཟུན་ཅིང་། (༢༥༧)གཞན་དོན་དངོས་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བཟུང་། དེའི་རྒྱ་བྱང་ཚུབ་དང་། དེས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ་སོའི་ལེའུས་བཟུན་ཏོ།

བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་དཀོན་མཚོན་སངས་རྒྱས། ཀུན་རྫོབ་ཚོས་དང་དགེ་འདུན། དོན་དམ་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྤོང་པོ་འོད་གསལ་སྤོང་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པའི་རིགས། དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཚུབ་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད། ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས། དོན་དམ་བྲལ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་སྤྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན། དོན་དམ་ཚོས་སྤྱིའི་ཕྱིན་ལས་དང་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྤྱིའི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ།

བརྒྱད་པ་[དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཟུན་པ་]ནི། དེ་ལ་བཟུན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དཀོན་མཚོན་གསུམ་དང་ཁམས་དང་བྱང་ཚུབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་སྤོང་པོའི་མདོ་དོན་མཐའ་

དག་བསྐྱུས་པ་(༢༥ན)ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ།
ཚོག་དོན་དེ་ཉིད་དང་པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚོག་གོ། །

བར་དུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ངེས་པ་རྟོག་ནས་དབུལ་པོའི་བྱིས་ལ་ཡོད་པའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ཐོབ་པ་
དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་སྤྱིར་པོའི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དང་རྟོན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་
བདེ་ལྷག་ཏུ་འཇུག་ལུས་པ་ནི་དགོས་པ།

དེ་ལྟར་ཞུགས་ནས་དད་པ་རྣམ་གསུམ་སྣོན་དུ་འགོ་བས་སྦྱང་པོའི་དོན་ལ་བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་ས་འོག་གི་
གཏེར་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བར་སྦྱང་པོ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ཐོག་མར་རྗེས་མཐུན་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་། རིམ་གྱིས་རི་
གསལ་དུ་སོང་ནས་མཐར་རྟོག་བྲལ་མ་འཇུག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མེད་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྐོ་བུར་གྱི་ཀྱི་མ་བུལ་
བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཉིད་དགོས།

ཉིད་དགོས་(༢༥བ)དགོས་པ་ལ་རག་ལས། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་རག་ལས་པས་སྲ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་བདག་
གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་དང་དུ་བའམ་ཉི་མ་དང་འོད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །

གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དོན་དང་འགྲུར་ཕྱག།

དེ་དག་གི་སྤྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བཟུན་ནས། ཚ་བའི་གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་རྒྱས་པར་བཀོལ་བ་ལ་གསུམ།

།༧ དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་དང་ཕྱག། །༧༨ དོན་མཚོག་ལྡན་པའི་བཟུན་བཅོས་དངོས། །༧༩ དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱར་
ཚུལ་ལོ།།

།༧ དང་པོ་ལ་གཉིས། །༧༧ མཚན་དང་། །༧༨ འགྲུར་ཕྱག་གོ།།

།༧༧ མཚན་ལའང་གཉིས། །༧༧ སྐད་གཉིས་ཤན་སྐྱར་ཏེ་བཀོད་པ་དང་། །༧༨ དེའི་དོན་བཤད་པའོ།།

།༧ དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ་མ་དུ་ཡ་ན་ལྷན་ར་ཏྲ་རྩ་ལྷོ།

པོད་སྐད་དུ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་རྒྱུད་ལྷ་མའི་བཟུན་བཅོས།

ཞེས་འབྲུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དོག་ཆས་གོས་དཀར་པོ་ལ་གཙོ་བྱེད་པས་རྒྱ་དཀར་པོ་འམ་མིང་མཐའ་འདྲེན་
ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་གར་ཅེས་གྲགས་པ། སངས་རྒྱས་ཕྱོན་པའི་གནས་འཕགས་ལུལ་ན་སྐད་རིགས་ཚེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྐྱོ་ཏྲ་སྟེ་
ལེགས་པར་སྐྱར་བ་སྟེ་སྐད་དུ་མ་དུ་ཡ་ན་ཞེས་སོགས་འབྲུང་བ། པོད་(༡༧)ཀྱི་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ། མ་དུ་ནི་ཚེན་པོ། ཡ་ན་ནི་
ཐེག་པ། ལྷན་ར་ནི་ལྷ་མ། ཏྲ་རྩ་ནི་རྒྱུད། ལྷོ་ནི་བཟུན་བཅོས་སོ།།

།༧༨ གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ནི། འདིས་འདེགས་པས་ན་རྒྱའི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་འདེགས་པས་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཆེ་
རྒྱུ་སྟེ་ལ་འཇུག་པའོ།།

ཚེན་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་། ལྷུ་བ་དང་། ཡེ་ཐེས་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། ཐབས་མཁས་དང་། གུབ་པ་དང་། ཐེན་ལས་
ཏེ་ཚེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་གོ།།

རྒྱུད་ནི། རྫོང་བྱེད་ཚོག་གི་རྒྱུད་ལྟར་ན་ཚོག་དང་ཡི་གེ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་པ་འདོན་ཅེས་གྲགས་པ་
ལྟར་རེ། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དེ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་རྒྱུན་
ཆགས་པས་སོ།།

ལྷ་མ་ནི། རྫོང་བྱེད་ལྟར་ན་བྱེ་མའི་དོན་ཏེ་གསོ་རིག་ལ་སྦྲན་དབྱུང་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱེལ་བ་ལ་བྱེ་མའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་
འདིར་དགོངས་པའི་དོན་ཟབ་སྣང་པོར་དེའི་ནས་སྟོན་པའམ། བརྗོད་བྱ་(༡༧)ལྟར་ན་གོང་ན་མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཐེག་པ་ལྷ་ན་
མེད་པ་སྟོན་པས་སོ།།

བཟུན་བཅོས་ནི། སྤྱིར་སྟོབ་མ་རྣམས་འཚོས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ལས་འཚོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་དན་འགོ་དང་
ཤིད་པ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ།

རྣམ་བཤད་རིག་པར།

ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་།།

ངན་འགོ་མེད་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ།
འཚོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བཟོན་བཅོས་ཏེ།
གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ཕྱགས་ལ་མེད།

ཅེས་པ་ལྟར་རོ།

འདིར་མིང་ནི་དཔེ་དང་། གངས་དང་། གཞུང་ཚད་དང་། ལྷ་བ་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། ཇུས་དང་། བརྗོད་བྱ་ལས་བཏགས་པ་
སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་བྱེད་ལས་ལས་བཏགས་པར་བཞེད་དོ།

གཤ གཉིས་པོ་[འགྱུར་ཕྱག་]ནི།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་བྱུང་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན། གཉིད་སངས་
པ་ལྟ་བུའོ།

ཡང་ན། ཤེས་བྱ་ལ་སྒོ་རྒྱས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་། ལྷིང་(༢༥ན)རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚེད་དུ་སེམས་པས་སྐྱོན་སྐྱོབ་
པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། སེམས་དཔའི་སྐྱ་ཆགས་པ་དང་སོས་པ་དང་སྟེང་སྟོབས་ལ་འཇུག་པས་སོ།

དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་གསུམ་གྲས་པས་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ། ལོ་ལྔ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ཐོག་མར།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་བཟོན་བཅོས་བརྒྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་ཚུམ་འཆད་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་གདམས་པའོ།

གཞུང་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་པར་བཞག་པ།

ཁ༢ གཉིས་པ་བཟླ་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ག༧ ལྷན་ཚུལ་པར་བཞག་པ། ག༩ ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ག༩
བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ།

ག༧ དང་པོ་ལ་གསུམ། ང༧ བཟླ་བཅོས་ཀྱི་ལྷན་རྫོང་གནས་བདུན་དུ་བཟླ་བ། ང༩ དེའི་ལྷངས་མདོ་དང་རྒྱུར་བ། ང༩
གོ་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་བཟླ་བའོ།

ང༧ དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་།

ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཕྱིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ།

བཟླ་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལྷན་ནི་མདོར་བསྡུ་ན།

རྫོང་ཡི་ནི་གནས་བདུན་(༩༩བ)འདི་དག་གོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐའ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དང་། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་ཚོགས་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་སམ་དབྱེངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་དང་། རྫོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་
པ་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དང་། རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་
འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། གཞན་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོན་ཏན་གྱི་རུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་
ལས་སྦྱོར་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་ཐ་མའམ་ཕྱི་མར་བཟླ་བ་དང་བཅས་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བཟླ་བཅོས་
མཐའ་དག་གི་ཡན་ལག་ཀུན་གྱི་(༩༩ན)ལྷན་སམ་དངོས་པོ་ནི་མདོར་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟླ་བ། བརྗོད་བྱ་བ་མོ་ཐོས་
བསམ་གྱི་ཤེས་པས་ཕྱིགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྫོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྫོང་ཡི་ནི་པོ་ཆེ་ལྷ་བུ་བདུན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་
དེ་དག་གི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྫོགས་པའི་གཞིའམ་རྟེན་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གྲངས་བདུན་གྱིས་བཟླ་བ་འདི་དག་གོ།

ང༩ གཉིས་པ་ནི།

འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྫོང་འབྲེལ་བ།

གོ་རིམ་རི་བཞིན་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར།

སྒྲིང་བཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ།

བཞི་ནི་སློ་ལྡན་རྒྱལ་ཚོས་དབྱེ་བ་ལས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བར་མ་ཚད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདིར་བཟུང་བའི་གོ་རིམ་རི་ལྗོངས་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷན་རྒྱུ་རྗེ་ཆེན་པོ་བཟུང་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོར། སྤང་གཞི་ལས་ནི་རྗེ་རྗེའི་གནས་དང་པོ་དཀོན་མཚོ་གསུམ་བཟུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ལས་རི་རྒྱན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་(༢༧)པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱར་བ། སློབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །

ལྷན་མའི་གནས་བཞི། སྤང་གཞིའི་རྗེས་སུ་སློབ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་གྱི་ཚོས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེ་མ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དུག་ཅུ་བཟུང་བས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ།

ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པ་ལས། །

ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྐྱམ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཅོམ་དུ་ཟད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེ་མ་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྤང་བོར་ཡོད་པ་ལས། དེ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དུག་ཅུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྤང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། སྤང་རྗེ་ཆེན་པོ་བཅུ་དུག་དང་། སྤོན་(༣༠ན)ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །

དེ་ནས་རྗེ་རྗེའི་གནས་ལྷུ་མ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་བཟུང་བ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱིངས་བཟུང་བའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྤང་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་བཟུང་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་སློབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཟུང་བས་ཡོན་ཏན་གསལ་བར་མཛད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་ལས་སྐྱ་ན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བཟུང་བས་སྤོན་ལས་གསལ་བར་མཛད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་ལས་དང་ལས་ཅན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །

འདིར་སྤྱད་པའི་རྣམས་གནས་བདུན་པོ་མདོ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡང་བཟུང་བ་ལ་ཅིག་གིས་བཤད་དེ། དེའང་དཀོན་མཚོ་གསུམ་ནི་ལྷན་པའི་བསམ་པ་བཟུང་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །(༣༠བ)ཁམས་ནི་འབེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འབེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །སྤོན་ལས་ནི་བདེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བཟུང་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །

ང་གི་གསུམ་པ་ནི།

སངས་རྒྱལ་ལས་ཚོས་ཚོས་ལས་པགས་པའི་ཚོགས།
ཚོགས་ལས་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར།
ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་ཚུབ་མཚོག་སྟོབས་སོགས།
སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཚོས་རྣམས་དང་ལྡན།

ཅེས་འབྲུང་སྟེ། གང་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ལས་ཚོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐྱོར་བ་འབྲུང་ཞིང་།

ཚོས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལས་སློབ་མ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྲུང་ལ།
ཚོགས་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཁམས་ཐོབ་པ་སྟེ།
ཡོད་པ་དེའི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཐོབ་པ་ཡིན་པས།
དེ་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་(373)ཞིང་།

ཡོན་ཏན་དེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཐོབ་ལས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པས་གྲུབ་པའོ།

ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པ།

ག༢ གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ང༡ ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ང༢ ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ང༡ དང་པོ་ལ་བཞི། ཅ༡ ལྷོན་པ་སངས་རྒྱས། ཅ༢ བཟླན་པ་དམ་ཚོས། ཅ༢༡ དེ་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱི་ངོ་བོ། ཅ༢༢ ལྷུ་བས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཟླན་པའོ། །

ཅ༡ དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆ༡ བཟློད་པའི་སྐོ་ནས་དངོས་པོ་བཟོད་པ། ཆ༢ དེའི་དོན་སྤྱོད་བཤད་པ། ཆ༢༡ དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཆ༡ དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །
སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཇིག་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །
མཁྱེན་བཟེའི་རལ་གྱི་དོ་རྩེ་མཆོག་བསྐྱམས་སྦྱུག་བསྐྱེད་སྦྱུ་གུ་གཙུག་མཛད་ཅིང་། །
སྣ་ཚོགས་ལྟ་ཐེབས་ཀྱིས་བསྐྱར་ཐེ་ཚོམ་རྩེག་པ་འཇིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ། དབྱས་སུ་གནས་པ། མཐའ་མར་འགག་པ་རྣམས་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་། ལྷོས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་སྐྱེན་གྱིས་སྦྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་(༣༧བ)ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པས་གཞན་སྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་།

མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤིང་། ཤེས་བྱ་ལ་སྟོ་སྟོས་རྒྱས་པས་མཁྱེན་པ་སྦྱུན་སྦྱུས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་སྦྱར་པ་ནས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ་བཟེ་བ་དང་། མཁྱེན་བཟེའི་རལ་གྱི་མཆོག་བསྐྱམས་ནས་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་མིང་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱུ་གུ་གཙུག་པར་མཛད་ཅིང་། མཁྱེན་བཟེའི་དོ་རྩེ་མཆོག་བསྐྱམས་ནས་འཇིགས་ལྟ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟ་བུ་སྣ་ཚོགས་པའི་ནགས་ཐེབས་པོས་བསྐྱར་བའི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་པའི་རྩེག་པ་འཇིག་པར་མཛད་ལུས་པ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་དོ། །

ཆ༢ གཉིས་པ་ནི།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྐྱེན་གྱིས་སྦྱབ། གཞན་གྱི་སྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །
མཁྱེན་དང་བཟེ་དང་རྣམ་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་རྒྱག་གམ་བརྒྱད་(༣༨ན)དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱ་སྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་འབད་རྩིས་མེད་པས་སྐྱེན་གྱིས་སྦྱབ་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་། རང་གིས་རིག་པས་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོག་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་མཁུལ་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པས་སྤྲུག་བརྗེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྲུན་ཆུ་འབྲས་སྤོང་བས་རྣམ་
པར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་དྲུག་གསུམ་ལྟེན་ལྟེན་གྱིས་ལྟེན་ལྟེན་གསུམ་རང་དོན་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། ལྟེན་ལྟེན་གསུམ་གཞན་དོན་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྐྲུན་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ།།

ཆལ་གསུམ་པ་ནི།

ཐོག་མ་དབྲས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །
ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་ཕྱིར། །སྤྲུག་གིས་སྤྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །
སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །
དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་ཕྱིར་མཁུལ། །ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་བརྗེ་བ། །
རྣམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྲུག་རྗེ་ཡིས། །སྤྲུག་བསྐྲུན་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་རོ། །
དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཏེ། ལྟེན་ལྟེན་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྟོད་པར་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚན་བྱས། དབྱེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་པར་བསྐྲུབ་པའི་སྐོར་ནས་འཆད་དེ།
སངས་རྒྱུས་ནི། ཐོག་མ། དབྲས། མཐའ་གསུམ་པོར་འདུས་བྱས་(ལྟེན་ལྟེན་གྱི་ཚོས། སྤྲུག་གསུམ། འཇིག་གསུམ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་པའོ།།

ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུ་གྱིས་སྤྲུག་འགག་ཡོད་མེད་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་སྤྲུག་འགག་ཡོད་མེད་དང་།
ཡིད་ཀྱི་ལྷན་གྱིས་སྤྲུག་བྱ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་འཆི་བའི་འགག་པ་ཡོད་མེད་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲུག་འགག་ཏུ་སྤྲུང་བ་ཡོད་
མེད་ལ་འདུས་མ་བྱས་སྤྲུག་བྱས་པའོ།།

དེ་ལས་སྐབས་འདིར། སངས་རྒྱུས་ཚོས་སྐྱེ་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲུག་འགག་ཏུ་སྤྲུང་བ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་རོང་སྟོན་བཞེད་
དོ།།

དེས་ན། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། འདུས་མ་བྱས་སྤྲུག་ལས་སྤོངས་ན་མཁུལ་བརྗེ་རྣམས་ལྡན་དང་
འགལ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལུས་ངག་གི་སྤོངས་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་ཚེ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཚོས་ཀྱི་སྤྲུག་བྱའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིན་ལས་སྤྲུག་གིས་སྤྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ།།

སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་གྱིས་བརྗོད་(ལྟེན་ལྟེན)པ་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ།།

དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱུང་བར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། མཁུལ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་དགོང་པའི་མེད་དུ་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ན། རྟུགས་བརྟེན་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །

རྣམས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྟུགས་རྗེ་གཉིས་པོ་ཡིས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐལ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་རྣམས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པར་བཞུན་ལ། བྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་
དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པ་བཞུན་ཏོ། །

ཅ༢ གཉིས་པ་ཚོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཅ༣ བསྟོད་(༡༩༧)པའི་སློབ་མཛད་པོ་བརྗོད་པ། ཅ༤ དེའི་དོན་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ། ཅ༥
དེ་དག་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ། ཅ༦ དེ་རྣམས་སྤྱར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ།

ཅ༧ དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་མེད་མེན་ཡོད་མེན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །
བརྟག་པར་མི་རྣམས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །
དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །
སྣང་དང་རབ་རིབ་རྣམས་པར་འཛོམས་མཛད་དམ་ཚོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་གང་ཞིག །འགོག་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། མེད་པ་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མེན་
ཞིང་། ཀུན་རྗེ་བསྟོན་བྱུང་བའི་དངོས་པོར་གདོད་མ་ནས་སྟེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མེན་ལ། དེ་དག་སོ་
སོ་མ་ཡིན་པས་ཡ་གྲུལ་ལེགས་པའི་བྱིར་དང་པན་ཚུན་འགལ་བའི་བྱིར་ན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་གཞི་མཐུན་པའང་མ་
ཡིན་ཞིང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་མ་གྲུབ་པས་དེ་བཀག་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་མ་ཡིན་དུའང་བརྟག་པར་
མི་རྣམས་བྱིར། ལྷ་བཞིའི་སློབ་པ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་དང་། བརྗོད་དང་ཐ་སྟོན་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་དག་གི་སྟོན་ཡུལ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་(༡༩༨)པས་ངེས་པའི་ཚིག་དང་བྲལ་བ་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་བཞུན་པར་བྱ་བ་དང་།
གཞན་རིག་གི་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་
དང་། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཞི་བས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ལམ་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམས་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་
བྱའི་སྐྱབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པས་གསལ་བ་
ཉིད་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྤྱད་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། མི་སྤྱད་པ་ལ་སྟོ་ཞིང་སྣང་བ་དང་། བར་མ་
ལ་ཚོངས་ཤིང་གཏི་སྤྱད་པའི་རབ་རིབ་སུན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་འཛོམས་པར་མཛད་པས་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་(༡༩༩)ཉིད་དོ། དོན་
གསུམ་གྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དང་པས་འདུད་དོ། །

ཆ༢ གཉིས་པ་ནི།

བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །

གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཚོས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་དྲུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་དཀོན་མཚོག་སྟོན་པ་སྟེ།
ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ། རོ་བོ་ལ་དྲི་མས་དག་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་
དང་། དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་གམ། རྟོག་པས་སྤྲེ་ན་ལྷ་མ་
གསུམ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་རྒྱ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་སོ་ཞེས་(༣༥༣)པའོ། །

ཆ༣ གསུམ་པ་ནི།

ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས། །

གོ་རིམ་རི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུས་
འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
དུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་འགོག་པའི་
བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་
པ་རིག་པར་བྱའོ། །

ཆ༤ བཞི་པ་ནི།

བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྗོད་མིན་ཕྱིར། །འཕགས་པས་མཁྱེན་ཕྱིར་བསམ་མེད་ཉིད། །

ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟོད་པར་བཤད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས། དེའི་དབྱེ་བ་རིམ་གྱིས་སྐབ་ཅིང་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོབ་
བྱའི་ཚོས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་བཞིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྐྱ་དང་ཐ་སྟོན་དེས་པའི་ཚོག་ལ་སོགས་པས་(༣༥༤)བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་མཁྱེན་པར་
བཞག་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོན་བསམ་
དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཀྱང་ནས་སྤོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྒྱུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ལྟག་
བཅས་ཀྱི་སྟེན་པོ། །

དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་གསལ་བ་དང་གཉེན་པོས་སྟེ་རྣམ་པ་
གསུམ་ནི་ཚོས་མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

ཇི་ལྟར་མཐུན་ན། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་ལ་[རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་]ཉི་བའི་ཉོན་
མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྣམས་སམ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་(༥༦)དང་། ལུན་པ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་གོགས་
ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཅ༣ གསུམ་པ་དགོ་འདུན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཀ། བསྟོད་པའི་སློན་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། ཀ༢ ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་
སམ་རྒྱལ་ཏུ་རྒྱབ་པ། ཀ༣ དེ་རྣམས་སྦྱར་ཉེ་རྒྱས་པ་བཤད་པའོ། །

ཀ། དང་པོ་ནི།

སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །
གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སློ་མངའ་བ། །
སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་དགོ་འདུན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གྱིས་རང་གི་སེམས་དེ་ནི་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་གཤོད་
མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་བདག་
མེད་པའི་མཐའ་ཚོས་ཉིད་སྒྲོས་པ་ཞི་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སློན་ནས་ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཚོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་(༥༦)པོ་འམ་ཚོས་སྐྱེ་བྱུང་བར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པར་
གཟིགས་པའི་སློན་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་
ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་སློ་གྲོས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངའ་བའི་སློན་ནས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་མཐུན་པ་དང་། དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་མཐུན་པའི་ཡུལ་ཅན་
དང་ལྡན་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་
ལའང་དང་བས་འདུད་དོ། །

ཀ༢ གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་བྱིར། །
སློ་ལྡན་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །སློ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟོན་པ་སྟེ།
ཡུལ་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པར་ནང་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཆགས་(༡༧ན)པའི་སྐྱིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དུལ་ཚོས་ཅན་སེམས་ཅན་རི་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་གི་རི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པའི་སྐྱིབ་པས་དག་
པའི་ཕྱིར་རི་སྐྱོད་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོ་ལྡན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་རྣམས་ཉན་རང་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ།།

ཡང་ན། རི་ལྟ་བུ་དང་། རི་སྐྱོད་པ་དང་། རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་།
ཆགས་སྐྱིབ་། ཐོགས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
ཉི། དུག་གི་སྤོང་དབྱེ་གཞི་རིག་གྲོལ་གཉིས་བསྐྱར་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ནི་སྐྱོ་ལྡན་(༡༧བ)བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་
ཐོགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའོ།།

དེ་ལ་ལྟ་མ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བོད་ལྗང་མའི་བཤད་སྲོལ་དང་བསྟན་པའོ།།

ཆ༩ གསུམ་པ་ལ་བཞེ། ༤༡ རི་ལྟ་རྟོགས་ཚུལ། ༤༢ རི་སྐྱོད་རྟོགས་ཚུལ། ༤༣ རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར། ༤༤ དེ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་
མཚོག་ཏུ་བཤད་པའོ།།

༤༡ དང་པོ་ནི།

འགོ་བ་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་སུ། རྟོགས་ཕྱིར་རི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་།།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་སྐྱོས་པ་ཞི་བའི་ཚོས་ཉིད་ཅན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་འཕགས་རྣམས་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། དེའང་
སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྐྱོ་བྱུང་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་
མ་སྐྱེས་པས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༤༢ གཉིས་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་མཐར་སྤྱག་རྟོགས་པའི་སྐྱོས། ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཚོས་ཉིད་ནི།།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། མཐོང་ཕྱིར་རི་སྐྱོད་ཡོད་པ་ཉིད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དུལ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་མཐར་སྤྱག་དེ་བཞིན་(༡༨ན)ཉིད་རྟོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱོས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རི་སྐྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ན་བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཅན་
རི་སྐྱོད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ།།

མཐོང་བ་དེའང་ས་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་སྤྱོད། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ།།

༤༩ གསུམ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །སོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །

དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་(༥༥)མེད་པས་ཇི་ལྟར་བ་དང་། དེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མེད་པས་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཉེ་ཚོ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་སྟོན་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལོ།།

༥༠ བཞི་པ་ནི།

ཡེ་ཤེས་གཞིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སླ་མེད་ཕྱིར། །

འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཞིགས་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དག་པ་གོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སླ་མ་མེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་སྟོན་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་འཁོར་བར་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ།།

༥༤ བཞི་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཟུན་པ་ལ་གསུམ། ཀ། སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དགོས་པ། ཀ༢ མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་མིན། ཀ༣ དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱོད་དོན་བཤད་པའོ།།

ཀ། དང་པོ་(༥༥)ནི།

སྟོན་པ་བཟུན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟུན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྐྱང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་དང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་།

དེ་བཞིན་དུ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ།
རང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཚོས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། ཚོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་གཉིས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ།

(༣༥)

སློབ་པ་དགོ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གཞན་གྱིས་
བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། དགོ་འདུན་ལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་
མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོར་བསྟུན། དོན་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་
ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །

ཆ༢ གཉིས་པ་ནི།

སྤང་སྤྱིར་བསྟོན་པའི་ཚོས་ཅན་སྤྱིར། མེད་སྤྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། །

ཚོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། །

དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །

སྤུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་སྤྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་སྤུག་སྤྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་གནས་གསུམ་ཀ་མཐར་སྤུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་ཚུ་
བཞུལ་བའི་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་གཉིས་ལས། སློབ་ལམ་རྣམས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་
དུ་འཕོ་བས་བསྟོན་བ་སྟེ། འགྲུར་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སློབ་པ་(༤༠ན)དང་ཐེག་དམན་གྱི་འགོག་བདེན་རྣམས་མཐར་
སྤུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པ་དང་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པའི་དགོ་འདུན་རྣམས་སྤྱིར་བའི་
འཇིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར། འཇིགས་མེད་ལྷུ་མཚོག་གི་སར་མ་བྱིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སློབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་པ་གཉིས་དང་སློབ་པ་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཚོག་མ་
ཡིན་ནོ། །

ངེས་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་མཐར་ཡས་པའི་འགོ་བ་ཡི་སྐྱབས་མཐར་སྤུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྤུབ་པ་སངས་
རྒྱས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཐར་སྤྱིན་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཚོགས་དགོ་འདུན་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
ན་མཐར་སྤུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས་ཉག་པའི་སྐྱབས་གཡུང་དུང་གི་སྐྱབས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཞེས་བཤད་དེ་འཆི་བ་
དང་སྐྱེ་བ་དང་ག་བ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱ་བའི་དོན་དང་རིམ་(༤༠བ)བཞིན་སྐྱར་བ་ཡིན་ལ་དེའང་འཕགས་པ་དཔལ་སྤེང་གི་མདོའི་
དགོངས་པའོ། །

ཆ༣ གསུམ་པ་ནི།

འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ཐུན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །

རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཚོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཚོག་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཚོག་ཅེས་པའི་སྐྱ་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ར་ལྡེ་སྐྱ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་དེར་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར། རོར་བུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། རོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་མཐུ་དང་ཐུན་པ་དང་། མཇོས་པས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བཙུག་མ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བསྟོན་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྐབས་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་། དགོ་ཚུ་མ་བསྐྱུན་པ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་པ་མང་པོར་ཡང་མི་འཕྲད་པས་འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱབ་གཉེས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་འཇིག་རྟེན་(༤༡ན)ལས་མཚོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་དཀོན་མཚོག་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །

ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ།

ངམ རྩ་བའི་གཉིས་པ་ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཅ། ཐུན་མོང་དུ་སྦྱིར་བསྟན་པ། ཅམ
བྱེ་བྲག་སོ་སོར་བཤད་པའོ།

ཅ། དང་པོ་ལ་བཞི། ཅ། གནས་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པ། ཅམ དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟན་པ། ཅམ དེའི་རྒྱ་
མཚན། ཅམ རྟོགས་ཚུལ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ།

ཅ། དང་པོ་ནི།

དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད། །
དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །
གང་ལས་དགོན་མཚོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །
དོན་དམ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱེངས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་སེམས་ཅན་གྱིས་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྤིང་པོར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྤིང་པོ་དེ་ཉིད་ལམ་གོམས་པ་ལས་
སྤོ་(༤༡)བྱུང་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚེས་སྐྱེ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོབས་
སོགས་བུལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྟུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་གང་ཡིན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་རྣམ་པས་སོ་སོ་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སློབ་མེད་པའི་ཕྱིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱུན་གྱིས་བྱུང་བའི་
རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་གང་ལས་འབྲས་བུ་དགོན་
མཚོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་འདི་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་སོགས་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སྟེ་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་(༤༢)རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་འོ།

ཅམ གཉིས་པ་ནི།

དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །
དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན། །རྒྱ་བཞི་ཡིས་ནི་བསམ་མི་བྱུང། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་དགོན་མཚོག་གསུམ་པོ་འདི་འབྱུང་ཞིང་འབྲུབ་པའི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་
བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཇི་ལྟར་འདི་དོན་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་འཆད་
པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིས་ནི་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ།

ཆ༣ གསུམ་པ་ནི།

དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཕྱིར། ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཚོས་ཕྱིར། ། ལྷན་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅིག་ཆར་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་སློབ་བྱ་བྱི་བྱི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལམས་ཀྱི་དོན་དང་།

ལྟར་སློབ་བྱ་བྱི་མས་ཀུན་ནས་(༤༢བ)ཉོན་མོངས་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལམ་གོམས་པ་ལས་ཕྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དོན་དང་།

དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པའང་ཡིན་ལ་སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་རུས་པ་མི་འབྱེན་པས་མངོན་དུ་གྱུར་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་།

འབད་རྩལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་རེ་འདོད་སྐྱབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྐྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དོན་ཏེ། འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་སྤང་བས་སོ། །

དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། ལམས་དྲི་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་(༤༣ན)དག་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་ནི་སློབ་བྱ་བྱི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྟར་མེད་པ་ནི་དྲི་མ་ལམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དག་པ་ནི་དྲི་མ་གསེར་ལ་གཡའ་དག་པའི་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་ནའང་ཕྱིས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་དྲི་མས་མ་དག་པས་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མི་རུང་བའི་རྩལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་གཡའ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འོད་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་འོད་དབྱེར་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་།

ཕྱིན་ལས་ནི། འོག་གི་རང་ལེ་ནས་དཔེ་དགུས་བཟུན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །

ཆ༤ བཞི་པ་ནི།

རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། ། ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཏེ། །

གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་སྟེ། ། དག་རྒྱ་གསུམ་ནི་རྒྱེན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་གནས་བཞི་པོ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བཟུས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ལམས་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས། དྲི་བྲལ་(༤༣བ)བྱང་ཚུབ་ནི་རྟོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས། བྱང་ཚུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གནས། དེའི་རུས་པ་ཕྱིན་ལས་ནི་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ལམས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་དོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་གོ་རིམ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་གནས་གཅིག་སྟེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་དཀོན་མཚོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་མྱེ་མ་གསུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ།

།

སྐབས་དང་པོ། རྟོགས་བྱ་ལམས་བསྟན་པ།

ཅཨ་གཉིས་པ་གནས་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཅཉ། རྟོགས་བྱ་ལམས། ཅཱ། རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ། ཅུ། ཡན་ལག་ཡོན་
ཏན། ཅེ། བྱེད་པ་ཐིན་ལས་ཀྱི།

ཅཱ། དེའི་དང་པོ་ལམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཅཱ། ལམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། ཅཱ། དགོངས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
པ། ཅཱ། རོ་བོ་མི་འགྲུར་ཡང་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་དཔེས་བསྟན་པ། ཅེ། ལམས་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །

ཅཱ། དང་པོ་ནི།

རྟོགས་སངས་སྐྱ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །

རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལྷས་ཅན་ཀུན། །ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྣང་པོ་ཅན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། (༤༤ན)རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་རུང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ཐོག་མ་
མེད་པ་ཉིད་ནས་དུས་ཉག་ཏུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཅན་ཏེ།

མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཉག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ལ་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་རིམ་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རྒྱའི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་སྟེ།

དང་པོ་ཚོས་སྐྱ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་པོ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་བཤད་པའོ། །

གཉིས་(༤༤བ)པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྣང་པོ་དངོས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ཅོམ་གྱི་ཐོག་པ་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྣང་པོ་ནི་དངོས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མདོར་བསྟུ་ན། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྣང་པོ་ཅན་ལོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལྷགས་ཕྱིར། །

རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །

སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འདྲས་ཉེར་བཏགས་ཕྱིར། །

འཕྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྣང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །

དོན་དེ་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་གང་གིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་
དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ།།

འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་(༤༥ན)པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུས་འཕྲོ་བའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ།།

འགྲེལ་པའི་དཔེ་རྒྱན་ལ་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་བཅད་འདི་མ་བྱུང་ཡང་། འགོས་སོ། དཀོན་གཞོན། རོང་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
དྲངས་ཤིང་འཆད་པ་དང་། རོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་ཡང་ད་ལྟའི་དཔེ་རྒྱན་རྣམས་སུ་ཆད་པར་
མངོན་ནོ།།

༤༨ གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ༡༡ སྣོམ་ཚོག་གིས་མདོར་བསྟན། ༡༢ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་དབྱེ། ༡༣ བཤད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ།།
༡༤ དང་པོ་ནི།

ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་།།
གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན།།
རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི།།
དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྲ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྒྱ་ལས་དག་པའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་འགྲུབ་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་
པའི་དོན། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན། གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཅམ་བྱེ་བའི་དོན། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་
བའི་དོན། (༤༥བ)དུས་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཙུ་
ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་
པར་བྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༡༥ གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། ༡༦ ངོ་བོ་དང་རྒྱའི་དོན། ༡༧ འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན། ༡༨ ལྡན་པའི། ༡༩ འཇུག་པའི། ༢༠
གནས་སྐབས་ཀྱི། ༢༡ ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི། ༢༢ མི་འགྱུར་བའི། ༢༣ དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ནོ།།
༢༤ དང་པོ་ལ་གཉིས། ༢༥ དག་བྱ་དག་བྱེད་བྱུན་མོང་དུ་བསྟན། ༢༦ སོ་སོའི་ངོ་བོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།།
༢༧ དང་པོ་ནི།

རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཚུ་དག་བཞིན།། རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད།།
ཚོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་།། ཉིང་འཛིན་སྟེང་བརྩེ་ལས་བྱུང་བ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ལམ་མཁའ་དང་། རྒྱ་བོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྟེང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནམ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་
ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་(༤༦ན)པའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་།

བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་སློབ་ལུས་གྱི་དྲི་མ་
རྣམས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ༥༧ དག་བྱ་ངོ་བོའི་དོན། ༥༨ དག་བྱེད་རྒྱའི་དོན་ནོ། །

༥༧ དང་པོ་ནི།

མཐུ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །བརྒྱན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་གྱིར། །

འདི་དག་ནོར་བུ་རིག་ཆེན་མཁའ། །རྒྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཚོས་མཐུན་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྒྱུས་ཏེ།

ཚོས་སྐྱ་ནི། བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་བྱིན་པ།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིག་ཆེན་དང་ཚོས་མཐུན་ཞིང་།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་བྱིན་པ། རྣམ་མཁའ་དང་ཚོས་མཐུན་ལ།
རིགས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་སྤྲིང་རྗེས་བརྒྱན་པ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིན་པ།

(༤༦བ)རྒྱའི་ཡོན་ཏན་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

གསུམ་ཀའི་སྤྲིང་མཚན་ཉིད་ལས་བརྒྱུས་ནས་གཏན་དུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱིན་པ།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྒྱ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཚོས་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །

༥༨ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ༥༧ སྤང་བྱ་སྐྱིབ་པ་བཞི་སྤོང་རྒྱལ་དང་། ༥༨ གཉེན་པོས་རྒྱལ་གྱི་ལྷོ་ལོ། །

༥༧ དང་པོ་ནི།

ཚོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྤྲུག་བཟུལ་གྱིས་འཇིགས་དང་། །

སེམས་ཅན་དོན་ལ་སྤོང་མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་སྤྲུ་སྤྲེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །

རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་རྣམ་བཞི། །དག་རྒྱ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ། །

སོགས་པའི་ཚོས་ནི་རྣམ་བཞི་ཉིད། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲིང་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ལ་སྤྲིང་བ་འདོད་པ། སྤྲིང་བྲལ་འདོད་པ། གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་
པས། ཉེན་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྐྱིབ་པ་སྤང་བྱ་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་
སོགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བཟུལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
རྒྱབ་པ་ལ་སྤོང་བ་མེད་པ་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྲིང་བ་འདོད་པ་རིགས་ཆད་དང་། འཁོར་བར་ངེས་པར་རྒྱུང་བ་འདོད་
(༤༧ན)ཆེན་པ་དང་། སྤྲིང་བྲལ་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་སྤྲེགས་པ་དང་། སྤྲིང་བྲལ་འདོད་ཅིང་ཐབས་ལ་
ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་བོ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་སྐྱིབ་པ་
རྣམས་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེའང་དང་པོས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་གཙང་བ། གཉིས་པས་བདག་དམ་པ། གསུམ་པས་བདེ་བ་དམ་པ། བཞི་པས་ཚོས་
སྐྱུ་ཏྲག་པ་དམ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་ཅིང་།

དེ་རྒྱལ་པོ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི། དམ་པའི་ཚོས་ལ་སྟག་པར་མོས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཚོས་ནི་རྒྱལ་པོ་བཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

ནམ་གཉིས་པ་ནི།

ཐེག་མཚོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཚོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི།
བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྤིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན།
གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྐྱེས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། འཁོར་ལོས་སྐྱུར་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ས་བོན་དང་། དེའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་དང་། དེའི་མངལ་
གྱི་གནས་མ་ཉམས་པ་དང་། སྤྱིང་བསྐྱེད་བའི་མ་མ་ཁུང་པར་ཅན་(༤༧བ)ཏེ་རྒྱ་བཞིས་རྒྱལ་པོའི་གདུང་འཚོབ་པར་བྱེད་རུས་པ་
བཞིན་དུ། ཐེག་པ་མཚོག་ལ་མོས་ས་བོན་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་དང་། ལམ་མཁའ་མཛོད་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་འཕེལ་བྱེད་ཡིན་པས་མངལ་གྱི་གནས་ལྟ་བུ་
དང་། ལྷིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་བསྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པས་མ་མ་ཁུང་སྟེ། ཚོས་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་ཤིང་གདུང་འཚོབ་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཏམ་གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ཐམ་གཉིས་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་འཚོབ་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཐམ་གཉིས་པོ་
པོ་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །

ཐམ་གཉིས་པ་ནི།

གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་གྱི། ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱིན་པ་འབྲས།
སྐྱེས་བཞུལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་པར། འདུན་དང་སྐྱོན་པའི་ལས་ཅན་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་དེ་བྱེད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། གཙང་བ་དམ་པ་དང་། བདག་དམ་པ། བདེ་བ་
དམ་པ། རྟག་པ་དམ་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་བཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱེས་བཞུལ་ལས་ཡིད་
(༤༨ན)འབྱུང་ཞིང་། ཞི་བ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་། སྐྱོན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་
གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །

ཐམ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་གཉིས་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། དམ་གཉིས་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ལོ། །

དམ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དམ་གཉིས་བྱ་བའི་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། དམ་གཉིས་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ལོ། །

ཐམ་གཉིས་པ་ནི།

འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྟུན། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག།
རྒྱལ་པོ་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡི། གཉིས་པོས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྟིང་རྗེ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བཞི་
པོ་འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། མདོར་བསྟུན་ན། རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྱིས་པས། གཙམ་དང་། བདག་པོ་དང་། རྟག་པར་
མདོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐོ་འདོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ཚོགས་པ་ཉན་རང་གིས། མི་གཙམ་དང་། བདག་མེད། རྟག་
བསྐྱེད། མི་རྟག་པར་ཞེན་པས། དེའི་གཞེན་པོར་ཚོས་སྐྱེ་གཙམ་སོགས་བཞིའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཉིད་ཐོབ་
གོ།

ནམ་གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་གཙམ་བ་ཡིན། །
བདག་དང་བདག་མེད་སྦྱོས་པ་དག། ཉེ་བར་ཞི་བས་དམ་པའི་བདག།
ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །
འཁོར་བ་དང་ནི་ལྷ་ལྔ་འདས། །མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ཕྱིར་རྟག།

ཅེས་(༤༥བ)གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཙམ་བའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྦྱོས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་
བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཏེ། དམ་པའི་བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་།
རྟག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་འགགས་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་པོ་དང་། རྟག་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དེའི་རྒྱ་མ་རིག་བག་
ཆགས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་ཅིང་ཟད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་དང་ལྷ་ལྔ་འདས་པ་ལ་སྤང་དོར་ཐ་དང་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དོན་གཉིས་
རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་རྟག་(༤༦ན)པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་རྟག་མཉམ་དོལ་པོ་པ་ཆེན་པོས།

དེའང་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་མི་རྟག་པའི་
སྐྱོན་དབྱི་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་ཞིང་། གདོད་མ་ནས་ལྷུན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ལྔ་འདས་པ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པས་རྟག་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་ལྔ་འདས་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་
གོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ནམ་གསུམ་པ་ནི།

བདག་སྲིད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། །
སེམས་ཅན་སྲིད་ཕྱིར་བཅེ་ལྡན་ཞི་ཐོབ་མིན། །

དེ་ལྟར་སློབ་ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། །
འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་ལྷ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་སྲིད་ཅིང་ཆགས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདོད་ཆེན་པ་བཞིན་དུ་སྲིད་པའི་མཐར་སྐྱེད་བ་མ་ཡིན་ལ། སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་ཅིང་ཆགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་ལྷན་བྱང་ཚུབ་(༤༧བ)སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཞི་བ་ཅོམ་ཐོབ་པའི་མཐར་སྐྱེད་བ་ཡང་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྟེན་བ་སྤྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱང་པར་
ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བའམ་ཞི་བ་ལྷ་ངན་
ལས་འདས་པ་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་གནས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔ གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། བྟ རིགས་ཀྱི་ལས་ལྡོག་པའི་སློབ་ནས་བསྟན་པ་དང་། བཟ རུས་པའི་ལྷ་ངན་པར་
རྗེས་འགྲོའི་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའོ། །

བྟ དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་འམས་མེད་ན། །སྐྱུག་ལ་སློབ་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །
ལྷ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སློབ་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཏྲག་པ་མཐའ་བཟུང་བའི་རྒྱལ་གྱིས། གལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འམས་མེད་ན། སྐྱེ་བོ་སྤྱའང་འཁོར་བའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་ལ་སློབ་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་དང་། (༥༠བ)ཐོབ་པའི་ཐབས་འཚོལ་བའི་
དོན་གཉེར་དང་། ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སློབ་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། སློབ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །

བཟ གཉིས་པ་ནི།

སྲིད་དང་ལྷ་ངན་འདས་ལ་དེའི། །སྐྱུག་བདེའི་སློབ་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །
རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་བྱིར་དེ། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་བྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སློབ་དགེ་བ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་སློབ་ལས་བཏབ་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་
རིམ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། བདེ་བའི་སློབ་དང་ཡོན་ཏན་དག་མཐོང་ནས་སྲིད་པ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
སློབ་ཀྱི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་སློབ་པ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་
འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཚོ་ནི། གང་གི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་ངན་དོར་གྱི་སློབ་དེ་དག་རེ་ཤིག་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མེད་པའི་ལོག་སྲིད་ཅན་
དག་ལ་ནི་རི་སྲིད་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་གང་(༥༠བ)ཡང་རུང་བའི་ཚས་ལ་མོས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་ཞིའི་སློབ་ཡོན་མཐོང་
བ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་དབྱེ་བ་བྱེ་ནས་འཆད་པ་འདི་ལེགས་ཤིང་། རིགས་མ་སང་པ་ལ་
རིགས་མེད་པའི་སྐྱེས་བཞུན་པར་བཤད་པའང་སྣང་ངོ་།།

ྲ༩ གསུམ་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཐ༧ རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱན་མོང་དུ་བཞུན། ཐ༨ མོ་སའི་ངོ་བོ་བྱུང་པར་དུ་བཤད་
པའོ།།

ཐ༧ དང་པོ་ནི།

རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བཞིན་དཔག་མེད་པའི། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གནས། །

དབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི། །ངོ་བོ་ཉིད་བྱིར་མར་མེ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཁམས་དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔེར་ན།
རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྤོང་ཡངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྒྱ་དཔག་མེད་འདུ་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་། མོས་པའི་
སྤོང་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེའི་རྒྱ་མི་ཟད་པའི་གནས་ཡིན་ལ།
འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྗ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་པ་རྣམས་དབྱེར་(ཡ༧ན)མེད་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་ལ། སྤང་བ། རྩོ་བ། ཁ་དོག་གི་ཚོས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་
བཞིན་ནོ།།

ཐ༨ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ད༧ རྒྱའི་ལྡན་པ་དང་། ད༨ འབྲས་བུའི་ལྡན་པའོ།།

ད༧ དང་པོ་ནི།

ཚོས་སྐྱ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ལྷགས་རྗེའི་ཁམས་ནི་བསྐྱེས་པའི་བྱིར། །

སྤོང་དང་རིན་ཆེན་རྒྱ་ཡིས་ནི། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བཞུན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཚོས་སྐྱ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཚོས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཤེར་ཉིང་དང་། ལྷགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་འཇུག་པའི་རྒྱའམ་ཁམས་ནི་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱེ། དེ་མ་ལྷས་པ་བསྐྱེས་ཤིང་གནས་པའི་བྱིར་ན། སྤོང་ཡངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་དང་། རྒྱ་
ཡི་དབེ་སྤྱེ། ཚོས་མཐུན་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བཞུན་ཏོ།།

ད༨ གཉིས་པ་ནི།

དྲི་མེད་གནས་ལ་མངོན་ཤེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །

རྣམ་དབྱེ་མེད་བྱིར་མར་མེ་ཡི། །སྤང་དང་དྲོ་མདོག་ཚོས་མཚུངས་ཅན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། །རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྗ་ཡིས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་འཛོམས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིབ་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་དག་ལ་འོད་གསལ་བས་
(ཡ༧བ)བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་མཚུངས་དེ་དག་ཉིད་དང་། སྤྱིང་ཚོས་མཚུངས་མར་མེའི་བྱུང་ཚོས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་མི་
སྤྱིབ་པའི་ཚོས་བདུན་པོ་འདི་དག་ཁམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ལྡན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མར་མེའི་སྤང་བ་དང་། རྩོ་བ་

དང་། མདོག་རྣམས་དང་དེ་དག་དབྱེར་མེད་གནས་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཅན་སྟེ། དེས་ན་མི་སློབ་པའི་ཚོས་བདུན་པོ་ཁམས་ཀྱི་
འབྲས་བུར་ལྡན་པ་འབྲས་བུའི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༩ བཞི་པ་འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཟླ་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ། ཟེལ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཟླ་དང་པོ་ནི།

སོ་སོའི་སྐྱེ་འཕགས་རྫོགས་སངས་ཀྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་འཇུག་པ་ལས། །

དེ་ཉིད་གཞིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་པོ་འདི་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
ཉིད་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྲུང་དུ་གཞིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་
གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་
བཞིན་(༥༢ན)གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

ཟེལ་གཉིས་པ་ནི།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །བདེན་པ་མཐོང་བ་བསྟོན་པ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྟོན་མེད་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲིང་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཉུག་པར་འཛིན་པས་འདུ་ཤེས་
དང་སེམས་དང་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་།

བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བའི་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལས་སྟོན་པ་སྟེ་ཉུག་འཛིན་མདོན་གྱུར་པ་སྤངས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འཇུག་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སློ་ནས་བཞེན་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་
དུ་འགྱུར་རོ། །

འདི་མན་ཚད་དོན་རྣམ་པ་བཞིས་ནི་འཇུག་པའི་དོན་ཉིད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་འཚད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༢༠ ལྷ་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ཟླ་སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་འདོགས་ཚུལ་དང་། ཟེལ་མིང་གསུམ་གྱིས་དོན་
(༥༢བ)དུག་བསྟུས་ཚུལ་ལོ། །

ཟླ་དང་པོ་ནི།

མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །

སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཏེ་མ་པའི་དབྱེངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་ཅམ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྐྱབ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་སེམས་ཅན་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་བཟུང་ཏོ། །

འདི་ནི་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདུ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐམ་གཉིས་པ་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན། །འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྟུས་པ་ཡི། །

ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བཟུང་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས། རྒྱུའི་དོན་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྡན་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། དོན་འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྟུས་ནས། གོང་དུ་རྒྱས་པར་(༥༣༣)བཤད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི། མ་དག་པ་དང་། མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་ཏུ། སེམས་ཅན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བཏགས་ནས་ཐ་དད་པ་ཅམ་དུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༥༤ དྲུག་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཉིས། ཐམ་ ངོ་བོ་བཟུང་བ་དང་། ཐམ་ རྣམ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །

ཐམ་དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་དབྱེངས། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གཤོད་མ་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་ཁྱབ་པ་ཉིད་དོ། །

ཐམ་གཉིས་པ་ནི།

དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཁྱབ་པ་སྟེ། །

གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་མཚོག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་(༥༣༧)ཀྱི་དབྱེངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་སའི་སྣོད་དང་། བར་མ་ཟངས་ཀྱི་སྣོད་དང་། མཚོག་གསེར་གྱི་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་བཞིན་ལོ། །

༡༧ བདུན་པ་མི་འགྲུར་བའི་དོན་ལ་གཉེས། ཐ༧ རོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། ཐ༨ གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མི་འགྲུར་བའི་རྒྱས་བཤད་དོ། །

ཐ༧ དང་པོ་ནི།

ཉེས་པ་སློབ་དང་ལྡན་དང་། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། །

ཇི་ལྟར་མར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་འགྲུར་མེད་མིན་པའི་སྟོན་མེད་དེ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་རྣམས་སྤང་རུང་གི་སློབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པ་དང་། དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲུར་པའི་ཡོན་(༥༩ན)ཏན་གྱི། རང་བཞིན་རྣམས་ལྷན་གྲུབ་ཉིད་དུ་ལྡན་གྱི་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། མར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་ནམ་ཡང་འགྲུར་བ་མེད་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདིའི་ཚོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ལོ། །

ཐ༨ གཉེས་པ་ལ་གསུམ། ད༧ མ་དག་པའི། ད༨ མ་དག་ལ་དག་པའི། ད༩ ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྲུར་བའོ། །

ད༧ དང་པོ་ལ་བཞི། བ༧ རོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ། བ༨ ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྤང་བ་དང་། བ༩ ཚོས་ཉིད་ལ་འཇིགས་པས་མི་གཞོད་པ་དང་། བ༩ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །

བ༧ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །ལྷ་ཕྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །

དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཀུན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་ལྷ་བ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་(༥༩བ)སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་དོ། །

བ༩ གཉེས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག།

དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར། ཕྱི་རོལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་གོ་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇིག་པར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་

བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོས་མཚན་པ་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་། མཐར་འཇིག་པར་སྤང་ཡང་།
ཚོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ནམ་གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་ཀྱིས། རྩོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚོག་པ་མེད། །

དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། འཛད་ཆ་བའི་མེས་མི་འཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་མཐའ་དང་། དམུལ་བ་དང་། རང་བཞིན་པའི་མེ་
གསུམ་གྱིས་འཚོག་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་(ཡལ)མཁའ་མེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚོག་པ་
མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཚོག་ཀྱང་། སྤྱིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འཆི་
བ་དུས་མཐའ་མེ་དང་། བ་བ་དམུལ་བའི་མེ་དང་། ཆ་བ་རང་བཞིན་པའི་མེ་དང་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་འཚོག་པ་
ཉིད་དོ། །

ནལ་བཞི་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཏ དཔེ་དོན་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཞུན། བཏ
ངོ་པོ་མཐའ་བྲལ་དྲི་མེད་བཤད། བཏ སྐྱེ་འཇིག་དཔེ་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །

བཏ དང་པོ་ལ་བཞི། བཏ དཔེ། བཏ དོན། བཏ དེ་གཉིས་སྐྱར་བ། བཏ བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

བཏ དང་པོ་ནི།

ས་ནི་ཚུ་ལ་ཚུ་རྒྱང་ལ། རྒྱང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །

མཁའ་ནི་རྒྱང་དང་ཚུ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་ཤིང་གནས་པའི་ཚོ་སའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི་ཚུའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་
ལ། ཚུ་ནི་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ཅིང་། རྒྱང་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་ཡང་། རམ་མཁའ་ནི་རྒྱང་དང་
ཚུ་དག་དང་སའི་ཁམས་རྣམས་ལ་གནས་(ཡལ)པ་མ་ཡིན་ཏེ། རམ་མཁའ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

བཏ གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་སྤང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་བཞུན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་ལྡ་དང་། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག །ཡུལ་
དུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་གནས་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་སོགས་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ཤིང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་

འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་སྣོ་བྱུར་བའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
གནས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །

པཌ གསུམ་པ་ནི།

ས་དང་འདྲ་བ་ཕྱང་པོ་དང་། རླུ་མཚེད་ཁམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། །
རྒྱ་ཁམས་དང་འདྲ་ལྷན་ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །རླུང་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལྟ། །
རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །དེ་གཞི་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་
དང་རླུ་མཚེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་(༥༦ན)ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་རྒྱུ་ལྷན་ཁམས་ཀྱིས་སའི་དགྲིལ་འཁོར་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་ལྷན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱང་པོ་དང་རླུ་མཚེད་དང་ཁམས་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྣོང་བའི་ཕྱིར་རླུང་གི་ཁམས་ཀྱིས་རྒྱུ་དགྲིལ་
འཁོར་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་ཞིང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ནི་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་སྣོ་བྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་
ངོ་བོ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་གང་དུ་ཡང་གནས་པ་མེད་དོ། །

པཌ བཞི་པ་ནི།

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། །
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་བྱ། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱ་ལས་ནི། །ཕྱང་པོ་རླུ་མཚེད་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་། །
དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། །རླུང་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རླུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་(༥༦བ)པའི་རྣམ་
རྟོག་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་སློབ་བྱེད་དུ་གནས་ལ། རླུང་གིས་རྒྱ་བརྟེན་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་གོ་སྐབས་རབ་ཏུ་བྱ། རྒྱུ་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབས་པ་ལས་ས་གཞི་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པ་རྒྱ་ལྷ་བྱུ་ལས་ནི་ཕྱང་པོ་དང་རླུ་མཚེད་དང་ཁམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལྷན་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བ་རྣམས་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྣོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་རླུ་མཚེད་རྣམས་རླུ་བ་དང་
འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

པཌ གཉིས་པ་[ངོ་བོ་མཐའ་བལ་རྩི་མེད་བཤད་པ་]ལ་གཉིས། པཌ ངོ་བོ་རླུ་འགག་མེད་པ་དང་། པཌ དེ་ལ་རྩི་མས་དག་པའི་
ཚུལ་ལོ། །

ཕ། དང་པོ་ནི།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཁམས་ལྟར་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་དེ། །

ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་དང་གནས་པ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་པ་
ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ལ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པ་མེད་དེ་དེས་ན་དེ་དག་ཚོགས་(ཡེ་ན)པ་ལའང་
སྟོན་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་འཇིག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
ཚོས་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ཕ། གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །

ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །

སྐྱོ་བུར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་
མཁའི་རང་བཞིན་སྤྱིན་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། སྐྱིབ་པ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་
འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཡང་དག་པ་མིན་པར་འཇོན་པའི་རྟོག་པ་རྒྱུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་ལུག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་སྤང་རུང་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་དེ་གཏན་དུ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་(ཡེ་བ)པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཕ། གསུམ་པ་[སྐྱེ་འཇིག་དཔེ་དོན་བསྐྱེ་བ་]ལ་གཉིས། ཕ། སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་བའི་ཚུལ་བསྐྱེ་བ་དང་། ཕ། འཇིག་ཚུལ་བསྐྱེ་
བའོ། །

ཕ། དང་པོ་ནི།

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུ་སོགས་ཀྱིས། །འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་མིན་ཏེ། །

འཆི་དང་ན་དང་ག་བའི་མེ། །མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཆོག་མི་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཚུའི་ཚོགས་དང་ཚུལ་
མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་། ན་བ་དམུལ་མེ་དང་།
ག་བ་ཐ་མལ་པའི་མེ་མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཆོག་ཅིང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་
བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །

ཕ། གཉིས་པ་ནི།

དུས་མཐའ་དམུལ་བ་ཐ་མལ་པའི། །མེ་གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །

ཟླ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་མཐའི་མེ་དང་དམུལ་བའི་མེ་དང་ཐ་མལ་པའི་མེ་གསུམ་པོ་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཟླ་བའི་མེ་གསུམ་པོ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། དུས་མཐའི་མེས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་མེས་ཚོ་འདིའི་ཕུང་པོ་(༥༤ན)འཇིག། །དམུལ་མེས་སྐྱུག་བཟུལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ན་བའི་མེས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད། ཐ་མལ་པའི་མེས་འདུ་བྱེད་སློན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཟླ་བའི་མེས་ཕུང་པོ་སློན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དཔ གཉིས་པ་ལ་དག་ལ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་གཉིས། བཏ རྩེ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་བཟླ་ན་པ། བཏ ས་བཅུར་རྒྱལ་མས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོས་བཟུང་བའོ། །

བཏ དང་པོ་ལ་གཉིས། བཏ མི་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ། བཏ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

བཏ དང་པོ་ནི།

རྩེ་འཆི་ན་དང་ཟླ་བ་ལས་གོལ་བ། །
འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །
རྩེ་སོགས་ཕོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱས། །
སློ་ལྡན་འགོ་ལ་སྤོང་རྗེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཞེན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་རྩེ་བ་དང་། རྩེ་འགགས་པའི་འཆི་བ་དང་། སྐྱུག་བཟུལ་བསྐྱེད་པའི་ན་བ་དང་། རྩེ་འགྱུར་བའི་ཟླ་བ་རྣམས་ལས་གོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལྷགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་(༥༤བ)ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རྩེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕོངས་ཤིང་སྐྱུག་བཟུལ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་པར་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱས་སློ་ལྡན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྐྱུག་བཟུལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་སློན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་རྩེ་བ་དང་། ཏྲག་འཇིན་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་ཅིང་འཁོར་བར་གནས་པས། གཞན་སྤང་ལ་མ་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སློན་པ་ཉིད་དོ། །

བཏ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཏ སྐྱུག་བཟུལ་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ། བཏ རྩེ་རྗེ་ལས་འགྱུར་བར་སྤང་ཚུལ་ལོ། །

བཏ དང་པོ་ནི། (༥༤ན)

འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཟླ་བའི་སྐྱུག་བཟུལ་རྩད་ནས་སྤངས། །
ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་རྩེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཟླ་བའི་ལྷག་
བསྐྱེད་རྣམས་ཚུ་བ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
དང་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི་རྒྱ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གྱིས་འགྱུར་བ་དེའང་མེད་དོ། །

པམ་གཉིས་པ་ནི།

རི་བཞིན་ཡང་དག་མཚོང་བའི་ཕྱིར། རྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །

སྤོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་ཟླ་དང་ན་བར་སྟོན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྐྱེས་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་
པ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་རང་དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་
པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་(ཡུའབ)སེམས་ཅན་ལ་སྤོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ནི་བསམ་
བཞིན་དུ་སྤིང་བར་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་ན་བ་དང་ཟླ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགྱུར་བ་དུ་མའི་སྤོང་བར་སྟོན་ཅིང་སྐྱེ་བ་
དང་མཐུན་པར་གསུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

པམ་གཉིས་པ་ས་བརྒྱུར་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོས་བབྱང་བ་ལ་ལྟ། པམ་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི། པམ་སྤྱོད་པ་མཚོག་
ལ་ཞུགས་པའི། པམ་ཕྱིར་མི་སྤོང་བ་ཐོབ་པའི། པམ་སྐྱེ་བ་ཐ་མལ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། པམ་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་བྱུང་བར་
བསྟན་པའོ། །

པམ་དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་སྐྱེས་འགྱུར་མེད་ཚོས་ཉིད་འདི། རྟོགས་ནས་མ་རིག་ཚོངས་རྣམས་ཀྱིས། །

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་དུ་ནི། །མཚོང་བ་གང་ཡིན་དེ་མཛད་དོ། །

འཕགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཐོབ་པ་གང་། །བྱིས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་སྟོན་ཏེ། །

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་འགོ་བ་ཡི། །གཉེན་གྱི་ཐབས་དང་སྤོང་རྗེ་མཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྐྱེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་སེམས་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་ཡང་གསུལ་བྱ་མ་རིག་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
ཚོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དུ་ནི་(ཧོའམ)མཚོང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངོ་
མཚར་ཞིང་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་སེམས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཚོང་བའི་ལས་ཐོབ་
ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སྐྱེའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམས་འབྲུལ་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་གསུལ་བྱ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགོ་བ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་ནམ་ཚུ་ལག་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོས་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ཀྱན་ནས་སྤོང་བའི་སྣང་རྗེ་
ཆེན་པོ་ནི་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

བ༢ གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། །འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས། །

འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། །འཇིག་རྟེན་དྲི་མས་མ་གོས་སྟོང། །

ཇི་ལྟར་པར་ཆུ་ནང་དུ། །སྐྱེས་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད། །

དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཚོས་མི་གོས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་(༥༠བ)པར་འདས་ཀྱང་། སྣང་རྗེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས་
པར་གདུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཉེས་པའི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་སྐྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་སྟོང་དེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། མེ་
དོག་པར་རྣམས་ཆུའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆུའི་སྐྱོན་ནམ་དྲི་མ་ལ་སོགས་པས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྐྱས་
འཕགས་པ་འདི་ནི་གཞན་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཚོས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ནམ་ཡང་མི་གོས་པ་ཉིད་དོ། །

བ༣ གསུམ་པ་ནི།

བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་རྟག་ཏུ་སྟོ། །མི་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །

ཞི་བའི་བསམ་གཏུན་སྟོམས་འཇུག་ལ། །རྟག་ཏུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རང་
གི་སྟོང་འབད་ཚོལ་མེད་པར། དཔེར་ན། ལུང་ཤིང་སྐམ་པོ་ལ་མེ་སྟོབས་ལྡན་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འབར་བ་(༥༡ན)བཞིན་དུ་ནི་འབར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོས་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏུན་ཉིང་དེ་འཇིན་
གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྐྱར་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

བ༤ བཞི་པ་ནི།

སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །

དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྦྱོར་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །

བཟུན་དང་གཟུགས་སྐྱེ་དག་དང་ནི། །སྟོང་དང་སྟོང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། །

གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་གང་གིས་འདུལ། །དེས་དེ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས། །

དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐའ་སྐྱོད་ཀྱི། །འགོ་ལ་རྟག་ཏུ་སྐྱབ་སྐྱབ་པར། །

ཐོགས་མེད་སྒོ་ལྡན་དེ་ཡིས་ནི། སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འཇུག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་སྒོན་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་ནི། ཀུན་སྒོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལྟས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྲིན་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་
དང་ཚོལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གསུང་གི་སྲིན་ལས་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་བཞུན་པ་
དང་། ལྷ་ཡི་སྲིན་ལས་སྐལ་པ་དང་(༥༡བ)མཐུན་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་སྐུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྒོན་པ་དག་དང་ནི། གཞན་དོན་གྱི་
སྤྱོད་པ་སྐབས་སོ་ཆེ་དང་། འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྤྱོད་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་
གང་ཞིག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྐྱོད་པའི་སྲིན་ལས་དེ་རི་ལྟར་མཐོས་པ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་
པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འབད་པ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་ཚོགས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་སྐྱོས་ཀྱི་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་
པ་རྣམས་ལ་དུས་རྟུག་ཏུ་ཚུལ་འབད་ཚོལ་མེད་པས་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་
བྱེད་པ་སོ་སྒོ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྲིན་པའི་ཆེད་དུ་རང་
གི་ངོ་བོས་དེ་དག་གི་དོན་སྐྱབ་པའི་སྲིན་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་ཏེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །

བཤ ལ་པ་ནི།

- བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །
- སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒོལ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །
- དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རུལ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བ་སྐྱང་མིག་རྗེས་ཀྱི། །
- བྱུང་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་བྱུང་དེ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྩུ་པ་(༥༢ན)ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
གཞན་ཡོངས་སུ་སྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོས་ནས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་གདུལ་བྱར་
གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒོལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་
རྒྱན་མི་འཆད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། དབང་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་
རྣམས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་སོ། །གཞན་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་
སྒོས་ནས་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་རུལ་ཕྱན་གྱི་བྱུང་པར་ཅན་དང་། རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་དང་བ་སྐྱང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུའི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅས་དུ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྩུ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་(༥༢བ)བྱུང་པར་ཡང་དེ་ཅས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །

འདིར་ས་དང་སྐྱོར་ཚུལ་ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་སོ་བས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། རྩོན་གྱི་འཕེན་པའི་སོགས་སྟོག་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པར་སྦྱོད་པའི་བྱང་སེམས་
འབད་ཚྲིལ་དང་བྲལ་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བཟུན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པའི་
བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཟུན་པར་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅོམ་ཡོད་དོ། །

དཔྱ གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ནའང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཟ འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
མདོར་བཟུན་པ་དང་། བཟ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

བཟ དང་པོ་ནི།

གཞན་འགྱུར་མེན་བདག་མི་ཟད་ཚེས་ལྡན་ཕྱིར། །
འགོ་སྐབས་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་སྤར་སྤྲུག་ཕྱིར། །
དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་མི་རྟོག་ཕྱིར། །
འཇིག་མེད་ཚེས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བཞིན་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི། ལུས་གཞན་དོར་ནས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་
མེན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་(༤༩ན)དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་
ཟད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་བསྐྱེ་
བའི་སྐབས་གནས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་བཟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་སྤར་སྤྲུག་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སྦྱོབ་
པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཚེས་དབྱིངས་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞི་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཏུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་གཡུང་བྱུང་གི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་
ཉོན་མོངས་པས་མདོར་བར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཟ གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཟ རྒྱ་སོགས་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་བརྗོད། བཟ དེའི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད།(༤༩བ) བཟ
རྟགས་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟུན་པའོ། །

བཟ དང་པོ་ལ་གཉིས། བཟ སོ་སོར་མདོར་བཟུན། བཟ སྤར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

བཟ དང་པོ་ནི།

རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་བ་མེད། གཞོན་མེད་ཀྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་ཕྱིར་དང་། །ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་བྱུང་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་དག་འོད་གསལ་ཚེས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི། དང་པོར་རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་། མཐར་འཆི་བ་མེད་ལ། བར་དུ་ན་བའི་
གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། འགྱུར་བ་དང་ཀྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གོ་རིམ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། གཡུང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཟ གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་རྟོག་པའི་སྤྱིར། །
བསམ་མི་བྱུང་འགྱུར་འཆི་འཕོ་ཡིས། །དེ་ནི་མི་འཆི་བརྟན་པའི་སྤྱིར། །
བག་ཆགས་སྤྲོ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། །གཞོན་མེད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། །
ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་བྱུང་སྤྱིར་ན་རྟོག་པའི་སྤྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྐྱོས་ཏེ། ཐོག་མར་
ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྟོག་པའི་སྤྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡིས་ཀྱང་དབྱིངས་དེ་ནི་མི་འཆི་བ་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། མི་བསྐྱེ་ཞིང་བརྟན་པའི་སྤྱིར།

བར་དུ་མ་རིག་པའི་(༥༤ན)བག་ཆགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤྲོ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པའི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་
འཛོལ་སོགས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །

ཟག་པའི་མེད་པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། མི་འཇིགས་པའི་རང་བཞིན་གཡུང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ན་རྟོག་པའི་ཚོས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

པམ་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ཚོག་གཉིས་དེ་བཞིན་གཉིས། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན། །
འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། །རྟོག་པའི་སོགས་དོན་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོགས་བཅད་དེ་རྣམས་ལས། གཞན་འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིས། སོགས་ཚོག་གཉིས་
ཀྱིས་རྟོག་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ། འགྲོ་སྐྱབས། ཞེས་སོགས། བསམ་མི་བྱུང། ཅེས་སོགས་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་དོན་
དང་། དེ་ནི་རྟོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་དང་། བག་ཆགས། ཞེས་སོགས་ཚོག་གཉིས་ཀྱི་ཞི་བའི་དང་། འཇིག་མེད། སོགས་དང་། ཟག་མེད།
སོགས་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་གཡུང་བྱུང་གིས་དོན་བཞི་པོ་སྤྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། ཚོས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་
དབྱིངས་(༥༤བ)ལ་རྟོག་པའི་དང་། ལ་སོགས་པའི་ཁོངས་ནས་བརྟན་པ། ཞི་བ། གཡུང་བྱུང་གི་དོན་རྣམས་མངོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་[རྟོགས་སོགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བརྟན་པ་]ནི།

མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་སྤྱིར། །གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་རྟོག་པའི་དོན། །
མཐའ་ཡི་སྐྱེ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། །སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན། །
རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་སྤྱིར། །གཉིས་མེད་ཚོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །
མ་བཙོས་ཡོན་ཏན་ཉིད་སྤྱིར་ན། །འཇིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་བྱུང་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་སྐྱེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ནི། ལྟག་མ་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་
ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར་རྣམ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟོག་པའི་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་།

འཁོར་བའི་མཐའི་ལྷ་དང་མཚུངས་པར་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་རྗེས་སུ་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། གཏན་དུ་མི་བསྐྱེད་བའི་སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
བརྟན་པའི་དོན་དང་ལྷན་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིང་ཞི་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཚོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན་དང་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཙོས་ཤིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། གཏན་དུ་
འཇིག་པ་མེད་པའི་དོན་ནི་གཡུང་རླུང་གི་དོན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །

ཏ༡ ལྷི་དོན་བརྒྱན་པ་ཡོན་ཏན་དབྱེར་(༥༥ན)མེད་པའི་དོན་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། ཐ༡ མིང་དོན་གྱི་སློ་ནས་མདོར་བསྟན།
ཐ༢ དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཐ༡ དང་པོ་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚོས་སྐྱེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །
དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་ལྷ་ངན་འདས། །
དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་ལྷ་ངན་འདས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ནི་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
དང་། དོན་དམ་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཚམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་འོད་ཟེར་དག་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་ལྷ་ངན་འདས་
སུ་འཛོག་པས་སམ། ལྷོ་བས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ན་རྗེས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པ་གཞན་མེད་པ་ཉིད་(༥༥བ)དོ། །

ཐ༢ གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ད༡ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་བཤད། ད༢ དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་བཤད། ད༣ དེ་དག་དཔེ་ཡིས་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

ད༡ དང་པོ་ལ་གཉིས། བ༡ དོན་གྱི་དབང་གིས་མིང་བརྟགས་པ། བ༢ དེ་རྣམས་དོན་དང་སྐྱར་བའོ།

བ༡ དང་པོ་ནི།

མདོར་ན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ནི། །དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས། །
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་དོན་གྱི་ཆ་ཐ་དད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞིས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཤད་མ་ཟག་པའི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱའོ། །

བ༢ གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཚོས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །དེ་རིགས་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། །

བརྒྱན་མེད་བསྐྱེད་ཚེས་ཉིད་དང་། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཞི་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
གནས་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་(༥༦ན)པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་
པ་དང་། རྩིང་པོ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་བརྒྱན་པ་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་བསྐྱེད་བ་མེད་ལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཚེས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མ་
ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སློབ་ལྟ་བུ་རྩི་མ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་བར་
ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེས་བཟོད་དོ། །

དཔ གཉིས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོའི་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། བླ གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། བླ ཐར་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །

བླ དང་པོ་ནི།

རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྩི་མ་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ། །

སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བར་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྫོགས་པའི་ཆ་དང་། སློབ་ལྟ་རྩི་མ་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་
སྟེ་ཡོན་ཏན་གཉིས་མཐའ་བྱེད་པའི་བྱིས། (༥༦བ)ལྟ་མའི་ཆ་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྩི་མའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་བར་འདས་
འདས་པར་གདགས་པ་དག་ནི་ཐ་སྐྱོད་ཅམ་དུ་ཐ་དད་ཀྱི་སྟེང་པོའི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་བྱིས། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་
སྦྱོང་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

བླ གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྲངས་མེད་པ། །བསམ་མེད་རྩི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། །

དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ལས་པས་གྲངས་
མེད་པ་དང་། གྲངས་དང་མཐུ་དཔག་པར་མི་རུས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་
རྩི་མ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འདི་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཚེས་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐར་པ་སྐྱེ་བར་
ལས་འདས་པ་མཐའ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཆ་
ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

དཔ གསུམ་པ་དེ་དག་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་(༥༧ན)བྱེད་པ་ལ་གཉིས། བླ མ་ངེས་པ་རི་མོའི་དཔེ་དང་། བླ ངེས་པ་ཅན་ཉི་
མའི་དཔེས་བསྟན་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ངེས་པ་ཅན་ཉི་མའི་དཔེ་ལ་གཉིས། བཅུ་ཚོས་མཐུན་བརྗོད་པ་དང་། བཅུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྷ་ལན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

བཅུ་དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཤོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །

ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤོལ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུར། གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་ཀ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། འོད་གསལ་བ་དང་། ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་ནི།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །ལྷ་ལན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །

འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་ལུས་བཞིན། །(༤༥བ)

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཤེགས་པ་མངའ་བ་རྗོངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཐོབ་པར་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམས་པར་ཤོལ་བའི་ལྷ་ལན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན། འོད་གསལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་པ་སྤངས་ནས་ནི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་པར་དག་པ་ལྟ་བུར་མི་ལུས་པ་བཞིན་ལོ། །

ཉམ་གསུམ་པ་བཤད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་པོ་ནི། །རྣམ་གཞག་རྣམས་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལས་རྣམས་པར་བཞག་པ་ནི་ངོ་བོའི་དོན་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་བར་རྣམས་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བས་ལེགས་པར་བརྗོད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

༤༩ གསུམ་པ་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་ཡང་དྲི་མ་སྤྲིང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། ཉ༡ མཚམས་(༤༧ན)སྐུར་བ། ཉ༢ དཔེ་དགུས་དྲི་མ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་པོ་བསྟན་བ། ཉ༣ དྲི་མ་སྤྲིང་བའི་ཚུལ། ཉ༤ རི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་བ། ཉ༥ སྤྲིང་པོ་ཉིད་བསྟན་པ་ལོ། །

ཉ༧ དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་སྐབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་སྣོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་བྱེ་བའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་སྤྲིང་པོ་དེ་རྣམས་པ་གསལ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །

92 གཉིས་པ་ལ་གསུམ། 97 མདོར་བཟུམ། 98 རྒྱལ་བཤད། 99 འོན་བསྐྱེ་བའོ། །
 97 དང་པོ་ལ་གཉིས། 87 བསྐྱིབ་བྱ་སྐྱིབ་བྱེད་དཔེ་དོན་སེལ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། 82 སོ་སོར་བརྗོད་པའོ། །
 87 དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱལ་པད་དན་སྤྱང་ཚི་སྤྱང་མ་ལ། །
 རྒྱན་ལ་སྤྱང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །
 ས་ལ་གཏེར་དང་ལྷག་སོགས་འབྲས་ཚུང་དང་། །
 གོས་རྒྱལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་དང་ནི། །
 ལུང་མེད་དན་མའི་སྣོན་མི་བདག་དང་། །
 ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །
 སློབ་ལུང་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པ་ཡི། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་གཟུགས་བཟང་པོ་པར་དན་པའི་སྐྱབས་ནང་ཡོད་པ་དང་། (67པ)སྤྱང་ཚིའི་བཅུད་སྲོག་
 ཆགས་སྤྱང་མའི་ཚོགས་དུ་མའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ལྷན་པའམ་སྐྱེན་པ་ལ་སྤྱང་པོ་འབྱུ་ཡོད་པ་དང་། མི་གཙང་
 བའི་ནང་ནས་གསེར་དང་། དབུས་པའི་བྱིས་ཀྱི་ས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཚུང་བྱ་ལས་སྣོན་ཤིང་གི་ལྷ་གྱུ་
 སོགས་སྐྱེ་བ་དང་། གོས་རྒྱལ་གྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་གཟུགས་དང་། ལུང་མེད་མདོག་དན་མའི་སྣོན་པ་མའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོས་
 བསྐྱེར་བ་དང་། ལྷག་བཏང་དུས་གྱི་ས་འདམ་ལ་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། སློབ་ལུང་གྱི་ཉོན་
 མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྐྱིབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་དྲི་མེད་གྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་དེས་པར་གནས་སོ། །

82 གཉིས་པ་ནི།

དྲི་མ་བརྒྱ་སོག་ཆགས་སྐྱེན་པ་མི་གཙང་ས་འབྲས་གོས་རྒྱལ་དང་། །
 ལྷག་བསྐྱེལ་འབར་བས་མདོན་པར་གསུངས་པའི་ལུང་མེད་ས་ཡི་ཁམས་དང་མཚུངས། །
 སངས་རྒྱལ་སྤྱང་ཚི་སྤྱང་པོ་གསེར་དང་གཏེར་དང་ཉ་གོ་རིན་ཆེན་སྐྱེ། །
 སྤྱང་བདག་མཚོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་དང་དྲི་མེད་ཁམས་མཚོག་མཚུངས་པ་ཉིད། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་སློབ་ལུང་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི། མེ་ཏོག་པར་
 དང་། སོག་ཆགས་སྤྱང་མ་དང་། ག་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེན་པ་དང་། མི་གཙང་བའི་རྩལ་དང་། (70ན)སའི་ལུང་པོ་དང་། འབྲས་
 ལྷན་དང་། གོས་རྒྱལ་པོ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེན་བསྐྱེལ་འབར་བས་མདོན་པར་གསུངས་པའི་ལུང་མེད་དན་མ་
 དང་། ས་འདམ་ནག་པོའི་ཁམས་རྣམས་དང་མཚུངས་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་དང་། སྤྱང་ཚི་དང་། འབྱུ་ལ་སྤྱང་པོ་དང་། གསེར་སྐྱེ་
 དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། ལྷ་གོ་རྣེ་ལ་སོགས་པའི་སྣོན་ཤིང་དང་། རིན་ཆེན་ལས་བྱས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་དང་། སྤྱང་བཞིན་

བདག་པོ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་མཚོག་དང་། རིན་ཚེན་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་དང་། ཇི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་
ལམས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤོང་པོ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །

༥༢ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགུ། ཟ༡ བསྐྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་དོན། ཟ༢ སྤང་མ་དང་སྤང་མི། ཟ༣ སྐྱུ་པ་
དང་འབྲས། ཟ༤ མི་གཙང་བ་དང་གསེར། ཟ༥ ས་དང་གཏོར། ཟ༦ འུམ་པ་དང་ལྷ་གྲུ། ཟ༧ ལོ་ལྷ་ལ་དང་སྐྱུ། ཟ༨ མི་མོ་དང་
འཁོར་བསྐྱུར། ཟ༩ ས་འདམ་དང་གསེར་གྱི་སྐྱ་སྒྲི། (༧༠བ)

ཐམས་ཅད་ལ་དཔེ་དོན་བྱེད་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། དགུ་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དཔེ་བཤད་པ། དོན་བསྟན་པ། དཔེ་
དོན་སྐྱར་ནས་དོན་བསྐྱུ་བ་སྒྲི་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

ཟ༡ དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་དང་པོ་ལ་གསུམ། ད༡ དཔེ། ད༢ དོན། ད༣ དེ་གཉིས་སྐྱར་བའོ། །
ད༤ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་བསྐྱེད་འོང་གནས་པ། །
མཚན་སྤོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི། །
ཇི་མ་མེད་ལྷ་ཡི་མིག་ལྡན་མིས་མཚོང་ནས། །
ཚུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་འབྱེན་བྱེད་པ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན། མདོག་ངན་འོང་ཇི་མི་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་ལས་འོང་ན་
མཚན་བཟང་སྤོང་གིས་འབར་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུ་གནས་པ་ནི། ཇི་མ་མེད་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་དང་ལྡན་
པའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་མཚོང་ནས་ཚུ་སྐྱེས་ཀྱི་འདབ་མའི་སྐྱབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ་ཅེས་སོ། །

ད༢ གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་བདེ་གསེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །
སངས་རྒྱས་སྐྱུ་གྱིས་རང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །
སྐྱབ་མེད་བྱི་མཐའི་སྐྱར་གནས་ལྷགས་རྗེ་ཡི། །
བདག་ཅན་སྐྱབ་པ་ལས་ནི་གོལ་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་པའི་དོན་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བདེ་བར་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོག་
ཆགས་ཐ་ན་མནར་མེད་(༧༡ན)ན་གནས་པ་རྣམས་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་གྱིས་རང་གི་སེམས་ཅན་གསལ་བའི་
ཚོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྤོང་པོ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ། སྐྱབ་པ་མེད་ཅིང་བྱི་མཐའི་མཐའ་འཁོར་བའི་སྐྱར་སྐྱུ་གི་བར་གནས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་ལྷགས་རྗེ་དང་སྤོང་ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས་གསུལ་བྱ་སྐྱོ་བྱུར་གྱི་སྐྱབ་པ་ལས་ནི་གོལ་བར་བྱེད་དོ། །

ད༣ གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་གསེགས་པ་ནི། །
དེ་ཡི་འོང་གནས་ལྷ་མིག་མཚོང་ནས་འདབ་མ་གཙང་བྱེད་ལྟར། །

ཆགས་ལྡང་སོགས་དྲི་སྐྱབས་བསྐྱབས་རྫོགས་སངས་སྣང་པོ་འགོ་གཟིགས་ཏེ།
ཕྱགས་རྗེས་ཕྱབ་པ་དེ་བཞིན་སྐྱིབ་པ་དེ་ནི་འཛོམས་པར་མཛད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་དུ་བརྟན་པའི་དཔེ་དོན་དེ་ཉིད་སྐར་ཡང་ལེགས་པར་སྐྱར་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན། མི་
སྐྱག་པའི་བསྐྱེད་ལ་བྱུང་པའི་ལྷོ་བ་ལ་བཞུགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཁོང་ན་གནས་པར་སྣའི་མིག་སྣན་
འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པའི་འདབ་མ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྣང་སོགས་
དྲི་མའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་འགོ་བ་(༡༡)ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
མ་རྟོགས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱགས་རྗེས་དབང་གིས། ཕྱབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེད་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་པ་དང་འདབ་
སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་རྣམས་ནི་འཛོམས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དོ།།

ཐམ ༥པེ་དོན་གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ༥༧ ༥པེ། ༥༨ དོན། ༥༩ ལྱུར་བཤད་དོ།
༥༧ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་སོག་ཆགས་ཚོགས་བསྐྱར་སྣང་ཅི་ནི།
སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས།
མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སོག་ཆགས་ཚོགས།
ཀུན་ནས་བྲལ་བར་རབ་དུ་བྱེད་པ་བཞིན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སོག་ཆགས་སྣང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དབྱུང་ན་གནས་པའི་སྣང་ཅི་ནི་སྐྱེས་བུ་
བརྟག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྣང་ཅི་དེ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིས། སྣང་མའི་དབྱུང་ན་སྣང་ཅི་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་ནས་དུ་
བ་གཏོང་བ་སོགས་ཐབས་ཀྱིས་སྣང་ཅི་དེ་དང་སོག་ཆགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་རབ་དུ་བྲལ་བར་བྲས་ནས་སྣང་ཅི་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཅེས་སོ།།

༥༨ གཉིས་པ་ནི།

དང་སྣང་ཚེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེན་གྱིས་ནི།
རིགས་ཁམས་སྣང་ཅི་དང་འདྲ་དེ་གཟིགས་ནས།
དེ་ཡི་སྐྱིབ་པ་སྣང་མ་དང་འདྲ་བ།
གཏན་ནས་རབ་དུ་སྣང་བར་མཛད་པ་ཡིན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་སྣང་ཚེན་པོ་སངས་(༡༢)རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྐྱེན་གྱིས་ནི་རིག་པའི་ཁམས་ཉོན་མོངས་
པའི་སྐྱབས་སུ་ཚུད་པ་སྣང་ཅི་སྣང་མས་བསྐྱར་བ་དང་འདྲ་བ་འདྲི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་དེའི་སྐྱིབ་པ་སྣང་མ་འདྲ་བ་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པར་རབ་དུ་སྣང་བའི་ལམ་སྟོན་པར་ཚོས་སྐྱེ་མངོན་གྱིས་དུ་བྱུར་
པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

༥༩ གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྐྱོད་ཅི་ཕྱོག་ཆགས་ཀྱི་བ་ཁག་ཁྲིག་སྐྱོད་བསྐྱེབས་སྐྱོད་ཅི་དོན་གཉེར་མིས། །
སྐྱོད་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་ཅིའི་བྱ་བྱེད་པ། །
དེ་བཞིན་ལྷན་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱོད་མའི་ཅི་དང་འདྲ། །
ཉོན་མོངས་སྐྱོད་མ་དང་འདྲ་དེ་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བྱ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། སྐྱོད་ཅི་ཕྱོག་ཆགས་སྐྱོད་མ་གྱི་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་ལྷོད་གིས་བསྐྱེབས་པ་ན་སྐྱོད་ཅི་དོན་གཉེར་གྱི་
སྐྱེས་བྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མི་དེས་སྐྱོད་མ་དེ་དག་ཐབས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་ཅིའི་བྱ་བྱེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེ་སྐྱོད་དེ་མེད་སྐྱབས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་སྐྱོད་མས་བསྐོར་
པའི་སྐྱོད་ཅི་དང་འདྲ་བས་ཁམས་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱོད་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་འཛོམས་པའི་ཐབས་(ལྟ་བུ)ལ་མཁས་
པའི་རྒྱལ་བ་དེ་སྐྱོད་ཅི་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བྱ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །

ཐམ ༥༥ དོན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ༥༧ དཔེ། ༥༨ དོན། ༥༩ ལྷན་བཤད་དོ། །

༥༧ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྐྱོན་སྐྱོན་འབྱུང་ཡི་སྐྱོད་པོ་ནི། །
མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱོད་བྱར་མི་འགྱུར་བ། །
ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱོན་ནས་དེ་འབྱེད་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། སྐྱོན་པ་དང་སྐྱོན་པའི་འབྲས་བུའི་སྐྱོད་པོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྐྱོད་བྱར་མི་འགྱུར་བས་
ཟས་སོགས་ལོངས་སྐྱོད་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྐྱོན་པའི་ནང་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱེད་དགོས་པ་
ལྟར་ཅེས་སོ། །

༥༨ གཉེས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །
དྲི་མ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་བའང་ཇི་སྲིད་དུ། །
ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། །
དེ་སྲིད་རྒྱལ་མཛད་སྲིད་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱོད་པོ་འང་ཇི་
སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་སྐོན་པར་མི་བྱེད་
ཅིང་སྐྱིབ་པ་དང་བལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐོན་ལས་སྐོན་བ་ཉིད་དོ། །

༥༩ གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལུ་བའོ་ནས་འབྱུང་ཡི་སྐྱོད་པོ་སྐྱོན་ལས་མ་བྱུང་གྲུ་མ་ཅན། །

ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བྱ་བཟའ་བ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཚེས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉོན་མོངས་སྐྱབས་ལས་མ་གྲོལ་ལུས། །
ཉོན་མོངས་བཀའ་པས་ཉེན་པའི་འགོ་ལ་ཚེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་འགྱུར་བ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་(ལ་ལ)ན། འབྲས་སྤྲུལ་དང་བཟོ་དང་ནས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྟོང་པོ་སྐྱུན་པ་ལས་མ་སྐྱུང་བ་སྐྱ་མ་
ཅན་སྐྱུན་པ་བསལ་བ་སོགས་ལེགས་པར་མ་བསྐྱབས་པ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་བཟའ་བ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར།
དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ལུས་
ལ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་བཀའ་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་བྱ་བས་ཉེས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་བར་འགྱུར་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་དཔེ་དོན་བཞི་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དཔེ། དཔེ་དོན། དཔེ་སྐྱར་བཤད་དོ། །
དཔེ་དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཚེ་མི་ཡི་གསེར། །
ལྷན་ལྷན་རུལ་པའི་གནས་སུ་སྤྱང་གྱུར་བ། །
མི་འཇིག་ཚེས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །
ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །
སྤྱི་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྷན་སྤྱི་ཡིས་དེར། །
མཚོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །
རིན་ཆེན་མཚོག་འདི་སྐྱུངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས། །
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཐན་ཚུན་ལས་སང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་འགོ་བའི་ཚེ་མིའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗེད་དེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གསེར་སྐྱམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྷན་ལྷན་རུལ་པའི་གནས་སུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ལ། ལོ་དུ་མར་ཡང་མི་འཇིག་
ཅིང་མེད་པར་མི་འགྱུར་(ལ་ལ)བའི་ཚེས་ཅན་གྱི་གསེར་དེ་ནི་ལྷན་ལྷན་གྱི་ནང་དེར་མི་འཇིག་པ་སྤྱར་གྱི་དེ་ཀ་བཞིན་དུ་ལོ་བརྒྱ་
ཕྱག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ་སྤྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཡིས་ལྷན་ལྷན་གྱི་ནང་དེར་གསེར་སྐྱམ་ཡོད་པ་
མཚོང་ནས་མི་གསེར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཁྱོད་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར་སྐྱམ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚོག་འདི་དྲི་མ་སྐྱུངས་ཏེ་
རིན་ཆེན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐྱབ་པ་ལྟར་ཅེས་སོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་སྐྱབ་པས་མི་གཙང་དང་འབྲ་བའི། །
ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །
གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །

སྐྱེ་གྱུ་རྣམས་ལ་དམ་ཚེས་ཚུ་ཆར་འབབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་གསུངས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལུག་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་
འདམ་རྩལ་ཏུ་བྱིང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྐྱིད་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
འདམ་དེ། དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཚུའི་ཆར་བ་ཆེན་པོ་འབབས་པར་མཛད་དོ། །

དམ་གསུངས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱན་རྒྱུན་རུལ་པའི་གནས་སུ་སྤྱང་བའི་གསེར་ནི་སྣ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །
ཀྱན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བའི་མཚོག་ཏུ་མངོས་པ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་སྤྱང་གྱུར་རྗེས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་བྱ་བྱིར་ལྷུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚེས་སྟོན་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རྒྱན་རྒྱུན་རུལ་པའི་གནས་སུ་སྤྱང་བའི་གསེར་ནི་སྣ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་གསེར་དེའི་དྲི་མ་
ཀྱན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཚོག་ཏུ་མངོས་པའི་གསེར་དེ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་འཇུག་པ་ཇི་སྟེ་བར། དེ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་མི་གཙང་བ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་སྤྱང་བར་གྱུར་པའི་རྗེས་སངས་རིན་པོ་ཆེ།
ཀྱི་སྐྱིད་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་སྐྱིད་པོ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྐྱེ་བའི་འཚོམས་པའི་ཚེས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

ཐལ་དཔེ་དོན་ལྡན་པ་ལ་གསུངས། དཔེ་དོན། དམ་སྤྱོད་པ་ལྟར་དོ། །

དཔེ་དོན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་བྱིས་ནང་ས་འོག་ན། །
མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །
མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་། །
དེ་ལ་ང་འདྲིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྣུ་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་བྱིས་ནང་ས་འོག་ན་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ལ་མི་
དེས་གཏེར་དེ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེའང་མི་དེ་ལ་(ཡུལ)ང་འདྲིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྣུ་བས་མི་དེ་དབུལ་བའི་སྤྱུག་བཟུལ་
ཚོའང་དགོས་པ་ལྟར་ཅེས་སོ། །

དམ་གསུངས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཚུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །
དྲི་མེད་གཞན་དང་བསལ་མེད་ཚེས་ཉིད་ཀྱང་། །
མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྤྱུག་བཟུལ་ནི། །
རྣམ་མང་རྒྱན་དུ་སྐྱེ་གྱུ་འདིས་སྤྱོད་པོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པའི་བདེ་སྣང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ལ། སྤར་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་བཞག་པ་དང་སྤང་བྱ་བདེན་པ་བ་བསལ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རང་ལ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པས་ན་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འཕྱོར་བས་དབུལ་བ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བཟུལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་ངོ་། །

དཔ གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་དབུལ་པའི་བྱིམ་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་རྒྱུད་གྱུར་པའི་མི་ལ་ནི། །
རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་མིན་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཚོས་གཏེར་ཡིད་ཀྱི་བྱིམ་གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །
དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་བྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དྲང་སྲོང་ཡང་དག་བཟུམས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དབུལ་པའི་བྱིམ་ནང་གི་སའི་འོག་ཏུ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རྒྱུད་པར་གྱུར་པའི་མི་དེ་ལ་ནི་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་དེ་ཡིས་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། གཏེར་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་དབུལ་པོ་དེ་ཡིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་དབུལ་བའི་(ཡལ་ལྟ་སྤྱག་བཟུལ་ལས་མ་ཐར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་སྐྱའི་གཏེར་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་བྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་གནས་པའི་ཚོས་སྐྱའི་གཏེར་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཏུ་ནི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་ཡང་དག་པར་བཟུམས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱེན་པར་མངོན་དོ། །

ཐུ དཔེ་དོན་རྒྱག་པ་ལ་གསུམ། དཔ དཔེ། དཔ དོན། དཔ ལྟར་བཤད་དོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཨ་ཟླ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །
ཡོད་པའི་ས་བོན་རྒྱ་གུ་འཇིག་མེད་ཚོས། །
ས་ཚོས་རྒྱ་སོགས་ལྡན་པའི་སྣོན་ཤིང་གི། །
རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཨ་ཟླ་དང་ཉ་གོ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ལྡགས་ཤུན་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཀྱང་ཤིང་སྤོང་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་ས་བོན་རྒྱ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ་གོགས་ཀྱིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་རྒྱུན་ས་གཤིན་པོ་ཚོས་པ་དང་རྒྱ་ལྷན་དྲོད་སོགས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་སྣོན་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་(ཡལ་ལྟ་)དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པ་ལྟར། ཅེས་སོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །
བགས་སྐྱབས་ནང་རྒྱུད་ཚོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། །

དེ་བཞིན་དགོ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །

རིམ་གྱིས་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུ་གྱི་ཕྱགས་པའི་སྦྱབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་ཚོས་སྐྱའི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་དགོ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མཐུན་ཆེན་ཚང་བ་ལས་སྡོན་ཤིང་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆེན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བཤོད་དེ་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དཔྱ གསུམ་པ་ནི།

ཆུ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་རླང་དང་ས་དུས་ནམ་མཁའི་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས། །

ཏ་ལ་དང་ནི་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་གསེབ་ནས་ཤིང་སྐྱེས་རི་ལྟ་བུར། །

སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་བུ་ཕྱགས་ནང་ཚུད་ཚོགས་སངས་ས་བོན་སྐྱ་གྱ་ཡང་། །

དེ་བཞིན་དགོ་བའི་ཆེན་དེ་དང་དེ་ལས་ཚོས་མཐོང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲུང་བ་རྒྱུ་བརྒྱན། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྦྱིན། རླང་གིས་འཕེལ། སས་བརྟེན། དུས་འདས་པས་ལུས་པ་ཐོན། རམ་མཁའ་གོ་ཕྱེ་བ་སོགས་ཆེན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཏ་ལ་དང་ཨ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱགས་ཀྱི་སྦྱབས་ཀྱི་གསེབ་ན་གནས་པ་ལས་ཤིང་གི་སྡོད་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་རི་ལྟ་བུར། སེམས་ཅན་རྣམས་(༧༥ན)ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཕྱགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་སྐྱ་གྱ་འདྲ་བ་ཡང་ཆེན་ཚོགས་པ་ལས་ཤིང་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཆེན་དེ་དང་དེ་ལས་མཐོང་ལམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་གྱ་མཐོང་། སྐྱོམ་ལམ་དུ་འཕེལ། མི་སྦྱོབ་ལམ་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་དཔེ་དོན་བདུན་པ་ལ་གསུམ། དཔྱ དཔེ། དཔྱ དོན། དཔྱ ལྷར་བཤད་དོ། །

དཔྱ དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །

གོས་རྒྱལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་གྱུར་བ། །

ལམ་གནས་ལྟ་ཡིས་མཐོང་ནས་གོལ་བྱའི་ཕྱིར། །

ལམ་གནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྦྱ་བ་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་གོས་རྒྱལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་པར་གྱུར་བ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཞིག་ན་གནས་པ་མི་རྣམས་ཀྱི་མ་ཤེས་པར་འགོམ་པ་སོགས་སྐྱ་གྱུར་པ་ན་ལམ་དེ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་ཡིས་མཐོང་ནས་སྐྱ་དེ་དེ་ལས་གོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱ་གཟུགས་ལམ་ན་གནས་པའི་དོན་དེ་མི་དེ་རྣམས་ལ་སྦྱ་ཞིང་སྦོན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ཅེས་སོ། །

དཔྱ གཉིས་པ་ནི།

ཐོག་མེད་སྐྱེན་མངའ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །

ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །
དུད་འགོ་ལ་ཡང་གཟེགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །
ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུག་(༧༥བ)གསུམ་སོགས་བག་ཆགས་རྣམ་པ་ལྡེ་ཚོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོས་རྒྱལ་
གྱིས་གཏུམས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུད་འགོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུན་གྱིས་གཟེགས་ནས། སྐྱེ་
གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བྱེད་མེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་སྐྱོ་བུར་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལམ་ཉམས་
སུ་ལེན་པའི་ཐབས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

དམ གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྐྱེ་བྱི་ངན་གོས་གཏུམས་པ། །
ལམ་གནས་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཐར་བྱིར་མི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རྒྱལ་གྱིས་གཏུམས་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས། །
དུད་འགོ་ལ་ཡང་གཟེགས་ནས་ཐར་བར་བྱ་བྱིར་རྒྱལ་བ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རིན་ཆེན་རང་བཞིན་ལས་ཐུབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་མ་ངན་པའི་གོས་ཀྱི་
གཏུམས་པ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་པ་མིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ན་ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་སྐྱེ་གཟུགས་གོས་རྒྱལ་ལས་ཐར་བའི་
བྱིར་དུ་མི་རྣམས་ལ་འདི་ན་སྐྱེ་གཟུགས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་རྒྱལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པ་དེ་དུད་འགོ་(༧༧ན)ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟེགས་ནས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་རྒྱལ་
ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རྒྱལ་བས་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

ཐར་བའི་དོན་བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ། དཔ དཔོ། དམ དོན། དམ ལྟར་བཤད་དོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །
མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གུར་ལ། །
མངལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་བྱེད་པས། །
རང་སྟོན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་མོ་གཟུགས་བྱུང་ངན་ཞིང་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་འགའ་ཞིག་མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
འདུག་གནས་མགོན་ཁང་དང་གཞི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་འདུག་པར་གུར་ལ་རང་གི་མངལ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱེར་བའི་རྒྱལ་
པོའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གུར་པའི་བྱིའུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་མངལ་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་བ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མིའི་བདག་པོ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས་གཞན་གྱིས་བརྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་
པ་དང་བཅས་ཤིང་སྐྱེ་བ་སྐྱེལ་བར་གུར་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་བྱིས་བཞིན་ཏེ།
མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྡན་བྱུང་མེད་བཞིན།
དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ།
དྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། (ཧ་ཧ་)སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བཅས་པའི་བྱིར།
མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའི་བྱིས་ན་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ། རྫོང་བྱུང་གི་ཉོན་མོངས་པ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་
མགོན་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཤེས་པའི་བྱིར་མངལ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ལྡན་པའི་བྱུང་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། བྱུང་མེད་དེ་ལ་
རྒྱལ་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་གྱི་
མཚོག་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དེ་
མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་ན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱིར་བྱུང་མེད་དེའི་མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་ནོ།

དཔ གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་བྱུང་མེད་ལུས་ལ་དྲི་བཅས་གོས་གྲོན་མི་སྤྱག་གཟུགས་ལྡན་པ།
ས་བདག་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་མཚོག་ཚུང་ལྟར།
དེ་བཞིན་བདག་རང་ནང་གནས་མགོན་ཡོད་ཀྱང་ཀྱང་མགོན་མེད་རྫོང་ལྡན་པ།
འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞིག་ལ་གནས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། བྱུང་མེད་ལུས་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་གྲོན་ཞིང་མི་སྤྱག་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་
(ཧ་ཧ་)ཞིག་ས་བདག་འཁོར་སྐྱར་རང་གི་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་། དེ་མ་ཤེས་པར་མགོན་མེད་པའི་ཁང་པར་བསྐྱེད་ནས་དབུལ་བ་
དང་བརྟམ་པ་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་མཚོག་ཉམས་སུ་ཚུང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། བདག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་
མགོན་སྐྱབས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་མ་ཤེས་པས་མགོན་སྐྱབས་མེད་དོ་སྐྱམ་པའི་རྫོང་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་
ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བ་རྣམས་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞི་གཞི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།

ཐལ་དཔེ་དོན་དགུ་པ་ལ་གསུམ། དཔ དཔེ། དཔ དོན། དཔ ལྟར་བཤད་དོ།

དཔ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ལྷན་གཟུགས་རྒྱས་པ།
ཞི་བ་བྱེ་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན།
མཚོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར།
སྤྱང་བྱིར་བྱེ་རོལ་སྐྱབ་པ་སེལ་བྱེད་ལྟར།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ས་འདམ་ནག་པོའི་ནང་གི་གསེར་ལྷན་མ་སླག་པའི་གཟུགས་ཡན་ལག་རྒྱས་པ་ཡིད་འོང་ཞི་བས་
མཛེས་པ་དག་གི་སྤོངས་ལ་ཡི་རང་བཞིན་འདམ་གྱིས་གཡོགས་པ་ཅན་དེ་མཛོང་ནས་ནང་དུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་
དག་ནང་གི་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལ་(ཡ་དབ)ཡོད་པའི་ས་འདམ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་སློབ་གཡོགས་ས་འདམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
ལྟར་ཅེས་སོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །
སློབ་ལྟར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། །
རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །
སློབ་པ་དག་ལས་སྤོང་མཛད་བྱང་ཚུབ་མཚོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི་
འབྲལ་བུང་གི་སློབ་ལྟར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ནས་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ས་འདམ་ལྟ་བུའི་
སློབ་པ་དག་ལས་སྤོང་ཞིང་སེལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བྱང་ཚུབ་མཚོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པར་
མཛད་དོ། །

དཔ གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་དྲི་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱས་ས་ཡི་ནང་དུ་རྒྱུད་གྱུར་གཟུགས། །
ཞི་དེ་རང་བཞིན་མཁས་པས་རིག་ནས་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དག་པའི་གསེར་འདྲ་ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །
ཚོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་སྤྱད་སློབ་པས་སློབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དྲི་མ་མེད་ལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གསེར་བཟང་འོད་འབར་ལས་བྱས་ཤིང་ལྷག་གཏོང་བའི་དུས་
ཀྱི་ས་འདམ་ནག་པོའི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྟན་མཛེས་ཤིང་ཞི་བ་དེའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་པ་མཁས་པས་རིག་
ནས་ཕྱིའི་ས་འདམ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་(ཡ་འ)དུ། ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
ཡོངས་སུ་དག་པའི་གསེར་དང་འདྲ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྤོང་པོ་ཉིད་ནི་མཁྱེན་པར་གྱུར་
ནས་སློབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་ཚོས་འཆད་པའི་རྒྱལ་བ་ས་འདམ་སེལ་བའི་རྟོག་སྤྱད་འདྲ་བར་སློབ་པས་ཁམས་རྟོགས་པའི་
གོགས་སློབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །

དཔ གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

བསྐྱེད་མཁས་སྤང་བ་དང་། །སློབ་པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། །
འབྲས་ལྷན་གོས་རྒྱལ་བུད་མེད་ཀྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྤུབས་ན་ཡང་། །
སངས་རྒྱས་སྤང་ཅི་སྤོང་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གཏོར་བཞིན་སྟོན་པ་བཞིན། །

རིན་ཆེན་སྐུ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བརྒྱུར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །
སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱབས། །མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་ནི། །ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྒྱུ་མདོག་ངན་པ་དང་སློག་ཆགས་བྱང་བ་དང་། འབྲུའི་སྐྱུན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་བའི་འདམ་དང་། ས་གཞི་དང་ཤིང་གི་འབྲས་ཤུན་དང་། གོས་རྩལ་དྲི་མ་ཅན་དང་། ལུང་མེད་ཀྱི་མངལ་དང་། ས་འདམ་ནག་པོའི་སྐྱབས་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་བྱེད་དྲི་མའི་དཔེ་དགའི་དོན་བསྐྱེད་ལ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱུ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། རྩ་བུ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱང་རྩེ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། འབྲས་ལ་སོགས་(ལ)(འ)པའི་སྤྱང་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གསེར་སྐྱུ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཤིང་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་གཟུགས་མངོས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། འཁོར་ལོ་ཡིས་དབང་བརྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དང་། གསེར་བཟང་པོའི་གཟུགས་བརྒྱན་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་བྱ་སྤྱོད་པའི་དཔེ་དགའ་བསྐྱེད་ཏེ་བརྟན་ནས།

དཔེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབས་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་ལ་མ་འབྲེལ་བས་ན་སློབ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱང་པོ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་(༤༠ན)པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

ཉ༣ གསུམ་པ་དྲི་མ་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཉ༧ དྲི་མ་དགུ་བརྟན་པ། ཉ༨ གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། ཉ༩ དྲི་མའི་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་དོ། །

ཉ༧ དང་པོ་ནི།

ཆགས་དང་སྤང་དང་སྤོངས་དང་དེའི། །ཀུན་སྤང་དྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། །
མཐོང་སློམ་ལམ་སྤང་མ་དག་དང་། །དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །
དྲི་མ་རྣམ་དགུ་བརྟན་ཡི། །སྐྱབས་སོགས་དཔེ་ནི་རབ་བརྟེན་ཏེ། །
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྐྱབས་ཀྱི་ནི། །དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་འདས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཞུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པ་གཏི་ཟུག་གི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དྲག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་སྤང་དྲག་པོ་སྤེམ་མདོན་གྱིས་པ་གསུམ་ཀ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། མཐོང་ལམ་ཅོམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། སློམ་ལམ་ཅོམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དག་ས་བསྐྱེད་པ་ཅོམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུན་མཐའི་སྤང་བྱ་རྣམས་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ལ་སློབ་བྱེད་སློབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་(༤༠བ)རིགས་ཀྱི་སློབ་ནས་མདོར་བསྐྱུར་

ནམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་ནི་བརྒྱའི་སྐབས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་ནམ་པ་དགུས་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་བཟུང་། ལམས་
དེ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནི་རྩལ་གྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་བྱེན་བརྒྱད་མི་བཞེས་པ་དང་། དབྱེ་བ་
མཐའ་ཡས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ་པོ་འདི། །མདོར་བསྐྱུ་ནས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །

པརྒྱའི་སྐབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་བཟུང། །

ཅེས་པའི་བར་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་འགྲེལ་བའི་ཚོག་ཡིན་པས་གོ་སློལ། །

༡༢ གཉིས་པ་ནི།

དྲི་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། །དགུ་བཅོམ་སློབ་པ་སློ་ལྡན་རྣམས། །

རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱི་མ་དག་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ནམ་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རིམ་བྱིས་པ་
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགུ་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། (༡༢)ཐུན་མོང་དུ་སློབ་པའི་ལམ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་དང་། ལྷད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློ་ལྡན་རྣམས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་རི་ལྟ་
བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་པོ་བཞིའི་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཉལ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་
ནས་ལྡང་བ་དུག་སོས་འདོད་ལམས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་གཅིག་གིས་དགུ་བཅོམ་པ་རྣམས་
མ་དག་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སློབ་པ་
དང་། འཕགས་པ་སློབ་པ་གཉིས་མ་དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་
པའི་དྲི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་མ་བྱིན་པ་དང་མཐར་བྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་དག་ཅིང་། གང་ཟག་དེ་དང་དེ་ལ་
སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་ལྡན་པས། ཚོས་ཀྱི་དབྱེངས་མཐར་ཐུག་པ་མདོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །(༡༣)

༡༣ གསུམ་པ་དྲི་མ་སྤྱིང་བའི་ཚུལ་བཟུང་བ་ལ་བདུན། ཐ༡ བག་ལ་ཉལ་གསུམ་གྱི་ཚུལ། ཐ༢ ཀྱང་ལྡང་དུག་སོའི་ཉེས་ལ། ཐ༣
མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་སློན། ཐ༤ ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་མཐོང་སྤང་དང་སློམ་སྤང་། ཐ༥ ལྷད་པར་ས་བདུན་གྱི་དྲི་མ། ཐ༦ རྩ་
རི་ལྟ་བུས་གཞོན་བྱ། ཐ༧ རོན་བསྐྱུ་བའོ། །

ཐ༧ དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་པརྒྱ་འདམ་སྐྱེས་དེ། །མདུན་དུ་ལྱུར་ན་ཡིད་དགའ་དང་། །

བྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་འགྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །

རི་ལྟར་སློག་ཆགས་སྤང་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཇུགས་ཏེ་མདུང་རྟེན་ལྟར། །

དེ་བཞིན་ཞེ་སྤང་སྐྱེ་བས་ན། །སྤོང་ལ་སྐྱག་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །

ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྟེང་པོ་ནི། ལྷི་རོལ་སྐྱུན་པས་བསྐྱིབས་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྟེང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྣོ་ངའི་སྐྱབས་ཀྱིས་བསྐྱིབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མེ་ཏོག་པར་འདམ་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྷ་བ་པོའི་མདུན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་པ་ན་ཡིད་རབ་
ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྷི་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བརྟེན་ཤིང་དགའ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་རྒྱུ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ན་དགའ་བ་
དང་། ལྷི་ནས་འགག་པ་ན་དགའ་བ་མེད་པའི་ལྷི་བརྒྱ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་
ཉལ་ནི་པར་ལྟ་བུ་དང་།

ཇི་ལྟར་ན། སྤང་ཚིལ་ཆགས་པའི་སློབ་ཆགས་སྤང་མ་ནི་(༡༢༣)གཞན་གྱིས་སྤང་ཚིལ་སྤངས་པ་ན་ཡིད་ཞེ་སྤང་གིས་ཤིན་ཏུ་
འཇུགས་ཏེ་ཁའི་མདུང་བརྟེན་ཅིང་ཟུག་ཏུ་སྐྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བ་ལས་ཁོང་
ཁོ་མངོན་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་། རང་གཞན་གྱི་སྟེང་ལ་སྐྱབས་བུལ་ཟུག་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་ཞེ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་
སྤང་མ་ལྟ་བུ་དང་།

ཇི་ལྟར་ན། འབྲས་ལ་སོགས་པ་འབྲུའི་སྟེང་པོ་ནི་ལྷི་རོལ་གྱི་ག་མ་དང་གོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུན་པས་བསྐྱིབས་པས་མི་
མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཡང་
མ་རིག་གཏི་ཟུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ལ་སོགས་པ་སྣོ་ངའི་སྐྱབས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པས་མི་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་
གཏི་ཟུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྐྱུན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི།

འདོད་པ་བསྟན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་སྤང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་(༡༢༤)བའི་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོགས་ཉམ་ང་བའི་གནས་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་
སྦྱོད་མང་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤང་བ་སྟེ་མངོན་གྱུར་དུག་པོ་རྣམས་ནི་མི་གཙང་བའི་
ལུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་ཤིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་དུག་གསུམ་མངོན་གྱུར་དེ་ལ་མི་
གཙང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

ཐམས་ཅད་གསུམ་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྐྱིབས་པ་ན། །མི་ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྐྱིབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ནོར་ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ས་མང་པོས་བསྐྱིབས་ཤིང་སྐྱས་པ་ན་དབུལ་པོ་རྣམས་
ཀྱིས་ནོར་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ནི་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དབུལ་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཟད་

མི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་མ་རིག་བག་ཚགས་ཀྱི་ས་ཡིས་བསྐྱེབས་པས་མི་(༤༣)མཐོང་བར་
བྱས་སོ་ཞེས་མ་རིག་བག་ཚགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པ་ནི་ས་ལྷ་བྱུང་བཤད་དོ། །

ཐ༤ བཞི་པ་ནི།

རི་ལྷར་རྒྱལ་སོགས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཙོད་པ་ལྷར། །
དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་ཚོག་པར་འགྱུར། །
འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །འཇིག་ཚོགས་སྤིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི། །
སྒོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་རྣམས། །ཤོས་རྩལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་ན། ཚོན་ཤིང་རྒྱ་གུ་དང་སྤོང་བྱ་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས་ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ལྷར། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་དེ་ལོན་ཉིད་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། མཐོང་བས་སྤང་
བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་སྒོག་པར་འགྱུར་འོ་ཞེས་པས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་ནི་འབྲས་ཤུན་ལྷ་བྱུང་དང་།
འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྤང་པོ་ལྷ་བདག་དང་བདག་གིར་
འཇིན་པའི་འཇིགས་ཚོགས་སུ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བྱའི་སྤིང་པོ་འམ་གཙོ་བོ་མཐོང་བས་སྤངས་པར་བྱས་པ་དག་བཅོམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བེན་སྒོམ་(༤༣)པའི་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། རགས་པ་
ཟད་པའི་སྟག་མ་ཡིན་པའམ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་རྩལ་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་པས་སྒོམ་སྤང་རྣམས་གོས་
རྩལ་པ་ལྷ་བྱུང་གསུངས་སོ། །

ཐ༥ ལྷ་པ་ནི།

ས་བདུན་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། །མངལ་སྐྱབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །
མངལ་སྐྱབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་དག་པའི་ས་བདུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ནི་མཐོང་བྱ་ལ་སྐྱིབ་ཅིང་འབད་ཚོལ་དང་བཅས་པས་
མངལ་སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས་ལ། མངལ་སྐྱབས་བྲལ་བ་དང་འདྲ་བར་དྲི་མ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ས་
བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་འབད་ཚོལ་མེད་ཅིང་། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་འཁོར་
ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་སྤྲིན་ཞིང་སྐྱེས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ས་བདུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་མངལ་སྐྱབས་ལྷ་
བྱུང་གསུངས་སོ། །

ཐ༦ རྒྱལ་པ་ནི།

ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་སྟེ། །ཉིང་དེ་འཇིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་ཕྱ་མོ་(༤༤)རྣམས་ནི་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྤངས་པར་
རྒྱས་པས་གསེར་གྱི་གཟུགས་ས་འདམ་རྩུང་ཟད་གྱིས་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞན་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་

རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅོད་ཞེས་དག་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ཅི་ས་འདམ་ལྷ་བུར་གསུངས་སོ། །

ཐལ་བདུན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ། །བརྒྱ་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཚོས་མཐུན་རྒྱས་པར་སྐྱར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྐྱེ་བ་བྱེད་སློབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་པ་དགུ་ནི། གོ་རིམ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ། བརྒྱ་དང་སྤྱང་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་སོ་གང་དག་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །འདི་རྣམས་སོ་སོར་ཚོས་མཐུན་ཡོད་པས་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གང་གི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཅོད། །

ཉལ་བཞི་པ་རི་ལྷར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། ༡༡ དཔེ་དགུས་མཚོན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། ༡༢ དེའི་དོན་སོ་སོར་དབྱེ་བ། ༡༣ རྩེས་པའི་དོ་རོ་རྒྱས་པར་བཤད་(༤༤བ)པའོ། །

༡༡ དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་ཕྱིར་ཁམས། །

སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སྤྱང་རྩེ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིང་པོ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་སོ་རྣམས་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །

༡༢ གཉིས་པ་ནི།

འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱེ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །

དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འོད་གསལ་བ་ཚོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དང་། མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟེ་རྣམས་པ་གསུམ་སོ། །

རང་བཞིན་གསུམ་སོ་དེ་ནི་དཔེ་དགུས་མཚོན་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེ་དང་སོ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་ཚོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན། གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན། གཏེར་སོགས་དཔེ་བྱེ་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡༣ གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།(༤༥ན) ཐལ་ཚོས་སྐྱེའི་དཔེ་དོན། ཐལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན། ཐལ་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན། ཐལ་དེ་དག་དང་པས་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །

ཐལ་དང་པོ་ལ་གཉིས། ༡༤ ཚོས་སྐྱེའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ། ༡༥ དེ་དག་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ། །

༡༥ དང་པོ་ནི།

ཚོས་སྐྱེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། །

དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཚོས་སྐྱ་དེ་ལའང་དངོས་བཏགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ཚོས་སྐྱ་དང་། དེ་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གསུལ་བྱའི་སྐལ་པ་རི་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་ཚོས་རྣམས་ནི་བཏགས་པ་བ་བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱའོ། །དེ་དག་ནི་བརྗོད་བྱ་ཚོད་བྱེད་དམ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱའི་སྟོན་པ་དབྱེ་བར་མཛད་པའོ། །

བསྟན་པ་ཚོས་སྐྱ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་(༥༥)ནས་བྱང་རྒྱུ་མེས་པའི་སྟོན་པ་ཚོས་སྐྱ་དང་ལས་བཅུམས་ཏེ་ཟབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ཡག་བཅུ་གཉིས་ལས་བཅུམས་ཏེ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
ཕྱ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྤང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །
རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་སྐྱབས་སྟོང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་བྱ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མཚོན་པར་རྣམ་པའི་དཔེ་ནི་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་པས་པར་བླའི་ནང་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱ་ཉིད་དང་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་པོ་སྟོགས་རེ་ཅམ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གཉིད་དབག་དཀའ་ཞིང་མན་ཡོན་དང་ལྡན་པས་ཕྱ་མོ་ཟབ་མོ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་(༥༦)ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཅི་རྣམས་མངར་ཞིང་ཞིམ་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་རི་ལྟ་བུར་བཞིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་གསུང་རབ་ཡན་ཡག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་སྟིང་པོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་གྱིས་དྲང་པའི་དོན་སྣ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྐྱབས་ན་ཉེ་བར་སྐྱད་བྱ་འབྱུའི་སྟིང་པོ་གནས་པ་རི་ལྟ་བུར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐཔ གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ་ནི།

རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དགོ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །
དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །ཁ་ཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་སྟུག་བསྟུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གསེར་བཟང་པོ་མི་

འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། གསེར་མཛོས་(༤༥བ)ཤིང་
རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་ཞིང་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གསེར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་འདྲ་
བས་གདོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་བཟང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ནི་གཟུགས་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐམ གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ལ་གསུམ། ༥༧ རིགས་གཉིས་དཔེར་བཞུག། ༥༨ དེ་ལས་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད། ༥༩ དེ་
རྣམས་དཔེ་དང་སྐྱར་བའོ། །

༥༧ དང་པོ་ནི།

གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ།

ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་སྤང་བ་མཚོག་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་ཚོས་གྱིས་
བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་དང་མཚུངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་།
འབྲས་བུའི་ཤིང་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་འཕེལ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་ལས་ལུས་(༤༦བ)པ་
མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །

༥༨ གཉིས་པ་ནི།

རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

དང་པོའི་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་རང་བཞིན་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་རྗོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོས་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱས་ནས་སློབ་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སྐྱ་དང་པོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ནི་འཐོབ་པ་སྟེ།
གཉིས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འཕེལ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིས་ནི་སྐྱ་ཕྱི་མ་གསུལ་བྱ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་
ལ་སྤང་བ་ལོངས་སྟོན་རྗོད་པའི་སྐྱ་དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པོ། །

སྐབས་འདིར་རྗེ་ཕྱིན་ལས་ཞབས་ཀྱིས། དེང་སང་བྱམས་ཚོས་པ་པལ་ཆེ་བས། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་ལས་སྤངས་
ཏེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཡང་དག་སྤངས་(༤༧བ)པ་མཚོག་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དྲངས་ནས། དགོ་ཅུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་
པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་པོང་གི་ཅལ་ལྟར་སྟོག་པར་བྱེད་མོད།

དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་ལྟར་ནས། རང་དོན་དུ། ཡང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་གསར་དུ་བྱུང་བ་སྐྱམ་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་ན། དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་གཞུང་འདི་དགོངས་པ་གཅིག་པས་དགོ་ཅུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་
སུ་མི་བཞེད་དོ། །

དེ་ཚོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་པས་བསྐྱེབས་ཏེ་རྣམ་སྤྲིན་དང་སྤྱིན་ལས་མ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱབ་མི་རུས་ལ། རྫོབ་ལམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོ་ཅུ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པས་རིགས་
དེའི་རུས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་པ་དག་ནས་རྣམ་སྤྲིན་སྲུང་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་
གཟུགས་སྐྱའི་སྤྱིན་ལས་རྒྱས་པས་(བར)་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་(༤༤༣)གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

འདྲིར་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ། ཇི་ལྟ་ཨ་ལ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། ཞེས་སོགས་ཚོགས་
བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུན་པ་དང་ལྷ་གུའི་དཔེས་བཞུན་
པའི་རིགས་དེ་ཡང་དགོ་ཅུ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས་ཉ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སམ་སྐྱམ་མོ་ཞེས་གསུངས་
སོ།།

དམ་གསུམ་པ་ནི།

- ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཛེས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྐྱེ་འདྲར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
- རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། །
- ཚོས་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་ཕྱིར། །རྫོགས་ལོངས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བཞིན་ནོ། །
- གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྤྲུལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་དཔལ་གྱིས་མཚོག་ཏུ་མཛེས་པ་ནི་
རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་
འབད་རྩོལ་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་ཟད་མི་ཤེས་(༤༤༧)པ་རྣམས་
ཀྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་དག་པ་ལ་སྤང་བ་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱབ་དུན་དང་སྤྱིང་བཞི་ལ་སོགས་
པའི་འབྱོར་པ་ལ་ལོངས་སྤོང་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མཛེས་སུ་འགྱུར་པའི་རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་
སྐོ་ངོར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རྣམ་པ་ཅམ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུག་མོང་དུ་སྤང་བ་སྐྱུལ་
པའི་སྐྱེ་ནི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །

དལ་བཞི་པ་[དེ་དག་དང་པས་རྫོགས་ཚུལ་]ནི།

- རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱ་ཡིན། །
- ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་ནས་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་བོ་དོན་དམ་པ་དེ་
ནི་(༤༤༣)སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་གསར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་ལ་
བརྟེན་ནས་དང་ཅིང་མོས་ལ། ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་

མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཉི་མའི་དགྲིལ་ལའོར་འོད་འབར་བ་ཡིན་ཀྱང་མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། །

༡༥ རྩ་བ་སྤོང་པོ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ༡༧ རོ་བོ་དང་། ༡༨ རྩོང་མི་རྩོང་གི་ཚུལ་ལོ། །

༡༧ དང་པོ་ནི།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །

ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་སྟེ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁམས་བདེར་གསེགས་སྤོང་པོ་འདི་ལ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དྲི་མ་ལྟར་
ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གདོད་མ་ནས་སློབ་བྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་
འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་ལྟར་མེད་གཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད་དེ།
སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་(༥/པ)གདོད་མ་ནས་སྦྱོན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་
ཉིད་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་ཤིང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་
གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་ནས་
སྤང་བྱ་སློབ་བྱི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
སྟོམ་ལམ་དུ་སྟོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་
དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

༡༨ གཉིས་པ་ནི།

རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སློབ་བྱུང་དག་གི་ཁམས་སྤོང་གི། །

རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སློབ་མེད་ཚོས་ཀྱི་སྤོང་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་མཐའ་བྲལ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དེ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་(༧༠ན)སྟེ་འབྲལ་རུང་བ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སློབ་བྱུང་བའི་དྲི་མ་དག་གིས་ཁམས་དེ་སྤོང་པས་ཡོད་པ་སྦྱོར་འདོགས་
ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་ལ། ཁམས་དེ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་འབྲལ་རུང་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སློབ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དེ་སྤོང་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མེད་པ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། བན་ཚུན་འགལ་
བའི་སྤྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དེ་དགག་པའི་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་
གྲོལ་བས་མཐའ་གཉིས་སམ་སྟེ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལོ་ན་ཉིད་དོ། །

༣༤ རྩ་བའི་བཞི་པ་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ༡༧ དྲིས་ལན་གྱི་མངོར་བསྟན། ༡༨ དེའི་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

༡༧ དང་པོ་ལ་གཉིས། ༡༧ དྲི་བ་དང་། ༡༨ ལན་ནོ། །

༡༡ དང་པོ་ནི།

སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེ།
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྣོང་པ་ཞེས།
གསུངས་ནས་ཡང་འདྲིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ།
སངས་རྒྱས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ། གལ་(༧༠བ)ཏེ། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ལ་གནས་པ་
འཕགས་པའི་མཚོག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཅིང་ཁམས་འདི་བཟུ་བར་དཀའ་བ་དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་པོ་ལས་
བརྒྱམས་ཏེ་བཟུན་པ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོང་ནས་བསྐྱང་བའི་དྲི་བ་དང་།

ཚོག་བེན་གྱི་དྲི་བ་ནི། དཔེར་ན། སྤང་ཡང་མི་བདེན་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱིན་པ་དང་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ། བཀའ་
བར་པ་མཚོན་ཉིད་མེད་པ་སྣོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཏུ་སྣོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
ནས། སྤང་བཀའི་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་དེས་པའི་གསུང་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་མང་
པོ་འདྲིར་རྒྱལ་བ་རྣོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདེན་པ་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་(༧༡ན)འོད་གསལ་བ་གདོད་མ་ནས་སྐྱུན་གྱིས་ཐུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་གསུངས།
ཟླ་སྤྱི་འགལ་བ་གསུང་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

༡༢ གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ལྷུ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟམ་པ་དང་།
ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཚོས་ལ་སྐྱར།
བདག་ཅག་སྟག་པའི་སྣོན་ལྡང་དག་ལ།
ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་བྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལ་
སོགས་པར་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ཡིན་ལོ།

དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་
གོགས་སེམས་ལྷུ་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་གོགས་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་སུ་
མི་འཛིན་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཚོས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། བདག་ཉིད་
སྟག་པར་ཆགས་པ་སྟེ། སྣོན་ལྡང་པོ་འདི་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྣོན་དེ་རྣམས་སྤང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་ལོ།

༡༢ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ།(༧༡བ) ༡༡ བཀའ་བར་པར་རི་ལྟར་བཟུན་པའི་དགོངས་པ། ༡༢ ཐ་མར་ཁམས་བཟུན་
པའི་རྒྱ་མཚན། ༡༣ དེ་རྒྱས་བཤད་དོ།

ྲྀ དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐྲྀ མདོར་བཟུལ། ཐྲྀ རྒྱལ་བཤད་དོ། །

ཐྲྀ དང་པོ་ནི།

ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །

ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་དོན། །སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཀའ་བར་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དབེན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ དང་། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཉོན་དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ཕྱང་པོ་སོགས་དོན་དུ་སྤང་བ་སྦྱི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ བདེན་པར་མ་བྱུབ་པ། སྤྲིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་ལམ་དང་། ལྷ་མ་དང་སྦྱུལ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །

ཐྲྀ གཉིས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་སྤྲིན་འདུ་བྱ་བ་ཡིན། །ལས་ནི་མི་ལམ་ཡོངས་སྟོན་བཞིན། །

ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན། །ཕྱང་པོ་སྦྱུ་མ་སྦྱུལ་པ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ རང་བཞིན་(འདྲན)ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུ་ལ་བྱུ་བ་ཅིང་སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་མི་ དགོ་བ་སོགས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སྟོན་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བྱུ་བ་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ འཇུག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུས་ཕྱང་སོགས་སྦྱི་བའི་ཀུན་ བས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་སྦྱུལ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ལྷོས་ཤིང་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

ྲྀ གཉིས་པ་ཐ་མར་ཁམས་བཟུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

སྤར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྤར་ཡང་སྤར་མའི་རྒྱུ་འདིར་ནི། །

ཉེས་པ་ལྡ་དག་སྤར་བའི་ཕྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བཟུལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཤུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ལ། འགའ་ཞིག་ །གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་ཡོད་དམ་སྟེ་དུ་མདོར་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤར་བའི་ཆེད་དུ་སྤར་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་ མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་(འདྲབ)སྤང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲིན་ དང་མི་ལམ་དང་སྦྱུ་མ་ལྷ་བྱུའོ་ཞེས། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་ནས། དེ་ཅོམ་གྱིས་བཙོན་པ་ མི་འདོར་བས་སྤར་ཡང་མཚན་ཏུ་བཟུང་བ་སྟོན་པས་ན། སྤར་མའམ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ འཁོར་ལོ་སྟོན་པས་ན་ཕྱི་མ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྟོན་པས་ན་རྒྱུད་དང་འདྲ་བར་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་འཆད་ པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སེམས་ལྷུང་པ་སོགས་ཉེས་པ་ལྡ་པོ་རྣམས་སྤངས་ནས་སྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་ བའི་ཕྱིར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུ་བ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ དཔེ་དང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཟུལ་བ་ཡིན་ལོ། །

ཏཱ གསུམ་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐཌ ཉེས་པ་ལྡེ་རྩར་འབྱུང་ཚུལ། ཐཌ རྩོན་ལྡེ་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
ཚུལ་ལོ། །

ཐཌ དང་པོ་ནི། (༧༩ན)

འདི་ལྟར་དེ་ནི་མ་ཐོས་པར། །བདག་ལ་བརྟམས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །
སེམས་ནི་ཞུམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །
གང་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྐྱེས་པས། །བདག་ནི་མཚོག་ཅེས་རྣོམ་པ་ན། །
བྱང་ཚུབ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ལ། །དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག།
དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར། །
དེས་ན་ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ནི་རིགས་མི་འགྱུར། །
བཅོས་མ་སྐྱོ་བུར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་རྩོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །
ཡང་དག་ཉེས་དེ་བདག་མེད་པ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །
ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་སྐྱར་འདེབས་པ། །
སྐྱོ་སྤོམ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནི། །མཚུངས་མཐོང་བྱམས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་མ་བརྟན་
ན་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཐོས་པར་བདག་ལྟ་བུས་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་གང་ལས་ཐོབ་སྐྱེས་ཏུ་རང་ལ་བརྟམས་
ཤིང་སྐྱིད་ལྷག་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཞུམ་ཞིང་ཡིད་ཆད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་
མཛོན་སུམ་ཏུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྐྱེས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་།

ཡང་གང་ལ་ལ་ཞིག་ལ་གཞན་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྐྱེས་ཏུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཅུང་ཟད་ཅོམ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་།
བདག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པས་མཚོག་གམ་རབ་ཅེས་བྱ་བར་རྣོམ་ཞིང་སེམས་ཁེངས་པ་ན། གཞན་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་མ་
བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས་འདི་དག་ནི་དམན་པའོ་སྐྱེས་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་
(༧༩བ)འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་མེད་པར་སེམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི་སྐྱོ་འདོགས་སྐྱར་འདེབས་དང་བྲལ་བ་
ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་སྐྱོ་
འདོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པར་
གནས་པ་ནི་རིགས་པར་མི་འགྱུར་བས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པ་འང་འབྱུང་སྟེ། ལེགས་པར་དབྱུང་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་
མ་དང་སྤང་བུང་སྐྱོ་བུར་བ་ཉིད་ཡོན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དེ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ཞིང་ཡང་
དག་པར་ན་ཉེས་པ་སྐྱོ་བུར་བ་དེ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོབས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་སྐྱོ་བུར་བ་རྣམས་
རང་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་སྐྱོ་འདོགས་ལ། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་

སྒྱུ་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པས་(༧༤ན)ན་སྒོ་ལྷན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་
དང་སེམས་ཅན་ནི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།
བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་རྗེ་མི་སྦྱོང་དོན་རྗེས། འདི་ལ་གངས་ཅན་གྱི་མཐས་པ་འགའ། རྒྱུད་སློབ་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་སེམས་
ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགོས་པ་སྦྱོན་ལྡན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་འདོད་ལ། དེ་
ལྟར་ན། སྦྱོན་ལྡན་སེམས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྟུན་པ་ན་ཡང་སྦྱོན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོར་ཚོས་འཛིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་དྲང་བའི་དོན་
ཡིན་པ་དང་། ཚོས་སྐྱབ་དེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའང་(༧༤བ)སྦྱོན་མེད་དེ། ཡེ་ནས་མེད་པ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་
མཐར་མི་སྤྱང་བས་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཞུས་པའང་འོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་
མེད་པས། སེམས་མི་ཞུས་པའི་འཛིན་སྤངས་འཆད་པའང་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའང་ཚད་ལྡན་གྱི་སྦྱོང་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་དགོས་པ་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལྷགས་འདིར་
དགོངས་པ་ཅན་མིན་པར་བཀའ་བས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྦྱོབ་ལ་འགོམ་པར་རུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་
རུས་པས། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་ནི།

- འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། སྦྱོང་དང་སྦྱོན་པ་བཞིན་གུས་དང་། །
- ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བྱམས་ཆེན་སྦྱེ། ཚོས་ལྡན་སྦྱེ་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། །
- ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྟ། སྦྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །
- བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱམས་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་སྐྱར་དུ་འཐོབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་སེམས་(༤༥ན)ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་
དོ། །ཞེས་བྱ་བར་དེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བསྟན་ཅིང་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཐོས་པ་ལས།
རང་གི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་སྟམ་པས་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྦྱོབ་དང་། གཞན་གྱི་རང་
བཞིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པས་སྦོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གྱུས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པ་
ལ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།
བདག་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
སྦྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ལྡན་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་པན་ཡོན་དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་ཞུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་ལྟ་སྟེ། སྦྱོན་སྒོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རང་

(༧༥བ)བཞིན་གྲིས་དག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྣང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ལམ་རིམ་གྲིས་བརྒྱབས་པས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་མཐར་
ཕྱིན་པ་སླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གདོན་མི་བར་ལྷུང་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བཟླ་བཅོས་དཀོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་སྐབས་ཉེ་དང་པོའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་བཟླ་བཅོས་དཀོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། རྟོགས་བྱའི་གཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྣང་པོའི་སྐབས་ཉེ། ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་པོ།།

སྐབས་གཉིས་པ། རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ་བཤད་པ།

ཆ༢ རྒྱ་དོན་གཉིས་པ་རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཇ། བཤད་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཇ༢ འཆད་ཚུལ་
སྐོམ་དུ་བསྟུ། ཇ༣ དེ་དག་རྒྱུར་ཉེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཇ། དང་པོ་ནི།

དག་ཐོབ་བྲལ་བ་རང་གཞན་དོན། །དེ་རྟེན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །རི་སྲིད་དུས་དང་རི་ལྟ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཚུབ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་བརྒྱུད་དང་ལྡན་ཏེ། རྒྱུ་
པས་དག་པ་དང་། ལམ་(༧༥ན)སྐོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་དང་།
དེའི་རྟེན་སྟོབས་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟབ་པ་ཚོས་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྐྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱུལ་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་དང་། འཁོར་བ་རི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དུས་དང་། ཚོས་ཉིད་རི་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཇ༢ གཉིས་པ་ནི།

ངོ་བོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །ལས་དང་ལྡན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

དེ་རྟེན་བསམ་མི་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ས་ནི་རྣམ་པར་གཞག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སྤང་བྱ་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དག་པ་
གཉིས་ལྡན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྒྱུའི་དོན་དང་།
ལམ་བསྐོམས་པ་ལས་རྒྱུ་བ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། རྒྱུ་བ་སྤངས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་
འགྲུབ་བར་བྱེད་པ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། དེ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་(༧༥བ)སྟོང་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པ་སྟེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་
འགོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་རི་སྲིད་པར་རྟེན་པའི་དོན་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་རི་ལྟ་བའི་རྒྱལ་ནི་ཕལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བའི་དོན་ཏེ། དོན་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་འོ། །

ཇ༢ གསུམ་པ་ལ་བདུན། ཉ། ངོ་བོ་དང་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཉ༢ འབྲས་བུ། ཉ༣ ལས། ཉ༤ ལྡན་པ། ཉ༥ འཇུག་པ། ཉ༦
རྟེན་པ། ཉ༧ བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཉ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉ༧ དག་པ་འཐོབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན། ཉ༨ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

ཉ༧ དང་པོ་ནི།

རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་བཞིན་སྟོ་བྱུར་གྱི། །

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིན་ཚོགས་སྟུག་པའི་སྤྱིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱེབས་གུར་པ། །

དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རྟེན་པར་གཞན་གཞུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

དེ་ནི་ཚོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྲེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ལས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི། བྱང་པར་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་། སྤངས་པ་(༧༦)ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དག་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། སློབ་བྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་སྦྱོར་ཚོགས་སྟུག་པོ་ལྟ་བུ་ཡིས་ནི་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་བྱང་པར་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་ཀུན་དང་ལྡན་ལ་ཏྟག་བརྟན་གཞུང་དུ་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་ལམ་ཉམས་སྲུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་རྒྱུའི་བྱང་པར་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཏ༩ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། ཐ༧ རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐ༨ ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ༩ སྦྱིབ་པའི་དོན་དང་། ཐ༤ དེ་བྲལ་བའི་རྒྱལོ།

ཐ༧ དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་བ། །
ཉི་མ་མཁའ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་(༧༦)པར་དག་པའི་རོ་བོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པས་གནས་པ་ལས་མཐར་སློབ་བྱི་དྲི་མ་དང་ཡང་བྲལ་ནས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རབ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འོད་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་དང་སྦྱིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤངས་པ་སྟེ་སྤངས་རྟོགས་ལུན་སྟུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །

ཐ༨ གཉིས་པ་ནི།

འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཅན་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་ནི། །
རྩལ་ལས་འདས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་སྐྱ་དེ་ནི་རྒྱ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཆུ་བོ་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་ནི་རྩལ་གྱི་བྲངས་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་(༧༤)ཀུན་དང་གདོད་མ་ནས་སྦྱོར་གྱིས་བྱུང་པར་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

ཐ༩ གསུམ་པ་ནི།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་དང་། །བྱུང་དང་སློབ་བྱེད་ཀྱིས། །
ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དེར། །སྦྱོར་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་དུ་ཅུང་བས་སློབ་པར་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་སྦྱིན་གྱིས་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་བསྦྱིབས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐལ བཞི་པ་ནི།

སྦྱིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །

མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ལུང་དུ་འབྲེལ་བར་(༧༥བ)བསྐྱོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་དུ་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་ཡི་ནི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རི་སྟེང་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱོང་བས། དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་སློག་དང་པོ་གསུམ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ངོ་བོའི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཅིག་ནི་འཐོབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱའི་དོན་བཟུན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཉ༢ གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྣམས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༡ དྲི་མེད་དཔེ་ཡིས་མདོར་བཟུན། ༡༢ དའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པར་བཤད་པའོ། །

༡༡ དང་པོ་ལའང་གཉིས། ༡༡ ཉོན་སྦྱིབ་གྲོལ་འབྲས་དང་། ༡༢ ཤེས་སྦྱིབ་གྲོལ་འབྲས་སོ། །

༡༡ དང་པོ་ནི།

དྲི་མེད་ལྟ་ལྟར་རིམ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཞེས་པའི་མཚོ་བཞིན་དང་། །

རྒྱ་གཅན་ལ་ནས་ཐར་པའི་རྩ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །

སྦྱིན་ཚོགས་ཉོན་མོངས་དག་ལས་གྲོལ་པའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི། །

དྲི་མེད་ཡིན་ཏེན་ལྟར་ཕྱིར་འོད་ཟེར་སྤང་ལྟར་དེ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རྟོག་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ལྟ་མང་པོ་དང་ལྟར་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་(༧༦ན)མི་རྟོག་པ་རྣམས་ཁྱབ་པར་ཞེས་པའི་མཚོ་མཛོས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཟའ་སྐྱེ་གཅན་གྱི་ལ་ནང་ནས་ཐར་པའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྦྱིན་གྱི་ཚོགས་སྐྱེག་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་གཏི་ལྷག་གི་ཉེས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉི་མའི་དགྲེལ་འཁོར་འོད་གསལ་བ་ལྟ་

བྱར་མི་སློབ་ལྟུང་གི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་སྤངས་རྟོགས་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་
བ་དང་རི་སྟེང་པ་གཟེགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དོ། །

ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་ནི།

- སྤྱབ་པ་ལྷུ་མཚོག་སྤང་ཅི་སྟེང་པོ་དང་། །
- རིན་ཆེན་གསེར་དང་གཏེར་དང་སྟོན་པ་བཞིན། །
- དྲི་མེད་རིན་ཆེན་བདེ་གཤེགས་སྐྱུ་དང་ནི། །
- ས་བདག་གསེར་གྱི་གཟུགས་འདྲ་རྒྱལ་བ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། བསྐྱའི་སྤྱབས་ལས་ཐོལ་བའི་སྤྱབ་པ་ལྷུ་མཚོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། སྤང་མ་དང་བྲལ་བའི་
སྤང་ཅི་དང་། ལྡན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟེང་པོ་(༧༧བ)དང་། ལྡན་སྟེན་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གསེར་དང་། ས་འོག་དང་བྲལ་བའི་
གཏེར་དང་། ས་བོན་ལས་སྟེས་པའི་སྟོན་པ་དང་། གོས་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ལས་སྤྱབ་པའི་བདེ་གཤེགས་
ཀྱི་སྐྱུ་དང་ནི། མངལ་ནས་བཅས་པའི་ས་བདག་འཁོར་བསྐྱར་དང་། ས་འདམ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་
བ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་ཤེས་བྱའི་སྤྱབ་པ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཅོ། །

ཏམ་གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ཐཎ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ། ཐམས་ཅད་གསུམ་དག་པའི་
འབྲས་བུ། ཐམས་ཅད་དཔེ་དགུ་དང་སྐྱར་བའོ། །

ཐཎ་དང་པོ་ནི།

- ཆུ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདྲོད་ཆགས་སོགས། །སློབ་ལྟར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །
- མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྟོན། །
- རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། །སངས་རྒྱས་སྐྱུ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །
- དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡི་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྟན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མེད་ཆུ་ལྡན་གྱི་མཚོ་སོགས་ལྷུང་ཚོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་འདྲོད་ཆགས་སོགས་སློབ་ལྟར་གྱི་ཉོན་
མོངས་པ་གསུམ་དག་ནས་བསམ་གཏུན་སོགས་གཉེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་(༡༠༠ན)པའི་ཐབས་ནི། མདོར་བསྐྱར་ན། མཉམ་བཞག་མི་
རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྟོན་ལ། ཤེས་སྤྱོད་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་
དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས། མཉམ་བཞག་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་
ཐོས་སོགས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྟན་ཏོ། །

ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་ནི།

- འདྲོད་ཆགས་རྒྱལ་ནི་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །གསུལ་བྱ་ཡི་ནི་བསྐྱེད། །
- བསམ་གཏུན་ཆུ་ནི་འབབ་ཕྱིར་དེ། །ཆུ་དག་རྗེས་དང་མཚུངས་པ་ཉིད། །
- ཞེ་སྤང་སྐྱ་གཅན་ལས་ཐོལ་བས། །སྟེང་རྗེ་བྱམས་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། །

འགོ་བ་ལྷུ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དྲི་མེད་ལྷ་བ་ཉ་བ་བཞིན། །
 གཏི་ལྷག་སྤྱིན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །འགོ་བར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། །
 ལྷན་པ་སེལ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་དྲི་མེད་ཉི་མ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་སེམས་རྣོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་དང་
 འདྲ་བ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པར་སྦངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུད་མེ་དོག་པར་དང་འདྲ་བ་ལ་ཆོས་བཟོན་
 པས་བསམ་གཏན་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་ནི་འབབ་ཅིང་ཞི་གནས་སྟག་མཚོང་གིས་བརྒྱན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཉིས་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་(༡༠༠བ)ཆུ་དག་པས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་པར་མང་པོས་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ཡིད་དུ་མེ་འོང་བ་ལ་ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྤང་གདུག་པ་ཅན་སྐྱ་གཅན་ལྟ་བུའི་
 སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྤྱུག་བཟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བན་པ་དང་སྤང་བར་
 འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ལྷུ་པར་མཚན་དེ་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཉ་གང་བ་གཟའ་ལས་ཐར་བ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་གཏི་ལྷག་སྤྱིན་གྱི་ཆོགས་སྤྱུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་བས་གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་ཤེས་ཏུ་མང་བར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བཟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་
 ཀྱིས་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་མཐའ་དག་(༡༠༧)སེལ་བར་མཚན་པའི་ཕྱིར། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དྲི་
 མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཉི་མ་སྤྱིན་ལས་གྲོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལོ། །

ཐམས་ཅད་གསུམ་པ་ནི།

མི་མཉམ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཕྱིར་དང་། །དམ་ཆོས་རོ་ནི་སྤྱིན་མཚན་དང་། །
 ལྷན་པ་དང་ནི་བྲལ་ཕྱིར་དེ། །བདེ་གསེགས་སྤྱང་ཅི་སྤྱིང་པོ་བཞིན། །
 དག་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་རྗེས་ཀྱིས་ནི། །དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །
 རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་ཕྱིར། །གསེར་དང་གཏེར་དང་རྫོན་པ་བཞིན། །
 རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱིར་དང་། །རྐང་གཉིས་བདག་པོའི་མཚོག་ཕྱིར་དང་། །
 རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསེར་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་
 དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོའི་རོ་བཅུད་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་
 སྐྱེ་པོ་ལ་སྤྱིན་པར་མཚན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ལྷན་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན།
 པར་ལས་འཕྲོད་པའི་བདེ་བར་གསེགས་པ་དང་། སྤྱང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིང་ཅི་དང་། ལྷན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་སྤྱིང་པོ་
 ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་ངེ་མ་མེད་ཅིང་སྐོ་བུར་བའི་སྐྱོན་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་རྩིས་ཟད་མི་ཤེས་(༡༠༡བ)པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱའི་དབུལ་བ་དང་སོངས་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་གཙང་བས་དག་པའི་གསེར་བཟང་པོ་དང་། སའི་སྐྱབས་ནས་འཕྲོད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་སྐྱོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ཉ་བྱུར་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མདོན་སྲུང་བ་ལྟར་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའམ་འདྲེན་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་འཕྲུལ་སྐྱེ་ཚོགས་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་སྐྱོན་པའི་ཕྱིར་ན། གོས་རྒྱལ་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་དང་། མངལ་སྐྱབས་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་འདམ་དང་(༡༠༢ན)བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་སྐོག་དང་པོས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཉིས་པས་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གསུམ་པས་སྐྱེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་བཞུག་ཏོ། །

93 གསུམ་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། 94 རོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་མདོར་བཞུག། 95 དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

97 དང་པོ་ལ་གཉིས། 98 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་། 99 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་ལས་སོ། །

97 དང་པོ་ནི།

- ཟག་པ་མེད་ལྷབ་འཇིག་མེད་ཚོས་ཅན་ཏེ།
- བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། །
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི།
- དབང་པོ་དུག་དོན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་སྟེང་པ་མཐའ་དག་ལ་ལྷབ་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་སུན་སྲུང་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། མ་ན་སྐྱེ་འཆི་མེད་(༡༠༢བ)པས་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་རྟག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ནི། རང་གི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ནས་མཐའ་རང་གི་དོ་བོ་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འབྱེད་པས་བྱ་བ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡི་དབང་པོ་དུག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་སྤོང་ལམ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྐྱོང་ཞིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོ་དཔའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐའམ་གཉིས་པ་ནི།

འབྲུང་མེད་གཟུགས་དོན་བཟོ་དང་གཏམ་བཟང་ནི།
གཙང་མ་མཉན་དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི།
དྲི་གཙང་སྒྲོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཚོས་རོ།
མྱོང་དང་ཉིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་མྱོང་དང་།
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་པའི་ཚུལ།
རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན།
དོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི།
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དང་བལ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྒྲོན་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐུས་འབྲུང་བ་ལས་རྒྱུར་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དོན་
སྒྲོ་ཚོགས་པ་ལ་བཟོ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་གཏམ་བཟང་པོ་ནི་གཙང་མ་(༡༠༥ན)མཉན་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་གཙང་མ་སྒྲོམ་པ་དང་། འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་སྤྱད་བྱ་དམ་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཚིའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ས་ཐོབ་པའི་ཤིན་རྒྱུངས་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་
ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་ཞིབ་མོར་བསམ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་
མཛད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་དང་བལ་ཡང་གསུལ་
བྱ་ལ་དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་སྦྱེད་པར་མཛད་དོ།

འདིར་རོང་ཁྱི་ཀ་ལས། རྒྱ་སྐད་ལ་རྒྱ་རྟེ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུང་མེད་དང་དབང་འབྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས། འབྲུང་མེད་དུ་
བསྐྱུར་ཡང་། དོན་དབང་འབྱོར་དུ་བསྐྱུར་ན་ལེགས་པས། དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོ་བ་ཞེས་བཤད་དོ།

༡༢ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ཐ༡ དོན་(༡༠༥བ)གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་རྣམ་དབྱེ་བཅས་སྐྱར་བཟོ་ན། ཐ༢ རང་དོན་སྦྱོར་
ཚོགས་དང་། ཐ༣ གཞན་དོན་སྦྱོར་ཚོགས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ།

ཐ༡ དང་པོ་ནི།

མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སུ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ།
ཤོལ་བའི་སྐྱ་ནི་རྫོགས་པ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སྦྱོང་བའོ།
རྣམ་ཤོལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དག་ནི། །རྣམ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་ཤེས་བྱ་སྟེ།
ཟག་པ་མེད་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །འདུས་མ་བྱས་ཕྱིར་གནས་ཉིད་ཕྱིར།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མདོར་བསྐྱུ་ན། སྦོབ་ལས་དུ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། མཉམ་གཞན་དུ་རི་ལྟ་བུ་བསྐྱོམས་པས་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་ཤོལ་བའི་སྐྱ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་།
རྗེས་ཐོབ་དུ་རི་སྟེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབས་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱས་

པའོ། །དེ་ལ་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་ནི་སོ་སོར་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཁྱབ་
པའི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་དང་ལྡན་ཞིང་། ལུས་མོང་དུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་
ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་ནི་ཟག་པ་རྒྱུང་བྱུང་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ལྡན་(༡༠༤ན)པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཤེས་བྱ་
མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་གིས་ནི་རང་གི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཟུན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འང་བྱེད་དོ། །

ཐམ གཉིས་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་། །བཅས་པ་འགགས་ཕྱིར་ཟག་མེད་དེ། །
ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །
གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །
འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་བཟུན་པ་སྟེ། །བཏན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །
འཇིག་པ་རྣམ་བཞི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བཏན་སོགས་དག་ལས་བཟོག་ཕྱིར་རོ། །
སྤྲུགས་དང་རྣམ་འགྱུར་ཆད་པ་དང་། །བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཕོ་བ་སྟེ། །
དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བཏན་ཞི་དང་། །རྟོག་དང་འཕོ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྩ་བ་ནས་འགགས་ཤིང་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
ཟད་པས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྟེང་པ་མཐུན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ཡུལ་ལ་
ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་(༡༠༤བ)ལ་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་
ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། གཉིས་ཀའང་གཏན་དུ་འཇིག་པའམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མངོན་བཟུན་པ་སྟེ། བཏན་པ་དང་སོགས་པའི་སྐྱས་ཞི་བ་དང་
རྟོག་པ་དང་འཕོ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་དོ། །

དེའང་ཚོགས་སྤྲུགས་ངོས་བཟུང་ནས་འཆད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། བཏན་པ་ལས་ཚོགས་སྟེ་མི་བཏན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྐྱས་ཞི་བའི་ཚོགས་པ་ལ་མ་ཞི་བ་དང་། རྟོག་པའི་ཚོགས་པ་མི་རྟོག་པ་
དང་། འཕོ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་པ་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོངས་སུ་སློབ་ནས་རྗེས་ཞིང་ཅུལ་ཏེ་ཐུགས་པའི་ག་བ་དང་། ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
(༡༠༥ན)སྤྱད་བསྐྱེད་བའི་ན་བ་དང་། མིང་པ་སྣ་མ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་བྱི་མ་འབྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྲིས་མི་བྱུང་ཅིང་རྣམ་པ་
སྣ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་སྤེ་བཞིའོ།

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་འཇིག་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པ་ལྟར། བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་།
རྟོག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐལ་གསུམ་པ་ནི།

དྲི་མེད་ཤེས་དེ་དཀར་པོ་ཡི། ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར་ན་གནས། །
རི་ལྟར་རྒྱ་མིན་ནམ་མཁའ་ནི། གཞུགས་མཐོང་བ་དང་སྐྱ་དང་དྲི། །
རོ་དང་རེག་དང་ཚོས་རྣམས་ནི། ཤོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སྐྱ་གཉིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི། སྦྱོར་བས་བརྟན་པའི་དབང་དོན་ལ། །
ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག། སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་ཡིན་འོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐལ་
པ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་དཀར་པོ་དགོ་བའི་ཚོས་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བའི་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དོན་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་འོ། །

དེ་ཡང་དཔེ་རི་ལྟར་ན། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ཅིང་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་མིག་གི་དབང་པོས་
གཞུགས་(༡༠༥བ)མཐོང་བ་དང་། སྐྱ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རྣ་བས་སྐྱ་ཚོས་པ་
དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་སྐྱས་ཚོར་བ་དང་། ལྷེས་ཚོར་བ་དང་། ལྷས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་གོ་འབྱེད་པའི་སྣོ་
ནས་རྒྱ་ཡིན་པར་འཇོག་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་པོ་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་ལམ་
ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་སློ་གྲོས་ཟབ་ཅིང་བརྟན་པ་རྒྱལ་བའི་ཤས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྦྱོད་ལུལ་གྱི་དོན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་ཟག་
པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་ཚོས་སྐྱ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་འོ། །

ཉ༤ བཞི་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། (༡༠༥ན) ༡༡ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བཞུན། ༡༢ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །

༡༡ དང་པོ་ནི།

བསམ་མེད་རྟོག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་བྱུང་ཉིད། །
རབ་ཏུ་ཞི་བྱུང་རྟོག་བྲལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །
ཆགས་མེད་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་རྒྱུ་རེག་སྤངས། །

ལྷ་གཟུང་མེད་དགེ་སངས་རྒྱས་ཏེ་མ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྗེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་བརྟན་པ་
དང་། རྣམ་པ་མེད་པས་ཞི་བ་དང་། འཆི་བ་མེད་པས་གཡུང་རླུང་ཉིད་དང་། སྐྱག་བསྐྱེད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་
མཐུན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་བྱུང་བ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷོ་མས་འབྲུག་གི་
སྐྱིབ་པ་སྤངས་པས་རྒྱུ་པའི་རེག་བྱ་སྤངས་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་དང་བྲལ་བས་བཟོར་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་
གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དགེ་བ་དང་། སྐྱོ་བྱ་གྱི་དྲི་མ་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འོན་
(༡༠༥བ)དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྔ་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

ཏ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐ། ཡོན་ཏན་གང་ལ་ལྡན་ཚུལ་གྱི་མདོར་བསྟན། ཐ། ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་
པར་བྱ་བའོ། །

ཐ། དང་པོ་ནི།

རྣམ་གྲོལ་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གིས། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། །
རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དག་གིས་རང་གི་
དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལུན་ལུས་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་བསྟན་ཏེ། སྤང་བྱའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རང་གི་
དོན་འགྲུབ་ཅིང་། རྟོགས་པའི་ཚེས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོབ་ལས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་
དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ནི་སྐྱོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྔ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐ། གཉིས་པ་ལའང་གཉིས། ད། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།(༡༠༦ན) ད། ལྷི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པའོ། །

ད། དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ། བ། བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་སྐྱེར་བསྟན། བ། བྱང་པར་རྒྱས་པར་བཤད། བ། རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་
སྐྱར་བའོ། །

བ། དང་པོ་ནི།

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ལུལ་མིན་ཕྱིར། །
ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། རྗེས་པ་ལས་བྱུང་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ལུལ་དུ་མིན་པའི་སྤྱིར་ན་མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་

ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་འདིའོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་སམ། ཡང་ན། ཡི་ཤེས་ལུས་ཅན་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

ནམ་གཉིས་པ་ནི།

ཕྱ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། འདྲོད་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །

ཚོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། སློམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདྲོད་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚོས་ཕྱ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན་ཐོས་པ་ལས་(༡༠༧བ)བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འདྲོད་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་སློམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

ནམ་གསུམ་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དཔྱད་མཛད་བཞིན། བྱིས་པས་དེ་སྟོན་མཛོང་མ་སྟོང་། །

བཅས་པའི་བྱིས་གནས་བྱ་རྒྱུང་གིས། ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་ཚོགས་པ་ལ་དཔྱད་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མཛོང་མ་སྟོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སྟོན་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མཛོང་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཅས་མ་ཐག་པའི་བྱིས་ན་གནས་པའི་བྱ་རྒྱུང་གིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་རྒྱུང་ཟད་མཛོང་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཟོ་(༡༠༨ན)མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་ལྷན་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུང་ཟད་མཛོང་མ་སྟོང་ཡང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོང་མ་སྟོང་ཡང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛོང་མ་སྟོང་ཡང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

དམ་གཉིས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ནམ་མཁུར་བའི་ཡོན་ཏན། ནམ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ནམ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །

ནམ་དང་པོ་ནི།

སྐྱེ་དང་བཅས་ཕྱིར་རྟོག་པ་སྟེ། འགག་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཡིན། །

གཉིས་མེད་ཕྱིར་དེ་ཞི་བ་སྟེ། གཞུང་དུང་ཚོས་ཉིད་གནས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གདོད་མ་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གཞུང་དུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་

ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་པ་ལས་འདས་པ་གདོད་མ་ནས་གནས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྟོ།། (༡༠༥བ)

ནམ་གཉིས་པ་ནི།

རབ་ཞི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཉིད། །
གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རྟོགས་མེད་དེ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད། །
ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་ཀྱན་དག་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། །
གཉིས་མེད་ལས་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར། །རྩུབ་པའི་རེག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་དེ་ལྷུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་
བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་
ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་བ་དང་རྟོགས་པའི་བྱུང་བར་རོ། །

གཞན་ཐར་པའི་གོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཀྱན་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་
ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། (༡༠༥ན)བྱིང་རྟོན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་མེད་
པས་ལུས་སེམས་འཇམ་ཞིང་ཉིང་ངེ་འཛོན་ལས་སྤྲུང་བའི་ཕྱིར་རྩུབ་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
རོ། །

ནམ་གསུམ་པ་ནི།

དེ་གཟུགས་མེད་ཕྱིར་བཟུར་མེད་དེ། །མཚན་མ་མེད་ཕྱིར་གཟུང་དུ་མེད། །
དགོ་བ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཕྱིར། །དྲི་མེད་དྲི་མ་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་དེ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ལས་རྣམ་པར་འདས་པའི་
ཕྱིར། ཐ་མལ་པའི་དབང་པོས་བཟུར་བར་མེད་དེ། ཉུགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པའི་སྟོས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དགོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་(༡༠༥ད)ཕྱིར་རོ། །

ཉལ་ལྡན་པ་འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ཉ༧ མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན། ཉ༨ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
ཉ༧ དང་པོ་ལ་བཞི། ཐ༧ ངོ་བོ་གང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། ཐ༨ ཚོས་སྐྱུ། ཐ༩ ལོངས་སྐྱུ། ཐ༤ ལྷུལ་སྐྱུའི་བྱུང་བར་མདོར་བསྟན་
པའོ། །

ཐ། དང་པོ་ནི།

ཐོག་མ་དབྱུང་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །
གཉིས་མེད་གསུམ་བུལ་བྱི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །
ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །
མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ། དབྱུང་སྲུ་གནས་པ། མཐར་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
དབྱིངས་རིག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱབ་གསུམ་དང་བུལ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱི་མ་མེད་ཅིང་
རྟོག་གོ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྔ་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པའི་ཚོས་སྐྱ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ལས་ལྔ་དང་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བཞིན་(༡༡༠ན)གཤེགས་པ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །

ཐ། གཉིས་པ་ནི།

གཞལ་མེད་གང་གྲུའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །
བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །
བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གངས་གང་གྲུའི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་འདས་པ་དང་། ཟབ་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་
དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱི་
མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཚོས་གྱི་སྐྱ་དེ་ནི་སྐྱབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་སྤངས་པ་སྤུན་
ཚོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྔ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཐ། གསུམ་པ་ནི།

སྣ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱེས། །
འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྐྱབ་ལ་བཅོམ་པ། །
མཚད་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །
སྣ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བས་སྣ་ཚོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་མངའ་བ་གསུང་བཅོང་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
དང་། མཚན་དཔའི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱས་སྤང་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་སྐྱ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འགྲོ་བ་གདུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་སྐྱབ་ལ་ལ་བཅོམ་པ་(༡༡༠བ)ཐུགས་གྱི་མཚད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། མཚད་པ་ཡིད་བཞིན་

གྲི་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལོ་བཞིན་ཏེ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་མཛད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྲིས་གྲུབ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་
པའི་དངོས་པོར་སྣང་ཡང་སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་འཕམ་རང་བཞིན་མེན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐར་ལོན་ཏན་
ནམ་ལྷན་ཚོས་ལྷ་དང་ལྷན་པའོ།།

ཐ༤ བཞི་པ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ནི་བའི་ལམ་ལ་གཟུག་པ་དང་། །
རབ་ཏུ་སྦྱིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །
གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདྲི་ནི་རྟོག་གནས་ཏེ། །
ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ལོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་པོར་ཞི་བ་རྒྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་
རབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་བུང་རྒྱབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པས་གོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ་ལྷན་ཚོས་གསུམ་དང་ལྷན་
པའི་གཟུགས་སྐྱ་སྟེ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་ནི། འཇིག་རྟེན་འདྲི་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྟོག་ཏུ་གནས་ཏེ།
ཚོས་དབྱིངས་ལ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་(༡༡༡)ན་སྟོན་
བརྒྱད་གནས་པ་བཞིན་ལོ།།

ཏ༢ གཉིས་པ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐ༧ ལུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། ཐ༨ སོ་སོའི་རྣམ་གཞག། ཐ༩ དེ་དག་གི་དོན་
བསྟུ་བའོ།།

ཐ༧ དང་པོ་ནི།

རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པ། །
མཚོག་ཏུ་བྱ་ངན་འདས་བསམ་མེད། །དག་བཅོམ་སོ་སོའི་བདག་གྱུར་པ། །
དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །
ཚོས་ཀྱི་རབ་བྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྒྱུན་ལ་རགས་མ་ལུས་པས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་
པ་ལ་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྲིད་ཞེས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པས་
མཚོག་ཏུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་། རྟོག་གའི་སྟོན་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་
བས་དག་བཅོམ་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བདུན་གྲིས་བརྗོད་པའི་བྱང་རྒྱལ་
ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ནས། རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྷན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྐལ་པ་དང་མཐུན་པས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་(༡༡༡)གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཟབ་པ་རང་བཞིན་
ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་རྒྱ་ཆེ་བ་འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་སྟེ། རྒྱ་
གསུམ་པོ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱན་གྲིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ།།

ཐའ་གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ། ༥༡ རོ་བོ་ཚོས་སྐྱུ། ༥༢ ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་སྐྱུ། ༥༣ སྤུལ་པའི་སྐུའི་རྣམ་བཞག་གོ། །
༥༤ དང་པོ་ལའང་གཉིས། ༥༥ མཚན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན། ༥༦ དེ་དག་གི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
༥༧ དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མཚན་ཉིད་ལྟ། །
མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྟ་ཡང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་རྒྱལ་ལ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རང་དོན་ཕྱོག་
སྤྱོད་ཚོགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཁྱད་པར་ལྡན་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་
མང་ཡང་། མདོར་བསྟན་ན། གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་ལྟ་(༡༡༢༣)དང་ནི་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་
རིག་པར་བྱའོ། །

༥༨ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ༥༩ མཚན་ཉིད་ལྟ་བཤད་པ། ༦༠ ཡོན་ཏན་ལྟ་བཤད་པའོ། །
༦༡ དང་པོ་ནི།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐར་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །
ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། །སྐྱིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གོལ་ཏེ། །
དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །
ཚོས་དབྱིངས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་
དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་
དང་། མེད་པ་སྐྱོ་འདོགས་དང་ཡོད་པ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐར་གཉིས་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ལེར་སྤྲོ་སོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་། དེའི་
ཁྱད་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟ་བུར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པ་སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ལས་ནི་
ངེས་པར་གོལ་ཏེ། སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་(༡༡༢༤)མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་
མེད་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་ཏྟག་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་
སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཁྱད་པར་ལྡན་པའོ། །

༦༢ གཉིས་པ་ནི།

གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །
ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལྡན་ཏེ། །
རྒྱ་ཚེའི་ཕྱིར་དང་གངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །

འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞུང་མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉགས་ཀྱིས་གཞུང་དུ་མེད་པ་དང་། བྲངས་ཀྱིས་བྲང་དུ་མེད་པ་དང་། རྫོས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་སྲུག་གི་ཡོན་ཏན་ལྡོ་པོ་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་དབྱེར་མེད་པར་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་བྲངས་འདྲེའི་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་(༡༡༩༣)ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་གཤེད་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་མེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རླེབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞུང་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྡོ་དང་སྐྱར་ཏེ་རིག་པར་བྱལོ། །

དཔ གཉིས་པ་ལོངས་སྐྱབས་པ་ལ་གསུམ། བཏ རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བཨ ཚོས་ལྡོ་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ། བཉ བྲང་པར་རྒྱན་ལས་སྤང་ཚུལ་ལོ། །

བཏ དང་པོ་ནི།

སྤྲ་ཚོགས་ཚོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །རང་བཞིན་ཚོས་ནི་སྤང་ཕྱིར་དང་། །
སྐྱེས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པ། །འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་ཕྱིར་དང་། །
རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སྐྱེན་གྲུབ་པར། །འདོད་པ་རི་བཞིན་ཡོངས་སྤོང་ཕྱིར། །
ཡིད་བཞིན་ལོར་བའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱིས། །རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྲ་ཚོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲོར་པ་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་སུ་ནི་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ལ་ཉག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲོ་(༡༡༩༤)བའི་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་ཚོལ་མེད་ཅིང་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྲིན་ལས་འཇུག་པས། གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ལོངས་སུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བའི་གཞིའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་སྤྲ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེའི་རོ་བོར་མེན་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྤྲ་ཚོགས་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་ཡང་དེའི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྲང་པར་ལྷན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐྱར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ལོ། །

བཨ གཉིས་པ་ནི།

བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱན་མི་འཆད་དང་། །མདོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །
དེ་ཡི་རོ་བོ་མེན་སྟོན་ལ། །འདྲིར་ནི་སྤྲ་ཚོགས་རྣམ་ལྟར་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་གི་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་དང་། སྐྱའི་སྤང་བ་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེས་རྗེའི་སྲིན་ལས་མཛད་པ་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་ཚོལ་གྱིས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྐལ་པའི་དབང་

གིས་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱད་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་(༡༡༤༦)མིན་པ་སྟོན་པ་སྟེ། ཚོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འཆང་
པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྒྲ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་རྣམ་པ་ལྟར་བཅོང་པར་བྱའོ།།

ནམ་གསུམ་པ་ནི།

རི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས། འོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྤང་ལྟར།།

དེ་བཞིན་འགོ་རྒྱུན་སྒྲ་ཚོགས་པས། །བྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྤང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན། འོག་གཞིའི་རས་ཀྱི་ཚོན་ནི་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤོང་གི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་
དོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་། དང་བའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཚོགས་སྤང་བ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་སྒྲ་ཚོགས་པས་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་དགུལ་བྱབ་པའི་བདག་
ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་ཁ་དོག་དང་ཚད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འབྱུང་
བར་སྤང་ངོ་།།

དམ་གསུམ་པ་སྐུའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས། བཞུགས་ཀྱི་སྐུའི་སྐུའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ། བམ་དེའི་བྱེད་ལས་
གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འདྲེན་ཚུལ་ལོ།།

བཞུགས་དང་(༡༡༤༧)པོ་ནི།

བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི།།

ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཤོས་པར། །སྐུལ་པའི་རང་བཞིན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས།།

སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་།།

སྐྱུམས་སྤྱུ་འཇུག་དང་བསྐྱམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་།།

བཅུན་མའི་འཁོར་དགུས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་།།

བྱང་ཚུབ་སྤོང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྤེལ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི།།

བྱང་ཚུབ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ལྷ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས།།

ཡོངས་སྤྱོད་པ་དག་ཞིང་རྣམས་སྤྱུ། །མིད་པ་རི་མིད་གནས་པར་སྟོན།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ཅེས་པ་བཤད་གཞིར་དྲངས། རྒྱ་གང་གི་ཕྱིར་མཛད་པ་སྟོན་ན། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སྤྱོད་བར་བཞིན་པའི་རྒྱ་ལས་སོ།།

ཚུལ་རི་ལྟར་སྟོན་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རི་སྤོང་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་
ཀུན་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ནི་རི་ལྟར་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་འཇུག་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་
ནམ་ཡང་མ་གཤོས་པར་རོ།།

དོན་གང་དག་སྟོན་ན། སྐུལ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མད་དུ་བྱང་བའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཤུག་ཉི་མའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཚོན་ན། བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་དེས་མཛད་པའི་གཞི་ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་པའི་ལྷའི་
སྐྱེ་བ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལྷའི་(༡༡༥༣)ཚོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སློན་གྲོལ་ལ་
བཀོད་པ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཛོམས་བྱའི་སྤོང་དུ་འཕོ་བ་དང་། དུམ་གྱི་
ལྷམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། ལྷམས་ནས་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་དགེས་
པར་རོལ་བ་དང་། བཅུན་མོ་དང་བཅས་པའི་ཁབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀར་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སྤོང་པོ་རྩོ་
རྩེའི་གདན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་སྤེལ་དུང་དང་བཅས་པ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཛོམས་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་
པར་ནི་བྱང་ཚུབ་ཚེན་པོ་བརྟེན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱད་ལས་འདས་པར་
གཤེགས་པའི་མཛད་པ་སྤེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །

གནས་གང་དུ་སྟོན་ན། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཞིང་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་(༡༡༥༤)པ་
རྣམས་སུ་ལོ། །

དུས་རི་སྤོང་སྟོན་ན། གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྤོང་པ་རི་སྤོང་གནས་པའི་བར་དེ་སྤོང་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་རྒྱན་གྱིས་སྤྱབ་པར་
སྟོན་ཏོ། །

བཟ ༡༢ གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བཟ ༡༣ སལ་པ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ། བཟ ༡༤ ཐེག་དམན་ཐེག་ཚེན་གྱིས་སློན་ཚུལ། བཟ ༡༥ ཐེག་ཚེན་
རྣམས་གྲོལ་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་ལོ། །

བཟ ༡༦ དང་པོ་ནི།

མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་ཐབས་མཁུལ་པས། །

སེམས་ཅན་སྤོང་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །ལྷ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཚོག་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོམ་
ཚེན་པོ་རྣམས་སྟོན་པའི་སྐྱེ་ཡིས་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཐབས་མཁུལ་པ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་
ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་སྤོང་པ་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་རེ་ཞིག་དང་པོ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཉེ་
བར་ཞི་བ་ཅོམ་གྱིས་སྤྱ་(༡༡༥༥)ངན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་
དོ། །

བཟ ༡༧ གཉིས་པ་ནི།

ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །ལྷ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །

དམ་ཚོས་བསྐྱེད་དཀར་ལ་སོགས། །ཚོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །

དེ་དག་ལྲར་འཛིན་ལས་བསྐྱོག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བབྱུང་བས། །

ཐེག་པ་མཚོག་ལ་སློན་མཛད་དེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བའི་སྤྱད་བཟུལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉམ་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ན། མཐར་ཕྱིན་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱང་མུ་འཕྲུ་ལས་
འདས་པ་ཐོབ་པོ་སྤྲོས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ལ། དམ་པའི་ཚོས་པ་སྤྲོ་དཀར་པོའི་མདོ་དང་། མུ་འཕྲུ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་
མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་སྣོད་པ་དང་སྣོད་རྗེ་བྱུང་དུ་འཕྱུག་པར་སྣོན་པའི་ཐེག་པ་ནི་
གཅིག་ལོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་བཞོན་པའི་མུ་འཕྲུ་ལས་འདས་པའང་གཅིག་ལོ་ནའོ་ཞེས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། ཉམ་རང་དེ་དག་རྣམས་
བྱང་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་ཐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་
སྣོད་(༡༡༥བ)རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱིན་པར་མཛད་དེ་ཡང་དག་པའི་
ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་དོ། །

བཟ གསུམ་པ་ནི།

བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་ལྷུང་སྣོན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྤྱིན་པར་མཛད་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་།
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷུང་སྣོན་པར་མཛད་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཞིང་དང་མིང་དང་ནི། །དུས་དང་བསྐྱེད་པའི་མིང་དང་ནི། །

འཁོར་དང་དམ་པའི་ཚོས་དག་དང་། །གནས་པའི་སྣོན་ནས་དེར་འདོད་དོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཐཟ གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། དཔ རྒྱ་མཚོན་དང་རྒྱུར་ཏེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་བ། དམ གནས་ཚུལ་དང་རྒྱུར་ཏེ་གཉིས་སུ་
བསྐྱེད་བའོ། །

དཔ དང་པོ་ནི། (༡༡༦ན)

ཟབ་དང་མཐུ་ནི་ཕུན་ཚོགས་དང་། །བྱིས་པའི་དོན་མཐུན་རབ་འབྲེན་བྱིར། །

འདི་དག་གངས་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། །རྒྱ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན་ཟབ་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་བའི་མཐུ་ནི་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་
དང་ལྡན་པའི་བྱིར་དང་། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པས་འཁོར་བ་རབ་ཏུ་འབྲེན་
པའི་བྱིར་ན། རྒྱ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གངས་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱུར་ཏེ་ཟབ་པ་དོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་རྟོགས་
པའི་སྐྱེ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྱུལ་པའི་སྐྱེ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དམ གཉིས་པ་ནི།

འདིར་ནི་དང་པོ་ཚོས་སྐྱེ་སྟེ། །བྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ། །

ནམ་མཐའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། །དང་པོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུ་འཆད་པའི་སྐབས་འདྲི་ཞེ་དང་པོ་ཟུང་པའི་སྐུ་དེ་ཚོས་གྱི་སྐུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་རིག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལོངས་སྤུལ་གཉིས་ནི་གཟུགས་གྱི་སྐུ་
ཡིན་ཏེ་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན། འདུས་མ་བྱས་ནམ་(༡༡༧)མཁའ་དབྱིངས་ལ་ནི་འདུས་བྱས་གྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་གནས་པ་ཇི་སྟེ།
བ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ཚོས་གྱི་སྐུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་ཐ་མ་གཟུགས་གྱི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དག་གནས་པ་ཡིན་
ལོ། །

༡༥ ལྷག་པ་རྟག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༦ རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན། ༡༧ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། ༡༨ ལྷའི་དོན་
བསྟུ་བའོ། །

༡༧ དང་པོ་ནི།

རྒྱ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། །
བརྟེན་དང་འཕྲུལ་དང་མཁའ་དབྱིངས་དང་ཕུན་ཚོགས་ལྡན། །
ཚོས་གྱི་དབང་ཕྱག་འཆེ་བའི་བདུད་བཙུག་དང་། །
ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་མེད་མཐའ་མེད་པ་དང་།
བརྟེན་བ་ཚེན་པོས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། རྒྱ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་དབང་འགྱུར་བ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁའ་དབྱིངས་
དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཡིན་པ་སྟེ་རྒྱ་
མཚན་བདུན་གྱིས་གཟུགས་གྱི་སྐུ་ལ་གཞན་དོན་མཛད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་ཅིང་། འཆེ་བདག་གི་བདུད་བཙུག་པ་དང་།
འདུས་བྱས་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱི་སྐབས་དང་མགོན་པོར་(༡༡༨)གྱུར་བ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་
ཚོས་གྱི་སྐུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན། རྒྱ་མཚན་བཅུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་རྟག་
པ་ཡིན་ལོ། །

༡༩ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ༢༠ གཟུགས་སྐུ་རྟག་པའི་རྒྱ་བདུན། ༢༡ ཚོས་སྐུ་རྟག་པའི་རྒྱ་གསུམ་བཤད་པའོ། །
༢༢ དང་པོ་ནི།

ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྟོང་རྣམས། །བཏང་ནས་དམ་ཚོས་འཛིན་ཕྱིར་དང་། །
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོར་དམ་བཅས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར། །
སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་གཙང་བ་དང་། །དག་པའི་ཕྱགས་ཇི་རབ་འཇུག་ཕྱིར། །
རྒྱ་འཕྲུལ་རྒྱུ་ལ་སྟོན་པར་ནི། །དེ་ཡིས་གནས་པར་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །
མཁའ་དབྱིངས་ལོངས་དང་ལྷ་དང་ལྷ་ལྷོད་ལས་ལྷོད་པའི་ཕྱིར། །
རྟག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཏིང་འཛིན་གྱི། །བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་ཕྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་དང་པོ་ཡི་ནི་ལྷ་མཚན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཞན་དོན་ཏྟ་ཏེ།
ལྷ་མི་འཆད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་སོགས་ལྷ་མཚན་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
འགྲུང་བ་མེད་ཅིང་ཏྟ་ཏེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་ལས།

རང་བཞིན་དང་ནི་ལྷ་མི་འཆད། ལྷ་གྱི་དེ་དག་ཏྟ་ཏེ། །

ཅེས་གསུངས་པས། ཚོས་སྐྱེ་རང་བཞིན་གྱི་ཏྟ་ཏེ། ལོངས་སྐྱེ་ལྷ་མི་འཆད་པའི་ཏྟ་ཏེ། ལྷ་ལ་སྐྱེ་ལྷ་གྱི་ཏྟ་ཏེ། བཤད་པ་
རི་ལྷ་བ་བཞིན་ལོ། །

ཉལ་ བདུན་པ་བསམ་མི་བྱུང་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༡ བསམ་མི་བྱུང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། ༡༢ དེའི་ལྷ་མཚན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༡༡ དང་པོ་ནི།

དག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྟུས་ཕྱིར། །

རྟོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །

སླ་ན་མེད་ཕྱིར་སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་ཕྱིར། །

རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་བྱུང། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་(༡༢༠༩)བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དག་གིས་བཞེད་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དོན་དམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་འཇུག་པའི་གནས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། སླ་ན་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ཞེས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད། ས་བཅུ་
པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །

༡༢ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ༡༡ གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་རིམ་པར་བཤད། ༡༢ ལྷ་རྒྱུག་གི་དོན་བསྟུ། ༡༣ དེ་རྟོགས་པར་
དཀའ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

༡༢ དང་པོ་ནི།

བསམ་མེད་བཞེད་དུ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །བཞེད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་ལོ། །

དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་ཕྱིར། །

དཔག་མིན་སླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། །སླ་ན་མེད་པ་མ་བསྟུས་ཕྱིར། །

མ་བསྟུས་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་གསུམ་ལོངས་སྐྱེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དེ་ཉིད། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དག་གིས་བཞེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞེད་དུ་མེད་དེ། དག་གིས་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བྱུང་བ་ལས་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་
དམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་(༡༢༠༩)རྟོགས་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་

བ་མེན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་དབེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བས་བྱུང་བ་ལ། རྟོགས་དང་དབེས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མེན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་
དཔག་པར་བྱ་བ་མེན་ཏེ། དབེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བ་ལ་དབེ་དང་ཚོས་མཐུན་ཡོད་པས་བྱུང་བ་ལས་སྐྱ་ན་མེད་པ་སྟེ། དེ་དང་
མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ན་ཡོད་པ་ལ་སྲིད་ཞིའི་བསྐྱུས་པས་བྱུང་བ་ལས་སྲིད་ཞིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།
སྲིད་ཞིས་མ་བསྐྱུས་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོན་ཏུ་རྟོགས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཐ ༢ གཉིས་པ་ནི།

རྒྱ་མུ་དག་གིས་ཕྱ་བའི་ཕྱིར། །ཚོས་སྐྱ་བསམ་མི་བྱུང་བ་སྟེ། །

དྲུག་པས་དེ་ཡི་དངོས་མིན་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐྱ་བསམ་མི་བྱུང་བའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱ་པོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་ལ་གཏིང་དཔག་
དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་པལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདྲིའོ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་སྟེ་སྲིད་ཞིས་མ་བསྐྱུས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་(༡༢༡༣)པའི་རྒྱ་མཚན་དྲུག་པས་སྲིད་ཞིའི་ཚོས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཡང་དེའི་དངོས་པོར་བདེན་པ་མེན་
པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་འདུལ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །

ཐ ༣ གསུམ་པ་ནི།

སྐྱ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །

ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་བྱུང། །

དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། །

དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱོ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་བ་ཚོས་སྐྱ་དང་གཟུགས་སྐྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེས་ན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དོན་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཐ་མ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྒྱལ་ལམ། ཡང་ན་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
ཐ་མ་མངོན་པར་རྗོངས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་ལམ་ནི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་བཞིན་རིག་པ་མེན་ཅོ། །

འདི་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐྱད་དོད་ཡོད་པས་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ས་བཅུད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་རིག་པ་མེན་ཞེས་སྦྱོར་བ་
(༡༢༡༤)སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་ཅོ་ཞེས་རོང་ལྟོན་སྐྱ་བའི་སང་གས་གསུངས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་སྐྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། ། བྱང་

རྒྱལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྐྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། ། རྟོགས་པའི་ཐབས་བྱང་རྒྱལ་
བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་བྱུང་བོ། །

སྐབས་གསུམ་པ། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

ཆ༣ སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༤། སྤྱི་གཉིས་དང་སྤྱི་ཉེ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་
བསྟན། ༤༢ བེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༤། དང་པོ་ལའང་གཉིས། ༩། སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་བྱེ་སྤྱོད་བསྟན། ༩༢ དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིར་བཤོ། །

༩། དང་པོ་ནི།

རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྤྱི་དང་ནི། །
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་ཉིད་དེ། །
བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །
ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའང་རང་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་རང་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་དང་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་
སྤྱི་དེ་ཉིད་དེ། སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱེ་ནའང་ཚོས་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་
བྲལ་བའི་(༡༢༢༣)འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྤྱི་ལ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡོན་ཏན་
སྤུན་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །

༩༢ གཉིས་པ་ནི།

བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འཕྱོར་བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ཏེ། །
དང་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལེ་སྤྱི། །པ་རོལ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་གནས། །
དང་པོའི་སྤྱི་ནི་སྤྱོད་པས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །
གཉིས་པ་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྤྱིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྱོར་བའི་ཞིང་སྤུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་
ནི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཀྱི་དོན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་མདོར་སྤུན་སྤུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་སྤོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལེ་ཐ་སྤྱོད་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་གཏུལ་བྱ་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤུན་སྤུམ་
ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་སྤུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དང་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་
སྤྱོད་པས་བསྟན་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་བ་ཅན་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་(༡༢༢༤)དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་ཞིང་། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྤུན་སྤུམ་

ཅ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱོང་པོའི་བྱས་པ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་
ཡང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ།

༤༢ གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༡༡ དཔེ་དོན་སྐྱར་ཏེ་སྤོང་གྱིས་མདོར་བསྟན། ༡༢ སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་
རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༣ དེ་དག་སྟོན་པའི་ལྷང་ལས་རྟོགས་ཚུལ། ༡༤ སྐར་ཡང་དཔེ་དོན་བསྐྱར་ཏེ་བསྟན་པའོ།

༡༡ དང་པོ་ནི།

- སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྐྱིབ་ལ་དོ་རྗེ་བཞིན། །
- མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གོ་བཞིན། །
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །
- སྤུབ་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ཚུ་ཟླ་བཞིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བརྒྱ་པོ་ཉིད་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་སྐྱིབ་པ་ཅད་ནས་འཇོམས་པ་ལ་སྐྱུས་ཀྱང་འཇོམས་མི་
བྱས་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྗེ་བཞིན་ཡིན་ལ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ནི། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ན་རི་དུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེལ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་གཞན་དང་སྤུན་མོང་མ་
ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། (༡༢༣ན)སྤུབ་པའི་གཟུགས་སྐྱར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་པོ་ནི་ཚུ་ཟླ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མོས་པའི་དབང་གིས་སྤྲོ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

༡༢ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ༡༡ བྲལ་འབྲས་བཤད་པ། ༡༢ སྤྱིན་འབྲས་བཤད་པའོ།

༡༡ དེའི་དང་པོ་ལའང་གསུམ། ཐ༡ སྟོབས་བརྒྱ། ཐ༢ མི་འཇིགས་པ་བཞི། ཐ༣ མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ།

ཐ༤ དང་པོ་ལ་གཉིས། ད༡ མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། ད༢ མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་ངོས་པར་བྱེད་པའོ།

ད༡ དང་པོ་ནི།

- གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྤྱིན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །
- ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀྱུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །
- ཉོན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །
- སྤྲུལ་མིག་དང་ཞི་བ་དག། མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤོང་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤོང་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པ་ལས། དགོ་བས་རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་
གནས་དང་རྣམ་སྤྱིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་གནས་མིན་པ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་འབྲས་སྟོན་པས་ལས་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་སྤྱིན་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཚོས་སྟོན་པས་དབང་པོ་མཚོག་དམན་མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་
མཐུན་པར་ལྷགས་པས་ཁམས་སྤྲོ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། མོས་(༡༢༣བ)པ་དང་མཐུན་པར་ལྷགས་པས་མོས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པ་ལས་འཁོར་འདས་ཀྱུན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇོན་སྐྱར་སྤངས་པས་
བསམ་གཏན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། དགོ་བ་ཚུད་མ་གསན་པས་སྤོང་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་

དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པའི་བསམ་པ་སོགས་ལས་སྟོན་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་དོན་
དུ་ཚོས་བསྟན་པས་ཟག་པ་ཟད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་སྟེ། རང་རང་གི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་རང་གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བདུད་བཞི་འཛོམས་པར་
མཛད་པའོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

- གནས་དང་གནས་མིན་རྣམ་སྤྲིན་ཁམས་དང་འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །
- ཉོན་མོངས་རྣམ་གྲུབ་དབང་པོའི་ཚོགས་དང་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །
- སྣ་ཡི་མིག་དང་ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་མི་ཤེས་གོ་ཆ་ཅིག་བརྟན་དང་། །
- ཤིང་རྣམས་འབྲིགས་དང་འཇིག་དང་གཅོད་ཕྱིར་སྟོབས་གང་ཡིན་པ་དོ་རྗེ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པ་
དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་སམ་རིགས་སྣ་ཚོགས་(༡༢༤ན)མཁྱེན་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ལམ་ཐ་དང་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་འཇམ་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་
མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་བྱུང་པར་མཁྱེན་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་
དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཚུལ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྟེ།

དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ཅིག་པ་བརྟན་པོ་དང་།
ཤིང་ནགས་འཐེབས་པོ་དང་འབྲ་བ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར། འབྲིགས་པར་བྱེད་པ་དང་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ན།
རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་དོ་རྗེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །

ཐཔ གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་(༡༢༤བ)བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཔ རོ་བོ་མདོར་བསྟན། དཔ བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད། དཔ
དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

- ཚོས་ཀུན་རྗེས་པར་བྱང་རྒྱུ་དང་། ཞལ་གས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །
- ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་ལམ་དུ་སེམས་སྟོམས་པའི་སྟོན་སེམ་སྣ་མེད་པར་ཚོས་བསྟན་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་ལ་མ་
བརྟན་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞལ་གས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཚོས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚོས་ཀུན་གྱི་
དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའོ་ཞེས་རང་དོན་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་སྟོན་པས་བརྗེ་མི་རུས་
པ་དང་། ཐཔ་པའི་གོགས་ཆགས་སོགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དང་། བྱང་
ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཐཔ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཞན་དོན་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་དང་། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་འགགས་

པའི་འགོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་རང་དོན་སྤངས་པ་ལུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཚོས་མཐུན་(༡༢༥ན)ཀྱི་
ཚོལ་བ་པོ་སྲུང་ཀྱང་བརྗེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་བདེ་བ་དང་། བག་ཚེ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མི་འཇིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

- བདག་གཞན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཀུན་ཤེས་དང་ཤེས་མཛད་ཕྱིར། །
- སྤང་དངོས་སྤངས་དང་སྤང་མཛད་ཕྱིར་དང་བསྟེན་བྱ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། །
- ཐོབ་བྱ་སྤྲ་མེད་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་ཐོབ་དང་ཐོབ་མཛད་ཕྱིར། །
- རང་གཞན་དོན་ལྡན་གསུང་ཕྱིར་དྲང་སྤོང་གང་དུའང་ཐོགས་པ་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་སྲུང་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་
རང་གིས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་སྤོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་རང་གིས་བསྟེན་པ་དང་། གཞན་བསྟེན་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཐོབ་བྱ་སྤྲ་མེད་འགོག་
བདེན་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་རང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མཛད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་
པ་བཞིའི་དོན་(༡༢༥བ)རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ནས་གཞན་ལ་དོན་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དྲང་སྤོང་ཆེན་
པོ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དགོ་སྤོང་དང་བྲམ་བེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུའང་དམ་པའི་ཚོས་གསུངས་པ་ལ་
ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །

དཔ གསུམ་པ་ནི།

- རི་དྲགས་དབང་པོ་རི་ལྷར་ནགས་མཐར་རྟག་འཇིགས་མེད། །
- རི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྐྱག་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལྷར། །
- དེ་བཞིན་ཚོགས་ནང་སྐབ་པའི་དབང་པོ་སེང་གེ་ཡང་། །
- ལེགས་གནས་སྟོན་མེད་བརྟན་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་ན། རི་དྲགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གེ་ནགས་ཀྱི་མཐར་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། རི་དྲགས་གཞན་
རྣམས་ལ་སྐྱག་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལྷར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན། སྐབ་པའི་དབང་པོ་མའི་སེང་གེ་ཡང་འཇིགས་པ་
མེད་པར་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གཞན་དང་རང་ཉིད་མི་མཉམ་པར་གཟིགས་པས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་།
ཉིང་དེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཚགས་ཀྱི་ས་ལས་བརྒྱལ་བས་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །

ཐཔ གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཔ རོ་བོ་མདོར་བསྟན། དཔ བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད། དཔ དཔེ་ཡིས་ངེས་
པར་བྱ་བའོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

འཇུལ་དང་ཅ་ཙོ་མི་མངའ་སྟེ། ལྷོན་ལ་དྲན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །
མཉམ་པར་མ་བཞག་ཕྱགས་མི་མངའ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །
མ་བཟླགས་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་སྟེ། །འདུན་དང་བཙོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །
ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །
ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགོ་དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་མེད། །
དེ་ལྟར་བཙོ་བརྒྱད་འདི་དང་གཞན། །སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །

(༡༢༥ན)ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྡེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

སྟོན་པས་བསྐྱས་པ་དུག་ནི། སྐྱའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུལ་པ་མེད་པ་དང་། གསུང་གི་སྟོན་པ་ལ་ཅ་ཙོ་མི་མངའ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ།
སྟོན་པ་ལ་ཕྱགས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱགས་མི་མངའ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་
ཀྱང་མི་མངའ་བ་དང་། སོ་སོར་མ་བཟླགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའོ། །

རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་ནི། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་།
སྐྱབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །འདིར་ཉིང་
ངེ་འཛིན་མ་བབས་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཕྱགས་མི་མངའ་བར་འདུས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་ཀྱི་སྟོན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགོ་འཛིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་
ཐོབ་པའོ། །

ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་(༡༢༥བ)ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོ་སྐྱངས་པས་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཚགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །

དེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དང་། འདི་དག་ལས་གཞན་ཡང་། སྐྱ་ཚད་མེད་པ་དང་། སྐྱི་གཞུག་ལྟར་མི་མངོན་པ་
དང་། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནི་བར་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས་ཚོས་གོས་སོར་བཞི་ཙམ་སྐྱུ་ལུས་ལ་མ་རེག་པ་
སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་སྟོབ་ལས་དུ་སེམས་ཅན་ལས་སྟོར་བ་
ལ་མ་རྟོར་བའི་ལས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱུང་པར་མད་དུ་བྱུང་བའོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

འཇུལ་དང་ཅ་ཙོ་བསྐྱེལ་དང་ཕྱགས་གཡོ་ཐ་དད་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། །
ངང་གི་བཏང་སྟོམས་དྲང་སྟོང་ལ་མེད་འདུན་པ་དང་ནི་བཙོན་འགྲུས་དང་། །
དྲན་པ་རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །
ཤེས་བྱའི་དོན་ཀྱན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཉམས་མི་མངའ། །
གང་གི་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་འགོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །
དུས་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐུན་པ་རྒྱ་ཚེན་འཇུག་པ་སྟེ། །

གང་རྟོགས་འགྲོ་བར་འཇིགས་མེད་དམ་ཚེས་འཁོར་ལོ་ཚེན་པོ་རབ་བསྐྱར་བ།
ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ཐུན་རྒྱལ་བ་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཙོ་དང་། ཐུགས་ལ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཐུགས་གཡོ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ངང་གིས་ཏེ་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་དྲང་སྤང་ལ་མེད་དོ།

འདུན་(ཉ་ལྔ་ལྔ)པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། དུན་པ་དང་། རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་དང་། ཏྲག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མང་འོ།

སངས་རྒྱས་གང་གི་སྐྱུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ཀུན་སྤོང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་།
དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་།

འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་གསུམ་ཏྲག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ངེས་པར་མཐུན་པ་རྒྱ་ཚེན་འཇུག་
པ་སྟེ། བཙོན་བརྒྱད་པོ་གང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བར་འཇིགས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཚེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱར་
བ་དེ་ནི། གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ཐུན་པ་དང་། རང་དོན་ཐུང་བྱའི་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་སྟོན་སོ་སོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ཤིང་སྟོ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བརྟེན་སོ།

དམ་གསུམ་པ་ནི།

- ས་སོགས་ལ་ཡོད་ཚེས་གང་ཡིན་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མིན།
- ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་མེད་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་གང་དེ་གཟུགས་ལ་མེད།
- ས་རྒྱ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་སྟེ།
- མ་འདྲེས་ཉིད་ནི་རྩལ་ཐུན་ཅམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་མིན།

ཅེས་(ཉ་ལྔ་བ)གསུངས་ཏེ། འབྱུང་བ་ས་ལ་སོགས་བཞི་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཚེས་སྲ་གཤེར་སོགས་གང་ཡིན་པ་འདུས་བྱས་སོ་སོའི་
ཚེས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། རྣམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཚེས་གཞན་ལ་སྤྱི་བ་པ་མེད་པར་གོ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སོགས་གཟུགས་ཅན་ལ་མེད་པས་ན། རྣམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ལ་བྱུང་གྲང་དེ་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་གྲང་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ན། མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་གྲང་མཚོན་དུ་མེད་དེ། ས་རྒྱ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་
ནི་འབྱུང་བ་ཅམ་སོགས་སུ་མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་བཙོན་བརྒྱད་ཉིད་ནི་རྩལ་
ཐུན་ཅམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་མིན་པས་དཔེ་ལས་གྲང་བྱུང་བྱུགས་སོ།

ཉམ་གཉིས་པ་སྤྱི་བ་འབྲས་བུ་དང་པ་ལ་གཉིས། ཐག་མཚོན་བྱ་(ཉ་ལྔ་ལྔ)མཚོན་གྱི་དབྱེ་བ། ཐམ་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་བསྐྱེད་
བའོ།

ཐག་དང་པོ་ནི།

ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། །

མོ་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །
 བགས་འཇམ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །སྐྱ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །
 ཕྱིན་པ་ཨིན་ཡའི་འདྲ་གསང་། །སྤང་པོ་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་ལུབ། །
 རོ་སྟོན་སང་གོ་འདྲ་བ་དང་། །ཐལ་གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །
 དབྱང་མགོ་ལེགས་རྒྱུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། །རྒྱུ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །
 ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ། །འོད་གྱི་དགྱེལ་འཁོར་དང་ལྗན་དང་། །
 མགྱིན་པ་དྲི་མེད་དུང་འདྲ་དང་། །འབྲམ་པ་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོའི་འདྲ། །
 ཚེས་ནི་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་དང་། །རབ་དག་ཚེས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། །
 རྣམ་དག་ཚེས་མཉམ་ཉིད་དང་ནི། །མཆེ་བར་རབ་མཚོག་དཀར་བ་ཉིད། །
 ལྡགས་རིང་མཐའ་མེད་བསམ་མེད་པ། །རོ་བོ་བ་ཡི་མཚོག་ཉིད་དང་། །
 རང་བྱུང་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ཡི། །སྐྱ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། །

ལྷན་བཟང་ལྷུ་པལ་ལྷ་མཚོག་རྗེ་འདྲ་དང་། །
 ཞལ་མཛོས་དྲི་མེད་མཛོད་སྐྱ་དཀར་ལྗན་དང་། །
 གཞུག་ཏོར་དབྱར་ལྗན་དག་ཅིང་སྐབ་པ་དང་། །
 བགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་སེམས་ཅན་མཚོག།
 བ་སྐྱ་ལེགས་སྤྲ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། །
 སྐྱ་ཡི་གྱེན་དུ་གཡས་ཕྱོགས་འབྲེལ་བ་དང་། །
 དབྱ་སྐྱ་དྲི་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན། །
 ཉ་གོ་རྗོགས་པའི་རྗོན་ཤིང་དགྱེལ་འཁོར་འདྲ། །
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་དང་སྤོང་ཆེ། །
 མེད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས་མངའ་མཁྲེགས་པའི་སྐྱ། །
 བསམ་མི་བྱུང་འབར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ། །
 འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་ལྗན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེན།

༡ རྗོན་སྟོབས་ལམ་དུ་རྗོན་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལ་གནས་པ་དང་སྐྱ་མ་ལ་སྐྱེལ་བསུ་བྱས་པ་ལས། རུས་སྐལ་བཞིན་དུ་
 ཞབས་མཐེལ་མཉམ་པར་ལེགས་པར་གནས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩེབས་སྟོང་གི་རི་མོས་མཚན་པ་དང་།

ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཕྱག་མཐེལ་ཀྱང་འཁོར་ལོས་མཚན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ།
 དབྱིབས་ཀྱང་ཕྱག་གི་འཁོར་ལོ་མཚན་ཆ་ལྟར་རྩེ་མོ་རྗོན་པའི་དབྱིབས་ཅན་དང་ཞབས་གྱི་ཅུང་ཟད་རྒྱུ་པའི་དབྱིབས་ཅན་ནོ། །

༢ གཞན་ཁྱད་དུ་མ་བསད་ཅིང་དགེ་བའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས། ཞབས་ཀྱི་གོང་གང་དང་མཉམ་པར་རྟིང་བ་
ཡངས་པ་དང་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་འབྱུང་བ་མི་མཛོན་པ་དང་།

༣ བསད་བྱའི་སེམས་ཅན་འཇིགས་པ་(༡༢༤བ)ལས། བསྐྱབས་པ་ལས། སོར་མོ་རིང་བ་མཐེལ་དང་མཉམ་པའི་མཚན་མངའ་
བ་དང་།

༤ གཞན་འཁོར་སྤོ་མས་མ་བྱེ་བར་རང་འཁོར་བསྐྱུ་དངོས་བཞིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལས། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ནི་དྲ་བ་
ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་།

༥ ཁ་བས་དང་གོས་སྒྲ་ཚོགས་པ་བྱིན་པ་ལས། པགས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་།
འདིར་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་པགས་པ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་འོག་ཏུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་རླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་
དང་སྒྲོས་སོ།།

༦ བཟླག་པ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་བཏུང་གུ་ལོ་མ་བྱིན་པ་ལས། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་ཐལ་གོང་བཞི་དང་ཕྱག་པ་ཉྱག་པ་སྟེ་སྦྱུང་ཆ་
ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་།

༧ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་ལྗེ་ཚོས་གཟུང་བ་ལས། བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨི་ཅུའི་དང་འདྲ་བར་རླུམ་རྒྱས་
མཐེགས་ལ་བྱིན་གྱིས་སྤོ་བས་མཛེས་པ་དང་།

༨ གསང་ཚོག་བསྐྱངས་ཤིང་འབྲིག་པ་སྤངས་པ་ལས། གསང་བའི་གནས་སྤང་བོ་ཆེ་དང་ཁྱུ་མཚོག་བཞིན་དུ་སྐྱབས་སུ་ལུབ་པ་
(༡༢༥)དང་།

༩ གཞན་ཁྱད་དུ་མ་བསད་ཅིང་རང་གི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྦྱོད་པ་ལས། རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་དང་།

༡༠ ལྷན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཞིང་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྦྱུད་པ་ལས། ཐལ་གོང་མ་ཁེངས་པའི་བར་མེད་པར་རྒྱས་པ་དང་།

༡༡ ལྷན་པར་སྦྱོར་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་མི་འཇིགས་པར་བྱིན་པ་ལས། དཔུང་མགོ་ལེགས་
པར་རླུམ་ཞིང་མཛེས་པ་དང་།

༡༢ གཞན་གྱི་གོགས་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ་ལས། ཕྱག་རིག་བྱ་འཇམ་ཞིང་དབྱིབས་རླུམ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པར་མཛེས་པ་དང་།

༡༣ སྤོང་བ་བོའི་སྦྱོར་བོ་བྱིར་མ་སྤངས་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱག་བསྐྱངས་པ་ལས། ཕྱག་རིང་བོ་མ་བཏུད་པར་ལུས་མོར་སྟེབས་པ་
དང་།

༡༤ དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་བ་བཟུ་བོ་ངོམས་མེད་དུ་སྦྱུད་པ་ལས། དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱུ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་
པ་དང་།

༡༥ བད་པ་ལ་སྦྱན་སོགས་བྱིན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་བཟླགས་པ་ལས། མགྲིན་པ་ལ་དོག་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དབྱིབས་དུང་དང་
འདྲ་བར་མཛེས་པ་དང་།

༡༦ རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚོག་བཀུལ་(༡༢༦)པ་སྤངས་ཤིང་གཞན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་པ་ལས། འབྲམ་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ་དང་།

༡༧ སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པའི་སྐོན་ནས་སྤྲ་མའི་ཚོགས་སྤངས་པ་ལས། ཚེས་ནི་བཞི་བཅུ་པོ་སྟེང་འོག་གི་གྲངས་ཉི་
ཤུར་མཉམ་པ་དང་།

༡༨ བན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བསྐྱུང་ཞིང་བདེན་ཚོག་ཀུན་ཏུ་སྦྱུང་པ་ལས། ཚེས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་ཐགས་བཟང་བས་བར་
མཚམས་མི་མངོན་པ་དང་།

༡༩ གཞན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་བུ་ཞིང་རང་ཉིད་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། ཚེས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་
མཐོ་དམན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ནི།

༢༠ རང་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་གསུམ་གྱི་ལས་བསྐྱུངས་ཞིང་གཞན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བ་ལས། མཆོ་བ་རབ་མཚོག་དཀར་ཞིང་རྣོ་
བ་ཉིད་དང་།

༢༡ བདེན་ཚོག་ཁོ་ན་འཇམ་པོས་གསུངས་པ་ལས། རྒྱགས་རིང་ཞིང་གསུང་གི་མཐའ་མེད་ལ་དེའི་དོན་བསམ་དུ་མེད་པ་
དང་།

༢༢ བདེན་པའི་གཞི་གྲངས་སྤོང་སོགས་རོ་བོ་བ་བྱིན་པ་ལས། རོ་བོ་བའི་མཚོག་མཁུན་པ་ཉིད་དང་།

༢༣ འཇམ་ཞིང་དག་པའི་ཚོག་སྐྱུས་ནས་སེམས་(༡༩༠ན)ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་གོ་བར་བྱས་པ་ལས། རང་བྱུང་
ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྐྱ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་སྟོན་པའི་གསུང་ཉིད་དང་།

༢༤ བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བལྟས་པ་ལས། སྐྱུན་བཟང་པོ་ལྷན་ལ་
སྐྱོན་པོ་དང་འདྲ་བ་དང་།

༢༥ ཁོང་སྐོ་མེད་ཅིང་གཞོ་མེད་པར་བལྟས་པ་ལས། རྗེ་མ་ལྷ་མཚོག་གི་འདྲ་བར་སྐྱུམ་ཞིང་མ་འཛིངས་པ་དང་།

༢༦ གང་ཟག་མཚོག་རྣམས་ལ་བཟུགས་པ་ལས། ཞལ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་མཛོད་སྐྱ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་
དང་།

༢༧ གཞུག་ལག་ཁང་སོགས་བྱིན་པ་དང་སྤྲ་མ་གྲུས་པར་གཞུག་ཏུ་ལུར་བ་ལས། གཞུག་ཏྱིར་བལྟར་མི་མངོན་པ་དབྱའི་
དབྱས་དྲང་པོར་ལྡན་པ་དང་།

གཞུང་དག་པ་རྣམས་ལས་དབྱས་ལྡན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། བལ་ཆེ་བས་དབྱ་གཞུག་ཏྱིར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཟེར་མོད།

འདི་ནི་དབྱ་གཞུག་ཏྱིར་དང་ལྡན་པའི་མཚན་ཅམ་དུ་མ་ཟད། སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་ལས་ལྷུང་པར་དུ་སྐྱུར་པའང་སྟོན་པ་སྟེ།
(༡༩༠བ)

ལུས་མཚན་ལུས་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་རྗོགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༢༨ ཚོས་འཚོལ་བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་གཞན་ལ་གནས་ཁང་སོགས་བྱིན་པ་ལས། བགས་པ་དག་ཅིང་སྤོང་བ་དང་།

༢༩ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་མཚོག་ཏུ་སྐྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོས་སྟོན་བྱིན་པ་ལས། བགས་པ་
གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བ་དང་།

༣༠ འདྲ་འཛོལ་སྤངས་ཤིང་ཚོས་འཚོལ་བ་ལ་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་བ་སོགས་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་སྤེལ་བ་ལས། བ་སྲུ་
རྣམས་ལེགས་པར་སྲུ་ལ་འཇམ་ཞིང་ལྷང་བྱ་རེ་རེ་ནས་སྲུ་རེ་སྲུ་ལ་སྲུ་ལི་གྲུ་དུ་གཡས་ཕྱོགས་སྲུ་འབྲིལ་བ་དང་།

༣༡ ཀུན་ལ་བཅེ་ཞིང་དེག་པ་དང་མཚོན་ཆ་སྤངས་པ་ལས། དབྱ་སྐྱ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རིན་ཆེན་མཚོན་མཐོང་བཞིན་དུ་སྲུ་བ་
དང་།

༣༢ དགོན་པ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས་བྱིན་ཞིང་གཞན་ཉིང་རེ་འཛོལ་ལ་སྲུ་བ་ལས། ཉ་གོ་རྣམ་སྤོང་པོ་རྣམས་པའི་
རྣམ་ཤིང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་སྲུ་ཆུ་ཞིང་(༡༣༡༣)གལ་བ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པ་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་དེ་མེད་མེད་ཀྱི་སྲུ་ལི་སྤོང་བས་མངའ་ཞིང་མཐོགས་པའི་སྲུ་ལོ། །

དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་གཟེ་བཞིན་རབ་དུ་འབར་བ་སྲུ་ཆུ་ཆ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤོང་བས་མི་དབང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཚན་དུ་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །

གཞུང་འདི་དང་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་མཚན་བཟང་གི་དོས་འཛོལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཅམ་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
འདིར་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་ན་སྲུ་ཆེ་ཞིང་དང་བས་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་པའི་རྟེན་བསྟན་ལ། གཞན་ལ་ལེགས་གནས་
འཁོར་ལོས་མཚན་པ་ལ་གཅིག །ཡངས་དང་ཞབས་ལོང་བྱ་མི་མདོན་པ་དང་གཅིག །བ་སྲུ་ལེགས་སྲུ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྲུ་ལི་
གྲུ་དུ་གཡས་ཕྱོགས་སྲུ་འབྲིལ་བ་ལ་གཅིག་དུ་འདྲེན་པ་འདི་ནི་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོར་དགོངས་པར་གནས་སོ། །

འོ་ན་སོ་གཉིས་སྲུ་བསྲུས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། འདིར་བཤད་པའི་སོ་དུག་པོར་མ་ཟད། དཔེ་(༡༣༡༤)བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་
ཅུ་ཡང་རྣམ་སྤོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ།

གཞན་ཡང་སྤོང་ལམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྣམ་སྤོང་གི་འབྲས་བུ་རི་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་།
འདིར་གཙོ་གང་ཆེའི་རིགས་བསྲུ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཉམ་བཞག་གི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་སྤོང་གི་ཡོན་ཏན་སོ་
གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དུག་ཅུ་ཆ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་ནི་རགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་ནི།

- རི་རྟེན་སྤོང་མཐོང་ཡི་རྩལ་བའི་གཟུགས། །
- སྤོན་ཀའི་ཆུ་སྤོན་མཚོར་ནི་མཚོང་བ་ལྟར། །
- དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་དག་གཟུགས། །
- རྣམས་སངས་དགྲིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཚོང་བར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རི་རྟེན་ན། སྤོང་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤོན་ཀའི་རྩལ་བའི་གཟུགས་ཡོངས་སྲུ་རྣམས་པ་ནས་མཐོང་དགྲིལ་དུ་
མཚོང་བ་དང་། སྤོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆུ་སྤོན་པོ་དྲངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་མཚོར་ནི་མཚོང་བ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྲས་ས་
བརྩུ་བ་རྣམས་དང་སྤོང་མ་པལ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། བྱུང་བ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་(༡༣༡༥)སྤོང་རྣམས་སྲུ་དང་སྲུལ་པའི་

སྐྱའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་དག་རིམ་པ་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
མཚོང་བར་འགྱུར་རོ།།

93 གསུམ་པ་ལྷང་ལས་རྟོགས་ཚུལ་ནི།

ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱ་བཅས་ཏེ། །

གོ་རིམ་རི་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲངས་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོབས་བསུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཏེ་བྲལ་སློན་གྱི་
ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཅུ་ཅ་བཞི་པོ་འདི་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའི་ལུངས་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་བྱ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ལུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས་འཆད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

94 བཞི་པ་སྐར་ཡང་དཔེ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། 97 དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྦྱར་བསྟན། 98 ལྷུར་
ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པའོ།།

97 དང་པོ་ནི།

མི་ཕྱིད་པ་དང་མི་ཞན་དང་། །མཚུངས་པ་མེད་ཕྱིར་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །

རྗེ་རྗེ་སེང་གེ་མཁའ་དག་པའི། །ཚུ་ཡི་ལྷ་བའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་(93-94)གཤེགས་པའི་སྟོབས་བསུ་པོ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཕྱིད་པའི་
ཕྱིར་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི་སྟོབས་པ་མི་ཞན་པའི་ཕྱིར་སེང་གེ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཉན་
ཚོས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་བཟང་སོ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་
གཉིས་ནི་ཚོས་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་སྟེ་ཚན་བཞི་པོ་
རྣམས་ནི་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། རྗེས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྗེ་རྗེ་དང་། རི་དྲགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གེ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་
དང་། རྟོག་པས་དྲངས་པའི་ལྷ་བའི་དཔེ་བཞི་པོས་བསྟན་ཏོ།།

98 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐ7 བྲལ་འབྲས་དང་། ཐ8 སློན་འབྲས་བཤད་པའོ།།

ཐ7 དེའི་དང་པོ་ལའང་བཞི། ད7 སྟོབས། ད8 མི་འཇིགས། ད9 མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཕྱེ་སྟེ་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། ད10 བསྐྱུས་
ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ལོ།།

99 དང་པོ་སྟོབས་ལའང་གཉིས། བ7 སོ་སོར་དང་། བ8 ལུན་(93-94)མོང་གི་མཚོན་ཚུལ་ལོ།།

99 དང་པོ་ནི།

སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་རྒྱལ་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །

ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །

གོ་ཆ་རྟོག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ལུག་དང་བཤེག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་བས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལས་ལྷོ་བས་དང་པོ་དྲུག་དང་། བར་མ་གསུམ་དང་། ལྷི་མ་གཅིག་གིས་རིམ་པ་རྩེ་ལྷ་བ་
བཞིན་དུ། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་ནས་བསལ་
བས་རྩོམ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིབ་པ་གསུམ་གོ་ཆ་དང་། ཚེག་པ་དང་། ཤིང་བཞིན་དུ། གནས་པ་ལས་ལྷོ་བས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་
ལྷན་ ལྷན་པ་དང་། བཞིག་པ་དང་། བཅད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ནམ་གཉིས་པ་ནི།

བསྐྱོང་དང་སྦྱིང་བརྟན་མི་བྱེད་པས། །དྲང་སྲོང་ལྷོ་བས་ནི་རྩོམ་ཆེ་འདྲ། །
གང་ཕྱིར་བསྐྱོང་བ་སྦྱིང་པའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་སྦྱིང་པོ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །
གང་ཕྱིར་བརྟན་པ་མི་བྱེད་ཕྱིར། །མི་བྱེད་ཕྱིར་ན་རྩོམ་ཆེ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱོང་བ་ཉིད་དང་། སྦྱིང་པོ་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་ཉིད་དང་། མི་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་
དང་ལྷན་པས་ན། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྣོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལྷོ་བས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྩོམ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་བསྐྱོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བ་དང་ལྷ་དཔྱད་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་
(༡༣༣བ)ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་སྦྱིང་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་སྦྱུན་གྱིས་སྦྱབ་པས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སྦྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་འཛོམས་ཤིང་སྤང་བྱས་ནི་སྐར་ཡང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷོ་བས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་
རྩོམ་ཆེ་རྩེ་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །

དམ་གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པའི་མཚན་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཏམ་མཛོར་བཟུང་། བཏམ་རྒྱས་བཤད་དོ། །

ནམ་དང་པོ་ནི།

འཛིགས་པ་མེད་ཕྱིར་ལྷོས་མེད་ཕྱིར། །བརྟན་ཕྱིར་རྩལ་ནི་སྦྱུན་ཚོགས་པས། །
སྦྱབ་པ་སེང་གེ་སེང་གེ་བཞིན། །འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་འཛིགས་མི་མངའ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སུ་ལའང་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་དག་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་བས་རབ་ཏུ་
བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྦྱོགས་འཛོམས་པ་ལ་རྩལ་ནི་སྦྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་པས་ན་སྦྱབ་པའི་དབང་པོ་མི་ཡི་སེང་གེ་ནི། སེང་གེ་ཚོས་བཞི་དང་ལྷན་པས་རི་དྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཛིགས་
པ་མེད་པ་རྩེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་(༡༣༤ན)ཡས་པའི་དབྱུས་སུ་འཛིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མི་མངའ་བར་
གནས་སོ། །

ནམ་གཉིས་པ་ནི།

ཀུན་མཛོན་མཁུན་པས་གང་ལས་ཀྱང་། །འཛིགས་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས། །

དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཡང་བདག། མི་མཉམ་གཟིགས་ཕྱིར་ལྟོས་པ་མེད།།
 ཐུགས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། རྩེ་གཅིག་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཉིད།།
 མཚོག་ཏུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི། །ས་ལས་བརྒྱུ་ཕྱིར་རྩལ་ལྡན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་ཡང་གང་གིས་ཤེས་སྟོན་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་
 དུ་མཁྱེན་པས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལྟང་བསྟན་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་པས་ཀྱི་རྟོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པ་
 མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་བརྩལ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་དེ་དག་ལས་ལྷག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སུ་
 ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་ནི་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ན་ཉིང་ངེ་འཛོན་རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་སྤང་དཀའ་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་
 སྤ་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་(༡༣༤)ལྟོགས་འཛོམས་པ་ལ་རྩལ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།།

ན་གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པའི་མཚོན་ཚུལ་ནི།

འཇིག་རྟེན་ཉན་ཐོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ། རྩོད་དང་སྟོ་ལྡན་རང་བྱུང་རྣམས། །
 ལོང་ནས་ལོང་དུ་སྟོ་དག་ནི། །སྤ་ཕྱིར་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལ། །
 འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ས་རྩལ་མེ་རླུང་རྣམས་དང་མཚུངས། །
 འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །མཚོན་ཉིད་ལས་འདས་ནམ་མཁའ་བཞིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་དུ་མ་འདྲེས་པ་ནམ་མཁའི་དཔེས་སྟོས་པའི་འཕྲོས་དོན་དུ་ས་རྩལ་མེ་རླུང་སོགས་སྟོས་ན། དཔེ་དེ་རྣམས་
 ཅིའི་ཕྱིར་འགོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་དོན་རྩོད་པ་རང་རྒྱལ་དང་། སྟོ་ལྡན་
 བྱང་སེམས་དང་། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལོང་ནས་ལོང་དུ་སྟོ་དག་ནི་སྤ་ཞིང་ཟབ་པ་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། དཔེ་ནི། ས་
 རྩལ་མེ་རླུང་རྣམས་སྤ་མ་སྤ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཚོན་ཉིད་རི་སྟེང་ལ་སོང་བ་དང་། དཔེ་དོན་སྐྱུར་བས་རྟོགས་སྤོ་བའི་ཕྱིར་ས་སོགས་
 དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་འགོད་རིགས་པ་དང་།

ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དེ་སྤ་འགོད་རིགས་ཏེ། སས་རྟེན། རྩལ་
 ལྷན། མེས་སྟོན། རླུང་གིས་མི་འདུལ། རམ་མཁའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་ནས་ཉེ་བར་འཚོ་བ་དང་མཚུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་
 འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཇིག་(༡༣༥)རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོན་ཉིད་ལས་འདས་ཤིང་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞིའི་
 མཚོན་ཉིད་ལས་འདས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞི་པ་[བསྐྱུས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་]ནི།

དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སུམ་རྩུ་ནི། །གཉིས་འདི་ཚོས་སྐྱས་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །

སྐབས་བཞི་པ། བྱེད་པ་ཐོན་ལས་བསྟན་པ།

ཆ༤ ལྷོ་དོན་བཞི་པ་བྱེད་པ་ཐོན་ལས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༤། མདོར་བསྟན་པ། ༤༥ རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༤༦ དཔེ་དང་རྒྱར་
ཉི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༤། དང་པོ་ལ་གཉིས། ༡། ལྷོན་གྱུ་བ་ཀྱི་མདོར་བསྟན། ༡༢ ལྷོན་མི་འཆད་པའི་མདོར་བསྟན་ལོ། །

༡། དང་པོ་ནི།

གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །

གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་དང་། །

དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །

བྱུ་བ་དག་ཉལ་ཏུ་ལྷོན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་འཇུག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཁམས་དང་
བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་རིགས་སོགས་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གང་ལ་གང་འོས་ལྟོན་པ་
དང་ནི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་བྱ་བ་མདོར་མཐོངས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་
གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་(༡༩༥བ)པ་རྣམས་སུ་གང་གི་ཚེ་འདུལ་བའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། བྱུ་
བ་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཉལ་ཏུ་རྣམ་པར་ཉལ་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་ཚུལ་མི་མངའ་ཞིང་ལྷོན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་
འཇུག་གོ། །

༡༢ གཉིས་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཚོགས་དང་ལྷན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །

ཐེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུ་བ་པ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུ་བ་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིན་གྱིས་དྲ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ངེས་པར་འབྲིན་པའི་རྒྱ་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛོན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཚོགས་དུ་མ་དང་ལྷན་ཞིང་། དེ་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་
དང་། ཉེ་བར་ལྟོན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ཅན་
ཏེ། འདིས་འགོ་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྐྱབས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ལྷན་སུ་མཚོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
དག་གི་འབྲས་བུ་ལྷན་སུ་མཚོགས་པ་མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུ་བ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ལ། (༡༩༦ན)བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་

སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་གདོད་མ་ནས་གཏེར་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛོལ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་སྤོང་པོ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་སྟོ་བྱུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྦྱིན་གྱི་དྲ་བ་འདྲ་བ་རྣམས་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སེམས་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱགས་རྒྱུང་དྲག་པོ་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་དྲི་མའི་སྦྱིན་རྣམས་རྣམས་པར་གཏོར་བར་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ལོ། །

མདོར་ན། ལུས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་ས་བཅུ་དང་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཡང་རྒྱོད་ཞིང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཚུབ་ལ་རྒྱོད་ཏེ་དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་སྤྱགས་རྗེས་འཛོལས་(༡༩༧བ)པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྦྱིབ་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་བ་ཡིན་ལོ། །

- ༤༩ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ༩༡ ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བཟུང་། ༩༨ རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་བྱེ་བཤད་པའོ། །
- ༩༡ དང་པོ་ལ་གཉིས། ༩༧ རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ༩༨ ལུས་དུས་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའོ། །
- ༩༧ དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚོ། །
དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྦྱེ་མེད་ཕྱིར། །སྦྱབ་པ་ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་གྱིས་སྦྱབ། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཚེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་དང་། གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གནས་པའི་ལུས་གང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གང་གི་ཚོ་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དེའི་ཀུན་སྟོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱེ་བ་མིན་ཞིང་འབད་ཚོལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྦྱབ་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིབ་ལས་ནི་དུས་ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་གྱིས་སྦྱབ་པར་འཇུག་ལོ། །

༩༨ གཉིས་པ་ནི།

གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི། །འདུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་གང་གིས། །
གདུལ་བྱའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་ཚོ་ལུས་དང་དུས་དེ་དག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག་ཚེད་དུ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས། གདུལ་(༡༩༨ན)བའི་ཐབས་མང་པོ་གང་དང་། གང་གིས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་རྒྱན་གྱིས་སྦྱབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་དེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱན་གྱིས་སྦྱབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གང་དུ་ནི་ལུས་གང་དང་། གང་གི་ཚོ་ནི་དུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ལུས་དང་། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་འབད་ཚོལ་མེད་པར་རྒྱན་གྱིས་སྦྱབ་པར་འཇུག་པའོ། །

97 གཉིས་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ཟུ། 97 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན། 98 དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་
བཤད། 99 དེ་དག་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། 99 དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་རྒྱས་བཤད། 99 བསྟུས་ཏེ་རྒྱན་མི་འཆད་ཚུལ་ལོ། །

97 དང་པོ་ནི།

ངེས་འབྱེན་དེ་ཡི་རྟོན་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །

དེ་སྐྱབ་དེ་གཙོད་རྒྱན་ལ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཐོན་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ངེས་འབྱེན་གྱི་ལམ་དང་། (99པ)ངེས་འབྱེན་དེའི་ཉེ་བར་རྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས་དང་། རྒྱ་
རྒྱན་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་སྤོང་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སེམས་ཅན་དང་། དེའི་རྒྱད་ལ་
བསལ་བྱ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་སྤོང་ལས་ཀྱི་རྒྱན་སྤྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་དུག་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་
འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

98 གཉིས་པ་ནི།

ངེས་པར་འབྱེན་པ་ས་བཅུ་སྟེ། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱ། །

དེ་འབྲས་བུ་ཆུབ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །

དེ་སྐྱབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ། །

དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་དེ་འཛོམས་པའི། །རྒྱན་ནི་སྤྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་འཁོར་བ་ནས་བྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་མཐར་སྤྱག་པའི་གོ་འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་སྤོང་
ལས་ཀྱི་རྒྱའི་རྒྱན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་རིམ་པར་བཤོད་པས་ཏེ། ས་བཅུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་སྤོང་
ལས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱན་ནི་ཐབས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱན་དེ་དག་མཐར་སྤོང་པའི་
འབྲས་བུ་ནི་སྐྱབ་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་
སྤོང་ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་སེམས་(99པ)ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཀྱང་སྤོང་པོ་དེ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟེ་སྐྱབ་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་གཞོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་སྐྱབ་པ་དེ་འཛོམས་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱན་ནི་སྤྱགས་ཇི་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོང་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ། །

སྐབས་འདིར་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས།

དེས་ན་སྤོང་ལས་རྒྱ་གང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ནི་ས་དང་ཚོགས་ཐོན་དུ་སོང་བ་ལས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་

ཐོབ་པས་རྒྱན་མི་འཆད་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་སོ། །ཡུལ་གང་ཡོད་པས་རྒྱན་མི་འཆད་ན་སེམས་

ཅན་ཀྱན་ལ་བྱང་ཆུབ་སྤོང་པོའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་དེའི་སྐྱབ་པ་སྤྱགས་ཇི་ཆེན་པོ་ལ་བཤོ། །

ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །

༡༣ གསུམ་པ་ནི།

གནས་དྲུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས། ལོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །

ཉེ་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཏེར། སྤྲིན་དང་རླང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཚད་པའི་(༡༣/བ)རྒྱ་མཚོ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་གནས་ནི་དྲུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔེ་དང་དོན་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ། དེའང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཉེ་མ་དང་ནི། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། གཏེར་ཆེན་པོ་དང་། གཏོར་བྱའི་སྤྲིན་ཚོགས་དང་། འཕྲོད་བྱེད་རླང་ཆེན་པོའི་ཤུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོ། །

༡༤ བཞི་པ་ནི།

ཤེས་རྒྱ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་ས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉེ་མ་བཞིན། །

རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་ཕྱིར། །བྱང་རྒྱལ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །

ཡང་དག་རྫོགས་སངས་ཚོས་ཉེད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འདྲ། །

སློབ་ལྷན་ལྷན་དང་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ཚོགས་བཞིན། །

དེ་འཕྲོད་བར་ནི་ཉེར་གནས་ཕྱིར། །ཤུགས་རྗེ་མི་བཟད་རླང་དང་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་དེས་པར་འབྲིན་པའི་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བས་ཉེ་བར་འཚོ་ཞིང་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་སྤོན་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཉེ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་པས་ཟབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་(༡༤༠ན)པོ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉེད་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲོར་པ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གདོད་མ་ནས་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྤང་བྱང་སློབ་ལྷན་པ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་སྤྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་འབྲུག་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དེ་འཕྲོད་བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྤོན་པར་མཚན་པ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྲིབ་པ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་ཤུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་ཅིང་རབ་ཏུ་དྲུག་པའི་རླང་གི་ཤུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

༡༥ ལྷ་པ་ནི།

གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །

བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །

མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཚོགས་ཕྱིར། །

འཁོར་བ་སྲིད་དུ་མཛད་མི་འཆད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྩོན་སློབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པར་སློལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
(༡༤༠བ)བྱས་པའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བདག་ཉིད་དང་
སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པར་གཟིགས་པས་སྲིན་ལས་དོན་ཡོད་པར་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་མེད་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་
ཚོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྣང་གི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ། །

༤༩ ཅུ་བའི་གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྐུར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༩༡ དཔེའི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། ༩༢ དཔེ་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

༩༡ དང་པོ་ནི།

བརྒྱ་བྱིན་རྩ་སྤྱིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་བརྟན་བཞིན། །ནམ་མཐའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྲིན་ལས་ཉོག་མེད་སྤུན་གྱི་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་སློན་ནས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་
འཚམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྟོན་པའི་དཔེ་བེ་རྩུར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་
གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དང་། གསུང་དམ་(༡༤༡འ)ཚོས་འདོམ་པའི་དཔེ་སྣའི་རྩ་སྐྱ་དང་། མཁྱེན་བཅེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
པའི་དཔེ་སྤྱིན་དང་། སྐྱའི་སྤུལ་པ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་པའི་དཔེ་ཚངས་པ་རང་གནས་ནས་མ་འཕོས་པར་སྤུལ་པས་འདོད་སྣའི་དོན་
བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སློབ་པའི་དཔེ་ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་འབྱུང་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱི་མི་བྱུང་པའི་དཔེ་ནོར་བུ་
རིན་ཆེན་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དཔེ་བྲག་
ཚའི་སྐྱ་བརྟན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་བཙོན་བྱ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་པ་བཞིན་དང་། སྐྱའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དཔེ་ནམ་
མཐའ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཅིར་ཡང་སྤང་བ་དང་ནི། ཐུགས་རྗེས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་ས་གཞིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཉིན་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

འདིར་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བོ་པའི་ཞལ་ནས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སྤུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་
(༡༤༡བ)མཛད་པ་འཇུག་ཅེས་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུལ་པ་སྤངས་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རྣམ་པ་གསལ་བ་མང་པོས་
འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཉྱ གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ༡༡ མོ་སེའི་ངོ་བོ་དཔེ་དོན་སྒྱུར། ༡༢ དགོས་པ་བརྗོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྟུ། ༡༣ སྐར་ཡང་བསྟུས་ཏེ་བྱུང་བར་བཤད་པའོ། །

༡༡ དང་པོ་ལ་དགུ། ཐ༡ སྐ་རྣམ་འབྲུལ་སྟོན་པ། ཐ༢ གསུང་གདམས་ངག་བརྗོད་པ། ཐ༣ འཇུག་མཁུན་བརྟེན་བྱུང་ཚུལ། ཐ༤ སྐུལ་པ་སྟོན་པ། ཐ༥ ཡེ་ཤེས་འབྲུག་ཚུལ། ཐ༦ འཇུག་གི་གསང་བ། ཐ༧ གསུང་གི་གསང་བ། ཐ༨ སྐུའི་གསང་བ། ཐ༩ འཇུག་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་དཔེ་དོན་སྒྱུར་བའོ། །

ཐ༡ དེའི་དང་པོ་ལ་ལྔ། ད༡ དཔེ་བསྟན་པ། ད༢ དོན་བཤད་པ། ད༣ དཔེ་རྒྱས་བཤད། ད༤ དོན་ངོས་གཟུང་བ། ད༥ བསྟུས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །

ད༡ དང་པོ་ལ་འང་གསུམ། བ༡ སྤང་ཚུལ། བ༢ བྱེད་ལས། བ༣ དོན་དུ་གྱུར་པའོ། །

བ༡ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་བེ་རྒྱུར་དག་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ས་སྟེང་འདིར་གྱུར་ཏེ། །
དག་ཕྱིར་སྟོན་ཡི་དབང་པོ་དེར། །སྟོན་ཡི་བྱ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས། །
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། །སྟོན་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་དང་། །
དེ་ཡི་གཞུང་ཡས་སྟོན་ཚོགས་དང་། །སྟོན་རྣམ་པར་མང་དེ་མཐོང་ངོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛོམ་བྱའི་སྟེང་(༡༤༢ན)པ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟེའི་དབང་པོའི་སྤང་བ་འཆར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ན། སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་མཐུས་རིན་པོ་ཆེ་བེ་རྒྱུ་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འཛོམ་སྟེང་གི་ས་གཞིའི་སྟེང་མཐའ་དག་འདིར་གྱུར་ཏེ། ས་གཞི་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་ཅིང་དུངས་པའི་ཕྱིར་དེར་སྟེའི་དབང་པོ་འཁོར་སྟེའི་བྱ་མའི་ཚོགས་དང་བཅས་ཤིང་། གཙོ་བོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་སྟེའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་པ་དགའ་བའི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། སྟོན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་བཟོད་པ་སྟོན་ཚོགས་པ་དང་། འོངས་སྤྱད་བྱའི་སྟོན་རྣམ་པར་མང་པོས་གང་བ་དང་བཅས་པ་ས་སྟེང་དེར་སྤང་བ་མའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ། །

བ༢ གཉིས་པ་ནི།

དེ་ནས་སྟེས་པ་བྱུང་མེད་ཚོགས། །ས་ཡི་སྟེང་ན་གནས་པ་རྣམས། །
སྤང་བ་དེ་ནི་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །དེད་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །
སྟོན་དབང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །དེ་འདྲའི་སྟོན་ལས་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །
དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནས་འཛོམ་བྱའི་སྟེང་གི་སྟེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་སའི་སྟེང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དབང་འཁོར་བཅས་འབྱོར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤང་བ་དེ་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པས་སྟེན་བྱས་ཏེ།

དེད་རྣམས་(༡༤༢བ)ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྣང་བར་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་འདྲ་བའི་སྣོན་ལམ་འདེབས་པར་
བྱེད་ཅིང་། ལྷ་དབང་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱོན་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །

དེས་ནི་ལྷ་དབང་དུ་སྤང་བ་དེའང་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་སྣོན་པའོ། །

ནམ་གསུམ་པ་ནི།

དེ་དག་དགོ་བའི་ལས་དེས་ནི། །འདི་སྤང་ཅམ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར། །
ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྤེང་ནས། །འཕོས་ཏེ་སྣ་ཅུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །
སྤང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །
དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་སྤེང་ན། །དོན་ཚེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་བྱུང་མེད་དེ་དག་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་པོ་དགོ་བའི་ལས་རྣམས་ལེགས་པར་
སྦྱང་བ་དེས་ནི། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་འདི་དག་གཟུགས་བརྟན་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་འདྲིར་འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ལ་ངོ་བོར་བསྐྱུང་
ནས་དགོ་བ་སྦྱང་བའི་དབང་གིས་ས་ཡི་སྤེང་མའི་ལུས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་རང་གང་འདོད་པའི་སྣར་ནི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་པོ། །སྤང་བ་
ཤར་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཇམ་བུའི་སྤིང་བ་རྣམས་དགོ་བ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ་སྣོན་པའི་ཡང་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
ཅིང་(༡༤༣ན)འབད་ཚོལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། དོན་ཀྱང་སའི་སྤེང་མའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་
དགོ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུད་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བས་དོན་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་
པ་ཡིན་འོ། །

དཔ གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བ༡ སྤང་ཚུལ། བ༢ དོན་གཉེས། བ༣ མི་རྟོག་ཀྱང་དོན་བྱེད་པའོ། །

བ༡ དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་དད་སོགས་ངྲི་མེད་ཅན། །དད་སོགས་ཡོན་ཏན་བསྐྱེམས་པ་ཡིས། །
རང་སེམས་ལ་སྤང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་དང་། །
འཆག་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །བཞུགས་པ་དང་ནི་གཟིམས་པ་དང་། །
སྦྱོད་ལམ་སྤྲོ་ཚོགས་མཚན་པ་ཅན། །ཞི་བའི་ཚོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། །
མི་གསུངས་མཉམ་པར་གཞག་གྱུར་པ། །ཚོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་དག། །
མཚན་པ་གཟི་མངས་ཚེན་པོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ངྲི་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་དུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེམས་
པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་དང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྤང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱུ་ཡང་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་
དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱུད་ཅུ་ལྡན་པ་དང་། རེས་འགའ་སྦྱུ་འཆག་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་དང་། གདན་ལ་བཞུགས་པ་

དང་། མནལ་བའི་ཕྱིར་གཞིམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་(༡༤༣བ)པ་མཛད་པ་
ཅན་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་བ་སྦྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། རེས་འགའ་ཚོས་མི་གསུངས་པར་ནི་ནང་དུ་ཡང་
དག་འཛོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་པ་དང་། རྩ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཚོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་མཛད་པ་དང་
འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷན་པས་གཟི་མདངས་ཚེན་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པར་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།

ན ༢ གཉིས་པ་ནི།

དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་འདོད་ལྷན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་རབ་སྦྱོར་ཏེ། །
དེ་རྒྱ་ཡང་དག་སྒངས་ནས་ནི། །འདོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པའི་སེམས་ལ་སྤང་བའི་གཟུགས་སྐྱ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་
དང་ལྷན་པའི་སྣོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། དེ་
འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསམ་པ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྦྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་
སྒངས་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་(༡༤༤ན)པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ།

ན ༣ གསུམ་པ་ནི།

སྤང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟོག་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད། །
དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན། །དོན་ཚེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །
འདི་ནི་རང་སེམས་སྤང་བ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། །
དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ། །དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་འགྱུར། །
རིམ་གྱིས་དེ་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐེག་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །
ནང་གི་དམ་པ་ཚོས་སྐྱ་ནི། །ཡི་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དག་པ་ལ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱམ་
པའི་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། འབད་ཚོལ་གྱིས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་སུ་དགོ་བའི་ཅ་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། བརྒྱད་ནས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བས་དོན་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་འཕྲུལ་
མཐའ་ཡས་པ་འདི་ནི། རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མཐར་ཐུག་
པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་
ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྟ་བུ་པོའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་དོན་ཚེན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་མཐོང་བ་ལ་
(༡༤༥བ)བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ཚུལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གནས་ཤིང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་

པའི་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྣང་པ་ཉིད་ནི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་
དུ་གསལ་བར་མཚོང་བར་འགྱུར་རོ།།

དམག་གསུམ་པ་དབེ་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ས་ཀྱུན་ཉམ་ངའི་གནས་གཞན་དང་བལ་དྲི་མེད་བེ་རྒྱུ།
གསལ་མངོས་ལོར་བུའི་ཡོན་ཏན་དྲི་བལ་དཔལ་ལྷན་སྟེང་ནི་མཉམ་གྱུར་ཏེ།
དག་ཕྱིར་དེར་ནི་ལྟ་གནས་སྣ་ཚོགས་སྣ་དབང་སྣ་ཡི་གཟུགས་ཤར་སྟེ།
རིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བལ་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐར་ཡང་མི་སྐར་འགྱུར།
དེ་དངོས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟེན་གནས་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པར་སྐྱེན་སོགས་ལ་ཕྱོགས་པ།
བྱད་མེད་སྐྱེས་ཚོགས་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་འཚོར་བ་ལྟར།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དགེ་བའི་མཐུས་འཇམ་བུའི་སྣང་གི་ས་ཚེན་པོ་འདི་ཀྱུན་གཙོང་རོང་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ང་བའི་
གནས་གཞན་དང་བལ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་བེ་རྒྱུ་འོད་གསལ་ཞིང་མངོས་ལ། ལོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་ཞིང་
རྩལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་བལ་བའི་དཔལ་དང་ལྷན་པས་རྒྱན་དུ་བཀོད་པ། སྟེང་ནི་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། ས་
གཞི་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཕྱིར་དེར་ནི་ལྟའི་བདག་པོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་སོགས་སྣ་ཚོགས་(༡༤༥ན)པ་དང་།
སྣ་དབང་སྣའི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟུན་ཤར་ཏེ་གསལ་བར་སྐར་ཞིང་། ཕྱིས་རིམ་གྱིས་ས་དའི་ཡོན་ཏན་དང་བལ་
བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟུན་དེ་ནི་སྐར་ཡང་མི་སྐར་བ་སོགས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཟུགས་བརྟུན་དེ་མཚོང་བའི་དབང་གིས་བརྒྱ་
ཕྱེན་དའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟེན་གནས་དང་བདེན་པར་སྐྱབ་བ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་འོངས་སྐྱོད་ངེས་པར་
སྐྱེན་པ་དང་སོགས་འོངས་ནས་ཚུལ་བྱིམས་དང་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་སྐར་
སྐྱེ་བར་སྟོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་འཚོར་ཞིང་ཐལ་མོ་སྐར་ནས་སྟོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར་ལམ་ལ་སྟོན་པའོ།།

དམག་བཞི་པ་དོན་ངོས་བཟུང་བ་ནི།

དག་པ་བེ་རྒྱུ་འདྲའི་སེམས་ལ་སྐར་བའི་ཐུབ་དབང་ཐོབ་བུའི་ཕྱིར།
རབ་དགའི་སེམས་ལྷན་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་དེ་བཞིན་སེམས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྒྱ་ཕྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟུན་མཚོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་
སེམས་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་བྱང་(༡༤༥བ)ཚུབ་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དེ། དག་པའི་བེ་རྒྱུ་དང་འདྲ་བའི་རང་སེམས་དག་པ་ལ་སྐར་བ་ཤར་བའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

དམག་ལྷ་པ་བསྐྱེས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་བེ་རྒྱུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ།
 ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྷང་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ།
 ལུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར།
 འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་རུབ་རྫོག་མེད་དང་།
 རྫོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག།
 ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་ལྷང་ལྟར།
 དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་སྟེ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་བེ་རྒྱུའི་ས་གཞི་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་བར་གྱུར་
 བ་ལ་ལོངས་སྤོང་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྷང་བ་ལྟར་དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་བར་གྱུར་བ་ལ་མཚན་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུབ་
 པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་
 འཆར་བ་དང་རུབ་པར་ལྷང་བ་ནི་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོག་པ་མེད་ཅིང་དང་བར་གྱུར་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་
 པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཆར་བར་ལྷང་བ་དང་། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་(༡༤༦ན)རྣམ་པར་
 མ་དག་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རུབ་པར་ལྷང་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན།
 མིའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ས་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ལྷའི་དབང་པོའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་རུབ་པར་
 ལྷང་ཡང་ལྷའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་རང་གི་གནས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་
 དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་ལྷང་ཡང་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཞིག་པ་འགག་པ་ཅེས་
 བྱ་བ་དེ་ལྟར་ན་མ་ཡང་མི་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

ཐམས་ཅད་གཉིས་པ་གསུངས་གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྒྱུར་བ་ལ་རྩལ། ༥༧ དཔེ་འགོད་པ། ༥༨ དོན་བརྟན་པ། ༥༩ དཔེ་དོན་
 ཀྱི་བྱེད་ལས། ༦༠ རྩལ་པར་བརྗོད་པ། ༦༡ ཚོ་འཇུག་གསུམ་དང་རྒྱུར་བཤད། ༦༢ གསུང་གི་རུས་པ་མི་འཇུག་པ་མི་འགག་པ་འོ།

༥༧ དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། རྩོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི།
 འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་རྫོག་པ་མེད་གཞིན་དུ།
 མི་རྟག་སྐྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་བག་མེད་པའི།
 ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་རྩལ་ནི་སྐྱེ་བྱེད་ལྟར།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷའི་ནང་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྩོན་གྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་(༡༤༦བ)ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི་གྲུབ་པའི་
 ལྷའི་ཚོས་ཀྱི་རྩལ་པོ་ཚོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་གི་བར་ལྷང་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་

བརྟུང་བ་སོགས་ཀྱི་འབད་ཚུལ་དང་སྐྱེ་འབྱུང་བའི་གནས་སྡེ་རྟེན་སོགས་དང་བསམ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་དང་རྟེན་གཟུགས་དང་སྐྱོ་སྐྱོག་
སྐྱམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ར་དེ་ལས་འདུས་བྱས་མི་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་། ཚེས་བདག་
མེད་པ་དང་། ལྷང་འདས་ཞི་བའོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིས། འདོད་ཡོན་ལ་གཡེངས་པས་བག་མེད་པར་
གྱུར་པའི་སྣ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར།

དཔ གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགོ་བ་མ་ལུས་པར། །

སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་ཞིའི་ཁྱབ་བདག་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཚོས་གསུངས་པའི་འབད་ཚུལ་
སོགས་ལྷ་དང་བྲལ་ཡང་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་སྐལ་བ་དང་
འཚམ་པར་ཚོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

དཔ གསུམ་པ་ལ་གཉིས། (༡༤༧)ན། རྒྱས་བཤད། བཟ དོན་བསྟུན།

ན། དང་པོ་ནི།

རི་ལྷར་སྣ་ནང་སྣ་རྣམས་ཀྱིས། །ར་སྐྱེ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སྤྱབ་པས་ཚོས། །གསུང་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །

འབད་གནས་ལུས་དང་སེམས་བྲལ་བའི། །སྐྱེ་དེ་རི་ལྷར་ཞི་སྐྱབ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འབད་སོགས་དང་བྲལ་བའི། །ཚོས་དེས་ཞི་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་ན། ལྟའི་ནང་ན་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་ར་བོ་ཆའི་སྐྱེ་དེ་སྣ་རང་གི་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར།
གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚོས་གསུང་བར་སྤང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ལས་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། ར་སྐྱེ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་འབད་བ་དང་། འབྱུང་བའི་གནས་དང་། རྟེན་ལུས་དང་། ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་དང་
བྲལ་མོད་ཀྱི། དེ་སྐྱེ་བྱའི་ར་སྐྱེ་དེས་རི་ལྷར་སྣ་རྣམས་ཚོས་ལ་བསྐྱལ་ནས་ཞི་བ་སྐྱབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཚོས་
སྟོན་པའི་འབད་བ་སོགས་དང་བྲལ་མོད་ཀྱི། དེ་སྐྱེ་བྱའི་ཚོས་དེས་གདུལ་བྱའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་དོ། །

ནཟ གཉིས་པ་ནི།

རི་ལྷར་སྣ་ཡི་ཤོང་ན་ར་སྐྱེའི་རྒྱས་བྱུང་མི་འཇིགས་སྐྱེན་པ་ནི། །

ཉོན་མོངས་གཡུལ་དུ་འབྱུག་ཚེ་སྣ་མེན་དབྱང་རྒྱལ་ཅེད་མོ་སེལ་བ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་རྒྱས་བྱུང་བ། །

སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྤྱུག་བསྐལ་རབ་འཛོམས་ཞི་བ་སྐྱེ་མེད་ལས་ཚུལ་བཟོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷའི་གོང་ཁྱེད་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་བཟང་ན་བར་སྤང་ལ་ཡོད་པའི་རྩ་བོ་ཆེའི་སྤྱི་ལམ་བྱུང་བའི་
 ལྷ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ལྷ་རྣམས་རྩལ་(༡༤༧བ)འགྲུར་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་དེ་
 ལྷ་མ་ཡིན་དང་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་། འདོད་ཡོན་ལ་གཡེང་བའི་ཚེད་མོ་སྤྱི་
 ཚོགས་པ་སེལ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ལ་འགོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་
 མེད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བ་རྣམས་བསྟེན་པའི་རྩ་ལམ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་རྩ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་རབ་དུ་འཛོམས་ཤིང་སྟུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ཞེ་བ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ལམ་གྱི་ཚུལ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །

དལ་བཞི་པ་[བྱང་པར་བརྗོད་པ་]ནི།

གང་བྱིར་སྐྱེ་ཀུན་ལ་ཉིད་དང་། །ཕན་བདེ་ཚོ་འཕུལ་གསུམ་ལྡན་པ། །

དེ་བྱིར་བྱུང་དབྱངས་ལྷ་རྩལ་གྱི། །སེལ་སྟོན་རྣམས་ལས་བྱང་པར་འཕགས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་བྱིར། འདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ལ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱང་པར་ཉི་
 ཚོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་དེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བས་ཕན་པ་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་མངོན་པར་
 མཐོ་བའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། རྩ་(༡༤༧ན)འཕུལ་གྱི་ཚོ་འཕུལ་དང་། ཀུན་དུ་བརྗོད་པའི་ཚོ་འཕུལ་དང་།
 རྩལ་སྤྱི་བསྟན་པའི་ཚོ་འཕུལ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་དེས་པར་འབྱེན་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་བཞི་
 དང་ལྡན་པ་དེའི་བྱིར་བྱུང་པ་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པའི་དབྱངས་ནི་ལྷ་རྩལ་གྱི་སེལ་སྟོན་ཉི་ཚོ་བ་ཕན་པ་
 དང་བདེ་བ་དང་དེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་ཆེས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །

དལ་ལྷ་པ་[ཚོ་འཕུལ་གསུམ་དང་སྦྱར་བཤད་]ནི།

ལྷར་ནི་རྩ་ཡི་སྤྱི་ཚེན་པོ། །སར་གནས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་མི་འགོ། །

སངས་རྒྱས་རྩ་སྤྱི་འཁོར་བ་ཡི། །ས་འོག་འཇིག་རྟེན་དག་དུ་འགོ། །

ལྷར་ནི་ལྷ་ཡི་སེལ་སྟོན་བྱེ་བ་མང་། །

འདོད་མེ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱོག། །

ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་གཅིག་ཀྱང་། །

སྟུག་བསྐྱེད་མེ་རབ་ཞེ་བའི་དོན་དུ་འཇུག། །

ལྷར་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་སེལ་སྟོན་སྤྱ། །

སེམས་ཀྱི་གོད་པ་འཕེལ་བར་འགྲུར་བའི་རྒྱ། །

ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །

ཉིང་འཛིན་སེམས་གཏོད་བསམ་པ་སྤུལ་བྱེད་ཉིད། །

མངོར་ན་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་འཕམས་སུ་ཡང་། །

ལྷ་དང་ས་གནས་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན།།
དེ་ནི་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ།།
དབྱུངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་གནས་མཐའ་ཡས་པར་ནི་རྗེ་སྐྱ་ཆེན་པོས་བྱེད་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་སའི་གཞིར་གནས་
བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལེ་འགྲོ་བ་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་རྗེ་སྐྱ་ནི་དུས་ལ་བབ་པ་ན།
གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ས་འོག་གི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་འདྲེན་པར་གུན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

སྐབས་འདིར་རྗེ་ཕྱིན་ལས་པས།

འདིར་བསྟན་པའི་རྗེ་སྐྱ་འདི། རྗེ་པོ་ཆེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷའི་རྗེ་སྐྱ་སིལ་(༡༤༤༧)སྟན་པའི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དག་གཟུང་དགོས་ཏེ། གཞུང་འདི་གོང་གི། རྒྱ་གུན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་
རྒྱལ་བཤད་ཡིན་ལ། གཞུང་ལྷ་མ་སྟོག་གཅིག་ལུས་རྗེ་པོ་ཆེ་སིལ་སྟན་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད་
ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྗེ་པོ་ཆེ་སིལ་སྟན་པའི་མི་ལ་སོགས་པས་མི་ཐོས་པས། སར་གནས་
རྣམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་རྗེ་པོ་ཆེའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པ་ལས་བསྐྱུལ་བའི་ཆོག་མཐའ་དག་
དང་སངས་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཁོ་ནས་གཏམ་དུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་ཉིད་ན། རང་གིས་རང་ལ་ཙོ་
འདྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག།

ཅེས་འཆད་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ལྷར་ནི་ལྷའི་སིལ་སྟན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱེད་པ་ལྷག་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་
ཆགས་པའི་མི་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོགས་པས་ཕན་པ་མ་ཡིན་ལ། ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་པའི་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དབྱུངས་རྣམ་གྲངས་གཅིག་(༡༤༤༧)ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་
བཟུལ་གྱི་མི་ཆོགས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྤྱ་འདྲ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཡང་རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ལྷར་ནི་བཀོད་པ་མཛོམས་ཤིང་ཐོས་པ་ཙོས་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སིལ་སྟན་གྱི་སྐྱ་རྣམ་པ་མང་པོ་
རྣམས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ལུས་ལ་སྟོན་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་བདེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ལྷགས་རྗེ་
ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་བསམ་གཏམ་དང་ཉིང་འཛིན་ལ་སེམས་གཏོད་
ཅིང་བསམ་པ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱུད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོར་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་
སིལ་སྟན་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་ལྷ་དང་སར་གནས་པ་མི་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བཟུལ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
(༡༤༤༧)པ་དེ་ནི་ཆོ་འཕྱུལ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་

སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་དབྱངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད་པས་སྐྱག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་སོ། །

འདིར་རྒྱུ་བཞེས། ཉེ་ཚེ་བ་ཡིན་མིན། བན་མི་བཞེ། བདེ་མི་བདེ། དེས་པར་འབྱེན་མི་འབྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དེ རྒྱལ་པ་[གསུང་གི་རྒྱས་པ་མི་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ་]ནི།

- ཇི་ལྟར་ན་བ་དང་བྲལ་བས། །སྤོ་མོའི་སྐྱ་ནི་མི་སྦྱང་ཞིང་། །
- ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རྩ་བར་ཡང་། །རྩ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགོ་བཞིན་། །
- དེ་བཞིན་ཚོས་སྤྲ་མཚོག་ཏུ་ནི། །ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོད་ཡུལ་ཡང་། །
- ཉོན་མོངས་མེད་ཡིད་འགའ་ཞིག་གི། །རྩ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། རྩ་བའི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བས་སྤོ་མོའི་སྐྱ་ནི་མི་སྦྱང་ཞིང་མི་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐལ་པ་
དང་མི་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དབྱངས་མི་ཐོས་ཤིང་སྦྱོར་བྱེད་པར་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྩ་བ་ཐོབ་པའི་ཡང་རྩ་བའི་ལམ་དུ་མི་
འགོ་ཞིང་འགའ་ཞིག་འགོ་བ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཚོས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་ཞིང་ཟབ་པ་མཚོག་ཏུ་ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་
སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་
ཅན་སྤོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་(༡༥༠ན)པ་འགའ་ཞིག་གི་རྩ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་འོ། །

ཐམ གསུམ་པ་ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེན་བྱེད་ལྟུང་དཔེ་སྐྱར་ལ་ལ། དཔ སྤོ་གྱི་དཔེ་དོན་མདོར་བཞུན། དཔ དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད་པ། དཔ སྦྱོད་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ། དཔ འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ། དཔ རྒྱལ་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཚོས་མཐུན་སྐྱར་བའོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

- ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་རྟོག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ། །
- ཚུ་ཡི་སྤང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །
- དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་ཚུ་ཡི་ཆར། །
- འགོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་རྒྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན་གྱིས་ལོ་ཐོག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཆར་རྒྱའི་སྤང་པོ་འབད་པ་མེད་
པར་ས་ལ་རྒྱན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱའི་ཆར་པ་འགོ་བའི་རྒྱད་
ཀྱི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །

དཔ གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔ དཔེ་དོན་བཞུན་པ་དང་། དཔ ཚོས་མཚུངས་ཀྱི་སྤོ་གས་དོན་བཤད་པའོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

- ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དགོ་བའི་ལམ་འཇུག་ན། །
- རྒྱང་སྤྲིན་ཚུ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། །
- དེ་བཞིན་བརྩེ་རྒྱང་འགོ་དགོ་མདོན་འཕེལ་བྱིར། །

སངས་རྒྱལ་སྤྱིན་ལས་དམ་ཚེས་ཆར་པ་འབེབས། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་བ་ལས་སྐྱེས་
པའི་ཚུ་ཆར་སྤྱིན་གྱིས་(༡༥༠བ)འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱང་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ལོ་
རྟོག་མངོན་པར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིན་ལས་དམ་པའི་ཚེས་ཀྱི་ཆར་པ་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །

ནད་གཉིས་པ་ནི།

སྲིད་ལ་མཁྱེན་དང་བཅེ་ཆེན་འགྱུར་བ་དང་། །

མི་འགྱུར་མ་གོས་ནམ་མཁའི་དགྱེལ་གནས་པ། །

ཉིང་འཛིན་གཟུངས་ཚུ་རྩི་མེད་སྤྱིང་པོ་ཅན། །

ཐུབ་དབང་སྤྱིན་ནི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་རྒྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཤུལ་བྱའི་སྲིད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་དང་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་འགྱུར་བ་འཁོར་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་ཐུང་འདས་
གྱིས་མ་གོས་པ་ཚེས་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དགྱེལ་ན་གནས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཚུ་རྩི་མ་མེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་
གྱི་ཚེས་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ནི་འགོ་བའི་དགོ་བའི་ལོ་རྟོག་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །

དན་གསུམ་པ་[སྤོང་གྱི་འགྱུར་ཚུལ་]ནི།

ཇི་ལྟར་བསེལ་དང་ཞེས་དང་འཇམ་པ་དང་། །

ཡང་བའི་ཚུ་ནི་སྤྱིན་དེ་ལས་ཐོན་པ། །

ས་ལ་བ་ཚུ་ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། །

ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རྩི་འགྱུར་བ་བཞིན། །

དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྒྱུའི་ཆར། །

རབ་ཡངས་བཅེ་སྤྱིན་སྤྱིང་པོ་ལས་ཐོན་པ། །

འགོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །

རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། བསེལ་བ་དང་། ཞེས་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡང་བ་སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་ཚུ་
ནི་སྤྱིན་དེ་ལས་ཐོན་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བབས་ཀྱང་འོག་གཞིའི་ས་ལ་བ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་བཟང་ངན་
དང་འབྲེལ་བས་ཁ་མངར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་(༡༥༡ན)པོའི་རྩི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བཞིན། དོན་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆར་སྤོང་ཉིད་རབ་ཡངས་བཅེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལས་ཐོན་པ་གཅིག་ཉིད་གཤུལ་
བྱ་འགོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་མོས་པ་ཐ་དང་པའི་དབྱེ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་སོགས་རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་རྩེ་སྤྱི་ཚོགས་སུ་
སྤང་བ་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱུའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ལས།

བསེལ་དང་ཞེས་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲུངས་པ་དང་ནི་དྲི་མ་མེད། །
འཕྱང་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོན་དང་། །མགོན་པ་ལ་ཡང་མི་གཞོན་པའོ། །

ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་རྗེ་བདུན་པའི་ཞལ་ནས།

གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བས་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་གོ་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་
པའི་དབང་གིས་དྲང་དོན་ལ་སོགས་སུ་གོ་བས་དྲང་ངེས་རྣམ་བཞག་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་གྱི།
ཚོས་རང་གི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ལྗོངས་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་(༡༥༡བ)དབྱིས་ཕྱིན་པར་སྣང་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་སྦྱང་ལས་ཀྱང་།

ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཚི་མུ་ངན་འདས་པ་མཚོག་གི་རྒྱ། །
རོ་གཅིག་གདུང་བ་སེལ་བ་ཆར་རྒྱན་བཞིན་དུ་འབབ། །
དེ་ནི་སྟོན་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་རྣམས་ཐ་དད་འགྱུར། །

ཞེས་དང་།

སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང་།

མོས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། །མང་པོ་འཁོད་བར་གྱུར་པ་ལ། །
གསུང་གཅིག་བཀའ་ནི་སྣལ་བ་ལས། །དུ་མ་ཉླ་བུར་སྣང་གྱུར་ཏེ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞི་པ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། བྱ་ མདོར་བཟླན། བྱ་ རྒྱས་བཤད་དོ། །

བྱ་ དང་པོ་ནི།

ཐེག་པ་མཚོག་ལ་དང་བ་དང་། །བར་མ་དང་ནི་སྣང་བ་ཡི། །
སྣང་པོ་གསུམ་ནི་མི་དག་དང་། །མ་བྱ་དང་ནི་ཡི་དྲགས་འདྲ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་ཐེག་པ་མཚོག་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་བབས་པ་ལ་དད་པ་ངེས་པའི་སྣང་པོ་དང་།
དེ་ལ་མོས། མི་མོས། བར་མར་གནས་པ་མ་ངེས་པའི་སྣང་པོ་དང་ནི། དེ་ལ་སྣང་བ་ལོག་པར་ངེས་པའི་སྣང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་
ལྟར། མོས་ཀའི་དུས་ཆར་བབ་པ་ལ་དགའ་བའི་མི་དག་དང་། དེ་ལ་དགའ་མི་དགའ་བར་མར་གནས་པའི་མ་བྱ་དག་དང་ནི། དེ་
ལ་སྣང་བའི་ཡི་དྲགས་དང་འདྲའོ། །

བྱ་ གཉིས་པ་ལ་གཉིས།(༡༥༢ན) བྱ་ དཔེ་དོན་ཚོས་མཚུངས་སུ་སྐྱུར་བ་དང་། བྱ་ རྟོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །

བྱ་ དང་པོ་ནི།

དབྱིད་མཐར་སྦྱིན་མེད་པ་ན་མི་དང་མཁའ་མི་རྒྱ་བའི་བྱ་དག་དང་། །

དབྱར་ཚེ་ས་ལ་ཚར་བབས་པ་ན་ཡི་དྲུགས་དག་ནི་སྤྱུག་པར་ལྟར།
སྤོང་རྗེའི་སྤྱིན་ཚོགས་དག་གིས་ཚོས་ཚུ་བྱུང་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་།
ཚོས་འདོད་པ་དང་ཚོས་ལ་སྤང་བའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་དཔེ་དེ་ཉིད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དབྱིད་ཀྱི་མཐར་སོས་ཀར་སྤྱིན་མེད་པ་ན་མི་རྣམས་མི་དགའ་བ་དང་། བམ་མཁར་གཏན་དུ་མི་རྒྱ་བའི་མ་
བྱ་དེ་དག་བཏང་སྤོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཡི་དྲུགས་དགའ་བ་དང་། དབྱར་གྱི་ཚེ་ས་ལ་ཚར་བབས་པ་ན་མི་རྣམས་དགའ་བ་དང་།
མ་བྱ་དག་བཏང་སྤོམས་དང་། ཡི་དྲུགས་ལ་ནི་རྩོམ་གྱི་ཚར་དུ་འགྱུར་བས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལྟར་དུ་སྤོང་རྗེའི་སྤྱིན་ཚོགས་
དག་གི་བསྐྱེད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བྱུང་བ་ལས་ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་དགའ་བ་དང་། བར་མ་
བཏང་སྤོམས་དང་། ཚོས་ལ་སྤང་བ་རྣམས་མི་དགའ་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྤང་བ་རྣམས་དགའ་ཞིང་བར་མ་བཏང་
སྤོམས་དང་ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་མི་དགའ་བར་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་གསུམ་དང་ཚར་བབ་དུས་ཀྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གསུམ་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་དེ་ཉིད་ཚོས་མཚུངས་སོ།

བཟ གཉིས་པ་ནི། (༡༥༢བ)

ཐིགས་པ་རགས་འབེབས་རྩོམ་དང་ནི་རྩོམ་མེ་མི་འབེབས་པ་ན།
སྤོག་ཆགས་སྤྲ་དང་རི་སྤུལ་སོང་བ་དག་ལ་རི་ལྟར་སྤྱིན་སྤོས་མེད།
སྤྲ་དང་རྒྱ་ཚེན་ཐིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པ་དང་ནི་བརྟེན་བའི་སྤྱིན།
ཉོན་མོངས་དག་འགྱུར་བདག་ལྟའི་བག་ཉལ་དག་ལ་རྣམ་ཀུན་སྤོས་པ་མེད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚུའི་ཐིགས་པ་རགས་པ་སྟེ་ཚར་ཚེན་པོ་འབེབས་པ་དང་རྩོམ་ནམ་དེའི་སྤོས་བརྗོད་པའི་སེར་བ་དང་ནི་
རྩོམ་མེ་སྟེ་སྤོག་ནི་འབེབས་པ་ན་ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྤོག་ཆགས་སྤྲ་མོ་མང་པོ་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་རི་སྤུལ་དུ་སོང་བའི་སྤོག་
ཆགས་དག་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་ཕན་གྱང་དེ་དག་རི་ལྟར་སྤྱིན་གྱིས་ཕན་དང་གཞོད་པར་བྱེད་དོ་སྤོམ་དུ་སྤོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
དུ། སྤྲ་བ་སྤོང་ཉིད་དང་རྒྱ་ཚེན་བསྤྱིན་སྤོགས་ཀྱི་ཐིགས་པ་ཐབས་ཚུལ་གྱིས་འབབ་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ནི་བརྟེན་བའི་སྤྱིན་གྱིས་ཐིགས་
ཚེན་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལྟའི་བག་ཉལ་འཕེལ་བ་དག་ལ་རྣམ་
པ་ཀུན་དུ་སྤོས་པ་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་ཚར་འབེབས་པར་བྱེད་དོ།

དལ ལྷ་པ་[སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བའི་ཚོས་མཐུན་སྤྱར་བ་]ལ་གསུམ། བཟ སྤྱུག་བསྐྱེད་སེལ་བ་དངོས། བཟ འགྱུར་བར་རྟོགས་པ།
བཟ བདེན་བཞིའི་ཚུལ་མཐོང་བའོ།

བཟ དང་པོ་ནི།

འཁོར་བའི་སྤྱེ་འཚི་ཐོག་མ་མེད་དེར་འགོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ།
མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགོ་ལྷ་དག་ན་བདེ་བ་མེད།
དེ་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྟུག་དུ་མེས་མཚོན་རྒྱ་ཚུལ་སྤོགས་རིག་སྤྱེས་བཞིན།
ཐུགས་རྗེའི་སྤྱིན་ལས་དམ་ཚོས་ཚར་ཚེན་དེ་རབ་ཞི་བྱེད་རབ་དུ་འབེབས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་(༡༥༩༣)འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐོག་མ་འདི་ཙམ་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་ཐར་པའི་ལམ་མི་སྐྱོམ་པ་རྣམས་མཐའ་འདི་ནས་འགག་གི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པའི་གནས་དེར་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་པར་བཤོད་པའི་ལམ་ནི་ངན་སོང་གསུམ། ལྷ་མི་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྗེ་ཡིན་ལ། མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ནམ་ཡང་དྲི་ཞིས་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྗེའི་འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྐྱུག་བསྐྱེལ་གསུམ་དང་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་དེའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མེ་ཆེན་པོས་བསྐྱེགས་པ་དང་། མཚོན་ཆ་རྣོན་པོས་བཏབ་པ་དང་། མ་གསར་པ་ལ་རྒྱ་ཚུལ་སོགས་པས་རེག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོར་བ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བར་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དེ་རྣམས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལས་བསྐྱེལ་བར་བཞེད་(༡༥༩༤)པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཆར་པ་ཆེན་པོ་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་མེ་དཔུང་དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རང་རང་གི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་རབ་ཏུ་འབེབས་སོ། །

ནམ་གཉིས་པ་ནི།

- ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་ལ་ཡོངས་ཚོལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཞེས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །
- ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལྷ་མིའི་དབང་སྐྱུག་མཚོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །
- ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །
- འདི་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདི་རྒྱ་འདི་ནི་འགོག་ཅེས་ཤེས་པས་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལའང་འཆི་འཕོ་བ་རྣུང་འབྱུར་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། མི་ལའང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་ཡོད་པ་བསྐྱུང་བ་དང་། བཀའ་སྐྱོམ་དང་ངལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་སྐྱུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་མཐའ་པ་རྣམས་ནི་ལྷའི་དབང་སྐྱུག་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། མིའི་དབང་སྐྱུག་འཁོར་འཕོས་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་ཏུ་ལྷུང་པ་ལའང་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་དེ། རྩོན་གྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ནི། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་ཐོས་པ་དང་(༡༥༩༥)བསམ་པ་རྒྱུ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུའི་ཆ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་དག་པས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ནམ་གསུམ་པ་ནི།

- ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །
- བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྐྱེན་ནི་བསྐྱེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །

སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །
ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་དང་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ནས་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་རྒྱ་དང་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱ་དང་སྦྱོད་བྱེད་རྒྱ་མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སྟེན་ནི་བཟང་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་ནས་ལྷ་དང་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྤོང་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་(༡༥༤བ)ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱེས་པའི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རེག་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལྗོངས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

ཐལ བཞི་པ་སྐྱུལ་པ་སྤོང་བའི་དཔེ་སྐུར་ལ་བཞི། དཔ དཔེ་དོན་མདོར་བསྟན་པ། དཔ དེ་བཤད་པ། དཔ མཐོང་བའི་རྒྱ་བསྟེན་པ། དལ སྐྱུལ་སྐྱའི་མཚན་པ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པའོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་གཞིན་དུ། །
ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྤང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ཚོས་སྐྱུ་ལས། །བསྟོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །
སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྐྱུལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཚན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། ཚངས་པ་ཚེན་པོ་ཉིད་ཚངས་པའི་གནས་ནས་འཕོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་འདྲ་བའི་སྐྱུལ་པའི་སྤང་བ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་བསྟོད་པ་མེད་པར་(༡༥༥ན)འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་གསུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་པ་མེད་པར་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཚན་དོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

རི་ལྟར་ཚངས་རྟག་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མི་གཡོ་འདོད་ཁམས་ལྷགས་པ་དེ། །
ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་སྤོང་བྱེད་ལྟར། །
དེ་བཞིན་བདེ་གསེགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མི་བསྟོད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །
སྐལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་རྟག་དུ་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན། ཚངས་པ་རྟག་པར་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མི་གཡོ་བར་དེ་འདྲ་བའི་སྐྱུལ་པ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ལྷགས་པ་དེ་འདོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་ཚངས་པར་མཐོང་བའི་འདོད་ལྷ་དེ་ཡང་ཡུལ་འདོད་ཡོན་

ལ་དགའ་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། འོན་ཏེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱན་ཏུ་དེའི་གཟུགས་སྐྱ་སྐལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་སྐྱ་དེ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་གཤུལ་བྱའི་དྲི་མ་ཀྱན་སེལ་བར་
བྱེད་དོ།

དམ་གསུམ་པ་ནི།

སྟོན་གྱི་རང་ཉིད་སྟོན་ལམ་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དགོ་བའི་མཐུས། །
ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་འབད་མེད་སྣང་། །རང་བྱུང་སྐྱེ་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཚངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུ་དང་། འདོད་
པ་ན་སྐྱོད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚངས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དགོ་(༡༥༥)བ་མཐུན་པར་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་ཇི་ལྟར་ན་
ཚངས་པ་ལ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྣང་བ་སྟོན་པ་ལྟར། རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། གཤུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བའི་མཐུ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འབད་
ཚོལ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་འབྱུལ་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དུང་བཞི་པ་ནི།

འཕོ་དང་སྐྱམས་འཇུག་བལྟམས་དང་ཡབ་ཀྱི་ཁབ་གཤེགས་དང་། །
དགྲེས་རོལ་པ་དང་དབེན་པར་སྐྱོད་དང་བདུད་བཙོམ་དང་། །
བྱང་རྒྱུ་ཆེ་བརྟེས་ཞི་བའི་གོང་དུ་ལམ་སྟོན་དག །
བསྟན་ནས་ཐུབ་པ་སྐལ་མེད་མིག་གི་ལམ་མི་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་གཤུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པ་ན། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་། དུམ་གྱི་སྐྱམས་སུ་འཇུག་
པ་དང་། སྐྱ་བལྟམས་པ་དང་། ཡབ་ཀྱི་ཁབ་ཏུ་གཤེགས་ནས་བཟོ་གནས་ལ་མཁས་པར་མཛད་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་
དགྲེས་པར་རོལ་པ་དང་། བྱིས་དང་འདུ་འཇོས་དབེན་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་དུག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་
ཀྱི་སྟོང་པོར་གཤེགས་པ་བདུད་སྤེ་བཙོམ་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བརྟེས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷུང་འདས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་དུ་འགོ་བའི་
ལམ་(༡༥༦)སྟོན་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དང་བཙུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱུས་མཐོང་བའི་སྐལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་
མིག་གི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྷུང་ན་ལས་འདའ་བའི་རྒྱལ་གྱི་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །

ཐལ་ལྟ་པ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་རྒྱལ་གྱི་དཔེ་སྐྱུར་ལ་དུག །དཔེ་ཤེས་འཇུག་མི་འཇུག་བསྟན་པ། དཔེ་དེ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བཤད་
པ། དཔེ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱལ། དཔེ་དུ་མར་འཇུག་རྒྱལ། དཔེ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་རིམ་པ། དཔེ་བྱེད་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་
པའོ། །

དཔེ་དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཉི་མས་གཤུངས་པའི་དུས་གཅིག་ཚོ་ཉིད་ལ། །
པད་སོགས་རྒྱས་དང་ཀུ་ལུ་ཏ་ནི་རབ་བྱུམ་པ། །

ཚུ་སྐྱེས་བྱེ་དང་བྱམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དག་ལ།

ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདྲིའི་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བས་གསུངས་པའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་མེ་རྟོག་པ་སྐྱེའི་
ཚོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེ་རྟོག་ཀྱང་ཉི་མའི་ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་བྱམ་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཚུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བྱེ་བར་
བྱའོ་སྐྱམ་པ་དང་། ཀྱང་སྐྱེས་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྐྱོན་ནས་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱམ་པའི་སྐྱོན་དག་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར། འདྲིའི་(༡༥༥)ཡང་འཕགས་པ་ཚེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མས་ཀྱང་དེ་
བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གསུང་བའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་གསུལ་བྱའི་སྐྱོ་གྲོས་ཀྱི་པ་སྐྱེ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་།
གསུལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀྱང་སྐྱེས་པར་བྱུང་གྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་དག་གི་ཕན་གཞོན་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ།

དཔ གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྐྱོས་པ་ཡིས།

པ་སྐྱེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དག་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། ཉི་མ་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་དག།

གསུལ་བྱའི་སྐྱེ་བའི་པ་སྐྱེ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་མཇུག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་རང་གི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་
དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱོས་པ་ཡིས་མེ་རྟོག་པ་སྐྱེའི་ཚོགས་རྣམས་ཁ་བྱེ་ཞིང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་བྱེད་པར་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འོད་ཟེར་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་
མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱོས་པས་གསུལ་བྱའི་སྐྱེ་བའི་པ་སྐྱེའི་ཚོགས་ལ་
ཡོན་ཏན་གྱི་འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དགོ་བའི་ལོ་ཐོག་(༡༥༧)སྐྱེན་པར་མཛད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་ཅིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ།

དཔ གསུམ་པ་ནི།

ཚོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གིས། བྱང་ཚུབ་སྡིང་པོ་མཁར་ཤར་བའི།

ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་འགོ་བར་ནི། ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བར་མཛད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱེན་པ་
སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་དོན་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་ཐ་སྐྱོད་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་གིས་སྐྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཚུབ་སྡིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁར་
ཤར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉི་མ་ཡང་གསུལ་བྱ་མ་ལུས་པའི་འགོ་བར་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
འོད་ཟེར་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱོ་བས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེན་པ་སེལ་བར་མཛད་དོ།

༥༥ བཞི་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། རྒྱ་ཡི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ།

བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་དང་ས་པས་གང་བའི་སྣོད་མང་པོར་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར།
གང་གི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་(༡༥༧)ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ས་
པས་གང་བའི་སྣོད་དང་འདྲ་བར་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བ་
ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བས་གཞན་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་མཛད་དོ། །

༥༥ རྩ་པ་[ཡི་ཤེས་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་]ལ་གཉིས། ༣༡ མདོར་བསྟན། ༣༢ རྒྱས་བཤད་དོ། །

༣༡ དང་པོ་ནི།

ཉལ་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི། རྩོམ་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་དུ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། རི་ལ་རི་ལྟར་འོས་པར་འབབ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་ཉལ་ཏུ་ཚོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་པ་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ནི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཤར་ནས་གདུལ་
བྱའི་སྐྱེ་བོ་རི་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་རི་ལྟར་འོས་ཤིང་སྐལ་པ་དང་འཚོམས་པར་རིམ་གྱིས་འབབ་ཅིང་འཆར་བ་ཉིད་དོ། །

༣༢ གཉིས་པ་ནི།

རི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་འོད་ཟེར་སྣོད་ལྡན་ཉི་ཤར་འདི། །

འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི། །

མཚོག་དང་བར་མ་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་དེ་བཞིན། །

རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་ན། རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་སྣོད་ལྡན་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བ་འདི་
ནི་སྤྱིར་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྤང་བར་བྱས་ནས་རིམ་(༡༥༨)གྱིས་ནི་དང་པོ་མཚོག་ཏུ་མཐོན་
པོའི་རི་ལ་འབབ་པ་དང་། དེ་ནས་བར་མའི་རི་ལ་འབབ་པ་དང་། མཐར་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་ཅིང་འཆར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡི་
ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁའ་བའི་ཉི་མ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་
འཆར་བ་འདི་ཡང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ་ལྟེ། དང་པོར་སྐལ་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྤང་ཞིང་།
དེ་ནས་སྐལ་པ་བར་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྤང་ལ། མཐར་སྐལ་པ་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བས་ཡོངས་སུ་སྤོན་པར་མཛད་དོ། །

༥༥ རྒྱལ་པ་[བྱིད་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་]ལ་གཉིས། ༣༡ དཔེ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང་། ༣༢ བྱིད་ལས་ཀྱི་བྱུང་
པར་དངོས་སོ། །

༣༡ དང་པོ་ནི།

ཞིང་ཀུན་ནམ་མཁའི་མཐེལ་སྒོ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ།
མི་ཤེས་ལུན་བཀའ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མེད།
སྤྲུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་མདོག་བཀྱའི་འོད་ཚོགས་ཀྱིས།
གསལ་བ་དག་ནི་འགྲོ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་མཛད།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་བཅུ་ཞིང་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐེལ་བྱུང་བའི་འོད་ཟེར་སྒོ་བའི་ལུས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། མི་ཤེས་
པའི་ལུན་པས་སྒོ་མིག་བཀའ་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་ཉི་མ་ལ་ཡོད་པ་མེད་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
བདག་ཉིད་རྣམས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་(༡༥༤)དམ་ཚེས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་མདོག་བཀྱའི་འོད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་
བཅུར་གསལ་བ་དག་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མའི་སྤྲུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ནི་ཉི་མ་དང་
དཔེ་དོན་དུ་སྤྲུང་ཡང་དཔེ་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ།

ནད་གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱལ་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས།
མཐོང་ཞིང་དོན་མེད་ཚོགས་བྲལ་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་སྤྱིང་བ་དང་།
གཏི་སྤྲུག་གིས་སྤོངས་སྤིང་པའི་མཚོར་སྤྱང་ལྟ་བུའི་ལུན་པས་བསྐྱབས་པ་རྣམས།
སངས་རྒྱལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྒོ་སྤྱང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་མཐོང་འགྲུ།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གསུལ་བྱའི་གྲོང་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུགས་
མཐོང་ཞིང་འོན་པས་སྐྱ་ཐོས་པ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཉེར་འཚོ་སེལ་བ་དང་། དོན་བདེ་བ་མེད་པའི་ངན་སོང་རྣམས་སྤྲུག་བཟུལ་གྱི་
ཚོགས་དང་བྲལ་ནས་བདེ་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་བདེ་འགྲོ་ལ་བཀོད་པ་ལས་ནི་བདེ་བ་སྤྱིང་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་ཡང་གཏི་སྤྲུག་གིས་སྤོངས་སྤིང་པའི་མཚོར་སྤྱང་ནས་ལྟ་བུའི་ལུན་པས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་སྤྲུགས་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྒོ་སྤྱང་སྤྱང་བར་བྱས་ནས་སྤིང་མཚོ་ལས་བཏོན་ཏེ་གཏི་སྤྲུག་གི་ལུན་པ་བསལ་ནས་སྤྲུང་མ་
མཐོང་བའི་གནས་(༡༥༤)སྤྲུགས་དེ་ལོན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྲུར་བས་ན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའོ།

ཐུ སྤྲུག་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསང་བའི་དཔེ་སྤྲུང་བ་ལ་གསུམ། ད། རྟོག་མེད་འདོད་རྒྱ་སྤྲུབ་ཚུལ། དམ འབད་མེད་ཉལ་ཏུ་
བཞུགས་ཚུལ། དམ རྟེན་པར་དཀའ་བས་མཚུངས་པར་བཞུན་པའོ།

ད། དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ།
སྤྱོད་ལུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྣམས་བྱེད་ལྟར།
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་ཡིད་བཞིན་ལ། །བཞེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས།
སྣ་ཚོགས་ཚོས་ནི་ཐོས་ཀྱང་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མེ་རྟོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ལྟར་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ལ་སྦྱོན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྦྱེས་བྱའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ནི་བས་དང་གོས་དང་འབྲུ་དང་སྐྱན་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཅི་འདོད་པའི་བསམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སོ་སོར་
 མ་འདྲེས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཀྱང་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མོས་པའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་
 གི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་(༡༥/འ)ཚོས་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གི་དོན་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་དེའི་ཚོས་སྟོན་པའི་སྐབས་དེ་ལ་འདི་བཞུན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་བསམ་པ་
 ལུང་བུ་ཀྱང་རྣམ་པར་མེ་ཉོག་པ་ཉིད་དོ། །

དམ་གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་ལོ་བུ་རིན་པོ་ཆེན་ཉོག་མེད་འདོད་པའི་ལོ་བུ།
 འབད་པ་མེད་པར་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་སྟེར་ལྟར།
 དེ་བཞིན་སྐབ་པ་འབད་མེད་ཇི་ལྟར་འོས་པར་ནི།
 གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཉུག་ཏུ་བཞུགས།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གང་ལ་གང་
 འདོད་པའི་ལོ་བུ་རྣམས་འབད་པ་དང་ཚོལ་བ་མེད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྦྱོ་བོ་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དུ་སྐབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཉོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་པ་དང་ཚོལ་བ་མེད་པར་རང་
 རང་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་ཤིང་འཚམས་པར་ནི་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྐབ་པའི་ཚེད་དུ་སྲིད་པ་
 འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཚད་པར་ཉུག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །

དམ་གསུམ་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ས་འོག་གནས་དེ་ལ་འདོད་པས།
 ཇི་ལྟར་ལོ་བུ་བཟང་པོ་འགོ་འདིར་རབ་སྟེད་དཀའ།
 དེ་གཞིན་འགོ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐལ་ངན་ཉོན་མོངས་ཟིན།
 ཡིད་འདིར་བདེ་གཤེགས་མཐོང་བ་སྟེད་དཀའ་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་རྒྱད་ཅིང་ས་(༡༥༠ན)ཆེན་པོའི་འོག་ན་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་
 པོ་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྐབ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོ་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 བཟང་པོ་བསོད་ནམས་དམན་པའི་འགོ་བ་འདིས་རབ་ཏུ་སྟེད་པར་དཀའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་གནས་པའི་འགོ་བ་མཐའ་
 ཡས་པ་ཀུན་ཀྱང་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་ངན་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་རང་གི་

ཡིད་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་འདྲིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་མཐོང་བ་ནི་མཚོག་ཏུ་རྗེད་པར་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱལོ།།

ཐལ་བདུན་པ་གསུང་གི་གསང་བའི་དཔེ་རྒྱུར་ནི།

རི་ལྷར་སྐྱ་བརྟན་གྱི་ནི་སྐྱ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །
རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་པ། །བྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །
དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །
རྣམ་པར་རྟོག་མེད་གཟོ་མེད་ཅིང་། །བྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་ན། བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་བརྟན་གྱི་ནི་སྐྱ་ལྷ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། བྲག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་བཟོའམ་འབད་ཚོལ་ཡང་མེད་(༡༩༠བ)པས། སྐྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་བྲག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་རོལ་དང་ནང་ན་འང་མི་གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཚོས་གསུངས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ཡང་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྤང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཀུན་སྤོང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་རྟོན་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་བཟོའམ་འབད་ཚོལ་གང་ཡང་མེད་ལ། སྐྱ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱའི་སྐྱུར་རོལ་དང་ནང་ན་འང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཐད་བརྒྱད་པ་སྐྱའི་གསང་བའི་དཔེ་རྒྱུར་ནི།

ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྤང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་ལ། །
མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ། །གཟུགས་མེད་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཡི། །
མཁའ་ལ་རི་ལྷར་མཐོ་དང་དམའ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །
དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་སོར་ཅུང་ཟད་ཀྱུ་བ་པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཀྱུ་བ་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་པའི་གཞི་ཡང་མེད་ལ་བྱུང་པར་མིག་གི་དབང་པོའི་ལམ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འདས་པ་དང་། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཀྱུ་བ་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་མིག་ཡུལ་དུ་འདྲིའོ་ཞེས་བརྟན་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འདུས་མ་(༡༩༡ན)བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རི་ལྷར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་དབུས་ཀྱི་ཆར་སྤང་བ་རྣམས་མཐོ་བ་དང་། མཐའི་ཆར་སྤང་བ་རྣམས་དམའ་བ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་སུ་མཐོང་ཡང་དོན་དམ་པར་ནམ་མཁའ་དེ་ནི་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དོན་དེ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མཚན་པ་བཅུ་གཉིས་རྟོན་པ་སོགས་རྣམ་འདུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འགྲུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་རོ།།

ཐཎ དགུ་པ་སྐྱུགས་རྗེའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་སྐྱུར་བ་ནི།

རི་ལྷར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན། །རྟོག་མེད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །

འཕེལ་དང་བརྟན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྷར། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས། །

རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། །

མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་ལྷར་ན། ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་བའི་རྩི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འདི་དག་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྐྱུ་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྤར་མེད་པར་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤར་ཡོད་པ་རྩ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡངས་(༡༩༡བ)ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་འཚོ་བྱེད་པ་ལྷར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འདི་དག་གི་དོན་བྱའོ་སྐྱུ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གསུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྫོགས་གཉིས་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ལོ་ཐོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བ་དང་བརྟན་པ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོ་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །

༡༢ གཉིས་པ་དགོས་པ་བརྗོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐ༡ དགོས་པ་དང་དཔེ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཐ༢ དཔེ་མཚོན་ཚུལ་བྱུང་བར་དུ་བཤད་པའོ། །

ཐ༣ དང་པོ་ལ་བཞི། ད༡ དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་ཚུལ། ད༢ དཔེ་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་བསྟན་པ། ད༣ དཔེ་གསུམ་དུ་སྐྱུར་བ། ད༤ སྐབས་གྱི་དོན་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །

ད༥ དང་པོ་ནི།

འབད་རྩོལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ། །བྱེད་པ་མཐོང་མེད་དེ་བས་ན། །

གསུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར། །དཔེ་རྣམ་དགུ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །

གང་དུ་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག། །རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་གྱུར་པ། །

མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མེད་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཡི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད། །

ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡི། །སྤང་བ་རྒྱ་ཆེན་འདིས་བརྒྱན་པའི། །

སློ་ལྡན་སྐྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སློབ་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་དུ་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་རྣམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན། གསུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་(༡༩༢ན)ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་འགའ་ལོ་སྐྱུ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས། ཉོན་མོངས་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་བཅད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྒྱ་བྱེན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིས་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྲིན་ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རྒྱ་མཚོན་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་
 གྱུར་པ་མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེས་བཤད་པ་དེའི་དགོས་
 པ། ཉིང་དགོས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་ལྟ་བུ་དང་དགོངས་འགྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཚོས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྣང་བ་རྒྱ་ཚེན་པོ་འདིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སློ་ལྷན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་སྤུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྲིན་ལས་འབད་ཚོལ་མེད་ཅིང་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་(༡༤༥)ཚུལ་ཀུན་ལ་
 དང་པོར་རྟོག་པའི་སློ་ནས་འཇུག་ཅིང་། མཐར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་
 སུ་སྲིན་ལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པ་ནི་ཉེ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་
 དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

དེ་དོན་བེའུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་དཔེ་དག་ནི། །
 རྣམ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི། །དེ་ཡི་བསྐྱས་དོན་ངེས་པར་བཟུང་། །
 རྟོན་དང་གསུང་དང་བྱུང་བ་དང་། །སྤྱུལ་དང་ཡེ་ཤེས་སྦྱོ་བ་དང་། །
 སྤྱགས་གསུང་སྤྱི་ཡི་གསང་བ་དང་། །སྤྱགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབད་ཚོལ་མེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་བེའུར་འེ་ས་གཞི་དག་པ་ལ་བརྒྱ་
 བྱིན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ལ་དགུ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི་དཔེས་མཚོན་པར་
 བྱ་བ་དེ་ཡི་མདོར་བསྐྱས་པའི་དོན་ངེས་པར་གཞུང་ཞིང་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེས་སྤྱི་རྣམ་འཇུག་སྟོན་པ། ར་པོ་
 ཚེས་གསུང་དམ་ཚོས་བརྗོད་པ། སྤྱིན་གྱིས་སྤྱགས་མཁུའ་བཅེས་བྱུང་པ། ཚངས་པས་སྤྱི་དང་གསུང་གི་སྤྱུལ་པ། ཉེ་མས་སྤྱགས་ཡི་
 ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར། རོར་བུས་སྤྱགས་དང་། སྤྱི་བརྟན་གྱིས་གསུང་དང་། རྣམ་མཁས་སྤྱི་གསང་བ་གསུམ་དང་། ས་གཞིའི་དཔེས་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་(༡༤༥)པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཚེན་པའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་
 གི་ཉེར་འཚོ་མཚན་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔ གསུམ་པ་ནི།

འབད་ཚོལ་རྒྱན་ཀུན་རབ་ཞི་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱགས། །
 ཇི་མེད་བེའུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །གཞུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་བཞིན། །
 འབད་ཚོལ་ཞི་བ་དམ་བཅས་ཏེ། །རྟོག་མེད་སྤྱགས་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །
 རང་བཞིན་དོན་ནི་གྲུབ་དོན་དུ། །དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གཞུགས་སོགས་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་ཚོལ་གྱི་རྒྱན་
 མ་ལུས་པ་ཀུན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སློ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྤངས་པའི་སྤྱགས་རྗེས་རང་
 བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐར་སྐྱབ་པ་མདོར་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མའི་འཛིག་རྟོན་ཇི་མེད་པའི་བེའུར་འེ་

ས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་སླེའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབད་ཚོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་ཚོལ་གྱི་རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྲུགས་མཐར་སྤྲུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་དེ་སྤྲུབ་པར་བྱེད་
པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འབད་ཚོལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་སྤྱོད་གྱིས་སྤྲུབ་པའི་རང་(༡༩༩བ)བཞེན་གྱི་དོན་
དེ་ནི་གསུལ་བྱའི་སློབ་ལུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ཇ་སོ་
ཆེའི་སྐྱ་སྐད་ལ་སོགས་པས་སྤར་བརྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞི་པ་ནི།

འདིར་ནི་སྐབས་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་ནི།

རྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བ། །འབད་པ་མེད་པར་རབ་འཇུག་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་
འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཇུག་རྟོན་པ་དང་གདམས་ངག་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་པ་དགུ་སྤར་བཤད་པས་ནི་རྟོན་པ་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དང་བྲལ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
ཅིང་། འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྤོན་པའི་འབད་པ་དང་ཚོལ་བ་མེད་པར་ཡང་གསུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྤོན་ལས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་
ཏུ་འཇུག་པར་རྟོན་པའོ། །

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པ་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དཔེ་དབྱེ་བ། དཔེ་དོན་དང་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དཔེ་དང་སོ་ནི།

- གང་ཞེག་བརྒྱ་བྱིན་རྩ་དང་སྤོན་བཞེན་དང་། །
- ཚངས་ཉི་འོན་ཆེན་ཡིད་བཞེན་ལོར་རྒྱལ་བཞེན། །
- སྐྱ་བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་བཞེན་སྤིང་པའི་བར། །
- འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོན་ལས་སྤོན་གྱིས་སྤྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་(༡༩༩ན)འཆད་པ་གང་ཞེག་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་
པའི་དཔེ་ནི་རྣམ་པར་དགུར་བསྟན་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་། སླེའི་རྩ་སོ་ཆེའི་སྐྱ་དང་། སྤོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཁྱབ་པ་
བཞེན་དང་། ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར། རིན་ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞེན་གྱི་ལོར་བྱ་དབང་གི་རྒྱལ་སོ་
བཞེན་དང་། བྲག་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་བརྟན་དང་། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་དང་། ཀུན་གྱིས་རྟེན་གྱུར་ས་གཞི་བཞེན་དུ། འཁོར་
བ་མཐའ་མེད་པའི་སྤིང་པ་འདི་རི་སྤིང་གནས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་འབད་ཚོལ་མེད་པར་སྤོན་གྱིས་སྤྲུབ་པའི་སྐྱ་ནས་
གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་སྤོན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གི། བལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དོ། །

དཔེ་གཉིས་པ་ནི།

རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ།
 ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་རྩ་དང་འདྲ།
 ལྷུང་བདག་མཆོན་དང་བཅེ་ཆེན་སློན་ཚོགས་ནི།
 མཐའ་ཡས་འགོ་བ་སྲིད་བཅེའི་བར་དུ་ལྷུང།
 ཚངས་བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར།
 ལྷུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་དུ་སྟོན།
 ཉེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་སྐྱོ་གང་།
 རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ལོར་འདྲའི་ཕྱགས།
 ལྷུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད།
 ལྷུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུང་ལྷུང་དང་གཟུགས་མེད་རྟག་པ་ཉིད།
 ས་བཞིན་འགོ་བའི་དཀར་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སློན་རྣམས་མ་ལུས་པའི།
 རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་ལོ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི། དཔེར་ན། མའི་འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་གྱི་བུ་རྒྱུའི་
 ས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་སྟེའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་(༡༩༤)གཡོས་
 པར་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་སྟེ་སྐུའི་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
 སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུ། གསུང་གི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བརྟན་པ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་སྟེའི་རྩ་བོ་ཚོས་ཚོས་ཀྱི་སྣོན་བཞི་
 སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཕྱགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུང་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་
 མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་སྐྱུག་བཟུལ་ལས་བསྐྱལ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུང་པའི་
 སློན་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུ་འང་ལྷུང་པར་འཇུག་པ་དང་།
 ཚངས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལས་མ་གཡོས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པར་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱུ་དང་གསུང་གི་སྐུལ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་
 པ་(༡༩༥)དུ་མར་ཡང་རབ་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཉེ་མས་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་འགྲེང་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་དུ་སྐྱོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྩི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རིན་
 ཆེན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་སྐྱོལ་བའི་ཕྱགས་ཀྱི་གསང་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་ལྷུང་པ་མངའ་བ་དང་། ལྷུལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་ཡང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐྱུ་བརྟན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ཚོགས་སུ་ཐོས་ཀྱང་ཡི་གེའི་རོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷུའི་གསང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་
 དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷུང་པ་ཉིད་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་

པ་དང་། ས་གཞིས་ལོ་ཐོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགོ་བ་དཔག་དུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་
དགོ་བའི་ཚོས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་དང་ཚེ་སྐོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཕེལ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་ཡངས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་
(༡༩༥༧)དུ་གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
ས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

༡༩ གསུམ་པ་སྐར་ཡང་བསྐྱུས་ཏེ་བྱུང་བར་དུ་བསྐྱེན་པ་ལ་གཉིས། ཐ༡ ལྡང་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ། ཐ༢ ཚོས་མཚུངས་
ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཐ༡ དང་པོ་ལ་གཉིས། ད༡ དབང་པོའི་དབེ་དང་། ད༢ རྒྱན་མི་འཆད་པས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ་ལོ། །

ད༡ དང་པོ་ནི།

དག་པ་བེ་རྒྱུ་འདྲ་ཡི། །སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱ། །
དེ་དག་ས་ནི་མི་སྒྲོག་པའི། །དད་པའི་དབང་པོ་བརྟེན་པ་ཉིད། །
དགོ་བ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་དང་འཇིག། །
བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་ཕྱབ་པ་ནི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་མེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཉག་དུ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཇིག་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྐྱེ་ན།
དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཞི་བེ་རྒྱུ་དག་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡི་རང་གི་སེམས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དང་
བར་གྱུར་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱའམ་སེམས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་སྒྲོག་པའི་སྐོ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་གྱིང་
བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ས་གཞི་དག་པ་དང་མ(༡༩༥༩)དག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་དང་
རྒྱབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ན་དེ་དག་གི་དབང་
གིས་རིམ་བུ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་། བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་ངོ་
བོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་མ་གཏོས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱབ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་
འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ད༢ གཉིས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་མེད་པར། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཚོས་སྐྱ་ལས། །
སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་བར་དུ། །སྟོན་པ་ལ་སོགས་མཚན་པ་འཇུག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྲིད་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྐྱེ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ལ་
སོགས་པ་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་རྩོལ་གང་ཡང་མེད་པར་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱ་མཚན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་མ་གཏོས་བཞིན་གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྲིད་པ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཇི་(༡༩༥༧)སྲིད་མ་སྟོང་པར་

གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེས་རྣམ་འབྲུལ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་གིས་གདམས་ངག་གསུང་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་བཅེས་བྱུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ། །

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པ་ཚོས་མཚུངས་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས། དཔ མདོར་བསྟན། དཔ རྒྱས་བཤད་དོ། །

དཔ དང་པོ་ནི།

དཔའི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་རིམ་པ་ཡང་། །

ལྷ་མ་ཕྱི་མ་ཚོས་མི་མཐུན། །སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི་བཤད་
ཟེན་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དཔེ་སྤྲོད་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་སྐོ་ནས་པའི་གོ་
རིམ་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔེ་སྤྲོད་མ་སྤྲོད་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མ་ལྷན་པ་
མཚོན་པར་མི་རྣམས་ཤིང་། ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དཔེ་སྤྲོད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྷན་སྤངས་ཏེ་ཚོས་
མཐུན་པར་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དོ། །

དཔ གཉིས་པ་ནི།

སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱ་སྟེ། །དབྱངས་དང་མི་ལྷན་དེ་འདྲ་མིན། །

ལྷ་ཡི་རྩ་བཞིན་ཐམས་ཅད་དུ། །དོན་བྱེད་མིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། །

སྤྱི་ཚེན་དང་མཚུངས་དོན་མེད་པའི། །ས་བོན་སྤོང་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །

ཚངས་ཚེན་བཞིན་ཏེ་གཏན་དུ་ནི། །སྤྱི་པར་བྱེད་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །

ཉེ་མའི་གཟུགས་བཞིན་གཏན་དུ་ནི། །ལྷན་པ་འཛོམས་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །

ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲ་འབྱུང་བ་ནི། །རྟེན་པར་མི་དཀའ་དེ་འདྲ་མིན། །

སྐྱ་བརྟན་བཞིན་ཏེ་རྒྱུན་ལས་ནི། །བྱུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །

ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་དག་པ་ཡི། །གཞི་མིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །

འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། །འགྲོ་བའི་སྤྱན་ཚོགས་མ་ལྷན་པ། །

དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར། །ས་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དག་དང་འདྲ། །

སངས་རྒྱས་བྱང་ལྷུབ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་འབྱུང་ཕྱིར། །

དགོ་བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་འབྱུང་། །

(༡༩༧ན)ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་ནི་སྐུའི་རྣམ་འབྲུལ་མཐའ་ཡས་
པ་སྟོན་པ་བེ་རྒྱུའི་ས་གཞིར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྷ་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་ནི་དབྱངས་དང་མི་ལྷན་ལ། སངས་
རྒྱས་ནི་ཚོས་གསུངས་པའི་དབྱངས་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ན་འདྲ་བ་མིན་ཞིང་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཚོས་གསུངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གདམས་ངག་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ནི། ལྷའི་རྩ་བོ་ཆེས་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་
བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྩ་བོ་ཆེ་ནི་སྟོགས་རེ་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་པས་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་གདུལ་
བྱའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་མཐུན་པ་དང་བཅེ་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སློན་པར་མཛད་པ་
ནི། སློན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས་ལོ་ཐོག་སློན་པར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སློན་གྱིས་ནི་དོན་མེད་པའི་
ས་བོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་(༡༧༧བ)མེད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་
བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ལྟར་དོན་མེད་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་སྤུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་སྤུལ་
པས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཚངས་པ་ནི་ལན་གཅིག་ཙམ་པམ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
གྱི། གཏན་དུ་ནི་སློན་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པར་
མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན། གཏན་དུ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སློན་པར་མཛད་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་སྤོང་བ་ནི། ཉེ་མའི་
གཟུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལོ་ཐོག་གཏན་དུ་སློན་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཉེ་མས་ནི་རེས་འགའ་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ།
ཉེན་མཚན་གཏན་དུ་ནི་སྤུན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྤུན་
པ་འཛོམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཏན་དུ་སྤུན་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སྤུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམ་པར་མེ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འགྲེད་
པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིག་པོ་ཆེའི་སྤང་བས་ཉེན་མཚན་གཏན་དུ་སྤུན་པ་འཛོམས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནོར་བུ་ནི་སྤུ་
ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་པར་མི་དགའ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྤུལ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་
འབྱུང་བ་རྟེན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྟེན་པར་དགའ་བའི་ཆ་ནས་གསུང་གི་གསང་བས་ལེགས་བཤད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི། རྒྱ་བརྟན་བྱི་དང་
ནང་དུ་བདེན་པར་མ་བྱུང་བས་རྟེན་པར་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རྒྱ་བརྟན་སྟོ་བྱར་དུ་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་ནས་ནི་
བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱེན་ལ་རག་ལས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདྲ་
བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་སྐུའི་གསང་བ་རྣམ་(༡༧༨བ)འཕྲུལ་མཐའ་
ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་མཁའ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་ཡང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་ནི་དགེ་བའི་
གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དགའ་བོ་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་
འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་བྱུང་དུ་འཕགས་སོ། །

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགོ་བའི་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་གནས་པའི་རྟེན་ནི་
གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་གི་གཞི་རིམ་ལྟར་ཡིན་ན། ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པར་བསོད་པའི་ལམ་ཐོག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འཇུག་པ་ལས།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པའི་རྒྱ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། གཞུགས་ཁམས་ཀྱི་
སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པའི་རྒྱ་བསམ་(༡༤༧ན)གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། གཞུགས་མེད་ཀྱི་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པའི་རྒྱ་
གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ། །

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱིན་ལས་
མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་པོ། །

སྐབས་ལྔ་པ། བན་ཡོན་བཤད་པ།

གཤམ་གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ༨༡ བན་ཡོན་དང་། ༨༢ ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ༨༣
བསྟོན་པ་དོན་བསྟུང་བཅས་པའོ། །

༨༡ དང་པོ་ལ་ལྟ། ༩༡ བསམ་མི་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཅོད་པ། ༩༢ ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་པ། ༩༣ རྒྱུན་སོགས་གསུམ་ལས་བྱུང་
པར་བཤད་པ། ༩༤ དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བཅོད་པ། ༩༥ བན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བཤད་དོ། །

༩༡ དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །
སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་སངས་རྒྱས་ཐེན་ལས་ཏེ། །
དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །
འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དུ་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་། དེ་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དུ་མས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་(༡༩/པ)ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
ཏན་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པའི་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྟར་གྱིས་བྱུང་བའི་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་
པར་སྐྱབ་པའི་ཐེན་ལས་ཏེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་འབྲུབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྫོགས་པའི་གནས་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་
ཇི་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དུ་མ་ལས་ཆེ་བས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་པར་
བྱ་བ་མིན་ན། སོ་སྦྱོང་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཏེ། ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཏེ་དག་གང་གི་སྦྱོང་ཡུལ་ཡིན་སྟེ་ན། རྫོགས་པའི་གནས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲེན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འོ་ནའི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །

༩༢ གཉིས་པ་ནི།

སྟོན་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མོས་པ། །
སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་སྦྱོང་འགྲུལ་ཏེ། །
བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་མདོན་དགའ་བས། །
སེམས་ཅན་གྱུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་(༡༧༠ན)རྒྱས་རྣམས་འོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟོན་པར་མོས་པ་དེ་རྣམས་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
གྱུར་དུ་སློབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་
གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་སྟག་པར་ཚོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ནི། དེ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་
སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཅན་གསུམ་པ་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཆ། སྐྱེན་པ། ཆ། ལྷུལ་སྐྱིམས། ཆ། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་པར་བཤད་པའོ། །

ཆ། དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྐྱས་པ་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཞིང་རྩལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཚོས་རྩལ་རྣམས་ལ་རྟག་འབྱུང་ན། །
གཞན་གང་འདི་ལས་ཚོག་ཅོམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །
སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེན་པ་པོ་གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ལས་བྱས་པའི་ཞིང་ཁམས་ནོར་བུས་སྐྱས་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྩལ་གྱི་གངས་(༡༧༠བ)དང་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཚོས་རྩལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་
སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ་ལས་གང་ཟག་གཞན་གང་ཞིག་གིས་གནས་བཞི་པོ་སྣོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་ལས་ཚོག་གཅིག་ཅོམ་
ཐོས་ཤིང་། ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་པ་དང་ལྡན་པས་ཡིད་ཆེས་ན་དེའི་དགོ་བ་འདི་སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆ། གཉིས་པ་ནི།

སྣོ་ལྡན་གང་ཞིག་སྐྱེད་བྱང་ཚུབ་འདོད་པས་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་ཡང་། །
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་འབད་པ་མེད་པ་ལྷུལ་སྐྱིམས་ཇི་མེད་སྤྱང་བྱེད་ལ། །
གཞན་གང་འདི་ལས་ཚོག་ཅོམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །
ལྷུལ་སྐྱིམས་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་སྣོ་ལྡན་གང་ཞིག་གིས་སྐྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དུས་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་ཡང་
རྟེན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྣོ་ནས་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་གི་ལྷུལ་སྐྱིམས་འཆལ་ལྷུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་སྤྱང་བར་
བྱེད་ལ། གང་ཟག་གཞན་གང་ཞིག་གིས་གནས་བཞི་པོ་སྣོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་ལས་ཚོག་གཅིག་ཅོམ་ཐོས་ཤིང་དེ་ཐོས་ནས་
ཀྱང་ནི་ཡིད་ཆེས་པར་མོས་ན་དེའི་དགོ་བ་འདི་ལྷུལ་སྐྱིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་འཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །

ཆ། གསུམ་པ་ནི།

གང་ཞིག་འདི་ན་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེ་འཇིལ་བསམ་གཏན་ནི། །
སྣ་དང་ཚོངས་གནས་མཐར་སོན་རྗེས་པའི་བྱང་ཚུབ་འཕོ་མེད་ཐབས་བསྐྱོམས་ལ། །

གཞན་གང་འདི་ལས་ཚོག་ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི།།

བསམ་གཏན་ལས་བྱང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་མོ་ལྷན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མེ་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་
སྤྱི་གནས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་ནི་ཚངས་པའི་གནས་ཚད་མེད་བཞི་ནི་མཐར་སོན་ཏེ་ཕུལ་དུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཐབས་བསྐྱོམས་ལ། གཞན་གང་འདི་ལས་ཚོག་གཅིག་ཅམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་དེའི་ཕན་
ཡོན་འདི་བསམ་གཏན་ལས་བྱང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

ཅལ་བཞི་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།

གང་ཕྱིར་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤོང་དག་ནི་སྦྱབ་བྱེད་ཅིང་།།

བྱིས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ།།

ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

འདི་མཚོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་གང་གི་ཕྱིར་སྦྱིན་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟེན་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱང་པས་ལོངས་སྤོང་ཅམ་
དག་ནི་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱིས་རྒྱང་གིས་མཐོ་རིས་ཅམ་དང་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་དུ་སྤོང་བར་
བྱེད་ལ། གནས་བཞི་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་
ནས་སྤོང་(༡༧༡བ)བ་དེའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྦྱིན་སོགས་ལས་མཚོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ།
དེས་ན་གནས་བཞི་པོ་སྦོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦོབ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ལྷན་པར་ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་
གསུམ་གྱི་དགོ་བ་ལས་ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པ་དེའི་རྒྱ་ནི་གནས་བཞི་སྦོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་ཐོས་ནས་
མོས་ཤིང་སྦོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅལ་ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་ཤིན་དུ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལ། ཆ༡ བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། ཆ༢ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ། ཆ༣ ལོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཐོབ་པ། ཆ༤ ཞར་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ངེས་པ་བཟུན་པ། ཆ༥ སྦྱིབ་པ་སྤོང་བའོ།།

ཆ༧ དང་པོ་ནི།

གནས་དང་དེ་ནི་གྱུར་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དོན་སྦྱབ་སྟེ།།

རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཕུལ། །རྣམ་བཞི་ཇི་སྐད་བརྗོད་འདི་ལ།།

སློ་ལྷན་ཡོད་དང་རུས་ཉིད་དང་། །ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་མོས་པས་ནི།།

སྦྱར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ལོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་ལྷན་འགྱུར།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མ་ནས་གནས་པ་རྫོགས་བྱའི་གཞི་ཁམས་དང་། དེ་ནི་གནས་སྦྱར་པ་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། དེའི་
ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དང་། བྱེད་པ་སྦྱིན་ལས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་སྟེ་རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཕུལ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གོང་དུ་
ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་འདི་ལ་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྦོབ་པའི་སློ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་(༡༧༢ན)སྦྱར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་

པའི་སྐྱོན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་མོས་པ་དང་། ཁམས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱས་པ་
ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་མོས་པ་ནི་སྐྱུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་པའི་སྐྱེལ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆ༢ གཉིས་པ་ནི།

བསམ་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་འདི་ནི། ཡོད་དང་བདག་འདུས་ཐོབ་བྱས་དང་། །
ཐོབ་པ་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་། །ལྡན་ཞེས་དད་པས་མོས་པའི་ཕྱིར། །
འདུན་བཙོན་དུན་དང་བསམ་གཏན་དང་། །ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྣོད། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དེ་དག་ལ། །རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། བལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཟབ་མོའི་གནས་བཞི་ལས། ཁམས་འདི་ནི་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་།
བདག་འདུ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལས་སྟོབས་སོགས་འདི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལས་དོན་
བྱེད་པའི་ཐོན་ལས་དང་ལྡན་ཞེས་དད་པ་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
ལ་སྟོ་བའི་བཙོན་འགྱུས་དང་། དེའི་ཐབས་མི་བཙོན་པའི་དུན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་(༡༧༢བ)ཐོབ་
པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་གནས་བཞི་ལ་མོས་ཤིང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་དག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་
གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆ༣ གསུམ་པ་ནི།

དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེར་གནས་པས། །རྒྱལ་བའི་གྲས་པོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག།
བསོད་ནམས་པ་རོལ་བྱིན་རྫོགས་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
བསོད་ནམས་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ། །དེ་ལ་རྣམ་གསུམ་རྟོག་མེད་པས། །
དེ་རྫོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཕྱིར། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷར་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་གྲས་པོ་རྣམས་ལྷ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐང་ནས། ལྷོར་བ་བསོད་
ནམས་ཀྱི་རྫོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་དང་པོ་ལྡོག་པ་སྤངས་ཀྱི་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྫོགས་སུ་གྱུར་པ་པ་རོལ་བྱིན་པ་
དང་པོ་ལྡོག་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་། བྱ་བ་སྟེ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་པས་པ་རོལ་བྱིན་པ་
དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ནི་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་
སྤངས་པ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་རྣམ་(༡༧༣ན)པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཆ༤ བཞི་པ་ནི།

སྐྱེན་བྱུང་བསོད་ནམས་སྐྱེན་པ་སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་ཚུལ་བྲིམས་ཡིན། །

བསོད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་དག་ནི། རྣོས་བྱུང་བཙུན་འགྲུལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་གོང་དུ་བསོད་ནམས་ནི་སྐྱེན་ཚུལ་རྣོས་གསུམ་དུ་བཤད་ན་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལས་གསུམ་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཚོགས་དང་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འཐད་དེ།
སྐྱེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སྐྱེན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་
ཡིན་ལ། བསོད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་སོ་དག་ནི་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཏེ། བཙུན་འགྲུལ་ནི་བསོད་ནམས་
གསུམ་སོ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

མཁུ ལྔ་པ་སྐྱེན་པ་སྐྱོང་བ་ལ་གཉིས། ༤༡ སྤང་བྱ་སྐྱེན་པ་ངོས་གསུང་བ་དང་། ༤༢ གཉིན་པོ་ཡེ་ཤེས་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེན་པ་འོ། །

༤༡ དང་པོ་ནི།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྐྱེན་པར་འདོད། །

སེར་ལྷ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེན་པར་འདོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྐོང་། ཞེས་གསུངས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྐྱེན་པ་གཉིས་སོ་གང་ཞེ་
ན། སྐྱེན་པ་སོ་དང་། སྐྱེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་(༡༧༩བ)དང་། སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་གོགས་ཤེས་བྱའི་སྐྱེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། སེར་ལྷ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་།
ཁོང་ཁོ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་གོགས་
ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱེན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེ་དག་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །

༤༢ གཉིས་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ལས་གཞན་དེ་དག་ནི། རྫོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

ཤེས་རབ་མཚོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། རོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཚོག།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་གྱི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་སྐྱེན་པ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ནི་རྩ་
བ་ནས་སྐོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་པ་མེད་དེ། ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱེན་པ་མངོན་གྱུར་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པ་ཅོམ་རུས་ཀྱང་ས་སོན་རྩ་བ་ནས་སྐོང་བར་མི་རུས་ལ། ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྐྱེན་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་ས་སོན་རྩ་བ་ནས་སྐོང་བར་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་རབ་ནི་མཚོག་
ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བའི་གཞི་དོན་གྱི་གནས་བཞི་སོ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་(༡༧༩ན)པའི་གསུང་རབ་
དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེན་ཚུལ་རྣོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་
མང་བ་ལས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་ཚོས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆེས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །

ངམ་གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལ་དྲུག །ཅ། ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ། ཅ༢ གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ། ཅ༣
རྒྱལ་བའི་བཀའ་ངོས་གཟུང་པ། ཅ༤ དེ་དང་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་ལྷང་བྱར་བསྟན་པ། ཅ༥ རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མ་འགལ་བར་
བསྟན་པ། ཅ༦ འགལ་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་པའོ། །

ཅ༧ དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལྷང་དང་རིག་པ་ལ། །
བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །
གང་དག་མོས་དག་ཕྱུན་སྲུམ་ཚོགས་ལྡན་སྒོ། །
དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོང་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དོ་རྗེའི་གནས་བདུན་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཟོའམ་གཟུ་ལུམས་སུ་
བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་གཟུངས་གྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྷང་མདོ་དུ་མ་དང་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མདོ་སྲུམ་དང་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིག་པ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། སློབ་པའི་བདག་
ཉིད་ས་པོན་དང་བག་ཆགས་འབའ་ཞིག་པའི་བར་དུ་དག་པར་(༡༧༤བ)བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་དག་མོས་པའི་དག་
བ་ཕྱུན་སྲུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་གྲོས་ཅན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་
སྐྱེས་འདི་དོན་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ། །

ཅ༨ གཉིས་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་སྟོན་སྟོག་ལོར་བྱ་ཉེ་ཟླ་ལ། །
བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་བཞེན། །
དེ་བཞེན་དོན་ཚོག་ཚོས་སློབས་འོད་མཛད་པ། །
སྐབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཕྱིའི་བདག་རྒྱུན་སྟོན་མའི་འོད་དང་། སྟོག་གི་འོད་དང་། ལོར་བའི་འོད་དང་། ཉེ་མའི་འོད་
དང་སྐྱེ་བའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས། ལང་གི་བདག་རྒྱུན་མིག་ཤེས་གསལ་སོ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ན་ཕྱི་ཅི་
མ་ལོག་པར་མཛོང་བ་བཞེན་དུ་གཞན་ལའང་སྟོན་པ་དེ་བཞེན་དུ། ཕྱིའི་བདག་རྒྱུན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྐྱིའི་མཚན་
ཉིད་མཐུན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཚོག་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་ཚོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཐུན་པ་སློབས་པ་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞེན་འོད་འགྲུང་བར་མཛད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་
མཐུན་པ་སྐབ་པའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། ལང་གི་བདག་རྒྱུན་ཤེས་(༡༧༥ན)རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་སྟོང་
སོ་མདོ་སྲུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་རྒྱུད་སྐྱེས་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཅ༩ གསུམ་པ་ནི།

གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཚོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་།།
 ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་།།
 ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་།།
 དེ་ནི་དྲང་སྤོང་གསུང་ཡིན་བརྗོད་པ་གཞན།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་རབ་གང་ཞིག །བརྗོད་བྱ་དོན་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་ལ། རྗོད་བྱེད་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་མ་མེད་པའི་ཚོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ཞི་བ་ལྷུང་འདས་གྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི། དྲང་སྤོང་ཚེན་པོ་སངས་རྒྱུས་གྱི་གསུང་རབ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྟོན་པ་ནི་བཀའ་ལས་གཞན་ཡིན་པས་འབྲུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ།།

ཅུ བཞི་པ་ནི།

གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི།།
 དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད།།
 ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ།།
 དེ་ཡང་དྲང་སྤོང་བཀའ་བཞིན་སྦྱི་བོས་སྤང་།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པའི་དབང་བྱས་ཏེ་རྣམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའའི་དོན་རྣམས་བཤད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལེགས་(༡༥༥)བཤད་རྣམ་དག་དེའང་། དྲང་སྤོང་སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྦྱི་བོས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅལ ལྷ་པ་ནི།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཚོས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ།།
 མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ།།
 དེ་ཕྱིར་དྲང་སྤོང་རང་ཉིད་གྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྱུག།
 ལུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཚོས་ལ་ནི་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྗོད་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་ལས་ཚོས་མཁས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་རི་རྩེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་དང་རི་རྩེད་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་མཚོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱིས་མཁྱེན་གྱི། སངས་རྒྱུས་ལས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དྲང་སྤོང་ཚེན་པོ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་གྱིས་དྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་དྲང་དོན་ལ་དེས་དོན་དང་། དེས་དོན་ལ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་རང་བཟོས་མི་དཀྱུག་ཅིང་ལོག་པར་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་

ཉེ་བྱས་ན། ཐུབ་པ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཚོས་ལ་
མི་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཚོས་སྤངས་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །

ཅུ འུག་པ་ལ་གསུམ། ཆ། ཚོས་སྤོང་ངོས་བཟུང་བ། ཆ༢ ཟབ་མོའི་ཚོས་མི་སྤོང་བའི་ངེས་པ། (༡༧༥ན) ཆ༣ ཚོས་སྤོང་
མཚམས་མེད་ལས་སྡེ་བར་བཞུན་པའོ། །

ཆ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཇ། བརྒྱད་པའི་རྒྱ་སྤང་བར་གདམས་པ་དང་། ཇ༢ རྒྱ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་སྤོང་བ་དངོས་སོ། །
ཇ༣ དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་སྤོངས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། །
དེས་གསུངས་ཚོས་ལ་བརྟམས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྷས་བྱས། །
དེས་ན་ཞེན་ལྷའི་དྲི་ཅན་དེ་ལ་སློ་མི་སྐྱར། །
གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་སྐྱམ་གྱིས་གོས་པ་མིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་སྤོངས་པ་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཕགས་པ་རྣམས་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཚོས་ལ་བརྟམས་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞེན་
པའི་ལྷ་བ་ངན་པས་བྱས་པ་དེས་ན། སྐབ་མཐའ་ངན་ཞེན་གྱི་ལྷ་བས་རང་བྱུང་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ཞེན་ལྷ་དེ་ལ་རང་གི་སློ་མི་
སྐྱར་ཏེ། དཔེར་ན། དྲི་མ་མེད་པའི་གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་བསྐྱར་བར་རུང་གི། གོས་སྐྱམ་གྱིས་གོས་པ་
ནི་དེ་ལྷ་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །

ཇ༢ གཉིས་པ་ནི།

སློ་དམན་ཕྱིར་དང་དཀར་མོས་བུལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །
དམ་ཚོས་སྤོངས་པས་བསྐྱབས་པའི་བདག་ཕྱིར་དང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་ཕྱིར། །
རྟེན་ལ་བརྟམས་ཕྱིར་ལྷ་བའི་དབང་ཕྱིར་ཚོས་སྐྱུ་འབྱེན་པ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར། །
ཚོས་འཛིན་བསྐྱངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་ཕྱིར་དག་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྤོང་བྱེད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་སྤིང་པོ་ངེས་པའི་དོན་ནི་མཚོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཕན་ལོན་ཆེན་པོ་
དང་ཐུན་པ་ཡིན་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ནི། མི་མོས་ཤིང་རྣམ་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཅི་སྟམ་ན། དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་(༡༧༥བ)ཉེས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ཤིང་སློ་གོས་ཤིན་ཏུ་དམན་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཚོས་
སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ།

ཁ་ཅིག་ནི། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སང་པར་མ་གྱུར་པས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་རྣམ་པར་བུལ་བའི་ཕྱིར་
དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པའི་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] ཚོ་རབས་ལྔ་མར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱིས་སོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཚོ་བས་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བསགས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྐྱབས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] བྱང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] ཟས་དང་གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་ཤིང་བརྟེན་པའི་སྤྱིར་དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་(༡༧༧༩)ཆེ་བ་རྣམས་སུན་འབྱེན་ཅིང་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་སྲིག་པའི་སྲོགས་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞེན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་བསྐངས་པའི་སྤྱིར་དང་།

[ལ་ཅིག་ནི།] ཡང་དག་པའི་ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དགའ་བས་མོས་པ་དམན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་ཞིང་། ལྷན་པར་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཆ༢ གཉིས་པ་ཟབ་མོའི་ཚོས་མི་སྤོང་བའི་ངེས་པ་ནི།

- ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་ནི། །
- མི་བཟད་སྐྱུལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་མི་བྱ། །
- མི་སྐྱུལ་དག་དང་དོ་རྗེའི་མེ་ནི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ། །
- དེ་ལས་གནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགོ་མི་འགྱུར། །

ཅས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་དོར་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་འཇིགས་པར་གྲགས་པའི་མེས་སྲེག་པ་དང་ནི་མི་བཟད་པའི་སྐྱུལ་གདུག་པས་ཟ་བ་དང་། གཤེད་མས་གསོད་པ་དང་ནི་ཐོག་གིས་འབྲིགས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་བས་(༡༧༧༧)ཀྱང་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་འཇིགས་པས་སྤོང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་ན། མི་དང་སྐྱུལ་དང་དག་དང་དོ་རྗེའི་མེ་ཐོག་གིས་བསད་པ་ལས་ནི་ཚོ་འདིའི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་པར་ལུས་མོད་ཀྱི། དེ་རྣམས་ལས་ངན་སོང་མནར་མེད་པའི་དཔུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་

གིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཚོས་སྤངས་པ་ལས་ནི་མནར་མེད་པའི་སྤྱུག་བཟུལ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ།།

ཆ༣ གསུམ་པ་ཚོས་སྤོང་མཚམས་མེད་ལས་ལྷི་བར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྤྲིག་གོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་སྣོན་གྱུར་དང་། །

པ་མ་དག་བཅོམ་གསོད་པར་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཚོག་ཚོགས་འབྱེད་པའི་མི། །

དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་སྤྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །

གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཚོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་གང་ཞིག །ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྤྲིག་པའི་གོགས་པོ་བསྟེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསང་
འདོད་ཀྱི་ངན་སེམས་དང་སྣོན་པར་གྱུར་པས་སྐྱུ་ལས་ཁྲག་འབྱེན་པ་དང་། རང་གི་པ་གསོད་པ་དང་། མ་གསོད་པ་དང་། དག་
བཅོམ་པ་གསོད་པ་སྟེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་། མཚོག་གི་ཚོགས་པ་དབྱེན་གྱིས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་མི་དེ་ཡང་
གནས་ལུགས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་སྤྱུར་དུ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་
གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ལ་སྤང་བས་དམ་པའི་ཚོས་སྤོང་(༡༧༤ན)བ་དེ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་
མེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྷི་བའི་ཚོས་སྤང་གི་སྤྲིག་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱའོ། །

ང༣ གསུམ་པ་བསྟོན་བ་དོན་བསྟུ་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། ཅ༧ བསྟོན་བ་སྟོན་ལམ་དང་བཅས་པ། ཅ༨ བན་ཡོན་གྱི་དོན་བསྟུ་
བསྟན་པ། ཅ༩ རྫོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཅ༧ དང་པོ་ནི།

དགོན་མཚོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་དྲི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཏེ། །

དོན་གནས་རྣམ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་བཤད་ལས་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་ཐོབ་པ། །

དེས་ནི་འགོ་འདི་མཐའ་ཡས་འོད་མངའ་དྲང་སྤོང་ཆོ་དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་། །

མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་ཚོས་མིག་དྲི་མེད་སྤྲིག་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཐོབ་ཤོག། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་
དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཅུ་ཆ་བཞི་ལྟར་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་སྟེ། དོན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་
བཤད་པ་ལས་བྱམས་མགོན་བདག་གིས་དགོ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེས་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགོ་བ་འདི་དག་ཀྱན་གྱིས་
གནས་སྐབས་སུ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་མངའ་བ་དྲང་སྤོང་ཆོན་པོ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། དེ་མཐོང་
ནས་དེ་ལས་ཚོས་ཐོབ་པས་ཀྱང་ནི་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྤྲིག་ཏེ། མཐར་ཐུག་ལྷ་
ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མཚོག་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་བརྗེས་(༡༧༥བ)པའི་དགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་
བྱས་ནས་ལྷ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟོན་བས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཉམས་ལེན་དུ་གདམས་པར་མཛད་པའོ། །

ཅ༨ གཉིས་པ་ནི།

གང་ལས་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་བྱུང་ནི་གང་བཤད་དང་། །
རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །
གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པ་ཡིན། །ཐབས་དང་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱ། །
དེ་ནས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན། །
འཁོར་གྱི་དྲིལ་འཁོར་བཅོད་པ་དང་། །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཚོས་བཟོད་པའི། །
མདོར་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ནི། །ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཅས་གསུངས་ཏེ།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཡིད་ཚེས་ལྷང་དང་རིག་པ་ལ། །བརྟེན་ནས།

ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་།

རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་བཤད་པ་ནི།

བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །

གང་དག་མོས་དགོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་ལྟོ། །

དེ་དག་རྗེས་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །

ཅས་པས་བསྟན་ལ།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བཤད་པ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྫོན་རྫོག་ཉེ་ཟླ་ལོར་བྱ་ལ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །

དོན་གང་ཞིག་བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ནི།

གང་ཞིག་དོན་ལྡན།

ཅས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ལ།

བཤད་བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་འཆད་བྱེད་ནི་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས།

བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུས་པའི་ཚུལ་ནི།

དེ་ལྟར།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏེ།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཚེས་མཁམ། (༡༧)འན།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཚོས་སྤོང་བའི་སྐྱིབ་པ་ལ་བག་
བྱ་བར་བཏུན་ནོ།།

སློ་དམན་ཕྱིར་དང་།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཚོས་སྤོང་བའི་ལས་བསགས་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤང་
བར་གདམས་པ་བཏུན་ཅིང་།

དེའི་རྗེས་ནས།

རི་ལྷར་ཟབ་མའི་ཚོས་ཉམས།

ཞེས་ཚོགས་བཅད་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་མའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོར་ལྷུང་བ་དང་། མཐར་
ཐུག་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་གཉིས་སྤང་བའི་རྒྱལ་ཡང་དག་པར་བཏུན་པ་ཡིན་ནོ།།

གནས་སྐབས་སུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཏེ། དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཚོས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོ་བ་བརྗོད་པའི་སློ་ནས།

མངོར་བཟུ་ན། དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཞུགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་(༡༧/འབ)འབྲུབ་པ་ཡིན་པར་ནི།

དགོན་མཚོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས།

ཞེས་སོགས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་མ་གཅིག་པོ་འདི་ཡིས་ནི་ལེགས་པར་བཏུན་པ་ཡིན་ནོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷན་མའི་བཏུན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། ཐན་ཡོན་

གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྷ་པོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷན་མའི་བཏུན་བཅོས་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཇུག་པ་རྗེས་སོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷན་མའི་བཏུན་བཅོས་དགོན་མཚོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། ཐན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་ལྷ་པོའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་པོ།།

བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ།

ཅན་གསུམ་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ནི།

དཔལ་གྲོང་ཁྱེད་དཔལ་གྲོང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་དཔོན་པོ་པཱཱེ་ཏ་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་སུལ་ན་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཤུག་འཛིན་དགོས་པའི་སློབ་སྡེ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེད་དཔལ་གྲོང་དུ་བསྐྱུར་
བའོ། །

ཁ་ཆའི་ཡུལ་གྱི་དཔལ་གྲོང་ཁྱེད་དཔལ་གྲོང་གི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་དཔོན་པོ་པཱཱེ་ཏ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
སུལ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཤུག་འཛིན་དགོས་པའི་སློབ་སྡེ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་ཆའི་གྲོང་ཁྱེད་དཔལ་གྲོང་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བོད་
རྒྱུ་དུ་བསྐྱུར་བའོ། །

- འཁོར་འདས་ཀྱི་ལྷན་ཁྲུབ་གནས་ལུགས་བདེ་གཤེགས་སྣང་། །
- རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་བསམ་མི་ཁྲུབ་པའི་དོན། །
- རྒྱལ་ལྷན་ལྷན་པོས་གསལ་བར་བཞུན་ན་ཡང་། །
- རྒྱ་བཅའི་དབང་གིས་དེ་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་དགོན། །
- རྣམ་དག་ལྷ་བས་ཉམས་ན་སྦྱོད་བཟང་གིས། །
- གོལ་བ་མིན་ཅེས་ལྷན་བཅས་རྒྱལ་བས་བཞུན། །
- མཐར་ཐུག་རྣམ་དག་དབུ་མའི་ལྷ་བ་འདི། །
- རྟོག་ཆད་ལམ་ནས་རྒྱུ་དུ་འཕྲིན་པར་བྱེད། །
- ལྷ་སྦྱོར་སྦྱོད་འབྲས་དམན་ལ་བྱང་ཚུབ་པ། །
- དུས་སྤྱི་གསལ་སྐལ་དམན་(༡༥༠ན)དབང་པོ་བརྒྱལ་བའི་སྦྱོར། །
- དབུལ་པོའི་སྐྱེ་པོ་མཆིང་བྱ་སལ་པ་ལ། །
- མོར་གྱི་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་གཤིས། །
- ས་བཅའི་དབང་ལྷན་མ་པམ་ཞལ་གྱི་ལྷང་། །
- ལེགས་གསུངས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་དོན། །
- རྒྱལ་དམན་ཡི་དུགས་མཐོན་ལམ་མི་རྒྱུད་ཅིང་། །
- རྒྱལ་ལྷན་གྲོག་གི་རྒྱུ་རྟེན་བདུད་ཚིའི་ཆབ། །
- རྫོག་ལོ་ལྷ་གཙང་དན་འབག་ལ་སོགས་པས། །
- ཐེག་པ་སྦྱི་དང་བཞུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད། །

རང་བྱུང་དོལ་པོ་རྗེས་འབྲང་བཅས་པ་ཡིས། །
 ཚུལ་འདི་ལྷ་མེད་སངས་རྒྱས་ཐེག་པར་བཀའ། །
 རྙིང་པོ་རྗེས་འགན་བདུན་ཚོས་ཅན་དང་། །
 ཚོས་ཉིད་རྣམ་བཞག་གིང་རྟ་ཡབ་ལྷན་གྱི། །
 དགོངས་པའི་ཉི་མར་བྱིས་སྒོའི་རྣམ་རྟོག་གི། །
 རྒྱན་པས་མ་བརྒྱབས་ངེས་དོན་རྒྱ་བཞིན་བཤད། །
 རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ཡུལ་མཐར་ཐུག་སྙིང་པོའི་དོན། །
 ཐོས་པས་ཡིད་ཆེས་ལྷུང་པའི་བསོད་ནམས་མཚོར། །
 སྙིང་ཞིའི་ལེགས་སྤྱད་ཚུ་བོ་ཀུན་སྤྱད་ཕྱིར། །
 མོས་པ་ཅམ་ཡང་སྙིང་པོར་བཟུང་བྱ་ཡིན། །
 དགེ་བས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །
 རྟག་ཆད་འཕྲང་སྒྲོལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ། །
 བདེ་ལྷག་རྙེད་ནས་སྙིང་པོའི་ནོར་མཚོག་གིས། །
 མཁའ་ཁྲབ་འགོ་ཀུན་རེ་བ་རྫོགས་(༡༤༠བ)ཕྱེད་ཤོག།
 རྗེས་འགན་བདུན་རྒྱེད་བལ་མངོན་གྱུར་ཏེ། །
 གི་བཅས་མཁའ་མཉམ་འགོ་བའི་རྒྱུད་རྒྱུང་ཞིང་། །
 གི་མེད་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་རྟོན་པ་ལ། །
 རྒྱེ་ཀུན་བྱམས་མགོན་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག།
 བཤད་རྒྱབ་བྱིན་རྣམས་རྒྱན་བཟང་ལེགས་བྱས་གཞིར། །
 གཅིག་རྟུ་འབྲིལ་ལས་ལེགས་བཤད་ཚུ་སྤྱང་འབུམ། །
 གངས་ཅན་མཐའ་དབུས་ཁྲབ་ཅིང་རྟག་པར་འབབས། །
 མ་པམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་སྙིང་ཕྱེད་ཤོག།

དད་དང་མོས་པའི་ཡིད་གྱིས་སྤྱབ་པའི་གསུང་རབ་ཁོ་ན་གཏམ་དུ་བྱེད། །
 གི་མེད་ཤེས་རབ་མིག་གིས་མཐར་ཐུག་སྙིང་པོའི་གནས་ལུགས་འཁྲུལ་མེད་མཐོང་། །
 འཆད་ཉན་པ་རྒྱའི་དགའ་ཚལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱེད་བཞི་བའི་གནས། །
 དུས་གྱི་དང་པོའི་དཔལ་བཞིན་འཇམ་སྤིང་ཡངས་པའི་ཐ་གྱུར་རབ་རྒྱས་ཤོག།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་བསྟན་བཅས་སྙིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་བཤད་སྟོལ་དང་སྤྱར་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་
 ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་སང་གའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།   འཚོ་མཚན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀམ་ཚེ་དཔལ་སོགས་སྙིང་པོའི་དོན་ལ་

གཅིག་ཏུ་གྲས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་དང་བཅས་ཤིང་ནས་བསྐྱེད་ཡང་སྟོམས་ལས་སུ་གྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་སུ་ཡུལ་དུས་དང་
 སྐར་བའི་བཤད་རྒྱན་མ་ཆད་ཙམ་འབྱུང་དུ་རེ་བའི་རང་འདོད་ཡིད་ལ་གཅགས་ཀྱང་ན་(༡༥༡ན)ཚོད་སྟོན་པས་གསར་སྟོན་རྒྱས་
 པར་མ་སྟོགས་སྟབས། ཚོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པའི་དམ་པ་ལྷ་མ་དག་གི་གསུང་དང་སྐར་ཏེ་ཤུག་ལེ་འབྱུང་ལྷན་གྱི་གདན་ས་ཚོན་པོ་དཔལ་སྤངས་སྐབ་
 དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའམ་སྟོ་གོས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟེན་མདོ་ཁམས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་ཚོན་པོ་དཔལ་སྤངས་སྐབ་
 བསྟན་ཚོས་འཁོར་སྤོང་གི་ཡང་དབེན་ཀུན་བཟང་བདེ་ཚེན་འོད་གསལ་སྤོང་དུ་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཚོན་དཀར་
 རྩུགས་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་ལ་ལྷས་ཤིན་ཏུ་དགོ་བ་དང་སྟོན་ཅིག་གྲུབ་པར་བཀྱིས་པ་ངེས་དོན་སྟོང་པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྩུགས་
 དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །

སྐད་ཅིག་ཤེས་ཀུན་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །
 སྤྱིང་ཞིའི་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། །
 དུས་ལས་མེ་ཡོལ་སྟོན་ལས་བདག་གིར་བཞེས། །
 བྱམས་མགོན་ལྷ་མས་བྱང་ཚུབ་བར་དུ་སྟོངས། །
 དེའི་གསུངས་སྟོལ་འབྱེད་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་སོགས། །
 མཁས་མང་དགོངས་པ་ངེས་དོན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན། །
 བཀའ་བས་རྩུགས་སྤུང་གཟུ་བོར་བཀྱིས་པའི་དྲིན། །
 དུས་འདིར་བྲན་ལོ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས། །
 ཚུལ་འདིའི་(༡༥༡བ)བཤད་རྒྱན་རྩུགས་སུ་བྱུང་གྱུར་ན། །
 དང་ངེས་འབྱེད་པའི་སྟོ་མིག་ཐོབ་གཟིགས་ནས། །
 རིག་པའི་རྩི་རྩེའི་ལྷམ་མེད་ལུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །
 ཕྱི་མའི་ལེགས་བྱས་འཇོག་མེད་ཚོས་སུ་བསྐྱབས། །
 དགོ་བས་དུས་ཀྱི་བཤོད་པ་དང་བསྟན་པའི། །
 གདུལ་དཀའ་གདོལ་སྟོང་ཅན་གྱི་སྟེ་བོ་ལའང་། །
 མཉེས་གཤེན་འདི་ཕྱིའི་ལམ་སྟོན་གངས་ཅན་མགོན། །
 བསྟན་འཛིན་རྒྱ་ཚོའི་ཞབས་པད་བརྟན་གྱུར་ཅིག །
 བསྟན་འཛིན་སྤྱི་དང་བྱུང་བདག་འཁོར་ལོའི་མགོན། །
 རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་སྐྱེ་ཚེ་མཇོད་སྟོན་འཕེལ། །
 ཚངས་སྟོང་འདུས་སྡེ་ལུགས་མཐུན་ཚོས་བཞིན་སྟོང། །
 བརྟན་གཡོའི་ལེགས་ཚོགས་ཅེ་ཡང་རྒྱས་པར་སྟོན། །
 འཕགས་ཡུལ་བསྟན་རྒྱན་བོད་དུ་དར་བ་ལས། །

གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡི་སྲོལ་དང་སྲོལ་འབྱེད་བྱུང་། །
དེ་ཚུལ་རྗེས་མཐུན་གཞན་སྟོང་དབུ་མའི་སྲོལ་། །
ཕྱོགས་སུ་བྱེ་སྟེང་པའི་དོན་རྟོགས་ཤོག །
དམིགས་ཡུལ་(༡༥༢ན)གཅིག་ཏུ་འདུན་པའི་ཚལ་གསུམ་རིགས། །
པན་ཚུན་མཇའ་སེམས་ཆེག་སྒྲིལ་ངང་ཚུལ་ལ། །
གཞོལ་བས་ཕྱོགས་རིས་གཡའ་སེལ་བདེན་དོན་གྱི། །
བཞིན་སྟོད་གསར་དུ་སྣང་བ་འདྲིའི་སྟོད་ཤོག །
ཅེས་པ་འདིའང་རྒྱལ་དབང་མཚོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་གྲགས་པ་ཡོངས་འདུས་སྟོན་པའོ། །

སཏྲ་མཁྲ་ལོ།

ས་བཅད་ཀྱི་རྩུབ་མཚན།

༄༅། །ས་བཅད་འདི་བསྐྱེགས་སྐབས་སོ་སོའི་དབྱེ་གཞི་ལ་ནང་གསེས་དུ་ཡོད་གངས་སྒྲིལ་པ་དང་། རང་གསེས་ཀྱི་རིམ་པར་ཀ་ལ་
 སོགས་ལ་ཨང་གངས་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་ཡོད། དེའང་ཐོག་མར་གཞུང་འདྲིའི་དབྱེ་གཞིའི་ས་བཅད་ལ། ཀ་དང་པོ། (༡༡) ཀ་གཉིས་
 པ། (༡༢) སོགས་ཀ་ལ་ཨང་གངས་བཀོད་ནས་གོ་རིམ་མཚོན་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་ཀ་དང་པོའི་(༡༡) རང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་ལ། ལ་དང་པོ། (༡༢) ལ་གཉིས་པ། (༡༣) སོགས་དང་། ལ་དང་པོའི་(༡༣) རང་གསེས་ལ། ག་དང་པོ། (༡༤) ག་གཉིས་པ།
 (༡༥) སོགས་དང་། ག་དང་པོའི་(༡༤) རང་གསེས་ལ། ང་དང་པོ། (༡༦) ང་གཉིས་པ། (༡༧) ང་གསུམ་པ། (༡༨) སོགས་ཀྱིས་
 མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཀ་གཉིས་པ། (༡༩) ཀ་གསུམ་པ། (༢༠) སོགས་ཀྱི་རང་གསེས་ལའང་། ལ་དང་པོ། (༢༡) ལ་
 གཉིས་པ། (༢༢) ལ་གསུམ་པ། (༢༣) སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀ་དང་པོའི་(༢༤) རང་གསེས་དབྱེ་ཚུལ་དང་མཚུངས་པས། ས་བཅད་དེ་
 དག་གི་རང་གསེས་རི་ཚམ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་འདྲ་མིན་སྒྲུབ་ཚོགས་བཀོད་མི་དགོས་པ་བོད་ཡིག་གི་གསལ་བྱེད་དང་ཨང་རྟགས་ཁོ་
 རས་ཐམས་ཅད་གོ་རིམ་མ་འདྲེས་པ་གསལ་པོར་གོ་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཀྱང་ལྡན་ཡོད་དོ། །

རྒྱུད་སྒྲིལ་མའི་རྣམ་བཤད་ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པ་སེང་གའི་ང་པོ།

- ༡༡ གཞུང་བཤད་པ་ལ་ངས་གནས་སྟེར་བའི་སྐྱི་དོན་མདོར་བསྐྱེད་ལ་བརྒྱད། (༢བ)
- ༡༢ བཤད་བྱའི་ངོ་བོ་དོས་བཟུང་བ། (༣ན)
- ༡༣ དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁུངས། (༤བ)
- ༡༤ གང་གིས་མཛད་པའི་སྒྲིབ་དཔོན། (༥ན)
- ༡༥ གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ། (༦བ)
- ༡༦ གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་དོན། (༧བ)
- ༡༧ རི་ལྷར་འཆད་པའི་ཚུལ། (༨ན)
- ༡༨ དབུ་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ལ་གཉིས། (༩ན)
- ༡༩ བསྐྱེད་དོན་དངོས། (༡༠ན)
- ༢༠ ཞར་བྱུང་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་བཤད་པ། (༡༡ན)
- ༢༡ དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པ། (༡༢བ)
- ༢༢ གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཚོག་དོན་རྒྱས་པར་བཀོལ་བ་ལ་གསུམ། (༡༣བ)
- ༢༣ དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་དང་ཕྱག་ལ་གཉིས། (༡༤བ)
- ༢༤ མཚན་ལ་གཉིས། (༡༥བ)
- ༢༥ རྒྱད་གཉིས་ཤན་སྐྱར་ཏེ་བཀོད་པ། (༡༦བ)
- ༢༦ དེའི་དོན་བཤད་པ། (༡༧ན)

ག༡ འགྲུར་ཕྱག། (༡༧བ)
 ༧༡ དོན་མཚོག་མཉན་པའི་བཟླན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༩ན)
 ག༡ ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ། (༡༩ན)
 ང༡ བཟླན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྩི་རྩེའི་གནས་བདུན་དུ་བཟླན་པ། (༡༩ན)
 ང༡ དེའི་ཁྱད་པ་མདོ་དང་སྐྱར་བ། (༡༩ན)
 ང༡ ལོ་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་བཟླན་པ། (༡༩བ)

ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་བཤད་པ།

ག༡ ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༧ན)
 ང༡ ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཚོག་གསུམ་བཤད་པ་ལ་བཞི། (༡༧ན)
 ༩༧ རྩོན་པ་སངས་རྒྱས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༧ན)
 ༩༧ བཟླན་པའི་སྐོ་ནས་དངོས་པོ་བཟླན་པ། (༡༧ན)
 ༩༧ དེའི་དོན་སྤྱོད་བཤད་པ། (༡༧བ)
 ༩༧ དེ་དག་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (༡༧ན)
 ༩༧ བཟླན་པ་དམ་ཚེས་བཤད་པ་ལ་བཞི། (༡༧ན)
 ༩༧ བཟླན་པའི་སྐོ་ནས་དངོས་པོ་བཟླན་པ། (༡༧བ)
 ༩༧ དེའི་དོན་སྤྱོད་བཤད་པ། (༡༧བ)
 ༩༧ དེ་དག་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པ། (༡༧ན)
 ༩༧ དེ་རྣམས་སྐྱར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། (༡༧ན)
 ༩༧ དེ་འཛིན་དགོ་འདུན་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༧ན)
 ༩༧ བཟླན་པའི་སྐོ་ནས་དངོས་པོ་བཟླན་པ། (༡༧ན)
 ༩༧ ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སམ་དུག་ཏུ་སྐྱབ་པ། (༡༧བ)
 ༩༧ དེ་རྣམས་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༧བ)
 ༩༧ ཇི་ལྟར་ཏོགས་ཚུལ། (༡༧བ)
 ༩༧ ཇི་སྟེང་ཏོགས་ཚུལ། (༡༧བ)
 ༩༧ རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར། (༡༧ན)
 ༩༧ དེ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བཤད་པ། (༡༧བ)
 ༩༧ སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཟླན་པ་ལ་གསུམ། (༡༧བ)
 ༩༧ སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དགོས་པ། (༡༧བ)
 ༩༧ མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་མིན། (༡༧བ)
 ༩༧ དཀོན་མཚོག་གི་སྐོ་དོན་བཤད་པ། (༡༧བ)

གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་དུ་སྐྱར་བཟླན་པ།

ང༡ ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༡༧ན)
 ༩༧ ཐུན་མོང་དུ་སྐྱར་བཟླན་པ་ལ་བཞི། (༡༧ན)
 ༩༧ གནས་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་བཟླན་པ། (༡༧ན)
 ༩༧ དེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བཟླན་པ། (༡༧བ)

ཆན དེའི་རྒྱ་མཚན། ༤༢༣)

ཆ༤ རྟོགས་ཚུལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་དོན་བཟུང་བ། ༤༢༣)

སྐབས་དང་པོ་རྟོགས་བྱ་ཁམས་བཟུང་བ།

ཅ༢ གནས་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༤༢༤)

ཆ༡ ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༤༢༤)

ཇ༡ ཁམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བཟུང་བ། ༤༢༤)

ཇ༢ དགོངས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༤༢༥)

ཉ༡ རྩོམ་ཚིག་གིས་མདོར་བཟུང་བ། ༤༢༥)

ཉ༢ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ལ་བརྒྱད། ༤༢༥)

ཉ༣ ངོ་བོ་དང་རྒྱའི་དོན་ལ་གཉིས། ༤༢༥)

ཐ༡ དག་བྱ་དག་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བཟུང་བ། ༤༢༥)

ཐ༢ སོ་སོའི་ངོ་བོ་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༤༢༦)

ད༡ དག་བྱ་དོ་བོའི་དོན། ༤༢༦)

ད༢ དག་བྱེད་རྒྱའི་དོན་ལ་གཉིས། ༤༢༦)

ན༡ སྤང་བྱ་སྦྱིབ་པ་བཞི་སྤང་ཚུལ། ༤༢༦)

ན༢ གཉེན་པོས་རྒྱལ་ལྷན་སྤྱོད་ཚུལ། ༤༢༧)

ད༢ འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ༤༢༧)

ཐ༡ འཛོལ་བྱ་འཛོལ་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བཟུང་བ། ༤༢༧)

ཐ༢ སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༤༢༧)

ད༡ འཛོལ་བྱ་འབྲས་བུའི་དོན་ལ་གསུམ། ༤༢༧)

ན༡ སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་ཚུལ། ༤༢༧)

ན༢ སྤངས་པས་འབྲས་བུ་བཞི་འཛོལ་ཚུལ། ༤༢༧)

ན༣ ཐོབ་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་གོལ་ཚུལ། ༤༢༧)

ད༢ འཛོལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ༤༢༧)

ན༡ རིགས་ཀྱི་ལས་རྩོག་པའི་སྐོ་ནས་བཟུང་བ། ༤༢༧)

ན༢ ལུས་པའི་ཁྱད་པར་རྩོག་ལྷན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུང་བ། ༤༢༨)

ད༢ རྩན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ༤༢༨)

ཐ༡ རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་དུ་བཟུང་བ། ༤༢༨)

ཐ༢ སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༤༢༨)

ད༡ རྒྱའི་ལྡན་པ། ༤༢༨)

ད༢ འབྲས་བུའི་ལྡན་པ། ༤༢༨)

ད༣ འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ༤༢༨)

ཐ༡ རྒྱ་མཚན་མདོར་བཟུང་བ། ༤༢༨)

ཐ༢ དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༤༢༨)

ྲྀ གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། ༥༢༣)
 བྲ སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་འདོགས་ཚུལ། ༥༢༣)
 བ༣ མིང་གསུམ་གྱིས་དོན་དུག་དུ་བསྐྱུས་ཚུལ། ༥༢༤)
 ྲྀ གྲུན་དུ་འགོ་བའི་དོན་ལ་གཉིས། ༥༢༣)
 བྲ རོ་བོ་བརྟན་པ། ༥༢༣)
 བ༣ རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ། ༥༢༣)
 ྲྀ མི་འགྲུང་བའི་དོན་ལ་གཉིས། ༥༢༤)
 བྲ རོ་བོ་མདོར་བརྟན་པ། ༥༢༤)
 བ༣ གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མི་འགྲུང་བའི་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། ༥༢༥)
 ྲྀ མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞི། ༥༢༥)
 བྲ རོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ། ༥༢༥)
 བ༣ ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྣང་བ། ༥༢༥)
 བ༣ ཚོས་ཉེད་ལ་འཇིགས་པས་མི་གཞོད་པ། ༥༢༥)
 བ༤ ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༥༢༥)
 བྲ དཔེ་དོན་སྐྱུར་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་ལ་བཞི། ༥༢༥)
 བྲ དཔེ་བརྟན་པ། ༥༢༥)
 བ༣ དོན་བརྟན་པ། ༥༢༥)
 བ༣ དེ་གཉིས་སྐྱུར་བ། ༥༢༥)
 བ༤ སྐྱེད་པའི་ཚུལ། ༥༢༥)
 བ༣ རོ་བོ་མཐའ་བལ་དྲི་མེད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༥༢༥)
 བྲ རོ་བོ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ། ༥༢༥)
 བ༣ དེ་ལ་དྲི་མས་དག་པའི་ཚུལ། ༥༢༥)
 བ༣ སྐྱེ་འཇིག་དཔེ་དོན་བསྐྱུར་བ་ལ་གཉིས། ༥༢༥)
 བྲ སྐྱེ་འཇིག་བལ་བའི་ཚུལ་བསྐྱུར་བ། ༥༢༥)
 བ༣ འཇིག་ཚུལ་བསྐྱུར་བ། ༥༢༥)
 ྲྀ མ་དག་ལ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྲུང་བའི་དོན་ལ་གཉིས། ༥༢༥)
 བྲ སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྲུང་བའི་དོན་དངོས་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། ༥༢༥)
 བྲ མི་འགྲུང་ཡང་འགྲུང་བར་སྣང་ཚུལ། ༥༢༥)
 བ༣ དེའི་དོན་རྒྱས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༥༢༥)
 བྲ སྐྱུར་བལ་གྱིས་འགྲུང་བ་མེད་ཚུལ། ༥༢༥)
 བ༣ སྐྱེད་རྗེ་ལས་འགྲུང་བར་སྣང་ཚུལ། ༥༢༥)
 བ༣ ས་བརྟན་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོས་བརྟན་པ་ལ་ལྔ། ༥༢༥)
 བྲ དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན། ༥༢༥)
 བ༣ སྐྱེད་པ་མཚོག་ལ་ཞུགས་པའི་ཡོན་ཏན། ༥༢༥)
 བ༣ སྐྱེད་པ་སྐྱོག་པ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ༥༢༥)
 བ༣ སྐྱེ་བ་མ་མལ་གྲུང་བའི་ཡོན་ཏན། ༥༢༥)

54 དོན་གཉིས་འགྲུབ་པའི་བྱང་པར་བསྟན་པ། (57བ)
 55 ལྷོ་ལྷོ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ནའང་འགྲུར་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། (57བ)
 56 འགྲུར་མེད་གྱི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ། (57བ)
 57 དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (57ན)
 58 རྒྱ་སོགས་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་བརྗོད་ལ་གཉིས། (57བ)
 59 ལོ་སོར་མདོར་བསྟན་པ། (57བ)
 60 ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (57བ)
 61 དེའི་དོན་བསྟན་ཏེ་བཤད་པ། (57ན)
 62 རྟགས་སོགས་སྤྱི་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ། (57བ)
 63 རྒྱ་དོན་བསྟན་པ་ཡོན་ཏེ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། (57བ)
 64 མིང་དོན་གྱི་ནས་མདོར་བསྟན་པ། (57ན)
 65 དེ་དག་གི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (57བ)
 66 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (57བ)
 67 དོན་གྱི་དབང་གིས་མིང་བརྟགས་པ། (57བ)
 68 དེ་རྣམས་དོན་དང་སྦྱར་པ། (57བ)
 69 དོན་གྱི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (57ན)
 70 གཉིས་མེད་གྱི་དོན། (57ན)
 71 ཐར་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། (57བ)
 72 དེ་དག་དཔེ་ཡིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (57བ)
 73 མ་དེས་པ་རི་མའི་དཔེ་ལ་གཉིས། (57ན)
 74 དཔེ་བཤད་པ། (57ན)
 75 དོན་བཤད་པ། (57བ)
 76 དེས་པ་ཅན་ཉི་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། (57ན)
 77 ཚོས་མཐུན་བརྗོད་པ། (57ན)
 78 སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྷ་ཅན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ། (57ན)
 79 བཤད་པའི་དོན་བསྟན་པ། (57བ)
 80 དོ་བོ་མི་འགྲུར་ཡང་དེ་མ་སྦྱོང་བ་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་ལྟ། (57བ)
 81 མཚམས་སྦྱར་པ། (57ན)
 82 དཔེ་དགུས་དེ་མ་དང་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དོན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། (57ན)
 83 མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། (57ན)
 84 བསྐྱིབ་བྱ་སྤྱི་བྱེད་དཔེ་དོན་སེལ་ནས་བརྗོད་པ། (57ན)
 85 ལོ་སོར་བརྗོད་པ། (57བ)
 86 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགྲ། 80
 87 བསྟན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། 80ན)
 88 དཔེ་བཤད་པ། 80ན)
 89 དོན་བཤད་པ། 80ན)

༡༢ གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། (༡༠༦)
 ༡༣ གསུམ་པ་རྩི་མ་སྦྱོང་བའི་རྩེ་ལ་བཟུང་བ་ལ་བདུན། (༡༡༦)
 ༡༤ བག་ལ་ཉལ་གསུམ་གྱི་རྩེ། (༡༡༦)
 ༡༥ གུན་སྤང་དག་པོའི་ཉེས་པ། (༡༢༣)
 ༡༦ མ་རྟོག་བག་ཆགས་གྱི་སའི་སྦྱོན། (༡༢༤)
 ༡༧ ཐེག་པ་བྱམ་མོང་གི་མཚོང་སྤང་དང་སྦྱོམ་སྤང་། (༡༢༥)
 ༡༨ རྒྱུད་པར་ས་བདུན་གྱི་རྩི་མ། (༡༢༥)
 ༡༩ རྩི་རྩི་རྩི་བྱས་གཞོན་བྱ། (༡༢༥)
 ༢༠ རྩི་བྱས་བྱ། (༡༢༥)
 ༢༡ རྩི་རྩི་རྩི་གས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། (༡༢༥)
 ༢༢ དཔེ་དགུས་མཚོན་རྩི་མ་མདོར་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༢༣ དེའི་དོན་མོ་མོར་དབྱེ་བ། (༡༢༥)
 ༢༤ རྩི་རྩི་པའི་དོ་པོ་རྩི་པར་བཤད་པ་ལ་བཞུ། (༡༢༥)
 ༢༥ ཚོས་སྦྱེའི་དཔེ་དོན་ལ་གཉེས། (༡༢༥)
 ༢༦ ཚོས་སྦྱེའི་རྩི་པ་དབྱེ་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༢༧ དེ་དག་དཔེ་དང་སྦྱར་བ། (༡༢༥)
 ༢༨ དེ་བཞིན་ཉེད་གྱི་དཔེ་དོན་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༢༩ རྩི་གས་གྱི་དཔེ་དོན་ལ་གསུམ། (༡༢༥)
 ༣༠ རྩི་གས་གཉེས་དཔེར་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༣༡ དེ་ལས་སྦྱ་གསུམ་ཐོབ་རྩི་མ་བཤད། (༡༢༥)
 ༣༢ དེ་རྩི་མ་དཔེ་དང་སྦྱར་བ། (༡༢༥)
 ༣༣ དེ་དག་དང་པས་རྩི་གས་རྩི་མ། (༡༢༥)
 ༣༤ རྩི་པོ་ཉེད་བཟུང་བ་ལ་གཉེས། (༡༢༥)
 ༣༥ དོ་པོ་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༣༦ རྩི་པོ་མི་རྩི་པོ་གི་རྩི་མ། (༡༢༥)
 ༣༧ རམས་བཟུང་བའི་དགོས་པ་བཟུང་བ་ལ་གཉེས། (༡༢༥)
 ༣༨ དྲིས་ལན་གྱི་མདོར་བཟུང་བ་ལ་གཉེས། (༡༢༥)
 ༣༩ དྲི་བ་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༤༠ ལན་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༤༡ དེའི་དོན་རྩི་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༡༢༥)
 ༤༢ བཀའ་བར་པར་རི་རྩི་བཟུང་བའི་དགོངས་པ་ལ་གཉེས། (༡༢༥)
 ༤༣ མདོར་བཟུང་བ། (༡༢༥)
 ༤༤ རྩི་པར་བཤད་བ། (༡༢༥)
 ༤༥ མ་མར་ལམས་བཟུང་བའི་རྩི་མཚན། (༡༢༥)
 ༤༦ དེ་རྩི་པར་བཤད་པ་ལ་གཉེས། (༡༢༥)
 ༤༧ ཉེས་པ་ལྷ་རི་རྩི་མ་འབྱུང་རྩི་མ། (༡༢༥)

མཉ ལྷོན་ལྷ་སྒྲུངས་པས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ། (༧༧)

སྐབས་གཉིས་པ་རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ་བསྟན་པ།

- མཉ རྟོགས་པ་བྱང་ཚུབ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། (༧༧)
- ཇ། བཤད་བྱ་དོན་གྱི་དོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ། (༧༧)
- ཇ༢ འཆད་ཚུལ་ལྷོན་ཏན་བསྟན་པ། (༧༧)
- ཇ༣ དེ་དག་སྐྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན། (༧༧)
- ཉ། དོ་བོ་དང་རྒྱ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༧༧)
- ཉ༡ དག་པ་འཐོབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། (༧༧)
- ཉ༢ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། (༧༧)
- མ། དོ་བོ་ཉིད། (༧༧)
- མ༢ ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་ཚུལ། (༧༧)
- མ༣ ལྷོན་པའི་དོན། (༧༧)
- མ༤ དེ་བལ་བའི་རྒྱ། (༧༧)
- ཉ༢ འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༧༧)
- ཉ༡ དྲི་མེད་དཔེ་ཡིས་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། (༧༧)
- མ༡ ཉོན་ལྷོན་གྲོལ་འབྲས། (༧༧)
- མ༢ ཉེས་ལྷོན་གྲོལ་འབྲས། (༧༧)
- ཉ༢ དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༧༧)
- མ༡ མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ། (༧༧)
- མ༢ དུས་གསུམ་དག་པའི་འབྲས་བུ། (༧༧)
- མ༣ དོན་དཔེ་དག་དང་སྐྱར་བ། (༧༧)
- ཉ༢ ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༧༧)
- ཉ༡ དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། (༧༧)
- མ༡ དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལས། (༧༧)
- མ༢ ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་ལས། (༧༧)
- ཉ༢ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༧༧)
- མ༡ དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་རྣམ་དབྱེ་བཅས་སྐྱར་བསྟན། (༧༧)
- མ༢ རང་དོན་སྤོངས་ཚོགས། (༧༧)
- མ༣ གཞན་དོན་སྤོངས་ཚོགས་ཀྱི་དང་པར་དུ་བཤད་པ། (༧༧)
- ཉ༤ ལྷན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། (༧༧)
- ཉ༡ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ། (༧༧)
- ཉ༢ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། (༧༧)
- མ༡ ཡོན་ཏན་གང་ལ་ལྷན་ཚུལ་གྱི་མདོར་བསྟན་པ། (༧༧)
- མ༢ ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་པར་བྱ་བ་ལའང་གཉིས། (༧༧)
- ད། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། (༧༧)

༧༡ བསམ་མི་ཁྱབ་ཚུལ་སྦྱིར་བཞུག་པ། ༡༠༧༣)
 ༧༢ ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད། ༡༠༧༣)
 ༧༣ རྒྱ་མཚན་དཔེ་དང་སྦྱར་བ། ༡༠༧༤)
 ༧༤ ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༠༤༣)
 ༧༥ མི་འགྲུར་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༡༠༤༣)
 ༧༦ སྣངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༡༠༤༤)
 ༧༧ དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། ༡༠༤)
 ༧༨ འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། ༡༠༤༥)
 ༧༩ མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བཞུག་པ་ལ་བཞི། ༡༠༤༥)
 ༨༠ རོ་བོ་གང་གིས་རྟོགས་པ། ༡༠༤༥)
 ༨༡ ཚེས་སྐྱའི་ཁྱད་པར་མདོར་བཞུག་པ། ༡༡༠)
 ༨༢ ཡོངས་སྐྱའི་ཁྱད་པར་མདོར་བཞུག་པ། ༡༡༠)
 ༨༣ སྦྱལ་སྐྱའི་ཁྱད་པར་མདོར་བཞུག་པ། ༡༡༠༥)
 ༨༤ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༡༡༣)
 ༨༥ ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། ༡༡༡༣)
 ༨༦ སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ། ༡༡༡༤)
 ༨༧ རོ་བོ་ཚེས་སྐྱའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། ༡༡༡༤)
 ༨༨ མཚན་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་མདོར་བཞུག་པ། ༡༡༡༤)
 ༨༩ དེ་དག་གི་རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༡༢༣)
 ༩༠ མཚན་ཉིད་ལྟ་བཤད་པ། ༡༡༢༣)
 ༩༡ ཡོན་ཏན་ལྟ་བཤད་པ། ༡༡༢༤)
 ༩༢ ཡོངས་སྦྱོང་རྟོགས་སྦྱ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༡༣༣)
 ༩༣ རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༡༣༣)
 ༩༤ ཚེས་ལྟ་བུ་སྦྱུང་བཞུག་པ། ༡༡༣༤)
 ༩༥ ཁྱད་པར་རྒྱུ་ལས་སྣང་ཚུལ་བཞུག་པ། ༡༡༤༣)
 ༩༦ རྣམ་པའི་སྐྱའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས། ༡༡༤༣)
 ༩༧ མཚོག་གི་སྦྱལ་སྦྱས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ། ༡༡༤༤)
 ༩༨ དེའི་བྱེད་ལས་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འདྲན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༡༡༥༤)
 ༩༩ ལས་པ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ། ༡༡༥༤)
 ༡༠༠ ཐེག་དམན་ཐེག་ཚེན་གྱིས་སྦྱོན་ཚུལ། ༡༡༥༤)
 ༡༠༡ ཐེག་ཚེན་རྣམ་གྲོལ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ། ༡༡༥༤)
 ༡༠༢ གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས། ༡༡༥༤)
 ༡༠༣ རྒྱ་མཚན་དང་སྦྱར་བའི་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ། ༡༡༥༤)
 ༡༠༤ གནས་ཚུལ་དང་སྦྱར་བའི་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ། ༡༡༥༣)
 ༡༠༥ རྟོག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༡༥༤)
 ༡༠༦ རྒྱ་མཚན་མདོར་བཞུག་པ། ༡༡༥༤)

༡༩ དེ་དོན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༧༩༣)
 ༢༠ གཞུགས་སྐྱེ་ཏེ་ལཱ་ལྔ་བཅུ་༡༧༩༤)
 ༢༡ མོས་སྐྱེ་ཏེ་ལཱ་ལྔ་བཅུ་༡༧༩༥)
 ༢༢ ལྷོ་ལོ་དོན་བསྐྱེ་བ། ༡༧༩༦)
 ༢༣ བསམ་གྱིས་མི་ཁྱེད་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༧༩༧)
 ༢༤ བསམ་མི་ཁྱེད་ཚུལ་མདོར་བཟུང་བ། ༡༧༩༨)
 ༢༥ དེའི་རྒྱ་མཚན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༠)
 ༢༦ གཏན་མཚན་བརྒྱུད་རིམ་པར་བཤད་པ། ༡༨༠)
 ༢༧ རྒྱ་རྒྱུ་གི་དོན་བསྐྱེ་བ། ༡༨༠)
 ༢༨ དེ་རྒྱལ་པར་དཀའ་བའི་རྒྱལ་བཤད་པ། ༡༨༡)

རྒྱལ་པར་གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

༢༩ དེའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༡)
 ༣༠ རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུར་ཏེ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ༡༨༡)
 ༣༡ རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱི་ལྟོ་བཟུང་བ། ༡༨༡)
 ༣༢ དེ་དག་སོ་སོར་རྒྱུར་བ། ༡༨༢)
 ༣༣ ཕྱི་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༡༨༢)
 ༣༤ དཔེ་དོན་རྒྱུར་ཏེ་སྣོ་ལྷོས་མདོར་བཟུང་བ། ༡༨༢)
 ༣༥ སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༣)
 ༣༦ ཐམས་ཅད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༣)
 ༣༧ རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༣)
 ༣༨ མཚན་བྱ་དོན་གྱི་དོ་བོ་དོས་བརྒྱུད་པ། ༡༨༣)
 ༣༩ མཚན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་དེས་པར་བྱེད་པ། ༡༨༣)
 ༤༠ མི་འཇུགས་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༤)
 ༤༡ དོ་བོ་མདོར་བཟུང་བ། ༡༨༤)
 ༤༢ བྱེད་ལས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ། ༡༨༥)
 ༤༣ དཔེ་ཡིས་དེས་པར་བྱེད་པ། ༡༨༥)
 ༤༤ མ་འདྲིས་པ་བཅོ་བརྒྱུད་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༥)
 ༤༥ དོ་བོ་མདོར་བཟུང་བ། ༡༨༥)
 ༤༦ བྱེད་ལས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ། ༡༨༦)
 ༤༧ དཔེ་ཡིས་དེས་པར་བྱེད་པ། ༡༨༦)
 ༤༨ རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༨༦)
 ༤༩ མཚན་བྱ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། ༡༨༦)
 ༥༠ མཚན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་བསྐྱེ་བ། ༡༨༧)
 ༥༡ དེ་དག་སྣོན་པའི་ལུང་ལས་རྒྱལ་པར་བཤད། ༡༨༧)
 ༥༢ སྐར་ཡང་དཔེ་དོན་བསྐྱེ་བ་ཏེ་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ༡༨༧)

- ༡༡ དཔེ་དོན་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱི་བརྟན་པ། ༡༣༢༣)
- ༡༢ སྐྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༣༢༤)
- ༡༣ དཔེ་འབྲས་བཤད་པ་ལ་བཞི། ༡༣༢༥)
- ༡༤ རྩོམས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༣༢༦)
- ༡༥ སོ་སོར་བཤད་པ། ༡༣༢༧)
- ༡༦ རྩོམ་མིང་གི་མཚོན་ཚུལ། ༡༣༢༨)
- ༡༧ མི་འཇིགས་པའི་མཚོན་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༡༣༢༩)
- ༡༨ མདོར་བརྟན་པ། ༡༣༣༠)
- ༡༩ རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༣༣༡)
- ༢༠ མ་འདྲིས་པ་རྣམས་ཕྱེ་སྟེ་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། ༡༣༣༢)
- ༢༡ བསྐྱུ་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ། ༡༣༣༣)
- ༢༢ མེན་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༣༣༤)
- ༢༣ མཚོན་རྣམས་སྐྱ་གཉིས་ལ་གནས་ཚུལ། ༡༣༣༥)
- ༢༤ གཞུགས་སྐྱ་ཟླ་བའི་དཔེས་མཚོན་ཚུལ། ༡༣༣༦)

སྐབས་བཞི་བ་བྱེད་པ་ཐོན་ལས་བཤད་པ།

- ༣༥ བྱེད་པ་ཐོན་ལས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༣༣༧)
- ༣༦ མདོར་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། ༡༣༣༨)
- ༣༧ རྩོམ་གྲུབ་ཀྱིས་མདོར་བརྟན་པ། ༡༣༣༩)
- ༣༨ རྩོམ་མི་འཆད་པའི་མདོར་བརྟན་པ། ༡༣༤༠)
- ༣༩ རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༣༤༡)
- ༤༠ རྩོམ་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་ཏེ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས། ༡༣༤༢)
- ༤༡ རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ༡༣༤༣)
- ༤༢ ཡུལ་དུས་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ། ༡༣༤༤)
- ༤༣ རྩོམ་མི་འཆད་པའི་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གྲ། ༡༣༤༥)
- ༤༤ མིང་གི་རྣམ་བཤངས་མདོར་བརྟན་པ། ༡༣༤༦)
- ༤༥ དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༣༤༧)
- ༤༦ དེ་དག་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། ༡༣༤༨)
- ༤༧ དཔེ་དོན་སྐྱར་བའི་རྒྱས་བཤད། ༡༣༤༩)
- ༤༨ བསྐྱུ་ཏེ་རྩོམ་མི་འཆད་ཚུལ། ༡༣༥༠)
- ༤༩ དཔེ་དང་སྐྱར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༣༥༡)
- ༥༠ དཔེའི་དབྱེ་བ་མདོར་བརྟན་པ། ༡༣༥༢)
- ༥༡ དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༣༥༣)
- ༥༢ སོ་སོའི་དོ་བོ་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ལ་དགྲ། ༡༣༥༤)
- ༥༣ སྐྱ་རྣམ་འབྲུལ་སྟེན་པ་ལ་གྲ། ༡༣༥༥)
- ༥༤ དཔེ་བརྟན་པ་ལ་གསུམ། ༡༣༥༦)

༡། ལྷང་ཚུལ། ༡༤༡བ)
 ༢། རྩེད་ལས། ༡༤༢ན)
 ༣། དོན་དུ་གྱུར་བ། ༡༤༢བ)
 ༤། དོན་བཤད་བ་ལ་གཞུག། ༡༤༣ན)
 ༥། ལྷང་ཚུལ། ༡༤༣ན)
 ༦། དོན་གཉེར། ༡༤༣བ)
 ༧། མི་རྟོག་ཀྱང་དོན་རྩེད་བ། ༡༤༤ན)
 ༨། དཔེ་རྒྱུ་པར་བཤད་བ། ༡༤༤བ)
 ༩། དོན་དོས་གཟུང་བ། ༡༤༥ན)
 ༡༠། དབུས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་བཟླ་བ། ༡༤༥བ)
 ༡༡། གསུང་གདམས་དག་བརྗོད་པའི་དཔེ་རྒྱུར་བ་ལ་དུག། ༡༤༥ན)
 ༡༢། དཔེ་འགོད་བ། ༡༤༥ན)
 ༡༣། དོན་བཟླ་བ། ༡༤༥བ)
 ༡༤། དཔེ་དོན་གྱི་རྩེད་ལས་ལ་གཉེས། ༡༤༥བ)
 ༡༥། རྒྱུ་པར་བཤད་བ། ༡༤༦ན)
 ༡༦། དོན་བཟླ་བ། ༡༤༦ན)
 ༡༧། ལྷབ་པར་བརྗོད་བ། ༡༤༦བ)
 ༡༨། ཚོ་འབྲུལ་གསུམ་དང་རྒྱུར་བཤད། ༡༤༦ན)
 ༡༩། གསུང་གི་རྣམ་པ་མི་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ། ༡༤༧བ)
 ༢༠། ཐུགས་མཐུན་བརྗོད་ལྷབ་ཚུལ་དཔེ་རྒྱུར་བ་ལ་གྲ། ༡༤༧བ)
 ༢༡། རྒྱུ་གྱི་དཔེ་དོན་མདོར་བཟླ་བ། ༡༤༧བ)
 ༢༢། དེ་ཉིད་རྒྱུ་པར་བཤད་བ་ལ་གཉེས། ༡༤༧བ)
 ༢༣། དཔེ་དོན་བཟླ་བ། ༡༤༧བ)
 ༢༤། ཚོས་མཚུངས་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་བཤད་བ། ༡༤༧བ)
 ༢༥། རྗོད་གྱི་འགྲུར་ཚུལ། ༡༤༧བ)
 ༢༦། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་གཉེས། ༡༤༧བ)
 ༢༧། མདོར་བཟླ་བ། ༡༤༧བ)
 ༢༨། རྒྱུ་པར་བཤད་བ་ལ་གཉེས། ༡༤༧བ)
 ༢༩། དཔེ་དོན་ཚོས་མཚུངས་སུ་རྒྱུར་བ། ༡༤༨ན)
 ༣༠། རྗོད་པ་མེད་པའི་ཚུལ། ༡༤༨ན)
 ༣༡། རྒྱུ་བཟླ་བའི་ལའི་ཚོས་མཐུན་རྒྱུར་བ་ལ་གསུམ། ༡༤༨བ)
 ༣༢། རྒྱུ་བཟླ་བའི་ལའི་དངོས། ༡༤༨བ)
 ༣༣། འགྲུར་བར་རྟོགས་བ། ༡༤༩བ)
 ༣༤། དཔེ་དོན་བཟླ་བའི་ཚུལ་མཐོང་བ། ༡༤༩ན)
 ༣༥། རྒྱུ་པར་རྗོད་པའི་དཔེ་རྒྱུར་ལ་བཞི། ༡༤༩བ)
 ༣༦། དཔེ་དོན་མདོར་བཟླ་བ། ༡༤༩བ)

༡༢ དེ་བཤད་པ། ༡༥༥(ན)
 ༡༣ མཚོང་བའི་རྒྱ་བཟུང་བ། ༡༥༥(ན)
 ༡༤ ལྷུལ་སྐྱའི་མཚོང་བ་བཟུང་གཉིས་བཤད་པ། ༡༥༥(བ)
 ༡༥ ཡེ་ཤེས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་སྐྱར་ལ་དུག ༡༥༥(ན)
 ༡༦ ཡེ་ཤེས་འཇུག་མི་འཇུག་བཟུང་བ། ༡༥༥(ན)
 ༡༧ དེ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ། ༡༥༥(བ)
 ༡༨ ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བའི་ཚུལ། ༡༥༦(ན)
 ༡༩ ཏུ་མར་འཇུག་ཚུལ། ༡༥༦(ན)
 ༢༠ ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་རིམ་བ་ལ་གཉིས། ༡༥༦(བ)
 ༢༡ མདོར་བཟུང་བ། ༡༥༦(བ)
 ༢༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡༥༦(བ)
 ༢༣ བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལ་གཉིས། ༡༥༦(ན)
 ༢༤ དཔེ་ལས་འདས་པར་བཟུང་བ། ༡༥༦(ན)
 ༢༥ བྱེད་ལས་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས། ༡༥༦(བ)
 ༢༦ རྒྱགས་གྱི་གསང་བའི་དཔེ་སྐྱར་བ་ལ་གསུམ། ༡༥༧(འ)
 ༢༧ རྒྱག་མེད་འདོད་རྒྱ་སྐྱབ་ཚུལ། ༡༥༧(འ)
 ༢༨ འབད་མེད་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ། ༡༥༧(བ)
 ༢༩ རྟེན་པར་དཀའ་བས་མཚུངས་པར་བཟུང་བ། ༡༥༧(བ)
 ༣༠ གསུང་གི་གསང་བའི་དཔེ་སྐྱར་བ། ༡༥༨(བ)
 ༣༡ རྒྱའི་གསང་བའི་དཔེ་སྐྱར་བ། ༡༥༨(བ)
 ༣༢ རྒྱགས་རྗེ་འཇུག་ཚུལ་བཅས་དཔེ་དོན་སྐྱར་ཚུལ། ༡༥༧(ན)
 ༣༣ དགོས་པ་བཟོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ༡༥༧(བ)
 ༣༤ དགོས་པ་དང་དཔེ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། ༡༥༧(བ)
 ༣༥ དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་ཚུལ། ༡༥༧(བ)
 ༣༦ དཔེ་དོན་བསྐྱབ་ཏེ་བཟུང་བ། ༡༥༨(བ)
 ༣༧ དཔེ་གསུམ་དུ་སྐྱར་བ། ༡༥༨(ན)
 ༣༨ སྐབས་གྱི་དོན་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་ཚུལ། ༡༥༨(བ)
 ༣༩ དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ༡༥༨(བ)
 ༤༠ དཔེའི་དབྱེ་བ། ༡༥༨(བ)
 ༤༡ དེ་དོན་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ། ༡༥༩(ན)
 ༤༢ སྐར་ཡང་བསྐྱབ་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ༡༥༩(བ)
 ༤༣ སྐར་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༡༥༩(བ)
 ༤༤ དབང་པོའི་དཔེ། ༡༥༩(བ)
 ༤༥ རྒྱན་མི་འཆད་པས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ། ༡༥༩(ན)
 ༤༦ ཚོས་མཚུངས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ༡༥༩(བ)
 ༤༧ མདོར་བཟུང་བ། ༡༥༩(བ)

དཔྱད་ཀྱིས་པར་བཤད་པ། ༡༤༤བ)

བཟླ་བ་ཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ།

- ག༣ བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ༡༤༧)
- ང༧ སན་ཡོན་ལ་ལྟ། ༡༤༧)
- ཅ༧ བསམ་མེ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ། ༡༤༧)
- ཅ༨ ཡོན་ཏུན་མདོར་བཟླ་བ། ༡༤༧བ)
- ཅ༩ ལྷོན་སོགས་གསུམ་ལས་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༡༥༠)
- ཆ༧ ལྷོན་པ་ལས་བྱུང་པར་བཤད་པ། ༡༥༠)
- ཆ༨ ལྷོན་མེ་མེས་ལས་བྱུང་པར་བཤད་པ། ༡༥༠བ)
- ཆ༩ བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་པར་བཤད་པ། ༡༥༠བ)
- ཇ༤ དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་བརྗོད་པ། ༡༥༡ན)
- ཇ༥ སན་ཡོན་གྱི་ཏུ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྟ། ༡༥༡བ)
- ཆ༧ བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པ། ༡༥༡བ)
- ཅ༨ བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བརྟན་པ། ༡༥༢ན)
- ཆ༩ ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐོབ་པ། ༡༥༢བ)
- ཆ༤ ཞར་ལ་ཚོགས་གྱི་དེས་པ་བཟླ་བ། ༡༥༣ན)
- ཆ༥ ལྷོན་པ་སྦྱོང་པ་ལ་གཉིས། ༡༥༣ན)
- ང༧ ལྷོན་བྱེད་པ་དོས་གཟུང་བ། ༡༥༣ན)
- ང༨ གཉེན་སོ་ཡེ་སེས་མཚན་ཏུ་བཟླ་བ། ༡༥༣བ)
- ང༩ བཟླ་བ་ཅོས་རི་ལྟར་མཛད་པ་ལ་བྱུག། ༡༥༤ན)
- ཅ༧ རི་ལྟར་མཛད་པའི་རྒྱལ། ༡༥༤ན)
- ཅ༨ གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ། ༡༥༤བ)
- ཅ༩ རྒྱལ་བའི་བཀའ་དོན་གཟུང་བ། ༡༥༥ན)
- ཇ༤ དེ་དང་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱུང་བཟླ་བ། ༡༥༥ན)
- ཇ༥ རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མ་འགལ་བར་བཟླ་བ། ༡༥༥བ)
- ཇ༦ འགལ་བའི་ཉེས་པ་བཟླ་བ་ལ་གསུམ། ༡༥༥བ)
- ཆ༧ ཚོས་སྦྱོང་དོན་བཟུང་པ་ལ་གཉིས། ༡༥༥ན)
- ང༧ བཟུང་པའི་རྒྱ་སྤང་བར་གདམས་པ། ༡༥༥ན)
- ང༨ རྒྱ་བཟུང་དང་བཅས་པའི་ཚོས་སྦྱོང་བ་དངོས། ༡༥༥ན)
- ཆ༨ ཐབ་མོའི་ཚོས་མི་སྦྱོང་བའི་དེས་པ། ༡༥༦ན)
- ཆ༩ ཚོས་སྦྱོང་མཚམས་མེད་ལས་སྦྱེ་བར་བཟླ་བ། ༡༥༦བ)
- ང༩ བཟླ་བ་དོན་བཟུང་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། ༡༥༦ན)
- ཅ༧ བཟླ་བ་སྦྱོན་ལམ་དང་བཅས་པ། ༡༥༦ན)
- ཅ༨ སན་ཡོན་གྱི་དོན་བཟུང་བཟླ་བ། ༡༥༦བ)
- ཅ༩ རྫོགས་པའི་རྒྱལ། ༡༥༧)

ལན་དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྐྱར་ཚུལ།